

Polish Association of Modern Languages • Société Polonaise des Langues Vivantes
Polnische Gesellschaft für Neuphilologien • Польское нефилологическое общество

Polskie Towarzystwo Neofilologiczne

1929 – 2009 – 2019

Opracowanie

Zofia Magnuszewska

Halina Maleńczyk-Boguszewska

Poznań 2019

Redakcja językowa

Iwona Janowska

Redakcja techniczna i skład

Piotr Bajak

Projekt okładki

Piotr Bajak

Projekt jubileuszowego logo PTN

Agata Lewandowska

© Copyright by POLSKIE TOWARZYSTWO NEOFILOLOGICZNE

ISBN 978-83-955265-0-3

Adres redakcji

Collegium Novum UAM

al. Niepodległości 4, 61-874 Poznań, Polska

poltowneo@gmail.com

Druk: Sowa – druk na życzenie, ul. Hrubieszowska 6a, 01-209 Warszawa

Spis treści

Słowo wstępne do wydania drugiego.....	5
--	---

Słowo wstępne do wydania pierwszego.....	7
--	---

1. Historia Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego (PTN)

1.1. Okres przedwojenny (lata 1929-1939)	9
1.2. Okres współczesny	15
1.2.1. Lata 1969-1989	15
1.2.2. Lata 1989-2009	20
1.2.3. Lata 2009-2019	30

2. Charakterystyka działalności PTN

2.1. Cele, zadania i formy działalności statutowej	47
2.1.1. Działalność statutowa w latach 1969-2009	47
2.1.2. Działalność statutowa w latach 2009-2019	50
2.2. Współpraca z organizacjami międzynarodowymi i monolingwalnymi	54
2.2.1. Lata 1929-2009	54
2.2.2. Lata 2009-2019	60
2.3. <i>Neofilolog</i> – cele, profil, zasięg	65
2.3.1. Lata 1929-2009	65
2.3.2. Lata 2009-2019	67
2.4. Działalność Kół i Okręgów	77
2.4.1. Lata 1929-1939	77
2.4.2. Lata 1969-2009	83
2.4.3. Lata 2009-2019	107

3. Funkcje, honorowe tytuły i odznaczenia

3.1. Składy zarządów PTN.....	119
3.2. Honorowi prezesi i honorowi członkowie PTN	135
3.3. Odznaczeni Medalem im. prof. Ludwika Zabrockiego	136

4. PTN we wspomnieniach i zdjęciach

4.1. Wspomnienia 1969-2009	139
4.2. Wspomnienia 2009-2019	165
4.3. Wspomnienia w zdjęciach	192

Bibliografia	255
---------------------------	------------

Aneks 1	261
----------------------	------------

Aneks 2	279
----------------------	------------

Słowo wstępne do wydania drugiego

To już dziewięćdziesiąt lat...

Dziewięćdziesiąt lat to bardzo długi czas, długa historia, która napawa nasze neofilologiczne środowisko satysfakcją i dumą. Polskie Towarzystwo Neofilologiczne przetrwało trudne czasy i potrafiło odrodzić się w roku 1969 dzięki determinacji i działaniom prof. Ludwika Zabrockiego i jego współpracowników. My, parafrazując słowa Paula Ricoeura¹, potrafimy być spadkobiercami dziedzictwa, które jest nam powierzone po to, byśmy je rozwijali.

Idee Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego i jego cele pozostają wciąż aktualne. Przywołajmy opinię prezentowaną w I wydaniu historii PTN zawartą w „Dydaktyce języka niemieckiego” Juliusza Ippoldta, w której Autor (już w roku 1925) zwraca uwagę na to, że nauka języków obcych poza celem utylitarnym odgrywa rolę wychowawczą i kształcącą poprzez „otwarcie skarbów ducha, nagromadzonych przez narody Europy, przez rozumienie związku kulturalnego Polski z Zachodem” (1925)². Zestawmy to z poglądem prof. Elżbiety Zawadzkiej-Bartnik z roku 2004: „Język obcy to nie tylko narzędzie komunikacji i jej warunek. Ułatwia on otwarcie na inne narody i kultury, umożliwia zrozumienie i zaakceptowanie ich odmienności w celu harmonijnej i efektywnej współpracy”. Jest to więc „warunek *sine qua non* naszej integracji europejskiej”³. Świat się zmienia, a my stanowimy część tej zmiany.

W Towarzystwie w minionym dziesięcioleciu zmieniły się formy działania i priorytety. Analiza działalności wskazuje, że na szczególną uwagę zasługuje wzmocnienie roli, rangi i zasięgu oddziaływania czasopisma *Neofilolog*,

¹ Zob. cytāt W: Słowo wstępne do pierwszego wydania.

² Cyt. za: Prejbisz. A. (red). 1962: 12-13.

³ Zawadzka. E. 2004. *Nauczyciele języków obcych w dobie przemian*. Kraków. Wyd. Impuls, s. 38.

którego artykuły udostępniane są bezpłatnie na stronie internetowej Towarzystwa oraz na platformie PRESSto. Nową formę stanowią *Newslettery*, w których członkowie otrzymują pocztą elektroniczną bieżące informacje dotyczące PTN-u. Ułatwiony jest dostęp do wszelkich informacji (także w języku angielskim) zawartych na zmodernizowanej stronie internetowej Towarzystwa.

PTN-owskie spotkania, zjazdy oraz konferencje wciąż oferują jedyną w swoim rodzaju płaszczyznę „interfilologicznej” dyskusji i wymiany doświadczeń. Choć każdy z nauczanych przez nas języków ma swoją specyfikę, tylko w Polskim Towarzystwie Neofilologicznym można porozmawiać „ponad podziałami”.

Z nostalgią natomiast wspomina się czas, gdy obserwowało się aktywną działalność PTN w okręgach. Sprawozdania zamieszczone w niniejszej publikacji z trzech działających okręgów wskazują, że mimo rozwoju technologii, które stwarzają nowe możliwości przekazu informacji, bezpośrednie kontakty i spotkania członków, a także sympatyków Towarzystwa mogą budzić zainteresowanie i stwarzać możliwość wymiany myśli i doświadczeń. Działania koła dolnośląskiego oferujące ciekawe i oryginalne formy otwarcia na wielokulturowość, wielojęzyczność, na inność, pozwalają poszerzać krąg zainteresowanych o uczniów, studentów a nawet obserwatorów spoza środowiska szkolnego.

Podsumowując, przekazujemy wyrazy uznania i podziękowania członkom Zarządów PTN w kolejnych kadencjach, organizatorom konferencji, warsztatów, olimpiad językowych, członkom zespołów redakcyjnych *Neofilologa* i *Newslettera* za pracę, za ogromne zaangażowanie, dzięki którym Towarzystwo rozwija się spełniając istotną rolę w szeroko pojmowanej polityce kształcenia językowego w kraju oraz w kontaktach międzynarodowych. Opracowanie monografii wymagało dostarczenia do wielu ważnych dokumentów. Nie zawsze było to łatwe. Wdzięczne jesteśmy wszystkim tym, którzy zechcieli nam pomóc, odpowiadając na liczne pytania i przysyłając różnego typu materiały sprawozdawcze, zdjęcia czy skany. Jednocześnie przepraszamy za wszelkiego rodzaju nieścisłości, uchybienia, sprawy wymagające uzupełnienia, których nie potrafiliśmy uniknąć.

Szczególne podziękowania kierujemy do Autorów wspomnień, które w sposób wyjątkowy przywołują wydarzenia, ludzi i impresje ze spotkań związanych z historią Towarzystwa.

Zofia Magnuszewska i Halina Maleńczyk-Boguszewska

Słowo wstępne do wydania pierwszego⁴

*Naszym punktem wyjścia nie jest nicość,
zawsze jesteśmy spadkobiercami czegoś, jesteśmy zadłużeni.
Ale to dziedzictwo jest nam powierzone po to,
byśmy się rozwijali.*
Paul Ricoeur

Zbliżający się jubileusz osiemdziesięciolecia istnienia Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego skłaniał wielu spośród nas do pogłębionej refleksji nad tym, czym Towarzystwo było/jest w życiu zawodowym, a także w pewnym zakresie osobistym każdego z nas. Fakt, iż osiemdziesięcioletnia historia miała 30 lat przerwy (1939-1969) znaczący jest również dlatego, że tak naprawdę idee programowe PTN wyrażone już na Zjeździe Założycielskim w roku 1929 były w nas zawsze obecne. Obecne było również pragnienie wspólnego działania.

Z inicjatywą opracowania historii PTN wystąpił Zarząd Główny. Świadome trudności, z pewnymi obawami przyjęliśmy obowiązek wykonania tej pracy, będąc przekonane o potrzebie wyrażenia szacunku i złożenia swego rodzaju hołdu Tym, którym nie tylko my same tak wiele zawdzięczamy.

Ta retrospektywna wędrówka w historię, w przeszłość, stała się dla nas, mamy nadzieję, że stanie się również dla innych, inspiracją do współczesnej peregrynacji i spojrzenia na aktualne losy Towarzystwa, na nowe wyzwania i formy działania PTN jako jedynego stowarzyszenia skupiającego nauczycieli różnych języków obcych wszystkich poziomów nauczania. PTN stanowi ciągle forum wymiany myśli, doświadczeń, wzbogacania wiedzy i warsztatu pracy zarówno w nauczaniu szkolnym, jak i pozaszkolnym, dla podniesienia efektywności nauczania

⁴ Słowo wstępne do pierwszego wydania (Zofia Magnuszewska i Halina Małeńczyk-Boguszewska, *Historia Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego 1929-2009*, Katowice, 2009).

języków obcych i uczynienia z kształcenia językowego w Polsce ważnego zadania rangi państwowej.

Zdajemy sobie sprawę z tego, że niniejsze opracowanie nie spełni oczekiwań wszystkich członków, że wiele spraw nie zostało poruszonych, także niektóre z nich wymagałyby wyjaśnień i uzupełnień. Świadome tych braków z góry przepraszamy za wszelkie pominięcia czy pomyłki, których nie potrafiliśmy uniknąć. Usprawiedliwiając niejako owe niedostatki pragniemy wskazać na duże trudności w dotarciu do części dokumentacji PTN, na kłopoty z przypominaniem sobie pewnych wydarzeń. Po prostu pamięć ludzka jest ulotna. Wiele pozostaje w naszych emocjonalnych odczuciach, ale zapominamy daty, nazwiska... Tym wszystkim, którzy przekazali sprawozdania, zdjęcia i skany lub choćby krótkie informacje dotyczące pojedynczych faktów serdecznie dziękujemy, nie wymieniając nazwisk z obawy pominięcia kogokolwiek.

Nasze specjalne podziękowania kierujemy do Autorów wspomnień, które wzruszają i skłaniają do refleksji. Dziękujemy też Wszystkim, którzy zawsze znajdowali czas, aby odpowiedzieć na nasze pytania lub wątpliwości.

Zofia Magnuszewska i Halina Maleńczyk-Boguszewska

1. Historia Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego (PTN)

1.1. OKRES PRZEDWOJENNY (LATA 1929-1939)

„W dobie, gdy nauczanie w ogóle przeżywa kryzys, gdy dążenie do reformy we wszystkich kierunkach jest tak silne, a metody i programy podlegają ciągłej rewizji i przekształceniom, nauczyciele języków nowożytnych postanowili porozumieć się ze sobą i omówić najważniejsze sprawy dydaktyczne” – czytamy w „Słowie wstępnym” *Księgi Pamiątkowej I-go Zjazdu Nauczycieli Języków Nowożytnych* (1929: 4)¹. Zjazd zorganizowany został z inicjatywy dr. Jana Piątka, członka sekcji języków nowożytnych działającej przy Towarzystwie Nauczycieli Szkół Średnich i Wyższych, przy współudziale Zarządu sekcji, w skład którego wchodziły: J. Kołodzka, E. Markova, H. Nieniewska i E. Pełłowska. Komitetowi Organizacyjnemu przewodniczył prof. Zygmunt Łempicki. Zjazd odbył się w dniach 2-4 lutego 1929 r. w Warszawie. Uczestniczyło w nim 500 osób reprezentujących środowiska nauczycieli języków nowożytnych wszystkich typów szkół.

Idea Zjazdu zyskała aprobatę i wsparcie zarówno Towarzystwa Nauczycieli Szkół Średnich i Wyższych, jak i Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Uniwersytetu Warszawskiego oraz Książnicy Atlas. Program Zjazdu² świadczy o bogactwie tematycznym, a także o aktywnym w nim udziale wybitnych przedstawicieli katedr neofilologii z różnych ośrodków uniwersyteckich

¹ W latach 1918-1929 działało we Lwowie Towarzystwo Filologów Nowożytnych. Przy Towarzystwie działały dwie sekcje naukowe: Filologiczno-Lingwistyczna i Pedagogiczno-Dydaktyczna. W ramach działalności wydawniczej Towarzystwo przez cały okres istnienia wydawało *Prace Towarzystwa Filologów Nowożytnych* – w jęz. polskim i francuskim; do 1929 r. wydano 5 tomów. Działalność tego Towarzystwa została zakończona z chwilą powołania na zjeździe neofilologów w roku 1929 Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego z siedzibą w Warszawie. W: *Słownik polskich towarzystw naukowych*. 1994, T.II s. 104-105.

² Zob. aneks 1, zał. 1.

oraz nauczycieli szkół średnich i powszechnych. Gośćmi Zjazdu byli: rektor Uniwersytetu Warszawskiego, przedstawiciele Ministerstwa W.R. i O.P.³, Towarzystwa Nauczycieli Szkół Średnich i Wyższych oraz Związku Nauczycieli Szkół Powszechnych. W wygłoszonych przemówieniach wyrażano uznanie i wsparcie dla organizatorów, zainteresowanie problematyką oraz przekonanie, że niezbędne są działania sprzyjające nadaniu odpowiedniej rangi językom nowożytnym w nauczaniu szkolnym i w kulturze narodowej, a Zjazd, w którym uczestniczą najwybitniejsi specjaliści, teoretycy i praktycy stanowi znakomite forum wymiany poglądów i doświadczeń.

Problematyka referatów była bardzo zróżnicowana. Można jednak spróbować wyróżnić następujące grupy tematyczne:

- jeden czy dwa języki nowożytne w szkole średniej?,
- stan współczesnej dydaktyki języków obcych (w tym również zagadnienia szczegółowe dotyczące nauczania gramatyki i fonetyki),
- stosunek nauczania języków nowożytnych do nauki języka polskiego,
- kształcenie i doksztalcanie nauczycieli,
- zagadnienia z zakresu literatury, kultury.

Dr Jan Piątek (1929: 16-23) przedstawił istotne argumenty na rzecz nauczania dwóch języków nowożytnych w szkole średniej, wskazując na potrzeby sfery gospodarczej, handlowej, kulturowej. Nawet kraje silniejsze od Polski, których języki mają zasięg światowy, reorganizowały naukę języków obcych, uwzględniając ich różnorodność, przeznaczając większą liczbę godzin w programie. Autor sygnalizował również konieczność poprawy warunków pracy nauczycieli i wyposażenia szkół.

Dr Klara Trenklerówna (1929: 23-24) uzasadniała również potrzebę nauczania dwóch języków nowożytnych, wskazując względy pragmatyczne: gospodarcze i polityczne, przeciwstawiła się także pogładowi, że nauka języków nowożytnych to tylko realizacja celów praktycznych, że język to tylko narzędzie, podając ważne argumenty na to, że nauka ta promuje istotne wartości wychowawcze i sprzyja głębszemu rozwojowi umysłowemu uczniów (zob. A. Prejbisz, 1962: 5). Autorka powoływała się na przykłady Francji i Niemiec, gdzie zauważono już, iż języki nowożytne nie mniej od klasycznych przyczynić się mogą do kształtowania umysłów i serc młodzieży. Porażki w tym zakresie wynikały często stąd, że metody nauczania języków klasycznych przeniesiono automatycznie do dydaktyki języków nowożytnych. Dr K. Trenklerówna opowiadała się za dostosowaniem metody do wieku uczniów, wyróżniając okresy: 8-13, 13-16 i 18-19 lat. Metoda bezpośrednia bardziej odpowiada uczniom

³ Ministerstwo W.R. i O.P. = Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego (ZM/HMB).

młodszym, zaś w etapie następnym zalecić należy zmodyfikowaną metodę gramatyczno-tłumaczeniową, nie wykluczając niektórych technik metody bezpośredniej. Istotnym elementem jest nauka o kulturze traktowana nie jako nowy przedmiot, ale polegająca na wydobywaniu z tekstów, z języka wartości, które mogą przyczynić się do zrozumienia, czasami tylko do intuicyjnego wczucia się w odrębną szeroko rozumianą kulturę i psychikę *innych*, pamiętając, że poznając *innych* poznajemy siebie (1929: 32). Zarówno dr J. Piątek, jak i dr K. Trenklerówna za ważne uważali również poszerzenie oferty językowej. Obserwowano bowiem dominację języka niemieckiego, znacznie mniej francuskiego i bardzo niski procent uczących się języka angielskiego. Mogło to negatywnie wpływać na wszechstronne kształcenie Polaka - Europejczyka.

Problematykę tę podjęli także dr Mieczysław Ziemnowicz i dr Stefania Ciesielska-Borkowska (1929: 55-73) w referatach dotyczących stanu dydaktyki języków nowożytnych w Polsce podkreślając rolę języków w nauce szkolnej z uwzględnieniem zarówno wartości kształcących, jak i wychowawczych. Nauka języków nowożytnych prowadzi bowiem do pogłębienia zrozumienia i znajomości innych narodów oraz cech własnego narodu. Nie ma więc antynomii między utylitaryzmem nauki języków nowożytnych a ich znaczeniem kształcącym i wychowawczym. Dr M. Ziemnowicz i dr S. Ciesielska-Borkowska przywiązywali szczególną wagę do kształcenia dobrych nauczycieli, zdolnych do wyboru odpowiedniej metody, a zwłaszcza dostosowania jej do wieku uczniów. O kształceniu i dokształcaniu nauczycieli mówili również podczas Zjazdu prof. Adam Kleczkowski (1929: 124-136) i dr Stanisław Węchowski (1929: 121-127).

Dr Juliusz Ippoldt (1929: 34-50) omawiał wykorzystanie języka ojczystego w nauce języka obcego podkreślając, że używanie języka ojczystego spełnia głównie rolę pomocniczą, pozwala także na uświadomienie różnic między językami w zakresie gramatyki, znaczenia słów, porównywania pokrewnych i podobnych zwrotów, przysłów, czego efektem może być budzenie zainteresowania językiem i mową jako wytworami kultury. Ważne jest również zrozumienie właściwej roli i miejsca tłumaczenia w szkolnej nauce języków nowożytnych.

Program I-go Zjazdu, referaty i dyskusja zamieszczone w Księdze Pamiątkowej (1929) odzwierciedlają w znacznym stopniu stanowisko środowisk neofilologicznych dotyczące stanu nauczania języków nowożytnych w pierwszym dziesięcioleciu po odzyskaniu niepodległości; są także reakcją na wydany w 1919 r. *Program naukowy szkoły średniej* Prejbisz (red.) (1962: 5-9), w którym uznaje się, że języki nowożytne mają jedynie utylitarne znaczenie, są pozbawione charakteru kształcącego i wychowawczego w przeciwieństwie do jasności i logicznych wartości języków klasycznych oraz ścisłości nauk matematyczno-przyrodniczych.

Warto wspomnieć, że wyrazem dążeń ogromnej większości nauczycieli wszystkich języków obcych nowożytnych, przekonanych o znaczeniu wychowawczym

i dbających o status swojego przedmiotu w nauce szkolnej, była wydana w roku 1925 *Dydaktyka Języka Niemieckiego* Juliusza Ippoldta, w której Autor uzasadnia, że nauka języków obcych obok realizacji celu praktycznego, którym jest opanowanie języka dla porozumiewania się z obcokrajowcami, odgrywa ważną rolę wychowawczą i kształcącą:

- „przez otwarcie skarbów ducha, nagromadzonych przez narody Europy;
- przez zrozumienie związku kulturalnego Polski z Zachodem;
- przez naukę systematyczną, przyzwyczajającą młodzież do bardzo dokładnej pracy;
- przez formalnie kształcący wpływ nauki” (A. Prejbisz, 1962: 12-13).

Praca Ippoldta, zawierająca argumenty polemiczne z tezami *Naukowego programu szkoły średniej*, wywołała wiele dyskusji zarówno wśród naukowców, jak i nauczycieli praktyków i miała niewątpliwie znaczący wpływ na kształtowanie opinii i tendencji, które znalazły wyraz w dążeniu do integracji środowiska neofilologicznego i doprowadziły do zwołania I Zjazdu Neofilologów, którego największym sukcesem była rezolucja⁴ dotycząca powołania Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego oraz wydawania *Neofilologa* – czasopisma poświęconego zagadnieniom dydaktyki języków nowożytnych (1929: 146-147).

Pierwszym przewodniczącym Zarządu Głównego wybrany został prof. Zygmunt Łempicki, który pełnił tę funkcję także w okresie następnych dwóch kadencji, tzn. do roku 1939. Towarzystwo działało w pięciu okręgach: warszawskim, poznańskim, krakowskim, lwowskim i wileńskim oraz w sześciu kołach: łódzkim, lubelskim, śląskim, kaliskim, tarnopolskim i lidzkim.

W ciągu 10 lat (1929-1939) istnienia PTN odbyły się trzy Zjazdy, które miały ogromne znaczenie dla rozwoju polskiej neofilologii oraz dla nauczania języków nowożytnych. Były one również świadectwem postępowego działania społecznego podejmowanego świadomie w niełatwych warunkach przez środowisko neofilologów (A. Prejbisz, J. Smólska, 1976: 31-32).

W związku z przygotowywanymi zmianami w programach nauczania w kwietniu 1932 r. PTN skierował do Ministerstwa memoriał podkreślający znaczenie znajomości języków nowożytnych, wnioskując o podniesienie zakresu i poziomu nauczania, unowocześnienie metod, uznanie kształcącej i wychowawczej roli nauki języków oraz apelując o odpowiednią politykę w wyborze języków. Memoriał nie przyniósł oczekiwanych rezultatów.

II-gi Zjazd odbył się w Krakowie dopiero w roku 1933, w okresie narzuconych szkolnictwu tzw. reform „jędrzejowiczowskich”. Ministerstwo nie wyraziło zgody na wcześniejsze zwołanie Zjazdu. Szczególne znaczenie miał

⁴ Uchwały i rezolucje I Zjazdu Neofilologów w 1929 r. zob. aneks 1, zał. 2.

ostatni Zjazd w roku 1939, na którym referat programowy na temat: „Ustrój nauczania języków obcych w polskiej szkole średniej” wygłosił prof. Zygmunt Czerny (1962: 214-226). Profesor podkreślił, że ze względów politycznych, ekonomicznych, społecznych i kulturowych wzrosła rola znajomości języków obcych. Obowiązkiem PTN było więc zwracać uwagę władz na braki, które mogą spowodować straty trudne do odrobienia. W wyborze i proporcjach ilościowych nauki języków należało kierować się polską racją stanu. Niebezpieczna wydawała się dominacja języka niemieckiego, przy spadku ilości uczących się języka francuskiego i ciągle bardzo małej obecności języka angielskiego, który w świecie odgrywał ważną rolę. Należało również rozważyć wprowadzenie do szkół języka rosyjskiego oraz wzbogacić ofertę języków nadobowiązkowych. Postulat nauczania dwóch języków nowożytnych wspierany był przez środowiska naukowe, przemysłowe, handlowe, a także wojskowe.

W referatach i dyskusji dotyczącej metod nauczania dominowała dążność do kompromisu, do stosowania metody mieszanej, rozsądnego podejścia eklektycznego przy zachowaniu istotnej dla efektów aktywnej postawy nauczyciela i ucznia. Analizując przyczyny słabych wyników zwracano uwagę na zbyt mały wymiar godzin, późne podejmowanie nauki, przepiętne klasy, niedostateczne przygotowanie z gramatyki języka polskiego oraz brak dbałości o kształcenie i doksztalcanie nauczycieli.

Przedstawiciele PTN uczestniczyli także w Kongresach Międzynarodowych. Podczas Kongresu Neofilologicznego, który odbył się w kwietniu 1931 r. w Paryżu nawiązano liczne kontakty z zagranicą. Delegaci polscy stwierdzili, że na tle doświadczeń innych krajów, poziom nauczycieli i wyniki nauczania w naszym kraju należy ocenić pozytywnie. II Międzynarodowy Kongres, planowany na rok 1936 w Wiedniu ze względu na sytuację polityczną, wzrost wpływów narodowych socjalistów, odbył się rok później w Paryżu, także z udziałem bardzo aktywnym polskiej reprezentacji.

Lektura *Księgi pamiątkowej* I-go Zjazdu nauczycieli języków nowożytnych (*Języki nowożytne*, 1929) oraz interesującej pozycji *Z problematyki nauczania języków obcych* wydanej pod redakcją Antoniego Prejbisza (Warszawa, 1962) pozwala nam zapoznać się z najważniejszymi problemami będącymi przedmiotem badań, dyskusji i wymiany doświadczeń w zakresie dydaktyki języków obcych, wysoko ocenić bogactwo i poziom artykułów oraz dostrzec wspólny cel środowisk neofilologicznych wszystkich szczebli polskiego szkolnictwa, którym było osiągnięcie jak najlepszych wyników w nauce języków nowożytnych.

Dyskusja nad nauczaniem dotyczy głównie wyboru metody oraz kształcenia i roli nauczycieli. W licznych artykułach odnajdujemy treści bardzo nam bliskie, aktualne również we współczesnej dydaktyce. Zwróćmy uwagę na najważniejsze z nich. Wielu autorów pisze na temat nauczania języków w systemie

daltońskim, które powinno sprzyjać motywacji, wdrażaniu do samodzielności, zmianie stosunku ucznia do szkoły i do uczenia się, indywidualizacji i aktywizacji uczniów poprzez zróżnicowanie technik pracy (J. Jakóbiec, 1962: 86-94, E. Semil, 1962: 94-97). Istotne jest „przetworzenie atmosfery szkolnej przesiąkniętej przymusem w atmosferę swobody, w której uczeń świadomie spełnia znany mu obowiązek, a w nauczycielu spostrzega osobę, która może nam pomóc w nauczaniu się czegoś i spełnieniu obowiązku” (tamże, 1962: 96). Praca pod kierunkiem dobrego nauczyciela sprzyjać będzie uczeniu uczenia się (F. Jungman, 1962: 99-107).

Ważne są opinie dotyczące rozpoczynania nauki języka obcego oraz zalet i technik pracy w okresie bezpodręcznikowym (S. Ciesielska-Borkowska: 1962: 134-140).

Bardzo interesujące są teksty zamieszczone we wspomnianym wyżej wyborze artykułów z *Neofilologa* (1930-1939) i *Księgi Pamiątkowej* (1929) pod red. A. Prejbisza (1962), dotyczące różnych technik i strategii nauczania, np. *Dramatyzacja w nauczaniu na stopniu niższym* (A. Czyżowska, 1962: 186-188), *Reportaż i wywiad jako środki aktywizacji* (J. Klinghoffer, 1962: 189-192), *Lingua-phone w klasie* (A. Czyżowska, 1962: 200-202), *Stosowanie gier towarzyskich w nauczaniu gramatyki* (H. Poppert, 1962: 208-209), *Rozmowa twórcza w nauce języków* (J. Cieśliński, 1962: 148-155), *Organizacja kółka naukowego* (A. Jesionowski, 1962: 203-207). Są także artykuły bardziej szczegółowe dotyczące nauczania fonetyki, gramatyki, słownictwa.

W *Neofilologu* spotykamy również artykuły o charakterze polemicznym. Szczególnie interesujący wydaje się tekst Juliusza Ippoldta „Maksymaliści i minimaliści w nauce języków obcych” (1976: 78-85), w którym Autor przedstawił poglądy nauczycieli opowiadających się za tzw. metodą mieszaną, przestrzegając przed niebezpieczeństwem jednostronności i stwierdzając, że ważne są zarówno teoria, jak i praktyka, bo „teoria posiada bezcenną wartość a praktyka bez niej wyradza się w ślepą a zgubną rutynę” (tamże, s. 78).

Na koniec przytoczymy opinię A. Prejbisza i J. Smólskiej (1976: 32), którzy, nawiązując do dorobku Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego z okresu 1929-39 stwierdzają, że postulaty III Zjazdu z roku 1939 „stały się wytycznymi w nauczaniu tajnym w czasie okupacji, a następnie zostały podjęte i zrealizowane przez odradzające się szkolnictwo po r. 1945”.

1.2. OKRES WSPÓŁCZESNY

1.2.1. LATA 1969-1989

8 sierpnia 1969 r. w Urzędzie Spraw Wewnętrznych Prezydium Rady Narodowej miasta Poznania wpisano do rejestru Stowarzyszeń i Związków stowarzyszenie pod nazwą „Polskie Towarzystwo Neofilologiczne”⁹. Towarzystwo to jest kontynuato-rem Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego utworzonego w 1929 r. i istniejącego do wybuchu II wojny światowej¹⁰. Głównym inicjatorem reaktywowania działalno-ści Towarzystwa był profesor Ludwik Zabrocki. Profesor Zabrocki oraz skupiona wo-ków Profesora grupa neofilologów z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Pozna-niu aktywnie uczestniczyła w tworzeniu okręgów PTN w różnych regionach Polski. Jako pierwszy w roku 1969 powstał okręg poznański, a w latach 1970-1972, dzięki ogromnemu zaangażowaniu inicjatorów reaktywacji działalności Towarzystwa, po-ostało 17 okręgów¹¹ (a więc we wszystkich ówczesnych województwach). Pierw-szym prezesem Towarzystwa po jego wznowieniu został profesor dr hab. Ludwik Zabrocki, pierwszym sekretarzem generalnym doc. dr hab. Stefan Kubica, natomiast pierwszym skarbnikiem mgr Stefan Gontarczyk. Statut Polskiego Towarzystwa Neo-philologicznego zatwierdzono w roku 1970. Cele i sposoby działania PTN zostały przedstawione na zebraniu Okręgu Poznańskiego 15 stycznia 1970 r.¹². Siedzibą Pol-skiego Towarzystwa Neofilologicznego jest według statutu Poznań (zob. ówczesny Statut Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego, § 4. www.poltowneo.org).

I Walny Zjazd Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego odbył się w **Po- znaniu w dniach 4-6 lutego 1973 r.** Obradom przewodniczył wybitny działacz przedwojennego PTN prof. dr Zygmunt Czerny. Celem Zjazdu było podsumo-wanie działalności pierwszego Zarządu, który reaktywował Towarzystwo i zor-ganizował okręgi. W Towarzystwie działały cztery sekcje językowe: angielska, francuska, niemiecka i rosyjska. W okręgach wygłoszono 200 referatów i zor-ganizowano 189 zebrań. W okręgu lubelskim odbyły się cztery zjazdy wojewódz-kie. Liczba członków PTN wynosiła wówczas 1894 i 15 osób prawnych¹³. Na

⁹ Zob. aneks 1, zał. 3.

¹⁰ Zob. rozdz. 1.1.

¹¹ Zob. Woźnicki, T. 1973. „Pierwszy Walny Zjazd Polskiego Towarzystwa Neofilologicz-nego”. W: *Języki Obce w Szkole* nr 3, Warszawa. PZWS, s. 188-190.

¹² Zob. Sroka, K. 1970. „Cel i sposoby działania Polskiego Towarzystwa Neofilologicz-nego (skrót referatu programowego wygłoszonego na zebraniu Okręgu Poznańskiego dnia 15 stycznia 1970 r.)”. W: *Języki Obce w Szkole* nr 3, Warszawa. PZWS, s. 186-189.

¹³ Zob. Gniadek, S. 1976. „Działalność i aktualne zadania Polskiego Towarzystwa Neofi-logicznego”. W: *NEOFILOLOGIA. Historia – Językoznawstwo – Dydaktyka – Literatura*.

zjeździe był obecny przedstawiciel Międzynarodowej Federacji Nauczycieli Języków Obcych (FIPLV) dr P. Hartig. Dwa pierwsze dni zjazdu poświęcone były programowi naukowemu¹⁴, który realizowano na obradach plenarnych oraz w pięciu sekcjach: w sekcji językowej, nauczania języków obcych na neofilologiach i lektoratach szkół wyższych, językoznawstwa stosowanego, nauczania języków obcych w szkole średniej oraz sekcji literackiej. Ogółem wygłoszono 46 referatów. Ostatniego dnia I Walnego Zjazdu odbyło się zebranie sprawozdawczo-wyborcze. Prezesem Towarzystwa na lata 1973-1976 został wybrany **prof. dr hab. Jacek Fisiak**, a sekretarzem generalnym **dr Waldemar Pfeiffer**¹⁵.

Do ważniejszych zagadnień poruszanych w dyskusji można zaliczyć prowadzenie właściwej polityki kształcenia neofilologicznego i językowego jako czynników decydujących w znacznym stopniu o rozwoju nauki i techniki oraz polskiej myśli naukowej. Zwracano również uwagę na konieczność organizowania przez PTN różnorodnej pomocy nauczycielom w szkołach podstawowych i średnich, np. poprzez umożliwianie im korzystania z dostępnych form doskonalenia zawodowego. Dyskutowano o przyczynach zbyt małej efektywności nauczania języków obcych w szkołach, spowodowanej m.in. zbyt późnym rozpoczynaniem nauki języka obcego, brakiem podziału na grupy, ale także nie zawsze dobrym przygotowaniem kadry nauczycielskiej.

II Walny Zjazd Towarzystwa odbył się w **Poznaniu** w dniach **24-26 września 1976 r.** W Zjeździe uczestniczyły 134 osoby z 14 okręgów. W okresie minionej kadencji liczba członków wynosiła 2100¹⁶. Odbyły się dwa sympozja krajowe, w Lublinie w 1974 r. i w 1975 r. w Białymstoku/Białowieży. Zjazd był poświęcony zagadnieniom efektywnego nauczania języków obcych. Wygłoszono 22 referaty. Dyskusja toczyła się podczas obrad plenarnych i w sekcjach językowych (angielskiej, francuskiej, niemieckiej i rosyjskiej). Tematyka dotyczyła motywacji, czynników sprzyjających osiągnięciu sukcesu w nauczaniu języka dzieci i dorosłych, wykorzystania środków audiowizualnych i in.

W trzecim dniu Zjazdu odbyło się zebranie sprawozdawczo-wyborcze. Przewodniczącym ZG na lata 1976-1979 został wybrany ponownie **prof. dr hab. Jacek**

Wybrane materiały z programu naukowego I Walnego Zjazdu Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego. Poznań: Polskie Towarzystwo Neofilologiczne, s. 10-15.

¹⁴ Walnym Zjazdom towarzyszyły zawsze sympozja naukowe (ZM/HMB = Zofia Magnuszewska/Halina Małeńczyk-Boguszewska).

¹⁵ Składy Zarządu Głównego w poszczególnych kadencjach zob. rozdz. 3.1.

¹⁶ Pfeiffer, W. 1979. II Walny Zjazd Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego, s. 101. W: NEOFILOGIA. Z zagadnień efektywności w nauczaniu języków obcych. Wybrane materiały z programu naukowego II Walnego Zjazdu Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego. Poznań: Polskie Towarzystwo Neofilologiczne, s. 101-103.

Fisiak, a sekretarzem generalnym **dr Waldemar Pfeiffer**. Wśród propozycji Komisji Wnioskowej wymienić należy podjęcie starań o nadanie Towarzystwu praw instytucji wyższej użyteczności publicznej, zacieśnienie kontaktów z instytucjami zajmującymi się nauczaniem języków obcych oraz kuratoriami okręgów szkolnych, nawiązanie ściślejszej współpracy między ZG a zarządami okręgów oraz Ministerstwem Oświaty i Wychowania i Związkiem Nauczycielstwa Polskiego. Postulowano również starania o większe zainteresowanie i wsparcie finansowe ze strony Polskiej Akademii Nauk.

III Walny Zjazd Towarzystwa odbył się w **Poznaniu** w dniach **17-18 listopada 1979 r.** Tematyka towarzyszącego Zjazdowi sympozjum „Nauczanie języków obcych w szkole średniej: programy, metody, media” zainteresowała liczne grono nauczycieli szkół średnich i lektorów szkół wyższych, a także studentów neofilologii. Podczas sesji plenarnych uczestnicy mieli możliwość wysłuchać referatów znanych specjalistów z dziedziny glottodydaktyki, m.in. doc. dr H. Komorowskiej, doc. dr. W. Pfeiffera, doc. dr. W. Martona, doc. dr. T. Woźnickiego. Obrady toczyły się również w sekcjach językowych, w tym po raz pierwszy w sekcji slawistycznej oraz sekcji języka polskiego jako obcego. W sumie wygłoszono 29 referatów.

W drugim dniu Walnego Zjazdu odbyło się zebranie sprawozdawczo-wyborcze za kadencję 1976-1979, w którym uczestniczyło 91 osób reprezentujących różne okręgi. Minutą ciszy uczczono pamięć byłego przewodniczącego, honorowego członka Towarzystwa, profesora Ludwika Zabrockiego. W minionej kadencji odbyły się dwa sympozja krajowe, 21-22 października 1977 r. w Zielonej Górze nt.: „Kulturoznawstwo w nauczaniu języków obcych” oraz w Warszawie nt. „Aktualne tendencje w nauczaniu języków obcych”. Nowym Przewodniczącym ZG został wybrany **doc. dr hab. Waldemar Pfeiffer** a sekretarzem generalnym **dr Włodzimierz Bialik**. Wśród wniosków sformułowanych przez Komisję Wnioskową warto odnotować dwa, które wydają się szczególnie ważne: podjęcie ponownych starań o uzyskanie statusu Stowarzyszenia Wyższej Użyteczności Publicznej oraz o ujednolicenie wymiaru godzin i programów nauczania języków obcych w szkolnictwie artystycznym i ogólnokształcącym.

Nowo wybrany przewodniczący przedstawił strategię działań Towarzystwa na kadencję **1979-1982**, m.in. aktywizowanie pracy w okręgach, zacieśnienie współpracy z Polską Akademią Nauk, Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego i Techniki, Ministerstwem Oświaty i Wychowania oraz z organizacjami międzynarodowymi. Zwrócił uwagę na potrzebę ściślejszej współpracy z instytucjami pozaszkolnymi zajmującymi się nauczaniem języków obcych (TWP „Oświata”, KMPiK, Polskie Radio i Telewizja), a także na współorganizowanie olimpiad języka angielskiego i niemieckiego. Doc. dr hab. W. Pfeiffer, w nawiązaniu do tradycji przedwojennych Towarzystwa, uwzględnił w planach również starania o wydawanie *Neofilologa*.

IV Walny Zjazd Towarzystwa odbył się w **Poznaniu** w dniach **22-23 października 1983 r.** W dniu poprzedzającym Zjazd zorganizowano sympozjum naukowe na temat: „Koncepcja kształcenia językowego w Polsce i na świecie”. Wygłoszono 9 referatów, nie odbyły się obrady w sekcjach.

W sprawozdaniu kończącej się kadencji Przewodniczący ZG, doc. dr hab. W. Pfeiffer stwierdził, że „według oceny Prezydium i Zarządu Głównego Towarzystwo znajduje się w stanie największego kryzysu od chwili reaktywowania. Kryzys ten w znacznym stopniu spowodowany został sytuacją ogólną w kraju, m.in. wprowadzeniem stanu wojennego, który na dłuższy czas sparaliżował wszelką działalność Towarzystwa”¹⁷ (Biuletyn ZG PTN z dnia 3 grudnia 1983 r.). Mimo nie-sprzyjających warunków odnotowano jednak pewne osiągnięcia. Nawiązano współpracę z ZG TWP oraz Spółdzielnią Pracy „Oświata”. Przykładem dobrej kooperacji towarzystw było sympozjum naukowe zorganizowane przez Zarząd Okręgu Szczecin PTN i Zarząd TWP w dniach 18-20 marca 1980 r. (Komunikat nr 2/80). Współdziałanie z międzynarodowymi towarzystwami neofilologicznymi (FIPLV, IDV, FIPF) przyniosło wymierne korzyści, np. uczestnictwo w kongresach, w stypendiach. Odbyły się krajowe i międzynarodowe sympozja: 18-19 października 1980 r. w miejscowości Charzykowy nt. „Szkolne i pozaszkolne formy nauczania języków obcych” (zorganizowane przez okręg bydgoski), 3-6 sierpnia 1981 r. w Poznaniu nt. „Nauczanie języków specjalistycznych”, 3-6 września 1981 nt. „Problem der allgemeinwissen-schaftlichen und speziellen Fachsprachen auf verschiedenen Unterrichtsstufen und in verschiedenen Schultypen im Bereich Deutsch als Fremdsprache” (zorganizowane przez ZG PTN i IDV) oraz w dniach 7-8 listopada 1981 r. w Szczecinie nt. „Kształcenie i doksztalcenie nauczycieli języków obcych” (zorganizowane przez okręg szczeciński).

W tej kadencji zespół ekspertów z Okręgu Warszawskiego opracował w roku 1980 memoriał „Nauczanie języków obcych w Polsce. Stan obecny i postulaty reformy”. We wszystkich okręgach odbywały się dyskusje związane z problematyką memoriału wspierające zawarte w nim treści (zob. *Charakterystyka działalności PTN*, rozdz. 2.1. oraz aneks 1 zał. 4 i 4a).

¹⁷ W trakcie tej wyjątkowo trudnej kadencji (1979-1983) Zarząd Główny utrzymywał kontakt z zarządami okręgów przy pomocy komunikatów. W komunikacie pierwszym prezydium ZG poinformowało, że „na podstawie dekretu o stanie wojennym ograniczona została działalność statutowa Towarzystwa. Jednakże do prowadzenia takiej działalności w Prezydium ZG PTN upoważnieni zostali prezes – doc. dr hab. Waldemar Pfeiffer i wiceprezes – mgr Stefan Gontarczyk, nadto zostali upoważnieni do załatwiania spraw administracyjno-finansowych p.o. sekr. generalnego – mgr Ludwik Lange i p.o. skarbnika, – mgr Piotr Jankowiak” (Komunikat nr 1 z dnia 22 stycznia 1982 r.).

Dokonano wyboru nowych władz, przewodniczącym ZG PTN został ponownie **doc. dr hab. Waldemar Pfeiffer**, a sekretarzem generalnym **dr Marta de Mezer**. Najistotniejsze wnioski uchwalone przez IV Walny Zjazd na lata **1983-1986** to: wzmocnienie funkcji opiniodawczej Towarzystwa poprzez zaoferowanie możliwości i zakresu usług, którymi dysponuje Towarzystwo, przedstawienie wniosków w sprawie nauczania języków nowożytnych oraz kształcenia nauczycieli i lektorów odpowiednim ministerstwom i Polskiej Akademii nauk, zaproponowanie stałego przedstawiciela Towarzystwa w Komisji Neofilologicznej Ministerstwa Nauki Szkolnictwa Wyższego i Techniki oraz w Zespole Programowym Języków Obcych Ministerstwa Oświaty i Wychowania i w Komitecie Redakcyjnym *Języków Obcych w Szkole*. Podjęto również uchwałę o ustanowieniu medalu honorowego im. Profesora Ludwika Zabrockiego dla zasłużonych członków Towarzystwa.

V Walny Zjazd Towarzystwa odbył się w **Poznaniu** w dniach **26-28 września 1986 r.** Pierwsze dwa dni Zjazdu były poświęcone sympozjum naukowemu na temat: „Teoria i praktyka glottodydaktyki – sprzeczność czy jedność”. Referaty plenarne wygłosili: prof. dr hab. F. Gucza, prof. dr hab. T. Krzeszowski oraz zaproszeni goście z zagranicy, prof. dr E. Zellweger (Szwajcaria), dr F.-J. Zapp (RFN) i prezes FIPLV prof. J. Antilla (Finlandia). Obrady toczyły się również w sekcjach tematycznych, a końcowym akcentem sympozjum była dyskusja panelowa prowadzona przez prof. dr hab. Pfeiffera, doc. dr hab. E. Zawadzką i dr M. Szczodrowskiego, która koncentrowała się wokół tematu wiodącego, tj. związku teorii z praktyką glottodydaktyczną.

Ostatniego dnia Walnego Zjazdu odbyło się zebranie sprawozdawczo-wyborcze i wybory do Zarządu Głównego. W okresie sprawozdawczym starano się realizować wnioski z IV Zjazdu PTN. Nie udało się otrzymać poparcia Polskiej Akademii Nauk dla starań PTN o uzyskanie statusu Stowarzyszenia Wyższej Użyteczności Publicznej. Ze względu na zawartą w odpowiedzi odmownej argumentację PAN, tekst, w którym wymienia się „przeszkody” przytaczamy *in extenso*:

- „brak zgody Ministerstwa Spraw Wewnętrznych,
- pod względem ‘przywilejów’ tytuł nic nie daje,
- Towarzystwo winno liczyć minimum 3000 członków,
- brak zgody Rady Towarzystw Naukowych,
- winno być poparcie Komitetu Nauk Filologicznych PAN,
- Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Radzieckiej zostało Stowarzyszeniem po 39 latach istnienia,
- Polskie Towarzystwo Rusycystyczne otrzymało status, gdy miało 6000 członków.”

Udało się jednak zrealizować wiele, np. przedstawicielem PTN w Komitecie Redakcyjnym *Języków Obcych w Szkole* została dr Zofia Magnuszewska, przydzielono 13 stypendiów zagranicznych do NRD, 5 do Austrii, 4 do RFN. Podpisano umowę o dalszej współpracy z Komitee für den Sprachunterricht in der Deutschen Demokratischen Republik, Sektion Deutsch als Fremdsprache (dr Fleischer), dzięki czemu PTN otrzymywało stypendia na kursy językowe oraz wyjazdy naukowe do NRD. Dr W. Roszczyńska i dr Z. Magnuszewska uczestniczyły w VI Kongresie FIPF w Québecu (1984 r.).

Zebrania Zarządu Głównego odbywały się nie tylko w Poznaniu, ale również w okręgach, co pozwalało na upowszechnianie działalności Towarzystwa, bowiem przy tej okazji organizowano konferencje dla nauczycieli i lektorów języków obcych, podczas których referentami byli członkowie Zarządu Głównego (Szczecin 1984, Katowice 1984, Warszawa 1985).

W omawianej kadencji odbyły się krajowe sympozja naukowe: 19-20 października 1984 r. w Katowicach nt. „Psychologiczne podstawy nauczania języków obcych” (zorganizowane przez zarząd okręgu katowickiego), 20-21 września 1985 r. w Olsztynie - Kortowo nt. „Model nauczania języków obcych na kierunkach nieofilologicznych (zorganizowane przez PTN przy współpracy z polskim Towarzystwem Ruscystycznym (PTR) oraz w dniach 19-20 maja 1986 r. w Lublinie nt. „Wczesne rozpoczynanie nauki języków obcych” (zorganizowane przez Zarząd Okręgu Lubelskiego).

Nowym przewodniczącym Zarządu Głównego PTN na kadencję **1986-1989** został **prof. dr hab. Henryk Zbierski**, a sekretarzem generalnym **dr Czesław Karolak**.

1.2.2. LATA 1989-2009

VI Walny Zjazd Towarzystwa odbył się w **Poznaniu** w dniach **22-24 września 1989 r.** Tradycyjnie Zjazdowi towarzyszyło sympozjum naukowe na temat: „Nauczanie języków u progu XXI wieku”¹⁸. Gościem honorowym Zjazdu i konferencji był prof. J. Fisiak. W sympozjum wzięło udział 50 osób. Referaty plenarne wygłosili: prof. dr hab. W. Pfeiffer, prof. dr hab. H. Komorowska, doc. dr hab. J. Darski i doc. dr hab. W. Krzemińska. Tematyka dotyczyła m.in. polityki oświatowej, ówczesnego stanu i propozycji rozwiązań w zakresie nauczania języków obcych, przygotowania ucznia do samokształcenia. Obrady toczyły się w trzech sekcjach tematycznych.

W trzecim dniu Zjazdu odbyło się zebranie sprawozdawczo-wyborcze. W minionej kadencji (1986-1989) Ministerstwo Oświaty i Wychowania wyraziło zgodę na wydawanie czasopisma *Neofilolog* oraz na honorowanie zaświadczeń

¹⁸ Organizatorami Zjazdów w Poznaniu były Zarząd Główny i Zarząd Okręgu Poznańskiego (ZM/HMB).

PTN przez kuratora i instytucje odpowiedzialne za awans nauczycieli języków obcych. Zarząd Główny, przyjmując inicjatywę Zarządu Okręgu Poznańskiego stworzenia listy ekspertów przedmiotów neofilologicznych, wystosował apel do działających Okręgów o podjęcie tej formy działalności. Za ważną uznano również współpracę z towarzystwami monolingwalnymi. Opracowano regulamin przyznawania Medalu im. prof. Ludwika Zabrockiego. Do Zarządu Głównego PTN dokooptowano dr Teresę Siek-Piskozub. Także w tej kadencji zebrania ZG odbyły się nie tylko w Poznaniu, ale również w Lublinie 1987 i Sopocie 1987 (szczegółowe ustalenia zjazdu w Komunikacie nr 12).

W dniach 7-9 marca 1988 r. Zarząd Okręgu Gdańskiego, pod kierunkiem prof. Haliny Stasiak (wówczas dr) i prof. Tomasza Krzeszowskiego, zorganizował sympozjum krajowe w Gdańsku – Jelitkowie nt. „Nauka języków obcych dla celów specjalnych”; 23-27 września 1988 r. odbyła się również w Gdańsku międzynarodowa konferencja naukowa nt. „Fachsprachliche Deutschlehreraus- und fortbildung” zorganizowana przy współpracy PTN z IDV (przy dużym zaangażowaniu dr H. Stasiak), w której uczestniczyli dydaktycy z całego świata. Prof. W. Krzezińska, dr hab. P. Płusa i dr Z. Magnuszewska wzięli udział (wygłaszając referaty) w VII Międzynarodowym Kongresie FIPF w Salonikach (lipiec 1988 r.), którego hasłem było: „Le Français pour demain”.

Przewodniczącym ZG na nową kadencję (1989-1992) został **doc. dr hab. Józef Darski**, zaś sekretarzem generalnym **dr Teresa Tomaszewicz**.

Nadzwyczajny Walny Zjazd Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego odbył się w dniu **22 kwietnia 1990 r. w Zielonej Górze**. Zjazd ten został zwołany ze względu na nową sytuację dotyczącą statusu i warunków finansowania działalności PTN. Podjęto decyzję w następujących sprawach: zgoda na prowadzenie działalności gospodarczej PTN, uchwalenie zmian w statucie, podniesienie składek członkowskich. W związku z uchwalonymi zmianami w statucie PTN Zjazd podjął decyzję o dokooptowaniu do ZG dr Haliny Maleńczyk i dr Haliny Maciaszek.

Nadzwyczajnemu Walnemu Zjazdowi towarzyszyło sympozjum naukowe nt. „Nauczanie języków obcych – prawdy i fikcje, pomosty i bariery”. W sympozjum wzięła udział przedstawicielka Ministerstwa Edukacji Narodowej mgr Lucyna Tarasiewicz, która zapoznała uczestników z nowymi programami nauczania w szkolnictwie polskim i rolą języków obcych w tych programach. O nowościach wydawniczych WSiP-u poinformowała red. Ewa Niezgoda. Uczestnicy sympozjum wysłuchali również referatu doc. dr hab. Wandy Krzezińskiej oraz zapoznali się z dwiema koncepcjami nauczania języków obcych w systemie lektorskim zaprezentowanymi przez przedstawicieli WSP i WSI w Zielonej Górze. Obrady toczyły się także w różnych sekcjach tematycznych i językowych.

VII Walny Zjazd Towarzystwa odbył się w **Białymstoku** w dniach **25-27 września 1992 r.** Tradycyjnie Zjazdowi towarzyszyło sympozjum naukowe nt.:

„Glottodydaktyka – Translatoryka – Kolegia”. W symposium uczestniczyło ok. 150 osób, w tym 30 delegatów na Zjazd. Referaty plenarne wygłosili: prof. prof. Franciszek Grucza, Waldemar Pfeiffer, Elżbieta Zawadzka, Jerzy Pieńkos, Jan Zaniewski i Sakmara G. Iljenko. Obrady toczyły się również w sekcjach tematycznych. Podczas Zjazdu odbyło się zebranie założycielskie Stowarzyszenia Polskich Nauczycieli Języka Niemieckiego (PSNJNI). Pierwszą Przewodniczącą Stowarzyszenia została prof. dr hab. Elżbieta Zawadzka.

W sprawozdaniu z działalności Towarzystwa poinformowano członków o rozpoczęciu działalności gospodarczej, na którą Towarzystwo uzyskało zgodę od MEN. Zarząd postanowił zorganizować kursy języków obcych, z których dochód przeznaczony był w całości na działalność naukową i wydawniczą Towarzystwa. Wydano dwa numery *Neofilologa* (w 1990 i 1991 r.). Trudności finansowe w znacznym stopniu osłabiły łączność z okręgami i ich aktywizację. Faktyczna liczba członków PTN wynosiła 600 osób. Należy jednak podkreślić, że Towarzystwo miało wielu sympatyków, którzy często uczestniczyli w organizowanych konferencjach i sympozjach. Towarzystwo brało udział w organizowaniu egzaminów kwalifikacyjnych dla nauczycieli języków obcych oraz kursów przekwalifikowujących nauczycieli języka rosyjskiego.

W czasie omawianej kadencji odbył się wspomniany wyżej Nadzwyczajny Walny Zjazd w Zielonej Górze. Zorganizowano również międzynarodowe i krajowe sympozja naukowe: w dniach 5-7 kwietnia 1991 r. w Katowicach nt. „Nauczanie języków obcych w Polsce współczesnej. Teoria, praktyka, sugestie na przyszłość”, w maju 1991 r. w Poznaniu nt. „Metafora w językach romańskich”, we wrześniu 1991 r. w Poznaniu, nt. „Język, komunikacja – informacja” i w dniach 24-26 kwietnia 1992 r. w Lublinie nt. „Polska w Zjednoczonej Europie. Nauczanie języków obcych”.

W roku 1990 rozwiązano Komitet dla Nauczycieli Języka Niemieckiego w byłej NRD, z którym współpraca była ważna dla działalności PTN. Przy tej okazji nadano Panu Haraldowi Schubertowi Medal im. prof. Ludwika Zabrockiego.

Przewodniczącą ZG PTN na lata **1992-1995** została **prof. dr hab. Hanna Komorowska**, a sekretarzem generalnym **dr Teresa Siek-Piskozub**.

VIII Walny Zjazd PTN odbył się w dniach **22-24 września 1995 r. w Zielonej Górze**. Zjazdowi towarzyszyło międzynarodowe sympozjum nt.: „Kształcenie i doskonalenie nauczycieli języków obcych: stan obecny i perspektywy”¹⁹. Plenarne referaty wygłosili: prof. prof. F. Grucza, E. Zawadzka, H. Komorowska, W. Krzemińska, M. Szczodrowski, J. Arabski, W. Wilczyńska, T. Siek-Piskozub, dr H. Wiśniewska, mgr Z. Adaszyński, mgr M. Gorzelak, mgr L. Sobolew oraz

¹⁹ Sympozjum poprzedziło robocze zebranie przedstawicieli Regionu Europy Centralnej FIPLV. Zob. rozdz. 2.2.1.

goście zagraniczni: I. Pychova (Czechy), E. Trousilova (Czechy), C. Ohrt (Szwecja), R. Freudenstein (Niemcy), A. Noël (Francja). Obrady odbywały się w sekcjach tematycznych i językowych (język angielski, francuski, niemiecki i rosyjski). W sumie wygłoszono 38 referatów. Ponadto przeprowadzono trzy dyskusje panelowe, które moderowali prof. prof. H. Komorowska, E. Zawadzka i J. Henzel. W symposium brało udział 130 nauczycieli języków obcych i metodyków z Polski oraz z zagranicy.

Ostatniego dnia Zjazdu odbyło się zebranie sprawozdawczo-wyborcze, podczas którego przedstawiono realizację wniosków VII Walnego Zjazdu. Dzięki dotacji KBN możliwe było wydawanie *Neofilologa*, redagowanego społecznie przez komitet redakcyjny pod przewodnictwem prof. T. Siek-Piskozub. Ukazało się siedem numerów, a w przygotowaniu były kolejne dwa. Ożywiła się współpraca z organizacjami międzynarodowymi. Prowadzono działalność gospodarczą na terenie Poznania, polegającą na prowadzeniu kursów językowych, co stanowiło główne źródło dofinansowania działalności PTN (poza dotacją przedmiotową KBN na druk *Neofilologa*). Występowano z propozycją ściślejszej współpracy do towarzystw monolingwalnych działających w Polsce²⁰.

W czasie omawianej kadencji zorganizowane zostały następujące sympozja naukowe: 24-26 września 1993 r. ogólnopolskie sympozjum naukowe w połączeniu z I konferencją Regionu Europy Centralnej i Wschodniej FIPLV i I zebraniem Światowej Rady FIPLV w Poznaniu nt. „Polityczne zmiany w Europie Centralnej i Wschodniej a nauczanie języków obcych” oraz 23-25 września 1994 r. międzynarodowe sympozjum w Białymstoku nt. „Nowe tendencje w nauczaniu języków obcych”²¹.

Wybrano Zarząd Główny, nową przewodniczącą została **prof. dr hab. Teresa Siek-Piskozub**, a sekretarzem generalnym **dr Aleksandra Jankowska**.

IX Walny Zjazd PTN odbył się w dniach **9-11 września 1998 r. w Poznaniu**. Towarzyszyło mu sympozjum nt. „Kształcenie i doszkąlanie nauczycieli oraz nowe technologie w nauczaniu języków obcych. Nauczanie dzieci i dorosłych”. Sympozjum miało szczególnie uroczysty charakter, ponieważ wiązało się z obchodami 60. rocznicy urodzin prof. dr hab. Waldemara Pfeiffera, Honorowego Przewodniczącego PTN. Referaty plenarne wygłosili: prof. W. Wilczyńska *Autonomizacja uczących się w doskonaleniu obcojęzycznym*, prof. E. Zawadzka *Przemiany w edukacji a kształcenie nauczycieli*, dr hab. M. Dakowska *Glottodydaktyka u progu XXI wieku*, prof. A. Thorne *The British Council Web*

²⁰ Według adnotacji (odręcznej) z dnia 14 stycznia 1994 r. tylko Polskie Towarzystwo Rusycystyczne zareagowało wówczas odpowiedzią na pismo Przewodniczącej Zarządu Głównego (ZM/HMB).

²¹ Więcej na temat tych konferencji zob. rozdz. 2.2.1.

pages. Obrady odbywały się również w sekcjach: kształcenie nauczycieli, nauczanie dzieci, zagadnienia metodyki nauczania, multimedia, zagadnienia akwizycji języka (zob. *Neofilolog* nr 17).

Ostatniego dnia Zjazdu odbyło się zebranie sprawozdawczo-wyborcze, na którym przedstawiono sprawozdanie z działalności ZG za lata 1995-1998. Towarzystwo wspierało wnioski nauczycieli i lektorów w sprawie ograniczania, względnie likwidowania nauki innych języków niż angielski. Czasopismo *Neofilolog* przysyłano do okręgów, indywidualnych członków opłacających składki PTN oraz do bibliotek uniwersyteckich i nauczycielskich kolegiów językowych. Zwrócono uwagę na ożywienie działalności stowarzyszeń monolingwalnych, a w związku z tym uznano za ważne i celowe utrzymywanie ścisłej współpracy z tymi organizacjami. MEN wyraziło uznanie Towarzystwu za sprawną organizację olimpiad językowych. W sprawozdaniu zasygnalizowano trudności finansowe Towarzystwa. Wpływy ze składek członkowskich nie pozwalały na utrzymanie biura i wspieranie działalności okręgów. Towarzystwo posiadało 7 oddziałów (podczas gdy w chwili reaktywowania PTN było ich 17).

W czasie kadencji odbyły się następujące konferencje i sympozja: 30 maja – 1 czerwca 1996 r. polsko-niemieckie sympozjum „Nauczanie języków obcych – poznanie kultur po obu stronach Odry. Potrzeby, rzeczywistość, perspektywy” oraz 13-15 czerwca 1996 r. w Białymstoku nt. „Języki obce w systemie edukacyjnym”. W dniach 20-21 września 1996 r. w Poznaniu zorganizowano ogólnopolskie sympozjum naukowe połączone z II konferencją Regionu Europy Centralnej i Wschodniej FIPLV nt. „Problemy uniwersalne a nauczanie języków obcych”. Uczestnicy wysłuchali m.in. wykładów prof. prof. H. Komorowskiej, I. Pychovej, Z. Lengyel, J. Zaniewskiego i prof. E. Zawadzkiej²². Kolegium Języków Obcych UAM i Zarząd PTN zorganizowały 5 grudnia 1997 r. w Poznaniu seminarium nt. „Kształcenie nauczycieli w kolegiach językowych”.

Na Przewodniczącą Zarządu Głównego ponownie wybrano **prof. dr hab. Teresę Siek-Piskozub**, sekretarzem generalnym została **prof. dr hab. Barbara Skowronek**²³.

I Jubileuszowy Zjazd PTN (1969-1999) zorganizowany przez Okręg Poznański oraz Kolegium Języków Obcych UAM odbył się w **Poznaniu** w dniach **20-21 września 1999 r.** Przemówienia inauguracyjne wygłosili: prezes Zarządu Głównego PTN prof. dr hab. Teresa Siek-Piskozub, prezes honorowy PTN prof. dr hab. Jacek Fisiak oraz wiceprezes i główny organizator prof. dr hab. Weronika Wilczyńska. Referaty plenarne zaprezentowali prof. prof. Waldemar Marton i Stanisław Puppel. Obrady prowadzone były w trzech sekcjach. Tematyka

²² Tematyka wykładów zob. rozdz. 2.2.2.

²³ W tej kadencji (1998-2001) nastąpiła zmiana sekretarza generalnego; mgr Jolanta Gorbacz Pazera zastąpiła prof. Barbarę Skowronek (ZM/HMB).

referatów była dość zróżnicowana, dotyczyła m.in. funkcji nauczyciela w procesie akwizycji języka obcego, autonomizacji w dydaktyce języków obcych, problematyki związanej z nauczaniem dzieci, z kształceniem sprawności czytania i in. W jubileuszowym Zjeździe wzięli udział również zaproszeni goście z Węgier. Sprawozdanie ze Zjazdu zamieszczono w nr 18 *Neofilologa*.

W dniach **27-28 września 2001 r.** zorganizowano w **Poznaniu X Walny Zjazd PTN** wraz z sympozjum naukowym. Pierwszego dnia odbyło się Walne Zgromadzenie, w którym uczestniczyło 27 delegatów. W dyskusji nad referatem sprawozdawczym zwrócono uwagę na trudności wynikające z ograniczonych środków finansowych, jak też dezintegracji środowiska nauczycieli języków obcych spowodowanej w dużej mierze koncentrowaniem się na działalności w towarzystwach monolingwalnych.

Nową przewodniczącą Zarządu Głównego na kadencję **2001-2004** została wybrana **prof. dr hab. Weronika Wilczyńska**, a sekretarzem generalnym **dr Katarzyna Karpińska-Szaj**. Zgłoszone w trakcie dyskusji wnioski do realizacji przez nowy zarząd dotyczyły m.in. podjęcia próby zorganizowania spotkania z przewodniczącymi towarzystw monolingwalnych w celu omówienia możliwości integracji środowisk nauczycieli języków obcych, współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za politykę oświatową w Polsce oraz promowania współpracy w regionie Europy Środkowej.

W drugim dniu obrad X Walnego Zjazdu odbyła się konferencja naukowa (zorganizowana przez PTN wspólnie z UAM i FIPLV) nt. „Integracja europejska – komunikacja interkulturowa – nauczanie języków obcych”²⁴, którą Polskie Towarzystwo Neofilologiczne zdecydowało się zadedykować Europejskiemu Rokowi Języków. W przemówieniu inauguracyjnym konferencję przewodniczący FIPLV Denis Cunnigham z Australii podkreślił potrzebę większego zaangażowania się nauczycieli wszystkich języków w działania na rzecz integracji międzynarodowej, zróżnicowania językowego, komunikacji interkulturowej i promowania wśród Europejczyków wielojęzyczności. W konferencji wzięło udział ponad 100 nauczycieli szkół podstawowych, średnich i wyższych z kraju i zagranicy (Australia, Anglia, Belgia, Finlandia, Francja, Niemcy, Czechy). Referaty plenarne wygłosili: prof. prof. Edward M. Batley (Londyn), Reinhold Freudenstein (Marburg), Denis Cunnigham (Przew. FIPLV), Elżbieta Zawadzka-Bartnik (Warszawa) i Weronika Wilczyńska (Poznań).

Obrady w sekcjach koncentrowały się wokół problematyki wielokulturowości i interkulturowości, roli nauczyciela języków obcych w kontekście

²⁴ Tematyka była kontynuacją konferencji Regionu Europy Środkowej FIPLV (Poznań 1996 r.) (ZM/HMB).

integracji europejskiej, autonomii oraz wielu zagadnień szczegółowych związanych bezpośrednio z nauczaniem i uczeniem się języka obcego.

W dniach 23-25 września 2002 r. w Katowicach odbył się **Nadzwyczajny Walny Zjazd** Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego połączony z doroczną ogólnopolską konferencją naukową. Zjazd ten został zwołany, ponieważ zaistniała potrzeba wprowadzenia zmian w statucie Towarzystwa. Przyjęto nowy całościowy tekst statutu, który został umieszczony na stronie internetowej PTN (www.poltowneo.org).

Tematem konferencji było „Przyswajanie języków obcych – teoria a praktyka nauczania. Nauczanie i uczenie się języka polskiego jako obcego”. Referaty plenarne wygłosili: prof. prof. M. Wysocka, E. Zawadzka-Bartnik, Halina Widła. Odbyła się również dyskusja panelowa nt. „Aktualne tendencje i wyzwania dydaktyki językowej w Polsce” z udziałem prof. prof. J. Arabskiego, K. Myczko, W. Wilczyńskiej, K. Wojtynek-Musik i H. Widły. W sekcjach przedstawiano problemy dotyczące m.in. przyswajania nie tylko języka obcego, ale także języka polskiego jako obcego, strategii nauczania i uczenia się, kształcenia twórczego nauczyciela języka obcego oraz rozwijania sprawności rozumienia tekstu, w tym literackiego i specjalistycznego.

XI Walny Zjazd PTN zorganizowano w dniach **27-29 września 2004 r. w Poznaniu**. Pierwszego dnia odbyło się Walne Zgromadzenie, a w dniach kolejnych konferencja naukowa nt. „Nauka języków obcych w dobie integracji europejskiej: tendencje, problemy, zadania” z referatami m.in. prof. prof. E. Zawadzkiej *Nauczyciel języków obcych wychowawcą*, A. Niżegorodcew *Tożsamość, a funkcjonowanie w języku nierodzimym*, H. Widły *Sposób akwizycji kolejnych języków. Problemy metodologiczne i implikacje dydaktyczne*, W. Pfeiffera *Europejski model 1+2 jako podstawa szkolnej polityki językowej w Polsce*, W. Wilczyńskiej *Problem otwartości kulturowej*, A. Michońskiej-Stadnik *Jak wykształcić skutecznego nauczyciela języka obcego*, K. Dziubalskiej-Kończak *Jakiego angielskiego uczyć w XXI wieku?* Bogate były również obrady w sekcjach. Odbyła się także dyskusja panelowa, którą poprowadziła prof. T. Siek-Piskozub.

Dziekan Kapituły Medalu, prof. T. Siek-Piskozub, wręczyła profesorowi Władysławowi Woźniewiczowi (UAM) Medal im. prof. Ludwika Zabrockiego.

Walne Zgromadzenie otworzyła Przewodnicząca Zarządu Głównego, która przedstawiła sprawozdanie z realizacji zadań minionej kadencji. W okresie sprawozdawczym spotkania Zarządu Głównego odbywały się w Katowicach (2002), Lublinie (2003) i Zielonej Górze (2003). Rozpoczęto również redagowanie strony internetowej, tak więc od 2001 roku członkowie i sympatycy PTN mogą śledzić na bieżąco wszystkie sprawy PTN, a strona ta była prowadzona i wciąż udoskonalana przez prof. H. Widłę, dzięki której istnieje ta forma działalności Towarzystwa.

W okresie sprawozdawczym odbył się w Katowicach we wrześniu 2002 r. Nadzwyczajny Walny Zjazd PTN połączony z doroczną ogólnopolską konferencją naukową (zob. wcześniejsza część rozważań), a w dniach 22-24 września 2003 r. zorganizowano w Zielonej Górze międzynarodową konferencję naukową nt. „Integracja w nauczaniu języków obcych”, podczas której referaty plenarne wygłosili: prof. prof. E. Zawadzka-Bartnik *Integracja w nauczaniu języków obcych*), A. Niżegorodcew *Kształcenie kompetencji interkulturowej, a wielorakość kultur w nauczaniu języków obcych*, K. Myczko *Koncepcja integracyjna w dydaktyce języka drugiego i praktyka szkolna*, W. Wilczyńska *O mediacji interkulturowej*, W. Pfeiffer *Glottodydaktyka – teoria i praktyka, jedność czy sprzeczność*, K. Karpińska-Szaj *Dziecko głuche w integracyjnej klasie językowej*. Ważna była również dyskusja panelowa nt. „Integracja a podejście holistyczne w edukacji. Czy integracja może być sposobem na wychowanie i kształcenie współczesnego człowieka?”.

Na lata **2004-2007** został wybrany nowy Zarząd Główny, którego przewodniczącą została ponownie **prof. dr hab. Weronika Wilczyńska**, a sekretarzem generalnym **dr hab. Anna Cieślicka**.

W dniach **10-12 września 2007 r.** zorganizowano we Wrocławiu **XII Walny Zjazd PTN** oraz doroczną konferencję nt. „Nowe spojrzenie na motywację w dydaktyce języków obcych” z wykładami prof. prof. A. Dąbrowskiej *Dla czego cudzoziemcy uczą się języka polskiego? Stare i nowe w nauczaniu języka polskiego jako obcego*, A. Michońskiej-Stadnik *Pojęcie motywacji wczoraj, dziś i jutro*, W. Wilczyńskiej *Motywy wyboru języka obcego na poziomie szkoły podstawowej i gimnazjum, a postulat rozwijania wielojęzyczności w krajach Unii Europejskiej*, E. Zawadzkiej-Bartnik *Problem zaniku motywacji w pracy nauczyciela* oraz M. Wysockiej *Autoobserwacja i autoocena jako czynniki (de)motywuujące do pracy nauczycieli języków obcych*. Wykład plenarny wygłosił również prof. dr hab. J. Miodek nt. „Dydaktyka języków obcych w świetle zmian polszczyzny po roku 1989”. Podczas konferencji odbyła się dyskusja panelowa nt. „Wyzwania w kształceniu nauczycieli języków obcych”. Przewodniczyła mgr A. Karp (Dyrektor Nauczycielskiego Kolegium Języków Obcych we Wrocławiu), a w dyskusji udział wzięli: prof. prof. K. Drożdżał-Szelest, M. Wysocka (UŚ), A. Niżegorodcew (UJ), dr hab. M. Pawlak (UAM) i dr A. Jarząbek (Przewodnicząca Polskiego Stowarzyszenia Nauczycieli Języka Niemieckiego w Polsce). Na konferencji tej wręczono Medal im. prof. Ludwika Zabrockiego prof. dr hab. Elżbiecie Zawadzkiej-Bartnik z Uniwersytetu Warszawskiego w uznaniu jej wielkich zasług w działalności Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego.

Dnia 11 września 2007 r. odbyło się Walne Zgromadzenie PTN. Przewodnicząca ZG prof. dr hab. W. Wilczyńska złożyła sprawozdanie z działalności Zarządu za lata 2004-2007, podkreśliła jego działalność naukową, redakcyjną i promocyjną. Szczególną uwagę zwróciła na aktywność opiniotwórczą Towarzystwa,

gdyż w minionej kadencji ZG PTN aż trzykrotnie przedstawił Ministerstwu Edukacji Narodowej i Radzie Głównej Szkolnictwa Wyższego swoje opinie: w roku 2005 stanowisko w sprawie kształcenia nauczycieli w Polsce, w roku 2007 uaktualnione stanowisko dotyczące projektu rozporządzenia w sprawie kształcenia nauczycieli oraz stanowisko przygotowane przez mgr Annę Garstecką dotyczące planowania przez MEN obowiązkowego nauczania języka angielskiego od pierwszej klasy szkoły podstawowej w roku szkolnym 2008/09.

W okresie sprawozdawczym zorganizowano w Lublinie w dniach 12-14 września 2005 r. konferencję nt. „Komunikacja językowa w społeczeństwie informacyjnym – nowe wyzwania dla dydaktyki języków obcych”. Otwarcie obrad uświetniło wręczenie Medalu im. prof. Ludwika Zabrockiego mgr Katarzynie Trychoń-Cieślak (Uniwersytet Zielonogórski) oraz prof. dr hab. Marii Nowi Szczodrowskiemu (Uniwersytet Gdański). Wykłady plenarne wygłosili: prof. prof. A. Pilorz *Problematyka kontaktów językowych w świecie*), B. Sadownik *Psycholingwistyczne aspekty przyswajania języka obcego*, H. Chodkiewicz *Sprawność czytania w społeczeństwie informacyjnym*, B. Marek *Nauczanie języka obcego osób niewidomych*, K. Karpińska-Szaj *Nauka języka obcego uczniów z deficytami mowy*. Odbędzie się także dyskusja panelowa moderowana przez prof. W. Wilczyńską na temat „Zadania dydaktyki języków obcych a kształtowanie się społeczeństwa informacyjnego. Nowe wyzwania dydaktyki języków obcych w społeczeństwie informacyjnym”. W dyskusji wzięli udział: prof. H. Wiśniewska, dr A. Pado i dr J. Krajka.

Podczas tej właśnie konferencji wypracowano i przyjęto stanowisko ZG PTN w sprawie kształcenia nauczycieli języków obcych oraz w sprawie kształcenia w zakresie języków obcych, dot. projektów standardów nauczania dla poszczególnych kierunków studiów²⁵. Formułując przedstawione stanowiska Zarząd Główny miał na uwadze również zachowanie zgodności z celami i zadaniami polityki językowej Rady Europy w przekonaniu, że wielojęzyczność „jest jednym z podstawowych filarów w podwyższeniu ogólnego poziomu edukacji w Polsce” (*Neofilolog* nr 28/2007, s. 101).

W omawianej kadencji odbyła się również konferencja w Krakowie w dniach 11-13 września 2006 r. nt. „Dydaktyka języków obcych początku XXI wieku” z referatami plenarnymi: prof. prof. W. Wilczyńskiej *Wielojęzyczność – przegląd problematyki w ujęciu dydaktycznym*, T. Sławka *„Nie czujemy się pewni w objaśnianym nam świecie”. Czy literatura pomaga nam być razem?*, E. Zawadzkiej-Bartnik *Stare i nowe problemy ewaluacji*, A. Niżegorodcew *Dwutorowość w kształceniu nauczycieli. Czy nauczyciele języków obcych stają się niepotrzebni?*

²⁵ Stanowiska te są udostępnione członkom PTN na stronie internetowej Towarzystwa oraz w *Neofilologu* nr 28/2007, s. 87-101.

i J. Henzla *Cierniowa droga Polaków do wielojęzyczności*. Toczyły się również obrady w pięciu sekcjach: kompetencja interkulturowa, ewaluacja nauczania, narzędzia pomiaru, nauczanie gramatyki, nauczanie języka specjalistycznego, tłumaczenie, autonomia ucznia, język pisany, ewaluacja podręczników. Referaty z konferencji zostały przedstawione w tomach pokonferencyjnych i tradycyjnie część z nich w *Neofilologu*.

Na Walnym Zgromadzeniu dokonano wyboru nowego Zarządu Głównego. Przewodniczącą ZG została **prof. dr hab. Halina Widła** (UŚ Katowice), a sekretarzem generalnym **dr hab. Mirosław Pawlak**. Wśród wniosków przyjętych do realizacji w kolejnej kadencji znalazły się m.in.: monitorowanie projektów ministerialnych dotyczących kształcenia nauczycieli, propagowanie idei Towarzystwa wśród nauczycieli języków obcych szkół podstawowych i ponadpodstawowych, integrowanie działalności PTN z działalnością stowarzyszeń monolingwalnych.

Działalność nowej kadencji ZG PTN już zaowocowała zorganizowaniem w dniach 8-10 września 2008 r. konferencji w Kaliszu nt. „Nauczyciel języków obcych dziś i jutro”. Współorganizatorami byli: Zakład Filologii Angielskiej Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego UAM w Kaliszu, PWSZ w Kaliszu oraz CODN. Wykłady plenarne wygłosili: prof. prof. W. Wilczyńska, S. Wróbel, E. Zawadzka-Bartnik, M. Pawlak, A. Michońska-Stadnik, M. Wysocka. Bardzo ważnym gościem konferencji a zarazem referentem była prof. Ida Kurcz, która mówiła na temat: *Dwujęzyczność a język globalny*. Pani Profesor uczestniczyła w całym programie sympozjum, słuchając także innych, dyskutując i pozostając do dyspozycji uczestników zainteresowanych Jej pracami z zakresu psycholingwistyki, także w kularowych rozmowach.

Tematyka referatów w sekcjach była bardzo różnorodna, dotyczyła m.in. rozwijania autonomii i refleksyjności nauczyciela, wiedzy, kompetencji i procesów myślowych nauczyciela oraz roli nauczyciela wobec wyzwań rzeczywistości. Ponadto prowadzone były warsztaty metodyczne dla nauczycieli, przy współpracy z CODN. Obrady toczyły się również w sekcjach tematycznych. Odbyła się także dyskusja panelowa prowadzona przez prof. dr hab. Annę Niżegordcew.

Podsumowując odnotujemy, że w latach 1969-2009 odbyło się dwanaście Walnych Zjazdów, dwa Nadzwyczajne Walne Zjazdy (1990, 2002) oraz jeden Zjazd Jubileuszowy w 1999 r. Zjazd w 2009 r. był II Zjazdem Jubileuszowym od czasu reaktywacji PTN. Był on zapewne wielkim wydarzeniem dla działaczy ZG tej kadencji i wszystkich członków Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego. Z informacji podanej przez Skarbnika PTN, dr Małgorzaty Twardoń wynikało, że PTN liczy 288 osób. Jednak liczba czynnie działających członków PTN wynosi 180-200.

Wszystkim tym zjazdom i konferencjom towarzyszyły, oprócz wykładów, dyskusji naukowych, wymiany myśli, doświadczeń, także wydarzenia kulturalne,

koncerty, spektakle teatralne, spotkania kularowe, uroczyste bankiety, które łączyły/łączą i sprzyjały/sprzyjają (długoletnim) przyjaźniom oraz podtrzymywały i mamy nadzieję podtrzymują nadal wyjątkową więź neofilologów, tę zawodową i tę zwyczajną ludzką, co było i jest wielkim atutem naszego Towarzystwa.

1.2.3. LATA 2009-2019

W latach 2009-2019 Zarząd Główny PTN kontynuował działalność statutową Towarzystwa oraz tradycje z nim związane. W dniach **7-9 września 2009 r.** odbył się w **Sosnowcu II Zjazd Jubileuszowy** połączony z doroczną konferencją naukową PTN „Koncepcje i wdrożenia w glottodydaktyce” zorganizowaną przy udziale Instytutu Języków Romańskich i Translatoryki Uniwersytetu Śląskiego, pod patronatem Rektora UŚ prof. dr hab. Wiesława Banysia²⁶. Gościem specjalnym był Dennis Cunningham, Sekretarz Generalny FIPLV, który swoją obecnością i wystąpieniem uczcił 80-lecie powstania Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego. Najważniejsze wydarzenia związane z historią Towarzystwa przedstawiła w inauguracyjnym wystąpieniu przewodnicząca PTN prof. dr hab. H. Widła, swoimi refleksjami z tej okazji podzielił się również dr hab. prof. UAM M. Pawlak. Wykłady inauguracyjne wygłosiły: prof. prof. W. Wilczyńska *Obszary badawcze glottodydaktyki* i M. Dakowska *W poszukiwaniu wiedzy praktycznie użytecznej. O dojrzewaniu glottodydaktyki*. Wykłady plenarne przedstawili: prof. prof. M. Wysocka *O wyższości badań jakościowych nad badaniami ilościowymi*, A. Niżegorodcew *Projekt studiów interkulturowych dla nauczycieli*, K. Wojtynek-Musik *Funkcje świadomości w procesie glottodydaktycznym*, dr hab. prof. UŚ E. Miczka *Interdyscyplinarne aspekty nauczania języka obcego w ramach neofilologii*, dr hab. U. Paprocka-Piotrowska *Korpus danych w badaniach nad akwizycją i dydaktyką języka (konstrukcja, rola, znaczenie)*, dr hab. prof. UW J. Zając *Glottodydaktyka w ujęciu epistemologicznym*, dr hab. prof. UAM K. Karpińska-Szaj *Dialog w metodzie indywidualnych przypadków*, dr hab. prof. KUL D. Śliwa *Glottodydaktyka i językoznawstwo na studiach filologicznych: razem czy osobno?*, dr hab. prof. UAM M. Pawlak *Problemy pomiaru wiedzy językowej* i dr hab. prof. UW r. A. Michońska-Stadnik *Formułowanie problemu i pytań badawczych w badaniu empirycznym – kilka uwag i porad praktycznych*²⁷.

Podczas obrad, które toczyły się w pięciu sekcjach tematycznych omówiono zagadnienia nawiązujące do tematu nadrzędnego konferencji: badania empiryczne nad rozwojem obcojęzycznym dzieci, metodologia badań prowadzonych wśród

²⁶ Plakat konferencyjny. Sosnowiec 7-9 września 2009. Zob. aneks 2, zał. 1.

²⁷ Artykuły związane z tematyką dorocznych konferencji PTN publikowane są w odpowiednich tomach *Neofilologa*. Zob. rozdz. 2.3.2. niniejszej pracy (ZM/HMB).

osób w wieku senioralnym, techniki badawcze w glottodydaktyce, wielojęzyczność w polskim kontekście edukacyjnym, metodologia badań w klasach dwujęzycznych, metodologia konstruowania kursów języka obcego dla potrzeb zawodowych, znaczenie badań ilościowych i jakościowych w glottodydaktyce, a także zastosowanie internetu w praktyce szkolnej i in. Drugiego dnia konferencji, równolegle do obrad głównych, odbywały się warsztaty metodyczne dla nauczycieli, których mottem było stosowanie materiałów dydaktycznych *online* w nauczaniu języków obcych. Warsztatom, przeprowadzonym w czterech grupach językowych (w języku angielskim, niemieckim, francuskim i włoskim) przewodniczył mgr M. Zając, a wykłady wprowadzające do tematyki wygłosili: prof. A. Wakulicz-Deja *Informatyka i nauczanie*, prof. H. Widła *Nauczanie języków obcych na odległość* oraz dr P. Poszytek *E-twinning*²⁸. Na zakończenie konferencji odbyła się dyskusja panelowa podsumowująca tematykę obrad, którą moderowała prof. dr hab. H. Widła.

Jubileuszowy charakter konferencji zachęcił wielu członków PTN oraz sympatyków Towarzystwa do uczestnictwa w niej, w tym gości zagranicznych²⁹. Konferencji towarzyszyły refleksje wspomnieniowe, dla których asumptem była również publikacja zawierająca przedwojenną i powojenną historię PTN, przygotowana specjalnie z okazji Jubileuszu przez autorki niniejszego tomu³⁰.

W dniach **6-8 września 2010 r.** odbył się w **Lublinie XIII Walny Zjazd PTN** połączony z doroczną ogólnopolską konferencją naukową nt. „Niezwykły uczeń – indywidualne potrzeby edukacyjne w nauce języków obcych”. Współorganizatorami konferencji byli Zakład Lingwistyki Stosowanej Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie oraz Instytut Filologii Romańskiej Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego im. Jana Pawła II. Honorowy patronat nad tym wydarzeniem naukowym objęli: JM Rektor KUL – ks. prof. dr hab. Stanisław Wilk i JM Rektor UMCS – prof. dr hab. Andrzej Dąbrowski. Podczas uroczystego otwarcia Dziekan Kapituły Medalu prof. dr hab. Teresa Siek-Piskozub wręczyła Medale im. prof. Ludwika Zabrockiego zasłużonym działaczkom PTN prof. dr hab. Weronice Wilczyńskiej (UAM) i dr Halinie Małeńczyk-Boguszewskiej

²⁸ Podczas konferencji w Sosnowcu wygłoszono 88 referatów. Zob. „Sprawozdanie z konferencji Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego *Koncepcje i wdrożenia w glottodydaktyce – Sosnowiec 2009*”. W: <http://www.poltowneo.org/konferencje-main/konferencje-ptn/> [DW: 13.03.2019].

²⁹ W II Zjeździe Jubileuszowym wzięło udział 213 osób. Tamże.

³⁰ Zofia Magnuszewska, Halina Małeńczyk-Boguszewska, (2009): Polskie Towarzystwo Neofilologiczne 1929-2009. Katowice. Publikacja została wydana z okazji Jubileuszu w wersji papierowej. Jest również dostępna w wersji elektronicznej na stronie internetowej www.poltowneo.org.

(UMCS). Następnie uczestnicy wysłuchali wykładu inauguracyjnego *Różnorodność cechą współczesności – implikacje glottodydaktyczne* prof. dr hab. E. Zawadzkiej-Bartnik. Kolejne wykłady plenarne przedstawiły: prof. prof. G. Krasowicz-Kupis *Młody Leonardo – czyli co naprawdę wiadomo o słabych i mocnych stronach uczniów z dysleksją rozwojową*, K. Krakowiak *Głuchoniemi czy wielojęzyczni – problemy osób z uszkodzonym słuchem w przyswajaniu języka*, B. Sadownik *Zdolności językowe w świetle modularnych teorii umysłu – implikacje glottodydaktyczne*, dr A. Domagała i dr U. Mirecka *Trudności grafomotoryczne ucznia wyzwaniami dla nauczycieli języka obcego*. Pod nieobecność prof. dr hab. B. Marka odczytano jego wykład *Specjalne potrzeby edukacyjne w dydaktyce języków obcych – problem ucznia czy nauczyciela*.

Ostatniego dnia wykłady plenarne wspólne dla uczestników konferencji i warsztatów metodycznych wygłosili prof. K. Karpińska-Szaj *Uczniowie z niepełnosprawnościami w szkolnej integracji indywidualnej: nauczanie języków obcych* oraz prof. M. Pawlak *Rozwijanie autonomii ucznia w pracy z uczniem niezwykłym*.

Referaty przedstawiające indywidualne potrzeby edukacyjne w nauce języków obcych w kontekście niezwykłego ucznia wygłoszono także w sześciu sekcjach tematycznych. Prelegenci omówili m.in. takie kwestie, jak: indywidualne potrzeby uczniów związane z wiekiem (dzieci, młodzież, dorośli, seniorzy), pracą z uczniem z dysfunkcjami (np. z dysleksją, dysgrafią, zespołem Aspergera, deficytami wzroku i słuchu) czy uczniem wybitnie zdolnym. W blokach tematycznych przedstawiono również zagadnienia dotyczące cech środowiskowych i indywidualnych ucznia (uzdolnienia, inteligencja), form i narzędzi pracy w motywowaniu ucznia do nauki języka obcego, wykorzystywania mediów do indywidualizacji procesu nauczania i uczenia się oraz dotyczące indywidualnych potrzeb ucznia w nauczaniu języków specjalistycznych w kształceniu zawodowym³¹.

W ostatnim dniu konferencji miały miejsce warsztaty dla nauczycieli, przeprowadzone w 4 grupach tematycznych, którym przewodniczyły: prof. dr hab. K. Karpińska-Szaj *Uczeń z niedoborami języka ojczystego na lekcji języka obcego*, dr A. Pawluk-Skrzypek *Diagnoza pedagogiczna i przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym*, dr K. Jaworska-Biskup *Uczeń z dysleksją rozwojową na lekcji języka obcego* i mgr E. Wajda *Indywidualizacja oceniania z użyciem technik oceniania alternatywnego*.

Dnia **7 września 2010 r.** odbyło się **Walne Zgromadzenie**, podczas którego dokonano wyboru nowego Zarządu Głównego. Wybory na lata 2010-2013 zostały poprzedzone sprawozdaniem z działalności ZG w minionej kadencji

³¹ Zob. „Sprawozdanie z Konferencji Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego *Niezwykły uczeń – indywidualne potrzeby edukacyjne w nauce języków obcych – Lublin 2010*”. W: <http://www.poltowneo.org/konferencje-main/konferencje-ptn/> [DW: 13.03.2019].

wygotowanym przez przewodniczącą prof. dr hab. Halinę Widłę. W okresie sprawozdawczym zorganizowano II Zjazd Jubileuszowy, trzy konferencje (w Kaliszu, Sosnowcu i Lublinie), odbywały się regularne posiedzenia Zarządu Głównego, ukazały się cztery numery *Neofilolga* (32-35)³². Zostały wydane dwie monografie tematyczne pod redakcją M. Pawlaka i in.³³ oraz wspomniana publikacja z okazji 80. Jubileuszu PTN. Towarzystwo sprawowało patronat nad konferencjami, m.in. nad konferencją „Mówienie w języku obcym - sukcesy i porażki uczenia się i nauczania” zorganizowaną przez UAM i PWSZ w Koninie w maju 2009 r.

Przewodnicząca podkreśliła współpracę z Towarzystwami Monolingwalnymi, czynny udział członków PTN w konferencjach organizowanych przez te Towarzystwa, np. w kongresie Prof- Europe w Pułtusk (2008)³⁴. W omawianej kadencji PTN był organizatorem Olimpiady Języka Niemieckiego (2008/2009), a w latach 2009/2010 oprócz OJN również Olimpiady Języka Angielskiego³⁵.

Konferencjom po raz pierwszy w tej kadencji towarzyszyły warsztaty metodyczne³⁶, które zapoczątkowały nową formułę dorocznych konferencji i cieszyły się powodzeniem oraz zainteresowaniem członków, a także sympatyków PTN.

W czasie trwania kadencji na posiedzeniu ZG PTN dnia 10 września 2008 roku w Kaliszu, zdecydowano zmienić adres siedziby Zarządu Głównego³⁷ oraz utworzyć nowe konto bankowe, dające możliwość korzystania z usług bankowości elektronicznej. Położono również duży nacisk na utrzymywanie bezpośredniego kontaktu z członkami PTN poprzez gazetkę *Newsletter* (od roku 2009 redagowaną przez H. Widłę)³⁸ z bieżącymi informacjami dotyczącymi działalności ZG (6 numerów wysłanych mailowo) oraz poprzez witrynę internetową (<http://www.poltowneo.org>), ciągle udoskonalaną. Oprócz istniejących zakładki (np. „Konferencje”, „Neofilolog”) na prośbę członków i sympatyków

³² Charakterystyka czasopisma *Neofilolog*, jego dostosowywanie do wymogów ministerialnych, kwalifikowanie do baz czasopism humanistycznych, działania Redaktora Naczelnego oraz Zespołu Redakcyjnego w poszczególnych kadencjach zawarte są w rozdziale 2.3. 2. niniejszej publikacji. (ZM/HMB).

³³ 1) Pawlak, M., Mystkowska-Wiertelak, A. i Pietrzykowska, A. (red.). 2009. *Problemy współczesnej dydaktyki języków obcych*. Poznań – Kalisz: Wydawnictwo UAM i 2) Pawlak, M., Derenowski, M., i Wolski, B. (red.). 2009. *Nauczyciel języków obcych dziś i jutro*. Poznań – Kalisz: Wydawnictwo UAM. Zob. „Sprawozdanie z działalności Zarządu PTN w kadencji 2007-2010”. (Dok. ZG PTN).

³⁴ Zob. „Sprawozdanie z działalności Zarządu PTN w kadencji 2007-2010”. Dok. ZG PTN.

³⁵ Na temat olimpiad językowych zob. rozdz. 2.1.2.

³⁶ Zob. „Sprawozdanie z działalności Zarządu PTN w kadencji 2007-2010”. Dok. ZG PTN.

³⁷ Aktualny adres siedziby Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego: Al. Niepodległości 4, pok.014 Collegium Novum UAM 61-874 Poznań (ZM/HMB).

³⁸ Pierwsza strona *Newslettera* (nr 1/2009) zob. aneks 2, zał. 2.

PTN wprowadzono na witrynie rubrykę „Dobre praktyki” w celu wymieniać doświadczeń oraz uruchomiono nową rubrykę „Skrypty dydaktyczne”, w której członkowie PTN mogli umieszczać swoje publikacje³⁹.

Na **Walnym Zgromadzeniu** dokonano wyboru nowego Zarządu Głównego. Przewodniczącą została ponownie **prof. dr hab. Halina Widła** (UŚ), a sekretarzem **dr hab. Mirosław Pawlak**⁴⁰. Wśród wniosków przyjętych do realizacji w kolejnej kadencji uczestnicy Zjazdu zdecydowali o podwyższeniu składki członkowskiej do 60 PLN, a dla doktorantów do 40 PLN. Przyjęto również wniosek „o informowaniu o wyborze tematu *Neofilologa* z co najmniej półrocznym wyprzedzeniem”⁴¹.

W kadencji 2010-2013 odbyły się konferencje w Kaliszu (2011), Bydgoszczy (2012) i we Wrocławiu (2013). Kadencję nowego Zarządu Głównego rozpoczęła doroczna konferencja PTN w Kaliszu, która została zorganizowana w dniach 12-14 września 2011 r. przy współpracy Zakładu Filologii Angielskiej Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Kaliszu. Tematem konferencji był „Dyskurs edukacyjny w klasie językowej”. Honorowy patronat nad konferencją objęli: Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego – prof. dr hab. Barbara Kudrycka, Rektor Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu – prof. dr hab. Bronisław Marciniak, Prezydent Miasta Kalisza – dr Janusz Pęcherz oraz Marszałek Województwa Wielkopolskiego – Marek Woźniak⁴². Tradycyjnie obrady rozpoczęły się wykładami plenarnymi, które wygłosili: prof. W. Wilczyńska *Czy i po co glottodydaktyce potrzebne jest pojęcie dyskursu?*, K. Myczko *Poznawczy wymiar dyskursu edukacyjnego w kształceniu obcojęzycznym. Pomiędzy działaniem komunikacyjnym i konstruowaniem wiedzy*, A. Niżegorodcew *Autentyczna komunikacja w dyskursie edukacyjnym: rola języka obcego i języka rodzimego*, T. Szkudlarek *Tożsamość i dyskursywna konstrukcja podmiotu*, J. Majer *Obca mowa, wspólny język. Dyskurs edukacyjny a interakcja bilingwalna* i prof. Sz. Wróbel *Efekt interpelacji*.

Zagadnienia poruszane w sekcjach tematycznych dotyczyły bezpośrednio lub oscylowały wokół ogólnej tematyki konferencji. Z racji obszerności tematu, jakim jest dyskurs edukacyjny, do pracy w sekcjach wybrano te aspekty, które wydają się być najistotniejsze w procesie nauczania języka obcego, np. różnice pomiędzy dyskursem edukacyjnym a dyskursem w warunkach naturalnych,

³⁹ Zob. „Sprawozdanie z działalności Zarządu Głównego PTN w kadencji 2007-2010”. Dok. ZG PTN.

⁴⁰ Pełny skład Zarządu Głównego PTN na lata 2010-2013 zob. rozdz. 3.1.

⁴¹ Zob. „Protokół z obrad po Walnym Zjeździe, Lublin, 7 września 2010 r.” Dok. ZG PTN.

⁴² W konferencji wzięło udział 140 osób, członków oraz sympatyków PTN. Zob. „Sprawozdanie z Konferencji Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego. *Dyskurs edukacyjny w klasie językowej* — Kalisz 2011” W: <http://www.poltowneo.org/konferencje-main/konferencje-ptn/>. [DW: 13.03.2019] oraz *Neofilolog* 2012, 38/1 str. 129-130 (J. Knieja).

czynniki indywidualne a charakter dyskursu w klasie językowej, organizacja dyskursu podczas lekcji języka obcego, nowoczesne technologie a dyskurs edukacyjny i wiele innych.

Podczas konferencji miały też miejsce warsztaty dla nauczycieli języków obcych, moderowane przez mgr A. Domińską z tematem przewodnim: *Nauczanie języka angielskiego w przedszkolu – jak wspomagać wszechstronny rozwój dziecka*. W drugim dniu konferencji odbył się panel dyskusyjny przeprowadzony przez prof. UAM dr hab. K. Drożdżal-Szelest, nawiązujący do tematu ogólnego: *Miejsce języka ojczystego i języka obcego w dyskursie edukacyjnym*⁴³.

Kolejna konferencja w kadencji 2010-2013 nt. „Dydaktyka języków obcych a kompetencje ogólne” odbyła się w Bydgoszczy w dniach 10-12 września 2012 r. przy współorganizacji Nauczycielskiego Kolegium Języków Obcych. Wykłady plenarne wygłosili: prof. prof. T. Siek-Piskozub *Ewolucja koncepcji kompetencji w glottodydaktyce*, E. Zawadzka-Bartnik *Problem kompetencji – założenia i edukacyjne iluzje*, K. Karpińska-Szaj *Kompetencje językowe i kompetencje ogólne a specjalne potrzeby edukacyjne*, M. Pawlak *Różnice indywidualne a rozwijanie kompetencji językowych*, H. Widła *Technologie informacji i komunikacji w rozwijaniu kompetencji językowych i ogólnych* oraz dr Patricia F. Moore⁴⁴ *The development of Interactive Competences in European bilingual education: a comparative study*. W sekcjach tematycznych wyodrębniono następujące zagadnienia: kompetencje w dyskursie glottodydaktycznym, technologie informacji i komunikacji w rozwijaniu kompetencji językowych i ogólnych, kompetencje ogólne w kształceniu językowym, kompetencje językowe i ogólne w kształceniu nauczycieli języków obcych, rozwój kompetencji językowych na różnych etapach edukacyjnych, materiały edukacyjne w rozwijaniu kompetencji językowych i ogólnych, stan przygotowania nauczycieli i lektorów do prowadzenia zajęć w zakresie kompetencji językowych i ogólnych, CLIL zintegrowane kształcenie przedmiotowo-językowe oraz język obcy jako specjalistyczny⁴⁵. Zarówno w referatach, jak i dyskusji w sekcjach tematycznych wiele uwagi poświęcono przygotowaniu nauczycieli języków obcych w zakresie kompetencji językowych i ogólnych do wykonywania zawodu na wszystkich szczeblach edukacyjnych.

⁴³ Zob. „Sprawozdanie z Konferencji Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego. *Dyskurs edukacyjny w klasie językowej* – Kalisz 2011”. W: <http://www.poltowneo.org/konferencje-main/konferencje-ptn/> [DW: 13.03.2019] oraz „Neofilolog” 2012, 38/1 str. 129-130 (J. Knieja).

⁴⁴ Dr Patricia F. Moore (Dpto. de Filología y Traducción, Universidad Pablo de Olavide, Sevilla) – Program konferencji w Bydgoszczy w dniach 10-12 września 2012 r. W: <http://www.poltowneo.org/konferencje-main> [DW: 19.03.2019].

⁴⁵ Zob. „Program konferencji w Bydgoszczy w dniach 10-12 września 2012 r.” W: <http://www.poltowneo.org/konferencje-main> [DW: 19.03.2019].

Warsztaty metodyczne odbyły się w dwóch blokach. Pierwszy z nich poświęcony nauczaniu języka specjalistycznego w uczelniach technicznych poprowadziły dr hab. M. Sowa *Wyrazić (wszystko), co pomyśli głowa ... O rozwijaniu kompetencji pragmatycznej ucznia dla potrzeb zawodowej komunikacji pisemnej* oraz dr L. Szczuka-Dorna *Nauczanie języka specjalistycznego na lektoracie na przykładzie polskich uczelni technicznych*. Drugi blok tematyczny był przeznaczony dla nauczycieli języka obcego w zintegrowanym kształceniu przedmiotowo-językowym. Warsztaty te poprowadziły prof. dr hab. T. Siek-Piskozub *Rozwój międzykulturowej kompetencji komunikacyjnej – integracja nauczania języka i wiedzy o społeczeństwie* i mgr E. Świerczyńska *Zintegrowane kształcenie przedmiotowo-językowe. Kiedy i jak to (nie)działa? Uczeń w roli głównej* oraz mgr R. Majewska *Zintegrowane kształcenie przedmiotowo-językowe: techniki „budowania rusztowań” w pracy z tekstem dla ucznia trudnym*.

XIV Walny Zjazd PTN, połączony z doroczną konferencją zorganizowaną przez ZG, Instytut Filologii Angielskiej Uniwersytetu Wrocławskiego oraz Wydział Nauk Humanistycznych i Społecznych Karkonoskiej Państwowej Szkoły Wyższej w Jeleniej Górze, odbył się we **Wrocławiu** w dniach **9-11 września 2013 r.** Tematem przewodnim była „Refleksja w uczeniu się i nauczaniu języków obcych”. Wykłady plenarne wygłosili: prof. prof. S. Walasek *Powinności nauczyciela wiejskiego w XIX i na początku XX wieku*, W. Wilczyńska *Myślenie automatyczne a myślenie refleksyjne, czyli o podejmowaniu decyzji językowych w J2*, M. Wysocka *Możliwości wykształcenia refleksyjnych uczniów przez refleksyjnych nauczycieli*, E. Zawadzka-Bartnik *Refleksja w zawodzie nauczyciela – założenia a realne możliwości realizacji* i prof. A. Niżegorodcew *Pomiędzy autonomią a standaryzacją: Krytyczne spojrzenie na tzw. efekty kształcenia w programach studiów neofilologicznych*⁴⁶.

Podczas obrad w sekcjach debatowano nad problemem refleksji w procesie dydaktycznym, o czym świadczą tematy sekcji: techniki i narzędzia używane do pobudzenia refleksji, refleksja osoby uczącej się, refleksja nauczyciela, refleksja studenta – przyszłego nauczyciela, refleksja w pedagogice ogólnej i glottodydaktyce, refleksja w europejskiej polityce językowej, refleksja nad procesem przyswajania języka i in. Warsztaty metodyczne dla nauczycieli języków obcych miały miejsce drugiego i trzeciego dnia konferencji, dyskutowano nad różnymi aspektami refleksji w procesie nauczania i uczenia się języka obcego oraz przedstawiano projekty własne. Warsztaty moderowały dr dr K. Papaja, A. Sulikowska i L. Szczuka-Dorna⁴⁷.

⁴⁶ Zob. Program konferencji PTN „Refleksja w uczeniu się i nauczaniu języków obcych”, Wrocław, dn. 9-11 września 2013 r. W: <http://www.poltowneo.org/konferencje-main> [Dostęp: 19.03.2019].

⁴⁷ Tamże.

Walne Zgromadzenie odbyło się **10 września**, w drugim dniu konferencji. Przewodnicząca prof. Halina Widła złożyła sprawozdanie z trzyletniej kadencji 2010-2013. W omawianym okresie zorganizowano trzy wspomniane konferencje (Kalisz, Bydgoszcz, Wrocław), objęto patronatem szereg konferencji naukowo-dydaktycznych organizowanych przez UAM, Politechnikę Poznańską i PWSZ w Koninie⁴⁸. PTN wspierało wiele różnych inicjatyw, wydawało np. opinie w sprawie wniosków dotyczących programów studiów. Członkowie ZG PTN uczestniczyli w różnych gremiach i komitetach naukowych konferencji PTN⁴⁹. W latach 2010-2013 opublikowano 8 numerów *Neofilologa* (36-40/2). Zorganizowano trzy cykle olimpiad języka hiszpańskiego, które poprowadziła dr Małgorzata Spychała⁵⁰, utworzono także nowe Koło PTN w Gdańsku. Ponadto nastąpiła zmiana w pełnieniu funkcji skarbnika⁵¹. Dr Małgorzata Twardoń⁵² po roku sprawowania tej funkcji przekazała sprawy finansowe dr Ewie Andrzejewskiej.

W okresie sprawozdawczym zmodernizowaną witrynę internetową Towarzystwa prowadziła prof. H. Widła, która jednocześnie redagowała *Newsletter* z bieżącymi informacjami dla członków PTN.

W wyniku wyborów nowym przewodniczącym został **prof. dr hab. Mirosław Pawlak** (WP-A UAM Kalisz, PWSZ Konin), sekretarzem **dr Ewa Andrzejewska**⁵³.

W kadencji 2013-2016 odbyły się trzy konferencje: w Gdańsku (2014), w Warszawie (2015) i w Słupsku (2016). „Kształcenie i doskonalenie nauczycieli języków obcych oraz języka kaszubskiego” – to temat konferencji w Gdańsku, która została zorganizowana w dniach 8-10 września 2014 r. przy współudziale Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Gdańskiego. Patronat honorowy nad konferencją objęli: Jego Magnificencja Rektor Uniwersytetu Gdańskiego – prof. dr hab. Bernard Lammek, Prezydent Miasta Gdańska – Paweł Adamowicz oraz Marszałek Województwa Pomorskiego – Mieczysław Struk. Wykład inauguracyjny *Po co Szekspir?* przedstawił prof. dr hab. Jerzy Limon⁵⁴.

Wykłady plenarne wygłosili naukowcy z Polski oraz zaproszeni goście zagraniczni. Z polskiej strony byli to: prof. prof. E. Zawadzka-Bartnik *Czego powinniśmy*

⁴⁸ Zob. „Sprawozdanie Sekretarza Generalnego PTN za kadencję 2010-2013”. Dok. ZG PTN.

⁴⁹ Tamże.

⁵⁰ Na temat olimpiad językowych zob. rozdz. 2.1.2.

⁵¹ „Zob. Sprawozdanie Skarbnika PTN za lata 2010-2013”. Dok. ZG PTN.

⁵² Dr Małgorzata Twardoń zrezygnowała z funkcji z powodu choroby, zmarła w 2016 roku. O smutnym fakcie przedwczesnego odejścia naszej nieodżałowanej pamięci Koleżanki wspomina prof. Halina Widła we wspomnieniach zamieszczonych w niniejszej publikacji (ZM/HMB).

⁵³ Pełny skład Zarządu Głównego na lata 2013-2016 zob. rozdz. 3.1.

⁵⁴ Prof. dr hab. Jerzy Limon (Instytut Anglistyki i Amerykanistyki UG, Dyrektor Teatru Szekspirowskiego).

uczyć a czego uczymy – rozważania o edukacyjnych złudzeniach, D. Klus-Stańska *Sformatowana lekcja. W poszukiwaniu zagubionego profesjonalizmu nauczyciela*, J. Treder *Nôùczanié kaszëbszczégò jãzëka – historyczny céchùnk / Nauczanie języka kaszubskiego – rys historyczny*, Wu Lan (UG) *Rola nauczyciela w Chinach wczoraj i dziś*, H. Komorowska *Rola nauczyciela – mity i slogany a rzeczywistość* oraz prof. M. Pawlak *Jak skutecznie uczyć gramatyki na lekcjach języka drugiego/obcego?*. Kolejne wykłady plenarne wygłosili profesorowie z Niemiec i Wielkiej Brytanii. Temat testowania kompetencji omówił prof. dr. h.c. Rupprecht S. Baur *Sprachkompetenzen testen leicht gemacht. Der C-Test als Hilfe in der Praxis*, natomiast problem świadomości językowej uczniów i nauczycieli przedstawił prof. dr Rod Bolitho w referacie *Language awareness for teachers and learners*.

Wielość zagadnień związanych z kształceniem nauczycieli języków obcych odzwierciedlały nie tylko wykłady plenarne, lecz także referaty wygłoszane w sześciu sekcjach, z których jedna była prowadzona w całości w języku angielskim. Poruszono w nich m.in. zagadnienia takie, jak: kształcenie i doskonalenie zawodowe nauczycieli, kompetencja i wiedza nauczycieli wszystkich szczebli nauczania, kształcenie nauczycieli języków specjalistycznych, świadomość językowa ucznia i nauczyciela, wspieranie wielojęzyczności, stosowanie nowych technologii, praktyki pedagogiczne, różnorodne aspekty dotyczące polityki edukacyjnej, praktyki pedagogiczne i wiele innych⁵⁵.

Konferencji towarzyszyły dwa warsztaty metodyczne dla nauczycieli języka kaszubskiego i nauczycieli języków obcych, a ich uczestnicy mogli również brać czynny udział we wszystkich obradach programowych. W warsztatach wzięło udział ponad 200 nauczycieli języków, którzy uczestniczyli w 16 różnych zajęciach tematycznych prowadzonych w językach polskim, angielskim, niemieckim i kaszubskim⁵⁶.

Konferencja w Gdańsku podjęła tematykę związaną nie tylko z nauczaniem języków obcych, lecz także z nauczaniem języka kaszubskiego, który jest przedmiotem nauczania w szkołach na Pomorzu. Tym samym wzbudziła wielkie zainteresowanie ze strony nauczycieli akademickich, nauczycieli różnych języków obcych oraz języka kaszubskiego, o czym świadczyła wysoka frekwencja na

⁵⁵ Zob. „Sprawozdanie z konferencji PTN w Gdańsku”. W: www.poltowneo.org. [DW: 19.03.2019].

⁵⁶ Zajęcia tematyczne prowadzili wykładowcy z Polski, Niemiec, Anglii i Rosji (Martin Błaszcz, Elżbieta Pryczkowska, Maria Bogucka, Bogumiła Cirocka, Sławomir Bronk, Małgorzata Koczyk, Magdalena Wawrzyniak-Śliwska, Marzena Nieczuja-Urbańska, Ludmiła Gołąbek, Małgorzata Bukowska-Ulatowska, Rod Bolitho, A. Dodonov, Dorota Okońska, Małgorzata Płończak, Monika Janicka, Nora Orłowska, Grzegorz Fidal, Ewa Ostaszewska). Zob. „Sprawozdanie z konferencji PTN w Gdańsku”. W: www.poltowneo.org. [DW: 19.03.2019].

wykładach podczas całej konferencji⁵⁷. Ponadto organizatorzy konferencji zaprezentowali uczestnikom publikacje w języku kaszubskim, a także stworzyli możliwość uczestniczenia w bezpośredniej komunikacji w tym języku podczas konferencji oraz imprez towarzyszących.

W Warszawie, w dniach 7-9 września 2015 r. odbyła się konferencja „Wielojęzyczność i międzykulturowość w glottodydaktyce”, a jej współorganizatorami były Instytut Germanistyki oraz Instytut Romanistyki Uniwersytetu Warszawskiego. Honorowy patronat nad konferencją objęła Ambasada Szwajcarii oraz czasopismo dla nauczycieli *Języki Obce w Szkole*⁵⁸. Wykłady inauguracyjne wygłosili: prof. Michael Byram⁵⁹ *Language teaching, intercultural competence and their socio-political significance/Nauczanie języków, kompetencji międzykulturowej i jej znaczenia w kontekście społeczno-politycznym* oraz prof. M. Pawlak *Wielojęzyczność i międzykulturowość w polskim kontekście edukacyjnym – realistyczne cele czy mity edukacyjne?*. Następne wykłady plenarne przedstawili: prof. M. Dakowska *Komunikacja językowa a kultura w kontekście przedmiotu badań glottodydaktyki*, W. Wilczyńska *Pojęcie kompetencji komunikacyjnej i jego aktualność we współczesnej glottodydaktyce*, T. Siek-Piskozub *Kompetencja międzykulturowa – koncepcje i wyzwania*, H. Widła *Zmierzch bilingwizmu i jego skutki*, K. Myczko *Wielojęzyczność jako cel współczesnego kształcenia językowego. Potencjał i rzeczywistość*, dr hab. E. Haman, dr A. Otwińska-Kasztelanica, dr Z. Wodniecka *Dwujęzyczność w warunkach naturalnych: psycholingwistyczny rachunek zysków i strat* oraz dr M. Szpotowicz *Badania nad efektywnością edukacji językowej w polskiej szkole – wyniki na dziś i plany na jutro*.

Problematyka wielojęzyczności i międzykulturowości w glottodydaktyce była dyskutowana szerzej w poszczególnych sekcjach⁶⁰. W trakcie obrad zwrócono uwagę na interdyscyplinarność tego zagadnienia, na jego psychologiczny, psycholingwistyczny i socjolingwistyczny wymiar, poruszono także aspekty wielojęzyczności i kompetencji kulturowej w dydaktyce języka obcego, w tym języków specjalistycznych. Dyskutowano możliwości rozwijania

⁵⁷ W konferencji uczestniczyło aż 360 osób, w tym 160 nauczycieli akademickich, głównie członków i sympatyków PTN z kraju i zagranicy oraz 200 nauczycieli języków obcych i języka kaszubskiego. Zob. Tamże.

⁵⁸ Zob. Plakat konferencyjny. Warszawa 7-9 września 2015. Aneks 2, zał. 3.

⁵⁹ Prof. Michael Byram (Professor Emeritus University of Durham, Guest Professor University of Luxembourg, Visiting Professor University of Sussex). Zob. Program konferencji. W: http://poltowneo.org/images/Konferencje%20PTN/PTN_2015_program.pdf [DW: 19.03.2019].

⁶⁰ W pięciu sekcjach tematycznych wygłoszono 80 referatów. Zob. „Sprawozdanie z konferencji PTN w Warszawie 2015” W: www.poltowneo.org [DW: 19.03.2019].

kompetencji międzykulturowej w różnych kontekstach glottodydaktycznych, m.in. w podręcznikach do nauki języka obcego z wykorzystywaniem nowych technologii informacyjnych.

XV Walny Zjazd PTN oraz doroczna konferencja naukowa na temat „Rola różnic indywidualnych w uczeniu się i nauczaniu języków obcych” odbyła się w **Słupsku** w dniach **5-7 września 2016 r.** Współorganizatorem był Instytut Neofilologii Akademii Pomorskiej w Słupsku. Podczas inauguracji prof. dr hab. Halina Widła została uroczystie odznaczona Medalem im. prof. Ludwika Zabrockiego za wyjątkowe zasługi na rzecz Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego. Obrady plenarne zainaugurował przewodniczący ZG kończącej się kadencji prof. M. Pawlak referatem *Dynamiczny charakter zmiennych indywidualnych – wyzwania badawcze i implikacje dydaktyczne*, a następnie prof. K. Karpińska-Szaj wygłosiła wykład *Indywidualizacja w kształceniu językowym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi*. W trakcie trwania konferencji wysłuchano kolejnych wykładów: dr hab. prof. UO E. Piechurskiej Kuciel *Otwartość na doświadczenia jako predyktor gotowości komunikacyjnej w języku obcym*, dr hab. prof. AP A. Biedroń *Poznawcze czynniki indywidualne w nauczaniu języków obcych. Badania naukowe a praktyka*, dr hab. A. Jaroszewskiej *O założeń systemu edukacji, indywidualnych różnicach kadry zarządzającej i wykonawczej kadry szkolnej oraz sprzyjającym środowisku obcojęzycznego kształcenia najmłodszego pokolenia Polaków* oraz prof. dr hab. H. Komorowskiej *Język i tożsamość. Język ojczysty, drugi i obcy a sukcesy i niepowodzenia szkolne*. Wykładom towarzyszyły sekcje tematyczne oferujące liczne referaty odnoszące się do tematu wiodącego konferencji. Poruszono w nich m.in. problem strategii uczenia się języka w odniesieniu do osobowości ucznia w szkole, studenta na uczelni, znaczenia czynników indywidualnych i kontekstu społecznego w rozwijaniu kompetencji różnojęzycznej, rolę czynników mających wpływ na gotowość komunikacyjną w klasie, zagadnienia specjalnych potrzeb edukacyjnych, różnych kontekstów nauczania, indywidualizacji i autonomii oraz motywacji uczenia się⁶¹. Konferencji towarzyszyły dwa warsztaty dla nauczycieli języków obcych, absolwentów Akademii Pomorskiej zorganizowane przez dr D. Werbińską. Pierwszy z nich zatytułowany *ABC nauczania wymowy języka obcego* przeprowadziła dr M. Baran-Łucarz, a drugi nt. *Trening strategiczny w edukacji szkolnej: rola strategii metakognitywnych i afektywnych* dr hab. prof. UAM K. Drożdżiał-Szelest.

Drugiego dnia konferencji odbyło się **Walne Zgromadzenie**. Przewodniczący ZG prof. dr Mirosław Pawlak podsumował działalność Towarzystwa

⁶¹ Więcej na ten temat zob. „Sprawozdanie z konferencji PTN w Słupsku 2016”. W: www.poltowneo.org [DW: 19.03.2019].

w kadencji 2013-2016. W okresie sprawozdawczym Zarząd Główny zorganizował przy współpracy instytutów naukowo-badawczych w Polsce trzy konferencje (Gdańsk, Warszawa, Słupsk), których przebieg, problematyka i treści merytoryczne zostały omówione w skrócie powyżej. PTN objęło honorowym patronatem konferencję zorganizowaną w dniach 13-14 listopada 2013 r. przez Instytut Neofilologii PWSZ w Koninie nt. „ZBLIŻENIA: językoznawstwo – translatoryka – literaturoznawstwo”⁶².

Zarząd Główny podjął szereg uchwał dotyczących m.in. działalności Kół i Okręgów oraz tworzenia zespołów tematycznych⁶³. W latach 2013-2016 zorganizowano pod egidą PTN trzy Ogólnopolskie Olimpiady Języka Hiszpańskiego, opublikowano łącznie osiem numerów *Neofilologa* (41/1-44/2)⁶⁴.

Członkowie PTN, podobnie jak poprzednio, byli informowani na bieżąco o wszelkich aktywnościach i działaniach ZG PTN zarówno poprzez stronę internetową prowadzoną w tej kadencji merytorycznie przez prof. M. Pawlaka, a technicznie przez pana Piotra Bajaka, jak też poprzez otrzymywane drogą mailową *Newslettery*, które w omawianej kadencji przygotowywała dr Jolanta Knieja (UMCS Lublin). Przewodniczący ZG poinformował, że stale wzrasta liczba członków PTN wskazując na dane ze strony internetowej Towarzystwa. W elektronicznej bazie danych za lata 2011-2016 widniało 378 członków, z których za rok 2016 opłaciło składki jedynie 109 członków⁶⁵.

Podczas **Walnego Zgromadzenia** dokonano wyboru nowego Zarządu Głównego na lata 2016-2019, którego przewodniczącą została **prof. dr hab. Katarzyna Karpińska-Szaj** (UAM), a sekretarzem **dr Małgorzata Bielicka**⁶⁶. Tego samego dnia odbyło się posiedzenie nowego Zarządu, który przyjął pierwszą uchwałę o przydziale funkcji poszczególnym członkom w nowych władzach⁶⁷.

W ramach działalności ZG PTN w kadencji (2016-2019) w dniach 4-6 września 2017 r. odbyła się w Olsztynie doroczna konferencja, której współorganizatorem była Katedra Filologii Germańskiej Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego. Tematem obrad była „Innowacyjność w uczeniu się i nauczaniu języków obcych”. Inaugurację uświetniło wręczenie prof. dr hab. Halinie Widle nagrody *FIPLV International Award* przyznawanej przez FIPLV Executive Committee oraz

⁶² Zob. *Newsletter* nr 3/2013.

⁶³ Na ten temat więcej zob. rozdz. 2.1.2.

⁶⁴ Zob. „Sprawozdanie redaktora naczelnego czasopisma Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego *Neofilolog* za kadencję 2013-2016”. Dok. ZG PTN.

⁶⁵ Zob. „Sprawozdanie z działalności Towarzystwa Neofilologicznego w kadencji 2013-2016”. Dok. ZG PTN.

⁶⁶ Skład Zarządu Głównego na lata 2013-2016 zob. rozdz. 3.1.

⁶⁷ Zob. „Protokół z zebrania Zarządu PTN w dniu 6.09.2016”. Dok. ZG PTN.

World Council za wybitne osiągnięcia naukowe i promowanie nauczania i uczenia się języków obcych⁶⁸. Wykład inauguracyjny (tłumaczony na język polski) wygłosił gość specjalny konferencji prof. Hans-Jürgen Krumm z Uniwersytetu Wiedeńskiego, który w swoim wystąpieniu omówił zmiany w zakresie uczenia się i nauczania języków obcych oraz ich konsekwencje dla kształcenia i doskonalenia nauczycieli języków *Veränderungen im Bereich des Lehrens und Lernens von Sprachen und deren Konsequenzen für die Aus-und Fortbildung von FremdsprachenlehrerInnen*. Kolejne wykłady inauguracyjne wygłosili prof. E. Zawadzka-Bartnik *Moda, chwyt reklamowy czy konieczność? Rozważania o istocie działań innowacyjnych w edukacji* oraz prof. K. Drożdżiał-Szelest *Innowacyjność w edukacji językowej a profesjonalizm nauczycieli*.

Następnie uczestnicy wysłuchali wykładów plenarnych: prof. K. Karpińskiej-Szaj i dr B. Wojciechowskiej *Innowacyjność w perspektywie badawczej: badania nad akwizycją języka w glottodydaktyce*, dr hab. A. Seretny *Między tradycją a innowacją – glottodydaktyka polonistyczna wczoraj i dziś*, dr hab. M. Pielklarz-Thien *Innowacja na drodze praktycznie użytecznej aplikacji? Przyczynek na rzecz innowacyjności działań dydaktycznych na przykładzie inkorporacji i adaptacji nowszych wyników badań nad językiem w zakresie mówionej niemieczyny w wybranym kontekście edukacyjnym*, dr M. Bielickiej *Efektywność nauki języka obcego w immersyjnych placówkach edukacyjnych na poziomie przed- i wczesnoszkolnym w Polsce*, dr hab. J. Krajki *Od elektronicznego portfolio do telewspółpracy – o możliwościach wspomagania kształcenia metodycznego przez nauczanie zdalne na platformie Moodle* oraz dr hab. A. Jaroszewskiej *O zmaganiach „tradycji” z „innowacyjnością” na podstawie analizy koncepcji kształcenia obcojęzycznego realizowanej w jednej z warszawskich szkół Montessori*.

Obrazy toczyły się również w pięciu sekcjach tematycznych, w których przewijały się problemy dotyczące innowacyjności i nowatorskich rozwiązań. Zaprezentowane referaty inspirowały do dyskusji na tematy takie, jak: innowacyjność w badaniach glottodydaktycznych, w kształceniu nauczycieli języków obcych (np. wykorzystanie portfolio jako narzędzia refleksyjności w kształceniu przyszłych nauczycieli), innowacyjność w nauczaniu podsystemów i sprawności (np. wykorzystanie *storytelling* w rozwijaniu sprawności mówienia w języku obcym), innowacyjność materiałów, narzędzi, podręczników do nauki języków obcych, nowatorskie rozwiązania w pracy z uczniem zdolnym, w nauczaniu uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i in.

W warsztatach towarzyszących konferencji uczestnicy mieli do wyboru następujące zajęcia tematyczne: *Ocenianie kształtujące jako innowacja na lekcjach języka niemieckiego* (Paweł Zbytniewski), *Praca domowa? Hura!* (Małgorzata

⁶⁸ Zob. aneks 2, zał. 4.

Bukowska-Ulatowska), *To samo, ale zupełnie inaczej – kreatywne powtórki* (Beata Rusek), *AKTYWNOŚĆ w PARACH NORMALNA* (Czesław Kiński, Jacek Łagun) oraz *Wprowadzenie do teatru forum* (Olga Wrońska)⁶⁹.

W drugim dniu konferencji, **5 września 2017 roku**, w Olsztynie zwołano **Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie PTN** w celu dokonania zmian w Statucie Towarzystwa. Zmiany te zostały przyjęte przez zgromadzonych jednogłośnie⁷⁰. Tego samego dnia odbyło się również zebranie Zarządu Głównego, podczas obrad którego omówiono sprawy bieżące, przyjęto plan działań Zarządu dotyczących m.in. wydawania i oceny parametrycznej *Neofilologa*, działalności kół oraz kolejnych planów konferencyjnych⁷¹.

W dniach 10-12 września 2018 r. odbyła się w Krakowie kolejna konferencja na temat: „Ocenianie i ewaluacja w uczeniu się i nauczaniu języków obcych”. Współorganizatorami konferencji były Centrum Języka i Kultury Polskiej w Świecie Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz Instytut Neofilologii Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie. Wykłady inauguracyjne wygłosili: dr Brian North ze Szwajcarii *The CEFR Companion volume: what's new?*, dr hab. Waldemar Martyniuk *Zarządzanie jakością w certyfikacji znajomości języków obcych – standardy ALTE 2018* i dr Marcin Smolik *Przetwarzanie językowe (mediacja) na egzaminie ósmoklasisty i egzaminie maturalnym w kontekście zmian w Europejskim systemie opisu kształcenia językowego (ESOKJ)*. Następne wykłady plenarne przedstawili: prof. W. Miodunka *Od testów osiągnięć do testów biegłości. Doskonalenie kryteriów oceniania zadań pisemnych w procesie certyfikacji znajomości polszczyzny jako języka obcego (2003-2018)*, prof. H. Komorowska *Wczoraj i dziś oceniania w nauce języków obcych* i dr M. Ellis Rola *egzaminów zewnętrznych w polskim systemie edukacyjnym*. Referaty w pięciu sekcjach przyporządkowano tematom odnoszącym się do problematyki głównej, czyli oceniania i ewaluacji w nauczaniu języków obcych. Wybrane zagadnienia to: kompetencje ewaluacyjne nauczycieli (np. ewaluacja kompetencji językowej, narzędzia oceniania, ocena poprawności językowej jako element warsztatu zawodowego nauczyciela), znaczenie samooceny w procesie kształcenia językowego (np. uczenie się poprzez nauczanie, samoocena w sprawności mówienia, wypowiedzi pisemnej), ocenianie

⁶⁹ Zob.: „Sprawozdanie z Konferencji PTN w Olsztynie w 2017 roku „Innowacyjność w uczeniu się i nauczaniu języków obcych”. W: <http://www.poltowneo.org/images/aktualnosci/Sprawozdanie%20PTN%202017.pdf> oraz Program konferencji W: www.poltowneo.org. <http://www.poltowneo.org/konferencje-main/> [DW: 19.03.2019].

⁷⁰ O zmianach w statucie zob. rozdz. 2.1.2.

⁷¹ Zob. „Sprawozdanie z Konferencji PTN w Olsztynie w 2017 roku „Innowacyjność w uczeniu się i nauczaniu języków obcych”. W: www.poltowneo.org. [Dostęp: 19.03.2019].

w nauczaniu języka dla potrzeb specjalistycznych, ocenianie w nauczaniu zdalnym, ocenianie stopnia opanowania kompetencji językowych, ocenianie w specjalistycznym kształceniu językowym, ewaluacja materiałów nauczania i inne. Drugiego dnia konferencji odbyły się, równolegle do obrad plenarnych i obrad w sekcjach, warsztaty metodyczne dla nauczycieli. Poprowadzili je: dr hab. M. Bielicka *Najważniejsze zasady nauczania w modelu dwujęzycznym*, dr A. Czura i dr B. North *QualiMatrix: An online tool to support CEFR implementation*, dr D. Gałyga *Standaryzacja testów. Jak badać trafność, rzetelność danego testu? Wybrane procedury i techniki ewaluacji testów* oraz mgr P. Zbytniewski *Ocenianie kształtujące na lekcji języka obcego w szkole ponadgimnazjalnej*⁷².

Podsumowując działalność PTN w latach 2009-2019 należy odnotować zgodność celów statutowych z obszarami działalności Towarzystwa. W ostatnim dziesięcioleciu odbyły się trzy Walne Zjazdy (2010, 2013, 2016) i jedno Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie (2017). W każdej kadencji Zarządu Głównego były organizowane przynajmniej dwa zebrania członków całego Zarządu, a w roku 2017 odbyło się Nadzwyczajne Zebranie Zarządu Głównego PTN w całości poświęcone przyszłości czasopisma *Neofilolog*. Zarządy utrzymywały i utrzymują stały kontakt z członkami Towarzystwa poprzez systematycznie wysyłane drogą mailową *Newslettery* nt. bieżącej działalności PTN oraz poprzez stronę internetową <http://www.poltowneo.org>. Warto w tym miejscu podkreślić znaczenie witryny Towarzystwa, bowiem zamieszczane w niej informacje m.in. o konferencjach ogólnopolskich i zagranicznych, różnych inicjatywach współpracujących towarzystw, także o *Neofilologu*, uznanym czasopiśmie Towarzystwa, spełniają rolę nie tylko popularyzatorską, lecz także integrującą członków PTN ze środowiskiem glottodydaktyków w Polsce i za granicą. Stronę internetową, stale modernizowaną, założyła w roku 2001 i prowadziła do końca kadencji (2010-2013) prof. Halina Widła, w kadencji 2013-2016 witrynę redagował merytorycznie prof. Mirosław Pawlak, a w ostatniej kadencji (2016-2019) prof. K. Karpińska-Szaj. Funkcję redaktora technicznego witryny pełnił w ostatnich dwóch kadencjach (i pełni wciąż) pan Piotr Bajak. Ważną rolę odgrywają również wspomniane wyżej *Newslettery*, w których przekazywane są członkom aktualne informacje. *Newslettery* były redagowane od roku 2009 – do końca kadencji 2013 r. (1/2009-3/2013) przez ich inicjatorkę prof. Halinę Widłę, a od nr 4/2013 (od kadencji 2013-2016) do chwili obecnej gazetkę redaguje dr Jolanta Knieja.

⁷² Zob. „Sprawozdanie z konferencji naukowo-dydaktycznej Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego *Ocenianie i ewaluacja w uczeniu się i nauczaniu języków obcych* w Krakowie 2018” [DW: 22.03.2019] oraz program konferencji na stronie <http://poltowneo.org/konferencje-main/konferencje-ptn/435-sprawozdanie-z-konferencji-ptn-2018.html> [DW: 19.03.2019].

Polskie Towarzystwo Neofilologiczne cieszy się wciąż popularnością wśród neofilologów, o czym świadczy duże zainteresowanie członków PTN konferencjami i warsztatami zarówno ogólnopolskimi, jak i regionalnymi, a także czasopismem *Neofilolog*. Rokrocznie przybywają nowi członkowie. W elektronicznej bazie danych liczba członków wynosi 423 osoby⁷³, jednakże z informacji skarbnika PTN, dr hab. Radosława Kucharczyka wynika, iż za rok 2018 składki zapłaciło tylko 124 członków.

Odnotujmy również, iż podobnie jak w poprzednich dziesięcioleciach, poza aspektami naukowymi, wymianą myśli naukowej i doświadczeń podczas obrad (wykłady plenarne, sekcje tematyczne) i w trakcie warsztatów metodycznych dla nauczycieli, zjazdom i konferencjom towarzyszyły różnorodne wydarzenia kulturalne (zwiedzane zabytków, miast, zamków, bibliotek, wystaw), odbywały się wycieczki, koncerty, a także uroczyste bankiety. Programy kulturalne, spotkania kularowe stanowiły niewątpliwie atrakcję dla uczestników, ale były też dodatkową okazją do dalszych dyskusji, nawiązywania kontaktów zawodowych/naukowych oraz przyjaźni, o czym świadczą również wspomnienia członków Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego w niniejszej publikacji.

W Poznaniu **we wrześniu 2019 r.** odbędzie się **XVI Walny Zjazd**, który jest jednocześnie **III Zjazdem Jubileuszowym (1929-2019)** od czasu reaktywacji PTN po II. wojnie światowej. Wspominając słowa z Księgi Pamiątkowej I-go Zjazdu Nauczycieli Języków Nowożytnych z roku 1929 polscy neofilolodzy po 90 latach nadal się spotykają, by „porozumieć się ze sobą i omówić najważniejsze sprawy dydaktyczne”⁷⁴. Spotykamy się, by wypracować wspólne metody osiągania celów, świadomi również tego, że problemy związane z kształceniem językowym we współczesnym świecie wymagają dużej aktywności i współdziałania środowisk naukowców i nauczycieli praktyków. Z satysfakcją możemy stwierdzić, że tę funkcję integracyjną spełnia właśnie Polskie Towarzystwo Neofilologiczne.

⁷³ Z informacji podanej przez dr Jolantę Knieję (sekretarza redakcji *Neofilologa* i redaktora *Newslettera*). (ZM/HMB).

⁷⁴ Zob. rozdz. 1.1.

2. Charakterystyka działalności PTN

2.1. CELE, ZADANIA I FORMY DZIAŁALNOŚCI STATUTOWEJ

Polskie Towarzystwo Neofilologiczne jest stowarzyszeniem, które działa zgodnie ze Statutem¹. Prymarnym celem Towarzystwa jest „popularyzowanie i rozwijanie wiedzy o językach i kulturach nowożytnych, w ujęciu teoretyczno-praktycznym zwłaszcza w dziedzinie dydaktyki językowej, ze szczególnym uwzględnieniem wartościowych ustaleń naukowych oraz nowatorskich rozwiązań praktycznych” (Statut z 2002 r., rozdz. II. § 6).

Warto również wyeksponować cel, który nie został sformułowany *explicite*, ale bardzo istotny: Polskie Towarzystwo Neofilologiczne, jako jedyne stowarzyszenie wielojęzyczne działające w Rzeczypospolitej Polskiej, stanowi cenne forum wymiany myśli między przedstawicielami wszystkich szczebli nauczania różnych języków obcych, pozwala więc na integrację środowiska naukowców, nauczycieli praktyków i tłumaczy. Zwróćmy uwagę, że cel ten przywoływany jest we wszystkich okresach działalności Towarzystwa, od zjazdu założycielskiego w roku 1929 począwszy.

2.1.1. DZIAŁALNOŚĆ STATUTOWA W LATACH 1969-2009

Z celów i zadań statutowych Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego wynika potrzeba współpracy z Ministerstwem Edukacji Narodowej (dawniej Ministerstwem

¹ Tekst Statutu po reaktywacji PTN pochodzi z roku 1969 (zob. aneks 1, zał. 5). Pierwsze zmiany w Statucie wprowadzono w roku 1990 na Nadzwyczajnym Zjeździe w Zielonej Górze, kolejne zmiany przyjęto w wyniku głosowania podczas obrad Nadzwyczajnego Walnego Zjazdu w Katowicach w dniu 23 września 2002 r. Także ta wersja wymagała modyfikacji odpowiadających aktualnym warunkom, potrzebom i formom działalności Towarzystwa. Na konferencji w Olsztynie, 5 września 2017 roku, zwołano Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie w celu dokonania dalszych zmian w Statucie Towarzystwa. Aktualny statut znajduje się na stronie www.poltowneo.org (ZM/HMB).

Oświaty i Wychowania oraz Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego, z Polską Akademią Nauk i instytucjami zajmującymi się polityką kształcenia językowego, w tym w szczególności z instytutami neofilologii uniwersytetów i innych szkół wyższych z Centralnym Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli (w latach 70. z Centralnym Ośrodkiem Metodycznym, a następnie z Instytutem Kształcenia Nauczycieli i Badań Oświatowych) oraz jego agendami wojewódzkimi. W latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych ubiegłego wieku Zarząd Główny przedstawiał Polskiej Akademii Nauk roczne plany działalności i sprawozdania, które stanowiły podstawę składania wniosków do Komitetu Badań Naukowych o dofinansowanie organizacji zjazdów, sympozjów, seminariów oraz publikacji. Przedstawiciele ministerstwa zapraszani na ogólnopolskie zjazdy i sympozja uczestniczyli głównie w tych, których tematyka była bezpośrednio związana z kształceniem nauczycieli i nauczaniem języków obcych w różnych typach szkół. Zarówno Zarząd Główny, jak i zarządy okręgów podejmowały wiele inicjatyw pozwalających pokonać trudności finansowe, które stanowiły często przeszkodę w realizacji zadań Towarzystwa. Wspomnieć tu należy współpracę z Towarzystwem Wiedzy Powszechnej, Spółdzielnią Pracy „Oświata”, Ośrodkiem Usług Pedagogicznych ZNP, Międzynarodowymi Klubami Książki i Prasy, a także instytutami neofilologii. Współpraca ta stwarzała możliwość pozyskiwania środków na działalność merytoryczną, np. wydawanie biuletynów informacyjnych, współfinansowanie organizowanych konferencji i sympozjów.

Od roku 1976 PTN zajmowało się organizacją olimpiad języka angielskiego i niemieckiego w okręgach i na szczeblu centralnym. MEN i Kuratoria Oświaty i Wychowania wyrażały niejednokrotnie uznanie i podziękowanie za tę pracę. Ważne tu było współdziałanie z instytutami neofilologii.

W związku z nową sytuacją dotyczącą finansowania działalności stowarzyszeń naukowych, w tym Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego, podczas Nadzwyczajnego Walnego Zjazdu, który odbył się 21 kwietnia 1990 roku w Zielonej Górze uchwalono zmianę w Statucie, pozwalającą na prowadzenie działalności gospodarczej, na którą Towarzystwo uzyskało zgodę MEN. Zarząd Główny we współpracy z Zarządem Okręgu Poznańskiego zorganizował kursy języków obcych, z których dochód przeznaczony był na działalność naukową i wydawniczą PTN (lata 1990-1993). Podobne inicjatywy podejmowały Zarządy Okręgów.

Współpraca z instytucjami pozaszkolnymi zajmującymi się nauczaniem języków obcych, z kuratoriami okręgów szkolnych oraz Ośrodkami Doskonalenia Nauczycieli była szczególnie dynamiczna i owocna w okręgach, zwłaszcza lubelskim, katowickim, poznańskim, białostockim i zielonogórskim; w latach 70. i 80. także w szczecińskim i warszawskim. Wspólnie organizowane konferencje z udziałem wybitnych specjalistów z zakresu glottodydaktyki, warsztaty metodyczne, seminaria i konsultacje cieszyły się dużym zainteresowaniem nauczycieli

języków obcych. Działacze PTN prowadzili seminaria i warsztaty szkoleniowe dla lektorów i innych pracowników zatrudnionych w instytucjach współpracujących z Towarzystwem, pełnili role recenzentów, ekspertów, doradców metodycznych w szkolnym i pozaszkolnym nauczaniu języków obcych.

Duża aktywność PTN po roku 1989 związana była z nowymi potrzebami wynikającymi z reformy nauczania języków obcych w szkołach. Członkowie naszego Towarzystwa prowadzili zajęcia na kursach doskonalenia językowego i metodycznego, uczestniczyli w przygotowaniu i przeprowadzaniu egzaminów kwalifikacyjnych, głównie dla nauczycieli języka rosyjskiego, ubiegających się o prawo nauczania innych języków obcych. Ważny był również nasz udział w hospitacjach i egzaminach prowadzących do zdobywania specjalizacji zawodowych nauczycieli, zwłaszcza I i II stopnia, które organizowano w okręgach². Okręgi, w których potrzeby różnych instytucji na usługi ekspertów nauczania języków obcych były duże, łatwiej radziły sobie z trudnościami finansowymi w realizacji podejmowanych zadań.

Bardzo dobrze układała się współpraca PTN z Redakcją *Języków Obcych w Szkole*, szczególnie ważna w okresie, gdy nie ukazywał się jeszcze *Neofilolog*. W skład Komitetu Redakcyjnego tego czasopisma wchodziło zawsze kilku aktywnych członków PTN, np. prof. A. Szulc, prof. W. Marton, prof. T. Woźnicki, prof. E. Zawadzka, prof. H. Komorowska, dr A. Prejbisz, dr Z. Magnuszewska i in. Dzięki temu w *Językach Obcych w Szkole* zamieszczane były teksty referatów wygłaszanych na konferencjach, sympozjach i zjazdach, a także sprawozdania z prac PTN oraz z międzynarodowych kongresów. Istotną formą działalności Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego są funkcje opiniodawcza i opiniotwórcza, polegające na prezentowaniu stanowiska w sprawach określonych w celach statutowych oraz „przedkładanie władzom oświatowym wniosków dotyczących nauczania języków nowożytnych” (Statut, rozdz. II § 6-7). Już w okresie przedwojennym w roku 1932 Zarząd Główny PTN skierował do Ministerstwa memoriał w sprawie nauczania języków nowożytnych. Przeprowadzane rozmowy budziły nadzieje, ale nie przyniosły oczekiwanych rezultatów.

W listopadzie 1980 roku grupa ekspertów Okręgu Warszawskiego opracowała memoriał *Nauczanie języków obcych w Polsce. Stan obecny i postulaty reformy*³. Profesorowie, eksperci PTN: W. Pfeiffer, W. Bialik, T. Woźnicki, J. Rusiecki, J. Smólska przeprowadzali liczne rozmowy, w których adresaci *memoriału* uznawali najczęściej zasadność żądań i propozycji w nim wyrażonych, ale ze względu na sytuację ekonomiczną kraju wskazywali na konieczność odłożenia

² Członkowie Towarzystwa uczestniczyli również w Głównej Komisji ds. Stopni Specjalizacji Zawodowej Nauczycieli (ZM/HMB).

³ Tekst memoriału oraz kalendarz dalszych działań z nim związanych opublikowane W: *Języki Obce w Szkole*. 1981, nr 3 i 4 (zob. aneks 1, zał. 4. i 4a.).

realizacji proponowanych zmian. W kwietniu 1981 roku trwały negocjacje z udziałem ekspertów Ministerstwa i Solidarności. Szansę na porozumienie i stopniowe wdrażanie reform przerwało ogłoszenie stanu wojennego.

Wspomnieć również trzeba działania Zarządu Głównego w tym zakresie po roku 2000. Odnotować należy: *Stanowisko Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego* przyjęte na posiedzeniu w Poznaniu w dniu 7 stycznia 2005 roku, *Stanowisko Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego w sprawie kształcenia nauczycieli języków obcych* przyjęte na posiedzeniu w Lublinie w dniu 13 września 2005 roku, a także *Stanowisko ZG PTN w sprawie kształcenia w zakresie języków obcych, dot. projektów standardów nauczania dla poszczególnych kierunków studiów* zaakceptowane 20 lutego 2006 r. (zob. *Neofilolog* 28, s. 87-101)⁴. List skierowany w tej sprawie do Ministra Edukacji Narodowej – pana Romana Giertycha pozostał bez odpowiedzi.

Warto być może teksty tych *stanowisk*, rzetelnie opracowane, opublikować w pismach powszechnie dostępnych, aby wywołać dyskusję na tematy ważne nie tylko dla środowiska neofilologów.

Statut PTN pozwala także na podejmowanie działalności gospodarczej dającej szansę pozyskania środków finansowych na realizację celów merytorycznych Towarzystwa.

2.1.2. DZIAŁALNOŚĆ STATUTOWA W LATACH 2009-2019

W latach 2009-2019 Polskie Towarzystwo Neofilologiczne kontynuowało działalność zgodnie ze statutem i zawartymi w nim celami i zadaniami. Realizacji celów służyły: konferencje, sympozja, zjazdy, warsztaty, publikacje, współpraca z towarzystwami monolingwalnymi i międzynarodowymi i in.⁵. Jedną z podstawowych form działalności PTN jest prezentowanie stanowisk i przedkładanie wniosków dotyczących nauczania języków nowożytnych oraz badań glottodydaktycznych odpowiednim władzom (rozdz. II. § 7, pkt. 1. e, f.). W roku 2014 z inicjatywy prof. Anny Michońskiej-Stadnik, przy współpracy z prof. Weroniką Wilczyńską i pełnej akceptacji ZG⁶, został przygotowany i skierowany (14 listopada 2014 r.) do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego wniosek o nadanie glottodydaktyce statusu odrębnej dyscypliny naukowej⁷. Do wniosku dołączono

⁴ Zob. także <http://poltowneo.org/images/dzialalnosc/stan-standardy> [DW: 19.03.2019].

⁵ Formy działalności Towarzystwa opisane są w poszczególnych rozdziałach niniejszej publikacji (ZM/HMB).

⁶ Zob. Protokół z posiedzenia Zarządu Głównego PTN z dnia 9 września 2014 roku. Dok. ZG. PTN.

⁷ Zob. aneks 2, zał. 5.

listę samodzielnych pracowników nauki, glottodydaktyków popierających ten wniosek⁸. W odpowiedzi wystosowanej przez MNiSW dnia 13 lutego 2015 r. poinformowano, „iż wniosek przekazany został do Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów. [...] Z uwagi na złożoność zagadnienia i ewentualne dalsze konsekwencje prawne rozstrzygnięcia w przedmiotowej kwestii nie będą podejmowane w perspektywie krótkoterminowej”⁹. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego nie uważało za stosowne udzielić wiążącej odpowiedzi Polskiemu Towarzystwu Neofilologicznemu na przedstawiony wniosek do chwili obecnej.

Odnotować należy również *Stanowisko Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego w sprawie uzupełnienia listy czasopism naukowych o czasopismo Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego Neofilolog* przygotowane w lutym 2019 r. i skierowane do „Zespołu doradczego do spraw wykazów czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych dla dyscypliny naukowej językoznawstwo” MNiSW¹⁰. Należy żywić nadzieję, że *stanowisko* to zostanie rozpatrzone pozytywnie przez właściwy organ.

Do form działalności statutowej PTN należy również organizowanie olimpiad przedmiotowych z języków obcych. W latach 2008-2010 PTN było organizatorem Olimpiady Języka Niemieckiego, a w roku 2009/2010 również Olimpiady Języka Angielskiego. W roku 2010 PTN wzięło udział w konkursie MEN pt.: „Opracowanie i wdrożenie kompleksowego systemu pracy z uczniem zdolnym” współfinansowanym przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego¹¹. Celem projektu było wykonanie zadania polegającego na wypracowaniu nowatorskich rozwiązań dotyczących organizacji olimpiad pilotażowych, a w szczególności Olimpiady Języka Hiszpańskiego (OJH) w latach 2010/2011, 2011/2012, 2012/2013. Na mocy uchwały podjętej przez ZG¹² sprawami organizacyjnymi w imieniu PTN zajęła się dr Małgorzata Spychała – pomysłodawca, przewodnicząca Komitetu Głównego i kierownik organizacyjny Olimpiady Języka Hiszpańskiego¹³. Kolejne edycje Olimpiady (IV, V i VI), również pod auspicjami PTN, odbyły się w latach 2013/2014, 2014/2015 i 2015/2016

⁸ Zob. aneks 2, zał. 5a.

⁹ Zob. aneks 2, zał. 5b oraz „Sprawozdanie z działalności ZG PTN w kadencji 2007-2010”. Dok. ZG PTN.

¹⁰ Zob. aneks 2, zał. 6.

¹¹ Zob. „Sprawozdanie z działalności ZG PTN w kadencji 2007-2010”. Dok. ZG PTN.

¹² Tamże.

¹³ W składzie Komitetu Organizacyjnego byli również: dr Leonor Sagermann Bustinza (sekretarz OJH), Justyna Hadaś (specjalista ds. organizacyjnych), Filip Gołąb (specjalista ds. informatycznych) oraz śp. Zofia Pisarek (specjalista ds. finansowych). Komitet Organizacyjny miał swoją siedzibę w Instytucie Filologii Romańskiej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (dr Małgorzata Spychała-Wawrzyniak).

i finansowane były ze środków otrzymanych od Ministerstwa Edukacji Narodowej. Powodzenie i sukces finalny wszystkich edycji Olimpiady Języka Hiszpańskiego nie byłyby możliwe bez trudu i zaangażowania komitetu organizacyjnego, z dr Małgorzatą Spychałą na czele, oraz komitetów okręgowych Olimpiady¹⁴.

PTN wspiera komitety olimpiad językowych organizowanych przez stowarzyszenia monolingwalne, np. przez Stowarzyszenie Nauczycieli Języka Francuskiego w Polsce Prof.-Europe¹⁵. Ponadto członkowie ZG PTN biorą czynny udział w organizowaniu olimpiady języka francuskiego. Prof. U. Paprocka-Piotrowska jest przewodniczącą Komitetu Głównego Olimpiady Języka Francuskiego, wiceprzewodniczącą jest prof. M. Sowa, a prof. W. Wilczyńska¹⁶ jest jego honorową przewodniczącą¹⁷.

W ramach swojej statutowej działalności Zarząd Główny PTN podejmował w latach 2009-2019 stosowne uchwały odnoszące się do działań bieżących i celów statutowych Towarzystwa. Tytułem przykładu można przytoczyć niektóre uchwały podjęte w kadencji 2013-2016, np. dotyczącą utworzenia Dolnośląskiego Koła PTN (Uchwała nr 2 z dnia 16 listopada 2013 r.), regulującą działalność Kół i Okręgów (Uchwała nr 4 z dnia 9 września 2014 r.), zobowiązującą do składania pisemnych sprawozdań rocznych ze swojej działalności, bądź Uchwałę nr 6 z dnia 9 września 2014 r. dotyczącą organizowania zespołów tematycznych skupiających glottodydaktyków zajmujących się wybraną problematyką. Na mocy tej uchwały dnia 2 marca 2016 r. została utworzona i zatwierdzona przez ZG PTN grupa badawcza TYFLO, której celem jest prowadzenie badań w zakresie nauczania i uczenia się języków obcych osób niewidomych i niedowidzących¹⁸. Inicjatorką i przewodniczącą tego zespołu tematycznego jest dr Małgorzata Jedynak (UWr)¹⁹. Jedną z uchwał podjętych przez ZG w ostatniej kadencji jest Uchwała nr 2/2016 dotycząca powołania prof. dr hab. Haliny Widły na funkcję Dziekana Kapituły Medalu im. prof. Ludwika Zabrockiego²⁰.

Niektóre z podjętych Uchwał oraz usprawnienie działań wynikających z aktualnych potrzeb Towarzystwa wymagały dokonania zmian w Statucie. Nowy

¹⁴ Wspomnieniowy tekst na temat Ogólnopolskiej Olimpiady Języka Hiszpańskiego autorstwa dr hab. Małgorzaty Spychały-Wawrzyniak w rozdz. 4.2. niniejszej publikacji (ZM/HMB).

¹⁵ W roku 2013 ZG PTN ufundował specjalną nagrodę dla jednego z finalistów Olimpiady Języka Francuskiego. Zob. „Protokół z posiedzenia ZG PTN z dnia 3 marca 2013 r.” Dok. ZG oraz *Newsletter* PTN Nr 1/2013.

¹⁶ Prof. dr hab. Weronika Wilczyńska była przewodniczącą Zarządu Głównego PTN w kadencjach 2001-2004 i 2004-2007 (ZM/HMB).

¹⁷ Zob. http://www.ojf.org.pl/?page_id=71 [DW: 19.03.2019].

¹⁸ Zob. „Sprawozdanie z działalności ZG PTN w kadencji 2013-2016”. Dok. ZG PTN.

¹⁹ Skład oraz działalność grupy TYFLO zob. aneks 2, zał. 7.

²⁰ Zob. „Protokół z zebrania ZG PTN w dniu 6 września 2016”. Dokumentacja ZG PTN.

Statut uwzględniający wprowadzone zmiany został przyjęty dnia 5 września 2017 r. przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie, które odbyło się podczas konferencji PTN w Olsztynie (4-6 września 2017 r.). Zmiany dotyczyły m.in. nazwy PTN w języku angielskim i niemieckim (rozdz. I. §1.), realizacji celów Towarzystwa (rozdz. II. § 6. pkt. 1.2.), powoływania zespołów badawczych związanych z określoną tematyką oraz innych zespołów w celu usprawnienia działalności Towarzystwa (w rozdz. V. dodano § 40 i 41), wyboru redaktora naczelnego i redaktorów pomocniczych (rozdz. VI. § 42-45). Wpisany został odrębny rozdział dotyczący regulaminu przyznawania Medalu im. prof. Ludwika Zabrockiego oraz innych wyróżnień (rozdz. VII. Nagrody i wyróżnienia, § 46 i 47). Obecny Statut PTN liczy 11 rozdziałów i 53 paragrafy, podczas gdy w poprzednim było 10 rozdziałów i 48 paragrafów. Nowy Statut Towarzystwa znajduje się na stronie <http://polto.wneo.org/o-ptn-main/statut.html>.

Podsumowując należy dodać, iż w latach 2009-2019 w ramach działań statutowych PTN rozliczeniami finansowymi systematycznie zajmowali się skarbnicy poszczególnych kadencji. W latach 2007-2010 funkcję skarbnika pełniła dr Małgorzata Twardoń, w latach 2010-2013 dr M. Twardoń i dr hab. A. Jaroszevska, w kolejnej kadencji 2013-2016 dr hab. A. Jaroszevska, a od roku 2016 do chwili obecnej dr hab. Radosław Kucharczyk. Natomiast nadzór nad majątkiem Towarzystwa oraz nad działalnością merytoryczną sprawowała Komisja Rewizyjna, której przewodniczącą w latach 2007-2013 była dr Magdalena Sowa, w kadencji 2013-2016 dr Kucharczyk, a w ostatniej kadencji dr hab. Danuta Wiśniewska²¹.

Wszystkim sprawującym te trudne funkcje należy wyrazić szczególne uznanie.

²¹ Składy Komisji Rewizyjnej w wyżej wymienionych kadencjach zob. rozdz. 3.1.

2.2. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI MIĘDZYNARODOWYMI I MONOLINGWALNYMI

2.2.1. LATA 1929-2009

W okresie swojej długoletniej działalności PTN nawiązało współpracę z ważniejszymi organizacjami międzynarodowymi działającymi na rzecz neofilologów, takimi jak FIPLV, IDV, FIPF czy TESOL. Najdłużej datuje się współpraca z FIPLV. *Fédération Internationale des Professeurs de Langues Vivantes* (FIPLV) została utworzona w roku 1931 na Kongresie w Paryżu w wyniku decyzji delegacji stowarzyszeń krajowych z 12 państw, wśród których byli przedstawiciele Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego. Tak więc PTN jest członkiem założycielem FIPLV⁹⁶. W latach 1931-1939 członkowie naszego Towarzystwa aktywnie uczestniczyli w działalności Federacji. Przekonuje o tym analiza zeszytów *Neofilologa*, np. w roku 1937 wychodziły one pod znakiem Kongresu, który odbył się w Paryżu. Polscy delegaci przedstawili tam 9 referatów, a prof. Feliks Jungman przewodniczył Sekcji Pedagogicznej (Prejbisz, 1962: 23-24).

Polskie Towarzystwo Neofilologiczne po reaktywowaniu w roku 1969 ponownie przystąpiło do FIPLV, która z Federacji o zasięgu europejskim, stała się organizacją światową skupiającą stowarzyszenia multi- i monolingwalne z ponad 100 krajów wszystkich kontynentów. Federacja została uznana przez UNESCO za ważną organizację pozarządową (Wilczyńska 1993:64), co istotne jest również dla stowarzyszeń, które są jej członkami.

Od początku istnienia FIPLV przedstawiciele PTN pełnili i pełnią funkcje w najwyższych *strukturach* tej organizacji:

- prof. Zygmunt Łempicki (1886-1943)⁹⁷ – członek Prezydium Rady od roku 1931, wiceprezydent FIPLV na kadencję 1937-1945⁹⁸,
- prof. Jacek Fisiak (UAM) – zastępca sekretarza generalnego (1977-1980), sekretarz generalny (1980-1983)⁹⁹,
- prof. Teresa Siek-Piskozub (UAM) – członek Światowej Rady (1992-1994), koordynator Regionu Europy Centralnej FIPLV 1993-1995, członek zarządu i redaktor FIPLV (1995-2003),

⁹⁶ Więcej informacji na temat FIPLV zob. Wilczyńska, W. (1993): „Przedstawiamy stowarzyszenia nauczycieli języków obcych” w: *Neofilolog* 6/1993, Poznań, PTN, s. 63-65.

⁹⁷ Prof. Z. Łempicki zginął w niemieckim obozie koncentracyjnym KL w Auschwitz w roku 1943 (ZM/HMB).

⁹⁸ Zob. Freudenstein, R./Keiser, R./Gallo, Ch. 1981. FIPLV. *Fédération Internationale des Professeurs de Langues Vivantes*. Zürich: FIPLV.

⁹⁹ Zob. http://wa.amu.edu.pl/wa/Fisiak_Jacek [DW: 25.04.2019].

- prof. Weronika Wilczyńska (UAM) – sekretarz Regionu Europy Środkowej FIPLV (1996-2001),
- dr Aleksandra Jankowska (UAM) – sekretarz Regionu Europy Środkowej FIPLV (od 2001 r.),
- prof. dr hab. Halina Widła (UŚ) – sekretarz generalny FIPLV Western/Central European Region pod auspicjami FIPLV-Europe (od 2018 r.).

W latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych ubiegłego stulecia o udziale członków PTN w kongresach międzynarodowych decydowała przede wszystkim ocena zgłoszonych referatów, bowiem wpisowe i pobyt były finansowane przez organizatorów. Mimo znanych trudności, dzięki dobrej merytorycznej współpracy uczestniczyliśmy aktywnie we wszystkich ważnych kongresach międzynarodowych (np. IDV: 1969 Lipsk, 1972 Salzburg, 1974 Kilonia; FIPF: 1984 Québec, 1988 Saloniki).

Do lipca 1991 r. Polskie Towarzystwo Neofilologiczne było członkiem:

- Der Internationale Deutschlehrerverband (IDV) – jako członek założyciel,
- Fédération Internationale des Professeurs de Français (FIPF) – od 1981 r.,
- Teachers of English to Speakers of Other Languages (TESOL) – od 1991 r.

Należy podkreślić, iż w latach 1977-1980 prof. Waldemar Pfeiffer pełnił funkcję członka zarządu IDV (Międzynarodowego Stowarzyszenia Nauczycieli Języka Niemieckiego), w latach 1980-1986 sekretarza generalnego IDV, a w latach 1986-1993 prof. Waldemar Pfeiffer był przewodniczącym IDV.

W roku 1988 prof. W. Pfeiffer uczestniczył w XVI Kongresie FIPLV, który odbył się w Canberze, reprezentując PTN i IDV. Profesor wygłosił dwa referaty na temat dydaktycznej koncepcji multilingwalności oraz roli IDV. Podczas Kongresu przyjęto uchwałę podjętą przez Zgromadzenie Ogólne Federacji (Sydney 31 grudnia 1987 – 1 stycznia 1988 r.). Przytaczamy fragment tej uchwały: „Zgromadzenie Ogólne FIPLV zwraca uwagę na istotną rolę jaką odgrywają nauczyciele języków w procesie edukacji we wszystkich krajach świata. Ponieważ polityka i gospodarka państw stają się obecnie coraz bardziej współzależne, a przetrwanie świata zależy od ustalenia wzajemnego zrozumienia i poszanowania między narodami, nauczycieli języków obcych należy uznać za wnoszących kwalifikacje o ogromnej wadze dla światowych systemów edukacyjnych”¹⁰⁰. Treść cytowanej uchwały znajduje potwierdzenie w dalszych działaniach zarówno FIPLV, jak i PTN i pozostaje wciąż aktualna.

W latach dziewięćdziesiątych nastąpiła zmiana charakteru współpracy z organizacjami w związku z przemianami politycznymi i społeczno-gospodarczymi zaistniałymi w Polsce, ale także w zachodniej Europie. I tak Zarząd Główny

¹⁰⁰ Pełny tekst: Biuletyn, *Neofilolog* 1988, s. 14.

PTN był zmuszony w grudniu 1990 r. podjąć decyzję o zawieszeniu w prawach członka w FIPF w związku z brakiem funduszy na opłacanie składek. Dalszą konsekwencją było skreślenie naszego Towarzystwa z listy członków Międzynarodowej Federacji Nauczycieli Języka Francuskiego. Zarząd PTN był jednak reprezentowany na Zjeździe Konstytucyjnym Komisji FIPF do Spraw Europy Centralnej, który odbył się jesienią 1990 r. (zob. T. Tomaszewicz 1992: 82-83).

W nowo utworzonym w roku 1992 Stowarzyszeniu Nauczycieli Języka Francuskiego *Prof. Europe* znalazło się wielu tych, którzy pozostali również w PTN.

Od czasu zjednoczenia Niemiec zmienił się także charakter współpracy z IDV. Za długoletnie owocne kontakty z PTN, za przyznawane stypendia podziękowano Panu Haraldowi Schubertowi, nadając mu Medal im. prof. Ludwika Zabrockiego, zaś o ściślejszą współpracę zwrócono się do Instytutu Goethego.

W ramach współpracy z FIPF i IDV PTN otrzymywał biuletyny informacyjne, publikacje naukowe i nowości z zakresu glottodydaktyki.

Ważny był również udział przedstawicieli PTN, wybitnych specjalistów i nauczycieli praktyków w stażach i projektach organizowanych w ośrodkach nauczania języków i kultury, także pod auspicjami Rady Europy (np. w Graz, Instytutach Goethego, Herdera i innych). Wspomnijmy dwa przykłady. W roku 1996 w Dębie odbyły się warsztaty na temat: *The initial training of modern languages teachers* przygotowane i prowadzone pod kierunkiem prof. Hanny Komorowskiej, w których wzięli udział przedstawiciele 30 krajów. Prof. Weronika Wilczyńska współkierowała projektem *Médiation culturelle et didactique des langues*, realizowanym w Europejskim Centrum w Graz w latach 2000-2003¹⁰¹.

Przedstawiciele PTN uczestniczyli w najważniejszych wydarzeniach neofilologicznych lat 90. związanych z przemianami społeczno-politycznymi i nowymi wyzwaniem edukacji językowej w Europie. W Pradze 1992 roku odbyło się w dniach 21-22 marca Zgromadzenie Ogólne przedstawicieli narodowych i międzynarodowych organizacji zrzeszonych w FIPLV, którego celem było nawiązanie współpracy i utworzenie Regionu Europy Centralnej i Wschodniej. Przyjęto nowy statut pozwalający na tworzenie kół danego regionu geograficznego sankcjonujący formalnie funkcjonowanie Regionu Europy Zachodniej. W zgromadzeniu tym uczestniczyła prof. T. Siek-Piskozub. Odbyło się również inicjatywne zebranie przedstawicieli organizacji działających na terenie Europy Centralnej i Wschodniej. W kolejnych dniach, 23-27 marca (1992 r.), odbyła się w Pradze międzynarodowa konferencja upamiętniająca 400-lecie urodzin Jana

¹⁰¹ Materiały z warsztatów: Komorowska, H. J. Zielińska, (red.) 1996, Language learning for European citizenship, Report on Workshop 15 B, Rapport de l'Atelier 15 B, Council of Europe. Wyniki prac projektu badawczego: Zarate, G. (red.) 2003, Médiation culturelle et didactique des langues, Editions du Conseil de l'Europe.

Amosa Komeńskiego, w której brała udział prof. T. Siek-Piskozub jako przedstawicielka PTN. Prof. T. Siek-Piskozub uczestniczyła także w XVII Światowym Kongresie FIPLV w Pécs na Węgrzech (1991) oraz w XVIII Światowym Kongresie FIPLV w Hamburgu w roku 1994. PTN był tam licznie reprezentowany, m.in. przez prof. Weronikę Wilczyńską, prof. Pawła Płusę oraz dr Jana Korzeniowskiego. Na Walnym Zjeździe w Hamburgu postanowiono zintensyfikować aktywność towarzystw w ramach współpracy regionalnej, a na koordynatora Regionu Europy Centralnej i Wschodniej powołano prof. T. Siek-Piskozub (T. Tomaszkiwicz 1992: 82-83).

We wrześniu 1993 r. odbyła się w Poznaniu I Konferencja Regionu Europy Centralnej i Wschodniej FIPLV, w której udział wzięli przedstawiciele Białorusi, Litwy, Łotwy, Ukrainy oraz prezydent Michel Candelier (Francja), wiceprezydent Claus Ohrt (Szwecja), sekretarz generalny Denis Cunningham (Australia), redaktor Reinhold Freudenstein (Niemcy) i skarbnik generalny Bengt Henningson (Szwecja). Temat konferencji to: „Polityczne zmiany w Europie Centralnej i Wschodniej a nauczanie języków obcych”. W dyskusji panelowej, której moderatorem był Michel Candelier wzięli udział: R. Liepina (Łotwa), A. Rienanskij (Białoruś), V. Šernas (Wilno), N. Zajczenko (Kijów), E. Zawadzka, J. Fisiak, J. Henzel i J. Zaniewski (Polska). Uczestnicy panelu przedstawili sytuację nauczania języków obcych w ich krajach, wybierając język swojej wypowiedzi, a podsumowania dokonano w językach – angielskim, francuskim, niemieckim i polskim. Zwrócono uwagę m.in. na potrzebę nauczania języków dotąd mniej popularnych. Ważne spotkanie plenarne dotyczyło opracowanego przez FIPLV, na zlecenie UNESCO, raportu na temat *Światowej polityki językowej XXI wieku*. Z Polski danych do raportu dostarczył prof. W. Pfeiffer. W Raporcie zwrócono uwagę m.in. na: rolę nauczycieli języków obcych w systemie edukacji, nowe technologie w nauczaniu języków obcych, językowe prawa człowieka i równoprawne traktowanie języków. Profesor A. Niżegorodcew przedstawiła temat: „Konserwatyzm i innowacja w nauczaniu języków obcych” (zob. T. Siek-Piskozub, 1994: 87 i n.).

Międzynarodowy charakter miało również sympozjum, które odbyło się 23-25 września 1994 r. w Białymstoku z udziałem gości z Bułgarii, Gruzji, Rosji i Szwecji. Referaty plenarne wygłosili: prof. prof. H. Komorowska *Języki obce w Polsce: stan obecny i perspektywy*, W. G. Kostomarow *Żywyje processy w sowremiennom ruskom jazykie*, F. Grucza *Glottodydaktyczne implikacje współczesnej teorii języka*, Cz. Karolak *Przekaz słownictwa a koncepcja podręcznika do nauki języka obcego*, E. Zawadzka *Kilka uwag o komunikacji interkulturowej* oraz prof. J. Zaniewski i dr hab. A. Stelmaszyk *Świat współczesny a nauczanie języków obcych*.

Ciąg dalszy działań mających na celu utworzenie i zaktywizowanie Regionu to spotkanie w Pradze (25-26 września 1994 r.) z udziałem przedstawicieli organizacji członkowskich FIPLV z Czech, Węgier i Polski oraz delegatów z krajów,

których stowarzyszenia nie należały jeszcze do Federacji, tzn. ze Słowacji i Słowenii. W spotkaniu wzięli również udział: wiceprzewodnicząca FIPLV – Tulla Penttila (Finlandia) oraz honorowy przewodniczący FIPLV Josef Hendrich (Czechy). Omawiano projekty związane z rolą organizacji nauczycieli języków obcych dla rozwoju zawodowego, np. LINGUAPAX V i VI (warsztaty sponsorowane przez UNESCO), problem polityki językowej na XXI wiek oraz tolerancji i świadomości językowej (T. Siek-Piskozub, 1994: 73-75).

Robocze zebranie przedstawicieli Regionu Europy Centralnej (CER), na którym dyskutowano perspektywy współpracy nauczycieli języków obcych z tego regionu odbyło się 21 września 1995 r. w Zielonej Górze z udziałem Ivy Pychovej (KMF, Czechy), Clausa Orht (IDV, Szwecja), Janusza Henzla (MAPRJAL), Teresy Siek-Piskozub (PTN i koordynator z ramienia FIPLV) oraz Reinholda Freudensteina (FMF, Niemcy). Wymienieni goście wzięli również udział w międzynarodowej konferencji poświęconej problemom kształcenia i doksztalcenia nauczycieli języków obcych. Wśród uczestników byli także referenci z Czech, Niemiec, Francji i Szwecji (T. Siek-Piskozub, 1996: 80 i n.).

Podczas sesji plenarnych wysłuchano następujących referatów: prof. prof. F. Gruczy *Immanentna struktura właściwości definiujących nauczycieli języków obcych*, E. Zawadzkiej *Działania innowacyjne a kształcenie nauczycieli języków obcych*, H. Komorowskiej *Kryteria konstrukcji i ewaluacji programów nauczania języków obcych*, M. Szczodrowskiego *Lingwodydaktyka a rola nauczyciela w procesie nauki języka obcego*, W. Krzemińskiej *Informacja w zawodzie nauczyciela języków obcych*, W. Wilczyńskiej *Nauczanie w systemie półautonomicznym na poziomie zaawansowanym – wstępny bilans i perspektywy*, E. Trousilovej *Le recyclage des professeurs à la Faculté de Pédagogie à Prague*, E. Pychovej *Initial Teacher Training at the Crossroads*, J. Arabskiego *Przyswajanie słownictwa obcojęzycznego*, R. Freudensteina *Fremdsprachenunterricht für das 22. Jahrhundert*, dr E. Banasik *Kształcenia nauczycieli języków obcych dla potrzeb publicznej szkoły podstawowej*, L. Sobolew *Jakich testów potrzebują nauczyciele?*, H. J. Zielińskiej *Pédagogie des échanges* i Z. Adaszyńskiego *Próba stworzenia systemowego modelu w myśleniu i tworzeniu programów kształcenia nauczycieli*. Interesujące były dyskusje panelowe na temat kształcenia nauczycieli, doskonalenia i doksztalcenia nauczycieli oraz lektoratów w uczelniach wyższych prowadzone z udziałem gości z Czech, Francji, Niemiec i Szwecji (zob. T. Siek-Piskozub 1996: 80-82).

I Konferencja Regionu Europy Centralnej (założycielska) odbyła się w Ostrawie w roku 1996, w której uczestniczyła prof. T. Siek-Piskozub.

W Poznaniu w dniach 20-21 września w 1996 r. odbyła się II Konferencja Regionu Europy Centralnej FIPLV połączona z ogólnopolskim sympozjum PTN nt. „Problemy uniwersalne a nauczanie języków obcych”, podczas której wykłady wygłosili

m.in.: prof. prof. H. Komorowska *Szeroko pojęte cele edukacyjne. Implikacje dla nauczania języka i kształcenia nauczycieli*, I. Pychova *The Communicative approach revisited*, Z. Lengyel *Language teaching and language policy in Hungary*, J. Zaniewski *Języki słowiańskie w systemie edukacyjnym* oraz prof. E. Zawadzka *Zu interkulturellen Aspekten des Fremdsprachenunterrichts*.

III Konferencja Regionu Europy Centralnej FIPLV na temat *Integracja Europejska – Komunikacja interkulturowa – nauczanie języków obcych* miała miejsce w dniach 27-28.09.2001 r. w Poznaniu w ramach Europejskiego Roku Języków. W czasie Konferencji odbył się również II Walny Zjazd Regionu¹⁰². Przewodniczącą CER została Maria Fenclova (KMF, Czechy), a sekretarzem Aleksandra Jankowska (PTN, Polska).

Prof. Teresa Siek-Piskozub, prof. Kazimiera Myczko oraz dr Aleksandra Jankowska reprezentowały PTN podczas IV Konferencji Regionu Europy Centralnej FIPLV, która odbyła się we wrześniu w Pradze w 2003 roku.

O międzynarodowej aktywności PTN świadczą również specjalistyczne kolokwia i sympozja organizowane przez Zarząd Główny, zarządy okręgów i sekcje językowe przy współpracy instytutów uniwersyteckich. Wspomnijmy np. międzynarodowe sympozjum na temat „Metafora w językach romańskich” (Poznań, maj 1991), 26. kolokwium lingwistyczne: „Język, Komunikacja – informatyka” (Poznań, wrzesień 1991), międzynarodowe kolokwium „Le français et la culture francophone” (Zielona Góra, maj 1994), międzynarodowe sympozjum „Problem der allgemeinwissenschaftlichen und speziellen Fachsprachen auf verschiedenen Unterrichtsstufen und in verschiedenen Schultypen im Bereich Deutsch als Fremdsprache” (Poznań, wrzesień 1981), druga wspólna konferencja PTN-IDV z udziałem dydaktyków z wielu krajów nt. „Fachsprachliche Deutschlehraus- und fortbildung” (Gdańsk, wrzesień 1988).

Przewodniczący Zarządu Głównego PTN uczestniczyli we wszystkich ważnych konferencjach, spotkaniach organizowanych przez FIPLV¹⁰³. Prof. T. Siek-Piskozub wzięła udział w XIX kongresie FIPLV w Recife (Brazylia) w roku 1997, w roku 2000 w XX kongresie w Paryżu (Francja), a w 2003 roku (XXI) w Johannesburgu (RPA) uczestniczyli również prof. W. Wilczyńska, prof. J. Fisiak i in. Prof. T. Siek-Piskozub brała udział w konferencjach współorganizowanych przez FIPLV i LINGUAPAX – UNESCO: LINGUAPAX V w Melbourne (Australia) – rok 1995 i LINGUAPAX Workshop w Graz (Austria) – rok 1998, razem z prof. W. Wilczyńską. Prof. W. Wilczyńska reprezentowała Polskie Towarzystwo Neofilologiczne

¹⁰² Zob. rozdz. 1.2. Dokładniejsze omówienie konferencji w: Siek-Piskozub, T. 2002, s. 94 i n.

¹⁰³ Na stronie www.fiplv.org znajduje się biuletyn informacyjny FIPLV z kalendarzem kongresów organizacji członkowskich, redagowany do roku 2003 przez prof. T. Siek-Piskozub (ZM/HMB).

podczas wielu konferencji międzynarodowych (Québec 1998, Genewa 1999, Paryż 2001, Ryga 2007 i in.).

W czerwcu 2006 r. z okazji 75 rocznicy powstania Federacji odbył się w Göteborgu 22. Światowy Kongres „Diversity in Language Learning and Teaching”, w którym wzięło udział 7 przedstawicieli PTN, w tym przewodnicząca Zarządu Głównego prof. Halina Widła. Ważną decyzją Kongresu było powstanie *FIPLV – Europe*, organizacji, która dała szansę bardziej ścisłej, a więc i owocnej współpracy europejskich regionów: Zachodniego, Północno-Bałtyckiego oraz Środkowoeuropejskiego, w skład którego wchodziło PTN (zob. Widła, 2007: 93-94).

2.2.2. LATA 2009-2019

W latach 2009-2019 Polskie Towarzystwo Neofilologiczne podtrzymywało i nadal podtrzymuje współpracę z towarzystwami monolingwalnymi i międzynarodowymi działającymi na rzecz neofilologów. PTN współdziała z następującymi stowarzyszeniami monolingwalnymi w Polsce: PROF-EUROPE Stowarzyszenie Nauczycieli Języka Francuskiego w Polsce, Polskie Stowarzyszenie Nauczycieli Języka Niemieckiego, Polskie Towarzystwo Hispanistów, Stowarzyszenie Nauczycieli Języka Angielskiego w Polsce IATEFL Poland oraz organizacjami międzynarodowymi: FIPF (Fédération Internationale des Professeurs de Français, IDV (Der Internationale Deutschlehrerinnen- und Deutschlehrerverband), IATAFEL (International Association of Teachers of English as a Foreign Language) i ASELE (Asociación para la Enseñanza del Español como Lengua Extranjera).

Współpraca ze stowarzyszeniami monolingwalnymi i międzynarodowymi polega m.in. na wymianie informacji w sieci o konferencjach i kongresach oraz wzajemnym członkostwie¹⁰⁴. Prawie każdy członek PTN jest jednocześnie członkiem organizacji monolingwalnych i innych stowarzyszeń. Przykładem może być dr hab. Małgorzata Spychała-Wawrzyniak, zaangażowana działaczka PTN, która jednocześnie udziela się w Polskim Stowarzyszeniu Hispanistów, w ASELE oraz współpracuje z Hiszpańskim Stowarzyszeniem Dydaktyki i Literatury (Sociedad Española de Didáctica de la Lengua y de la Literatura/SEDLL) (recenzje, wykłady plenarne i in.). Działacze PTN uczestniczą również we władzach stowarzyszeń monolingwalnych, np. prof. dr hab. U. Paprocka-Piotrowska, redaktor pomocniczy *Neofilologa*, jest prezesem Zarządu Głównego PROF-EUROPE Stowarzyszenia Nauczycieli Języka Francuskiego w Polsce, prof. dr hab. M. Sowa, przewodnicząca Lubelskiego Koła PTN, pełni funkcję wiceprezesa tego Stowarzyszenia (kadencja 2016-2020)¹⁰⁵. Dr M. Janicka, członkini PTN, aktywna uczestniczka dorocznych konferencji PTN,

¹⁰⁴ Zob. „Sprawozdanie z działalności ZG PTN w kadencji 2007-2010”. Dok. ZG PTN.

¹⁰⁵ Zob. http://profeurope.pl/?page_id=7738 [DW: 29.03.2019].

działaczka PSNJN, jest od roku 2017 wiceprzewodniczącą Zarządu Międzynarodowego Stowarzyszenia Nauczycieli Języka Niemieckiego (IDV)¹⁰⁶.

Członkowie PTN działają również w innych organizacjach niż stowarzyszenia przytoczone powyżej, np. dr L. Szczuka-Dorna¹⁰⁷, działaczka PTN i SERMO (Stowarzyszenie Akademickich Ośrodków Nauczania Języków Obcych) była prezydentem organizacji CercleS (European Confederation of Language Centres in Higher Education) w kadencji 2016-2018¹⁰⁸. Warto przy tym dodać, że wiceprzewodniczącą Zarządu Głównego PTN, dr hab. K. Drożdźiał-Szelest, prof. UAM jest członkiem honorowym stowarzyszenia SERMO¹⁰⁹.

Członkowie PTN uczestniczyli czynnie w konferencjach, sympozjach organizowanych przez różne stowarzyszenia międzynarodowe za granicą. Potwierdzeniem takiej aktywności jest np. udział prof. K. Drożdźiał-Szelest oraz prof. T. Siek-Piskozub w konferencji w Wenecji (Włochy) „International Conference Language, Literature and Culture in Education” w dniach 12-14 lipca 2016 r. zorganizowanej przez SlovakEdu. Prof. K. Drożdźiał-Szelest wygłosiła tam referat *Writing in a foreign language as a form of an intercultural experience* oraz wspólnie z prof. T. Siek-Piskozub poprowadziła warsztaty interkulturowe nt. *Guess who is coming to dinner*. Prof. K. Drożdźiał-Szelest uczestniczyła również aktywnie w międzynarodowej konferencji LIF2018 w Salonikach (Grecja) w dniach 3-5 maja 2018 nt: „Contemporary means and methods in ELT and applied linguistics” wygłaszając referat *Strategy-based instruction in language education: affective strategies*. Z kolei dr hab. M. Spychała uczestniczyła w XXIV Międzynarodowym Kongresie ASELE, stowarzyszeniu zrzeszającym specjalistów dydaktyki języka hiszpańskiego z całego świata, w dniach 18-21 września 2013 r. w Jäen, w Hiszpanii, gdzie wygłosiła referat *Innowacyjne rozwiązania w zakresie ewaluacji sprawności mówienia i pisanania podczas trzech edycji Olimpiady Języka Hiszpańskiego*. W kolejnym roku dr M. Spychała wystąpiła również z referatem na Kongresie ASELE w Hiszpanii, tym razem w Madrycie (17-20 września 2014).

Należy odnotować, że w latach 2009-2019 członkowie PTN mieli bezpośredni dostęp do wszelkich bieżących informacji na temat konferencji PTN, krajowych i zagranicznych, umieszczanych na stronie internetowej Towarzystwa. W zakładce „konferencje krajowe” znajdowały się informacje o konferencjach

¹⁰⁶ Podajemy tutaj jedynie przykłady działalności społecznej naszych niektórych członków (ZM/HMB).

¹⁰⁷ Dr Liliana Szczuka-Dorna, dyrektor Centrum Języków i Komunikacji Politechniki Poznańskiej (ZM/HMB).

¹⁰⁸ Zob. <http://www.cercles.org/EN-H98/editors.html> oraz <http://www.poltowneo.org/wiadomosci> [DW:29.03.2019].

¹⁰⁹ Zob. <https://www.sermo.org.pl> [DW: 29.03.2019].

i kongresach organizowanych przez różne instytucje naukowo-dydaktyczne w Polsce (z dużych i mniejszych ośrodków) zajmujących się dydaktyką języków obcych w szerokim rozumieniu tego słowa (przez wydziały, instytuty, zakłady, katedry neofilologiczne, pedagogiczne, studia języków obcych, także przez Koła PTN i studenckie koła naukowe w uczelniach uniwersyteckich, politechnicznych, PWSZ i in.)¹¹⁰. Informacje zawarte w zakładce „konferencje międzynarodowe” pozwalały na wzięcie udziału w neofilologicznych konferencjach, sympozjach i kongresach międzynarodowych organizowanych przez odpowiednie instytucje i stowarzyszenia w Polsce i zagranicą, w tym przez ACTFL i FIPLV i FIPLV Nordic-Baltic Region. Członkowie PTN byli zapraszani na konferencje zagraniczne m.in. do Sztokholmu (Szwecja 2016), Marburga (Niemcy 2016), Tallinna (Estonia 2016), Nikozji (Cypr 2017), Celje (Słowenia 2018) i do Nowego Orleanu (USA, 2018). Z bieżących informacji dotyczących międzynarodowych konferencji zagranicznych można przytoczyć wiadomość o konferencji „International Language Teacher Education Conference (ILTERG Conference hereafter)” mającej się odbyć w dniach 8-10 kwietnia 2019 r. w Antalyi (Turcja), organizowanej przez Międzynarodową Grupę Badań nad Nauczaniem Języków Obcych (*International Language Teacher Education Research Group/ILTERG*)¹¹¹. Trzeba przy tym dodać, że w realizacji tego międzynarodowego projektu badawczego bierze czynny udział dr hab. D. Werbińska, członek ZG PTN¹¹².

Polskie Towarzystwo Neofilologiczne jest członkiem zbiorowym Międzynarodowej Federacji Nauczycieli Języków Obcych (Federation Internationale des Professeurs de Langues Vivantes/FIPLV)¹¹³. W porównaniu z latami wcześniejszymi, w których współpraca z FIPLV przejawiała się zorganizowaniem trzech Konferencji Regionu Europy Centralnej FIPLV w Polsce (1993, 1996, 2001), także uczestnictwem w licznych konferencjach FIPLV¹¹⁴, w ostatnim dziesięcioleciu członkowie naszego Towarzystwa rzadziej reprezentowali PTN na kongresach i konferencjach organizowanych przez FIPLV. Z relacji prof. K. Drożdżał-Szelest,

¹¹⁰ Zob. zakładka konferencje/krajowe. W: <http://www.poltowneo.org/konferencje-main/> [DW: 31.03.2019].

¹¹¹ Zob. zakładka „konferencje/międzynarodowe”. W: <http://www.poltowneo.org/konferencje-main/> [DW: 31.03.2019].

¹¹² Projekt badawczy ILTERG dotyczy kształcenia nauczycieli języka angielskiego w ramach międzynarodowej współpracy, biorą w nim udział cztery uczelnie – Uniwersytet Gazi w Ankarze (koordynator), Uniwersytet Bogazici w Stambule, Uniwersytet w Ewosze i Akademia Pomorska w Słupsku (pod kierunkiem dr D. Werbińskiej, dr M. Ekiert i mgr Beaty Kowalewskiej z Zakładu Filologii Angielskiej Instytutu Neofilologii AP). W: <https://arch2.apsl.edu.pl> [DW: 31.03.2019].

¹¹³ Na temat długoletniej współpracy PTN z FIPLV zob. rozdz. 2.2.1.

¹¹⁴ Zob. rozdz. 2.2.1.

odpowiedzialnej w ostatniej kadencji za kontakty z FIPLV, wiadomym jest, że jako przedstawicielka PTN brała udział w międzynarodowej konferencji (BETA-)IATEFL połączonej z kongresem FIPLV (1st FIPLV East European Regional Congress 26th BETA-IATEFL Annual International Conference), która odbyła się w Warnie (Bułgaria) w dniach 22-25 czerwca 2017 r., gdzie wygłosiła referat (tzw. featured speaker) nt. *Teacher professionalism and its role in 'creating bridges' to the future*. W Światowym Kongresie FIPLV w Nowym Orleanie (USA) w dniach 16-28 listopada 2018 r. uczestniczył prof. Mirosław Pawlak.

W latach 2009-2019 przedstawiciele PTN pełnili funkcje w strukturach wyższych FIPLV. Prof. dr hab. Halina Widła¹¹⁵ była od roku 2006 sekretarzem generalnym *FIPLV Western/Central European Region* pod auspicjami FIPLV-Europe i pełniła tę funkcję przez cztery kadencje¹¹⁶. Działalność w FIPLV zakończyła w roku 2016. W roku 2017 prof. H. Widła została wyróżniona nagrodą *FIPLV International Award*, przyznawaną przez *FIPLV Executive Committee* oraz *World Council* za wybitne osiągnięcia naukowe i promowanie nauczania i uczenia się języków obcych (aneks 2, zał. 4). Nagroda została wręczona podczas inauguracji konferencji PTN w Olsztynie „Innowacyjność w uczeniu się i nauczaniu języków obcych”, która odbyła się w dniach 4-6 września 2017 r.¹¹⁷

Na posiedzeniu poprzedzającym wybory do władz FIPLV, które miały się odbyć na światowym zgromadzeniu członków w listopadzie 2018 roku w Nowym Orleanie, Zarząd Główny PTN wysunął i poparł w pełni kandydaturę prof. M. Pawlaka do udziału w wyborach do władz najwyższych Międzynarodowej Federacji Nauczycieli Języków Obcych. Na tym samym zebraniu prof. M. Pawlak przedstawił propozycję organizacji światowego kongresu FIPLV w Polsce w roku 2020¹¹⁸.

W roku 2018 prof. dr hab. Mirosław Pawlak¹¹⁹ został wybrany przewodniczącym *Fédération Internationale des Professeurs de Langues Vivantes (FIPLV)* – Międzynarodowej Federacji Nauczycieli Języków Obcych. Jest to wyjątkowo godne podkreślenia, tym bardziej, że to zaszczytne wyróżnienie spotkało

¹¹⁵ Prof. Halina Widła, odznaczona w roku 2016 Medalem im. prof. Ludwika Zabrockiego, wiceprzewodnicząca ZG w latach 2004-2007, przewodnicząca ZG PTN w kadencjach 2007-2010, 2010-2013, członek Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego (2013-2016), od roku 2016 do chwili obecnej pełni funkcję Dziekana Kapituły Medalu (ZM/HMB).

¹¹⁶ Zob. <https://www.us.edu.pl/prof-halina-widla-laureatka-fiplv-international-award> [DW: 30.03.2019].

¹¹⁷ Zob. „Sprawozdanie z Konferencji PTN w Olsztynie w 2017 roku „Innowacyjność w uczeniu się i nauczaniu języków obcych”. W: www.poltowneo.org. [DW: 29.03.2019].

¹¹⁸ Zob. „Protokół posiedzenia Zarządu Głównego PTN z dnia 11 września 2018 r.” Dok. ZG PTN

¹¹⁹ Prof. Mirosław Pawlak, sekretarz generalny w ZG PTN w kadencjach 2007-2010 i 2010-2013, przewodniczący ZG PTN w kadencji 2013-2016 (ZM/HMB).

członka PTN po raz pierwszy w historii Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego¹²⁰. Niemniej jednak trzeba też z satysfakcją zaznaczyć, iż od początku istnienia FIPLV, czyli od roku 1931, przedstawiciele PTN pełnili w Federacji znaczące i wysokie funkcje¹²¹.

Przewodniczący FIPLV – prof. Mirosław Pawlak oraz wiceprzewodniczący prof. Terry Lamb (Wielka Brytania) będą uczestniczyć jako goście honorowi w III Jubileuszowym Zjeździe Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego w Poznaniu w dniach 9-11 września 2019 roku¹²².

¹²⁰ Zob. <http://www.poltowneo.org/wiadomosci-main.html> [DW: 29.03.2019].

¹²¹ Zob. rozdz. 2.2.1.

¹²² Zob. <http://www.poltowneo.org/wiadomosci-main.html> [DW: 29.03.2019].

2.3. *NEOFILOLOG* – CELE, PROFILE, ZASIĘG

2.3.1. LATA 1929-2009

I Zjazd Nauczycieli Języków Nowożytnych (2-4 lutego 1929 r.) podjął uchwałę o wydawaniu specjalnego czasopisma poświęconego zagadnieniom dydaktyki języków obcych nowożytnych, któremu nadano tytuł *Neofilolog*¹²³. Pierwszym redaktorem *Neofilologa* został dr Jan Piątek, autor i wydawca podręczników, lektur, znakomity znawca metod nauczania języków nowożytnych. Od roku 1933 funkcję tę objął prof. dr Andrzej Tretiak, kierownik Katedry Filologii Angielskiej Uniwersytetu Warszawskiego. Stałymi członkami Komitetu Redakcyjnego od roku 1932 byli prof. Feliks Jungman (redaktor pisma w ostatnim roku jego istnienia) i sekretarz Redakcji red. Jadwiga Kołodzka. W zeszytach *Neofilologa* znajdujemy następujące działy: I – Artykuły i rozprawy, II – Z praktyki dla praktyki, III – Sprawozdania z książek, IV – Sprawozdania z czasopism, V – Bibliografia, VI – Sprawy bieżące, VII – Sprawy Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego. Wydawano cztery zeszyty rocznie. W roku 1939 ukazały się ostatnie dwa zeszyty przed II Wojną Światową.

W „Słowie wstępnym” do pierwszego Zeszytu czasopisma prof. Z. Łempicki określa zadania *Neofilologa* w następujący sposób: „informowanie przez pracujących w danej dziedzinie bądź to czysto naukowej, bądź zwłaszcza dydaktycznej specjalistów, poruszanie istotnych i podstawowych zjawisk w nauce języków nowożytnych i w ich nauczaniu ze szczególnym uwzględnieniem praktyki szkolnej. Profesor dodaje, że „*Neofilolog*” winien być organem żywej wymiany myśli neofilologicznej w Polsce, przy równoczesnym pilnym obserwowaniu i rejestrowaniu tego, co dzieje się za granicą”¹²⁴.

W dziale *Artykuły i rozprawy* drukowano prace o mniej lub bardziej naukowym charakterze, natomiast dział *Z praktyki dla praktyki* poświęcony był wymianie doświadczeń. Często pojawiały się artykuły natury polemicznej a także teksty krytyczne wobec zarządzeń władz szkolnych. Wiele miejsca poświęcano dyskusjom o programach i ich realizacji oraz o środkach i pomocy w doszkaltaniu nauczycieli. Tematyka poszczególnych roczników dotyczyła także przygotowań do kongresów międzynarodowych, w których aktywnie uczestniczyli reprezentanci PTN.

Swoistym pokłosiem artykułów *Neofilologa*, pod wieloma względami syntezą wyrażanych na łamach tego czasopisma poglądów, była wydana w roku 1936 jako odbitka Encyklopedii Wychowania *Dydaktyka Języków Nowożytnych*

¹²³ Zob. aneks 1, zał. 6 (strona tytułowa *Neofilologa* z 1930 r.).

¹²⁴ Zob. *Neofilolog* 1930, z. 1, Słowo wstępne, s. 1-2. Cytat w oryginale (ZM/HMB).

prof. Z. Czerneho, odznaczająca się zwięzłością i klarownością wykładu, która „podbudowywała, ulepszała i uzupełniała ministerialny program z roku 1934”¹²⁵. Stwierdzić należy, iż *Neofilolog* spełniał zadanie i rolę zgodnie z założeniami i programem działalności Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego.

Reaktywowanie PTN w roku 1969 nie oznaczało automatycznie przywrócenia wydawania *Neofilologa*, choć od początku czyniono o to starania. Pierwsza publikacja Towarzystwa *NEOFILOLOGIA. Historia – Językoznawstwo – Dydaktyka – Literatura* wydana w roku 1976 zawiera wybrane materiały z programu naukowego I Walnego Zjazdu Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego, który odbył się w dniach 4-6 lutego 1973 r.¹²⁶. Materiały z Sympozjum Naukowego II Walnego Zjazdu PTN (1976) ukazały się w roku 1979 w publikacji pt. *NEOFILOLOGIA. Z zagadnień efektywności w nauczaniu języków obcych*¹²⁷. Materiały z sympozjów i konferencji były publikowane również w okręgach (zob. sprawozdania z działalności okręgów). Poza tym Zarząd Główny wydawał Biuletyn Informacyjny, korzystając ze wsparcia finansowego TWP.

W roku 1979 Prezes Zarządu Głównego PTN, prof. Waldemar Pfeiffer podjął ponownie usilne starania o uzyskanie zgody na wydawanie czasopisma *Neofilolog*. Oficjalną zgodę Ministerstwo wyraziło dopiero w roku 1987.

Ambicją Zarządu Głównego było wydawanie dwóch numerów rocznie. W „Słowie wstępnym” T. Tomaszewicz i T. Siek-Piskozub (1990: 5) piszą: „chcemy, aby [Neofilolog] był periodykiem trafiającym do wszystkich nauczycieli języków obcych w Polsce, będąc dla nich źródłem informacji, forum wymiany doświadczeń, kontaktem między okręgami Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego, organem skupiającym neofilologów wokół wspólnego celu”¹²⁸.

Od roku 1990 funkcję sekretarza redakcji, a następnie redaktora naczelnego *Neofilologa*, pełniła prof. T. Siek-Piskozub, od roku 2005 prof. K. Karpińska-Szaj. Od numeru 16 (1998) funkcję sekretarza redakcji sprawował G. Grygiel, którego od numeru 22 (2003 r.) zastąpił S. Chudak. Od numeru 18 (1999 r.) stały był skład rady redakcyjnej, do której należeli: prof. W. Wilczyńska, prof. E. Zawadzka, prof. W. Sobkowiak, dr A. Jankowska, od numeru 27 (2005 r.) do rady dokooptowano prof. A. Cieślićką i prof. T. Siek-Piskozub.

¹²⁵ Prejbiś, A. (red.) 1962. *Z problematyki nauczania języków obcych. Wybór artykułów z „Księgi Pamiątkowej I Zjazdu Neofilologów 1929” – z Neofilologa (1930-1939)*. Warszawa PZWS, s. 23.

¹²⁶ Papiór, J. (red.) 1976. *NEOFILOLOGIA. Historia – Językoznawstwo – Dydaktyka – Literatura*. Poznań. PTN.

¹²⁷ Pfeiffer, W. i in. (red.) 1979. *NEOFILOLOGIA. Z zagadnień efektywności w nauczaniu języków obcych*. Wybrane materiały II Walnego Zjazdu Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego. Poznań. PTN.

¹²⁸ Tomaszewicz, T. Siek-Piskozub, T. 1990. „Słowo wstępne”. *Neofilolog* nr 2. Poznań. PTN.

W *Neofilologu* publikowane były głównie referaty przedstawiane podczas ogólnopolskich sympozjów i konferencji. Były to więc numery odzwierciedlające tematykę tych spotkań.

Prace redakcyjne oraz recenzowanie artykułów wykonywane są społecznie przez specjalistów zajmujących się określoną tematyką, często przy znaczącej współpracy członków PTN z okręgów organizujących konferencje. Prof. K. Karpińska-Szaj, pełniąc funkcję redaktora naczelnego zwróciła się do Departamentu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego z wnioskiem o dokonanie oceny parametrycznej *Neofilologa*. Ocena przeprowadzona na podstawie częstotliwości i zasięgu czasopisma, języka publikowanych artykułów, strony internetowej z dostępem do spisu treści i streszczeń, recenzowania publikowanych materiałów pozwoliła uzyskać wpis z czterema punktami do wykazu czasopism naukowych MNiSW w kategorii nauk humanistycznych, decyzją Minister Barbary Kudryckiej z dnia 29 lutego 2009 r. Był to sukces, który zobowiązywał do stałej troski o spełnianie wymaganych kryteriów.

Na stronie internetowej Towarzystwa zamieszczono spisy treści oraz wybrane artykuły *Neofilologa* z numerów 26 i 27, a od 28-31 opublikowano abstrakty artykułów w języku angielskim. Jest to niezmiernie ważne dla popularyzacji zarówno czasopisma, jak też naszego Towarzystwa.

Członkowie PTN otrzymują czasopismo *Neofilolog* bezpłatnie. Jest ono również dostępne wszystkim neofilologom w bibliotekach uniwersyteckich w Polsce.

2.3.2. LATA 2009-2019

W latach 2009-2019 kontynuowana jest rola popularyzatorska czasopisma naukowego *Neofilolog* zgodnie z jego pierwotnymi założeniami. Mimo zmian, jakie dokonywały się w redakcji czasopisma w ostatnim dziesięcioleciu, cele i zadania pozostały niezmiennie. *Neofilolog* był i jest nadal periodykiem, którego celem jest „popularyzowanie wiedzy o językach i kulturach nowożytnych w ujęciu teoretyczno-praktycznym w dziedzinie dydaktyki językowej z uwypukleniem wartościowych ustaleń naukowych oraz nowatorskich rozwiązań praktycznych”¹²⁹.

Czasopismo *Neofilolog*¹³⁰ było wydawane pierwotnie dwa razy do roku i publikowano w nim artykuły związane z tematyką corocznych konferencji PTN. Od roku 2012 do chwili obecnej *Neofilolog* ukazuje się cztery razy do roku, z czego dwa tomy poświęcone są tradycyjnie tematyce wiodącej dorocznych konferencji, natomiast dwa kolejne zawierają artykuły dotyczące aktualnych badań naukowych

¹²⁹ Zob. <http://www.poltowneo.org/neofilolog-main.html> [DW: 13.03. 2019].

¹³⁰ Aktualna okładka *Neofilologa* zob. aneks 2, zał. 8. Na temat autorstwa okładki pisze we wspomnieniach prof. K. Karpińska-Szaj w rozdz. 4.2. (ZM/HMB).

z dziedzin glottodydaktyki, językoznawstwa stosowanego oraz nauk pokrewnych, np. psycholingwistyki. Jako ilustrację tych zmian można przytoczyć cztery numery *Neofilologa* z roku 2012, które opublikowano już według nowych założeń. Tomy 38/1 i 38/2 (2012) zatytułowane *Dyskurs edukacyjny w klasie językowej* pod redakcją M. Pawlaka odnosiły się do problematyki konferencji w Kaliszu z roku 2011, natomiast dwa kolejne tomy 39/1 i 39/2 (2012) wydane pod redakcją U. Paprockiej-Piotrowskiej były poświęcone polskim badaniom nad akwizycją języków obcych.

Artykuły publikowane w *Neofilologu* w latach 2009-2019 przedstawiały szerokie spektrum problemów badawczych związanych z procesem nauczania i uczenia się języków obcych. Można tu wymienić m.in. zagadnienia wspomnianego już dyskursu edukacyjnego, problematykę dotyczącą refleksji w nauczaniu i uczeniu się języków obcych, badania nad wielojęzycznością i rozwojem kompetencji międzykulturowej, a także innowacyjność w kontekstach badawczych i edukacyjnych¹³¹.

Nowością w latach 2009-2019 było przygotowanie i opublikowanie dwóch tomów *Neofilologa* w językach europejskich. W roku 2015 ukazał się tom 44/1 wydany w całości w języku francuskim *Enseignement/apprentissage des sous-systèmes des langues romanes* redagowany przez M. Gajosa, poświęcony nauczaniu i uczeniu się podsystemów języków romańskich, a w roku 2018 opublikowano tom 51/2 w języku angielskim *New trends in LSP teaching* pod redakcją J. Kic-Drgas i M. Zawackiej-Najgeburskiej, w którym przedstawiono nowe trendy w nauczaniu języków specjalistycznych.

Popularność, rangę i znaczenie czasopismo *Neofilolog* zawdzięcza ogromnemu wysiłkowi, staraniom i zaangażowaniu społecznemu redaktora naczelnego, sekretarza redakcji i całej rady redakcyjnej. Szczególną rolę w popularyzacji czasopisma, utrzymywaniu wysokiego poziomu naukowego, w dążeniu do zamieszczania czasopisma w liczących się bazach czasopism naukowych o znaczeniu międzynarodowym odegrała redaktor naczelna prof. Katarzyna Karpińska-Szaj, która pełniła tę funkcję od roku 2005 do 2016¹³². W tym kontekście warto wskazać na składy redakcji i ich działalność w poszczególnych kadencjach omawianego dziesięciolecia. W kadencji 2007-2010 redaktorem naczelnym była wspomniana wyżej prof. K. Karpińska-Szaj, sekretarzem redakcji był

¹³¹ Tematyka poszczególnych numerów *Neofilologa* opublikowanych w latach 2009-2019 oraz nazwiska redaktorów tomów jest przytoczona pod koniec niniejszego podrozdziału. Zestawienie numerów czasopisma (w tym archiwalnych) można znaleźć na stronie <http://www.poltowneo.org/neofilolog-main.html> (ZM/HMB).

¹³² W roku 2016 prof. Katarzyna Karpińska-Szaj została przewodniczącą ZG PTN na lata 2016-2019 (ZM/HMB).

dr Sebastian Chudak¹³³, a radę redakcyjną (stałą od roku 2005) tworzyli: Teresa Siek-Piskozub, Włodzimierz Sobkowiak¹³⁴, Weronika Wilczyńska, Elżbieta Zawadzka-Bartnik¹³⁵, Aleksandra Jankowska¹³⁶ i Anna Cieślicka. W czasie tej kadencji czasopismo uzyskało numer ISSN i kontynuowano zasadę publikacji tematycznych zgodnych z problematyką konferencji¹³⁷. Opublikowano 4 numery *Neofilologa* (32, 33, 34, 35) „poświęcone w całości metodologii badań w obszarze językoznawstwa stosowanego ze szczególnym uwzględnieniem tych dotyczących różnych aspektów procesu uczenia się i nauczania języka obcego”¹³⁸. Na stronie internetowej Towarzystwa zamieszczono spisy treści opublikowanych numerów, notę „Od redakcji” oraz streszczenia artykułów w języku angielskim¹³⁹.

W kadencji 2010-2013 redaktorem naczelnym była prof. K. Karpińska-Szaj, a funkcję sekretarza redakcji pełniła dr Małgorzata Bielicka. Działania podjęte przez redakcję oraz ZG związane były z dostosowaniem *Neofilologa* do nowych wymogów ministerialnych. Podjęto starania m. in. o umiędzynarodowienie czasopisma, wprowadzono zasadę podwójnych niezależnych recenzji oraz poszerzono zespół redakcyjny o redaktorów tematycznych i językowych¹⁴⁰. Dotychczasową radę redakcyjną przekształcono w radę naukową poszerzoną o specjalistów z naukowych ośrodków zagranicznych. Dołączyli do niej prof. prof. Karl-Dieter Bunting (Niemcy), David Singleton (Irlandia), Marzena Watorek (Francja), a ze strony polskiej prof. prof. J. Majer, K. Myczko, M. Pawlak i (do nr 37/2011) U. Paprocka-Piotrowska oraz K. Drożdżał-Szelest. Powołano redaktorów tematycznych z dziedzin: glottodydaktyka, językoznawstwo, translatoryka. W pracach *Neofilologa* od tomów nr 38/1 (2012) do 40/2 (2013) radę tematyczną stanowili: prof. UAM Krystyna Drożdżał-Szelest (glottodydaktyka), prof. Urszula Paprocka-Piotrowska (językoznawstwo) i prof. Leszek

¹³³ Dr S. Chudak był sekretarzem redakcji w latach od 2003-2010 (od nr 22 do 35) (ZM/HMB).

¹³⁴ Prof. Włodzimierz Sobkowiak był w radzie redakcji *Neofilologa* w latach 1999-2013 (od nr 18 do nr 40/2) (ZM/HMB).

¹³⁵ Prof. E. Zawadzka-Bartnik była członkiem rady redakcyjnej w latach 1999-2010 (od nr 18 do nr 35) (ZM/HMB).

¹³⁶ Dr Aleksandra Jankowska była w radzie redakcji *Neofilologa* w latach 1999-2013 (od nr 18 do nr 40/2) (ZM/HMB).

¹³⁷ Zob. „Sprawozdanie redaktora naczelnego czasopisma PTN *Neofilolog* za kadencję 2007-2010”. Dok. ZG PTN.

¹³⁸ Zob. „Sprawozdanie z działalności Zarządu Głównego PTN w kadencji 2007-2010”. Dok. ZG PTN.

¹³⁹ Zob. „Sprawozdanie redaktora naczelnego czasopisma PTN *Neofilolog* za kadencję 2007-2010”. Dok. ZG PTN.

¹⁴⁰ Zob. „Sprawozdanie redaktora naczelnego czasopisma PTN *Neofilolog* za kadencję 2010-2013”. Dok. ZG PTN.

Berezowski (translatoryka). Utworzono także radę językową, którą (od nr 38/1, 2012) reprezentowali: dr Sébastien du Courtioux – język francuski, dr Melanie Ellis – język angielski i prof. Wolfgang Schramm – język niemiecki. W kadencji 2010-2013 zostały opublikowane następujące numery *Neofilologa*: 36, 37, 38/1, 38/2, 39/1, 39/2, 40/1 i 40/2. Czasopismo stało się kwartalnikiem, a numery od 38/1 opublikowano już według nowych zasad (zob. rozważania wyżej). Czasopismo zostało udostępnione na platformie e-Publikacje Nauki Polskiej¹⁴¹, zakwalifikowało się również do dwóch najważniejszych baz czasopism humanistycznych: EBSCO (*Humanities International Index*) oraz Index Copernicus¹⁴². Zadbano również o dostępność *Neofilologa* dla członków PTN w sieci (oprócz wersji papierowej). Czasopismo jest zamieszczone w całości od numeru 32/2009 na stronie <http://poltowneo.org/neofilolog-main/numery.html>.

W kolejnej kadencji (2013-2016) funkcję redaktora naczelnego sprawowała ponownie prof. K. Karpińska-Szaj, a sekretarza redakcji dr M. Bielicka. W kadencji tej redakcja *Neofilologa* oraz ZG kontynuowały działania związane z podniesieniem wartości parametrycznej czasopisma, a więc ponownie podjęto starania o dalsze umiędzynarodowienie czasopisma i publikowanie w językach kongresowych, utrzymano zasadę „podwójnych, niezależnych, anonimowych recenzji, poszerzono redakcję tematyczną oraz wprowadzono obowiązek „składania oświadczenia o prawie autorskim i uczciwości prowadzonych badań”¹⁴³. W ramach tych działań poszerzono radę naukową o kolejnych specjalistów afiliowanych w zagranicznych jednostkach naukowych. Dołączyli do niej Freiderikos Valetopoulos (Francja), Steve Walsh (Anglia) i Bonny Norton (Kanada). Do rady naukowej dokooptowano również prof. H. Widłę i dr hab. A. Jarożewską. Redakcję tematyczną poszerzono o czwartą dziedzinę naukową – nauczanie języka polskiego jako obcego, której redaktorem została prof. Iwona Janowska (od nr 41/1, 2013). Rada językowa działała bez zmian. W kadencji 2013-2016 opublikowano kolejne numery *Neofilologa*: 41/1, 41/2; 42/1, 42/2 (2013); 43/1, 43/2, 44/1, 44/2 (2014). W celu zwiększenia oceny parametrycznej tom 44/1 pod redakcją Mieczysława Gajosa opublikowano w całości w języku

¹⁴¹ Udostępnienie na platformie e-Publikacje Nauki Polskiej w ramach projektu Unii Europejskiej *Innowacyjna Gospodarka* „Organizacja i wdrożenie ogólnopolskiego elektronicznego systemu komercjalizacji recenzowanych prac naukowych przy Wyższej Szkole Ekonomicznej w Białymstoku”. Zob. „Sprawozdanie redaktora naczelnego czasopisma PTN *Neofilolog* za kadencję 2010-2013”. Dok. ZG PTN.

¹⁴² Zob. „Sprawozdanie redaktora naczelnego czasopisma PTN *Neofilolog* za kadencję 2010-2013”. Dok. ZG PTN.

¹⁴³ Zob. „Sprawozdanie redaktora naczelnego czasopisma PTN *Neofilolog* za kadencję 2013-2016”. Dok. ZG PTN.

francuskim (oprócz jednego artykułu w języku włoskim)¹⁴⁴. Numery *Neofilologa* były systematycznie zamieszczane na stronie internetowej PTN w zakładce „Neofilolog” oraz na platformie e-Publikacje Nauki Polskiej¹⁴⁵. Podobnie jak w poprzedniej kadencji, czasopismo spełniło warunki kwalifikacyjne do baz czasopism humanistycznych EBSCO i Index Copernicus. Ponadto w bazie Pol Index zamieszczano na bieżąco metryczki artykułów opublikowanych w *Neofilologu*. W wykazie czasopism punktowanych w bazie MNiSW *Neofilolog* uzyskał 7 punktów za rok 2015¹⁴⁶.

W kadencji 2016-2019 nastąpiły dalsze działania reorganizacyjne redakcji *Neofilologa*, zmierzające do podniesienia wartości parametrycznej czasopisma, a tym samym podniesienia prestiżu *Neofilologa* na rynku wydawniczym (7 punktów w wykazie czasopism MNiSW za rok 2016)¹⁴⁷.

W roku 2016 redaktorem naczelnym została prof. U. Paprocka-Piotrowska, na redaktorów pomocniczych powołano dr hab. Annę Jaroszewską i dr Małgorzatę Jedynak, a na sekretarza redakcji dr Jolantę Knieję. W dniu 14 października 2017 r. odbyło się Nadzwyczajne Zebranie Zarządu Głównego, na którym omówiono kluczowe kwestie związane z przyszłością czasopisma *Neofilolog*, m.in. wskazano na korzyści wpisywania czasopisma do liczących się baz indeksacyjnych, jego digitalizację oraz na konieczność uaktualniania i uzupełniania danych do baz, w których czasopismo już zaistniało. Potwierdzono wpis *Neofilologa* do baz humanistycznych EBSCO oraz e-Publikacje Nauki Polskiej. Dyskutowano nad przystąpieniem do bazy indeksacyjnej CEJSH, aplikowaniem do bazy ERIH oraz wpisaniem czasopisma na platformę PRESSto UAM¹⁴⁸. W związku z tak licznymi zadaniami zdecydowano o rozszerzeniu składu redakcji. Powołano redaktora pomocniczego z językiem angielskim, dr Dorotę Werbińską, dookooptowano dodatkowych sekretarzy: dr Beatę Gałań (odpowiedzialną za współpracę z platformą PRESSto) i mgr Katarzynę Posiadałę (odpowiedzialną za wprowadzenie *Neofilologa* do bazy ERIH i CEJSH oraz odnawianie aplikacji do listy

¹⁴⁴ Tamże.

¹⁴⁵ W roku 2015 roku projekt Unii Europejskiej *Innowacyjna Gospodarka* „Organizacja i wdrożenie ogólnopolskiego elektronicznego systemu komercjalizacji recenzowanych prac naukowych przy Wyższej Szkole Ekonomicznej w Białymstoku” został zakończony. Jednakże w bazie e-Publikacje Nauki Polskiej zamieszczane są nieodpłatnie artykuły *Neofilologa*. Zob. „Sprawozdanie redaktora naczelnego czasopisma PTN *Neofilolog* za kadencję 2013-2016”. Dok. ZG PTN.

¹⁴⁶ Zob. „Sprawozdanie redaktora naczelnego czasopisma PTN *Neofilolog* za kadencję 2013-2016”. Dok. ZG PTN.

¹⁴⁷ Zob. <http://poltowneo.org/neofilolog-main/o-czasopismie.html> [DW: 07.05.2019].

¹⁴⁸ Zob. „Protokół z Nadzwyczajnego Zebrania Zarządu Głównego PTN” z dnia 14 października 2017 r. Dok. ZG PTN oraz *Newsletter* PTN nr 6/2017.

ministerialnej)¹⁴⁹. Poszerzono radę naukową o specjalistów zagranicznych: dr Bernharda Brehmera (Niemcy) oraz prof. Lidę Lebas-Frączak (Francja). Także w składzie redakcji językowej dokonano zmian. Prof. UAM Camilla Badstübner-Kizik przejęła funkcję redaktora języka niemieckiego, którą pełnił wcześniej prof. W. Schramm¹⁵⁰. Do redakcji językowej dołączyli również prof. em. Wolfgang Butzkamm (Niemcy) oraz mgr Anna Paprocka odpowiedzialna za język polski. Ponadto do kolegium redakcyjnego weszła dr Monika Dorota Adamczyk, przyjmując funkcję redaktora statystycznego. Redakcja tematyczna (od nr 47/2, 2016) pracuje w składzie: prof. K. Drożdżał- Szelest – glottodydaktyka/językoznawstwo; prof. L. Be-rezowski – translatoryka i prof. I. Janowska – nauczanie języka polskiego jako obcego. Pełny skład redakcji *Neofilologa* wraz z wyszczególnieniem ośrodków naukowo-badawczych, które reprezentują, znajduje się na stronie internetowej PTN www.poltowneo.org. w zakładce „Neofilolog” oraz na platformie PRESSto (pressto.amu.edu.pl).

W kwietniu 2018 roku redaktorem naczelnym *Neofilologa* została dr hab. Anna Jaroszevska¹⁵¹, która w kolejnym roku kadencji wspólnie z zespołem redakcyjnym realizowała zadania wytyczone podczas Nadzwyczajnego Zebrania ZG PTN¹⁵². W roku 2018 *Neofilolog* został wprowadzony do światowego systemu informacji o wydawnictwach ciągłych i uzyskał numer *e-ISSN*¹⁵³, zarejestrowany na platformie PRESSto oraz wpisany na listę CEJSH¹⁵⁴. Aktualnie czasopismo PTN jest indeksowane w następujących bazach: Polskiej Bibliografii Naukowej, IC Journals Master List (wskaźnik ICV 2018: 92,75), EBSCO PUBLISHING, e-Publikacje Nauki Polskiej, CEJSH, CEON i PKP INDEX¹⁵⁵.

We wrześniu 2018 r. czasopismo zostało zgłoszone do konkursu „Wsparcie dla czasopism” ogłoszonego przez MNiSW. W wyniku starań redakcji *Neofilolog* znalazł się na liście czasopism, które otrzymały wsparcie ministerstwa, bowiem zostało laureatem tego konkursu (wyniki ogłoszono w marcu 2019 r.)¹⁵⁶. Oznacza

¹⁴⁹ Tamże.

¹⁵⁰ W roku 2017 zmarł prof. Wolfgang Schramm, redaktor języka niemieckiego *Neofilologa* w latach (2012-2017) (ZM/HMB).

¹⁵¹ Zob. „Protokół z Zebrania Zarządu Głównego PTN w dniu 7 kwietnia 2018 r. w Poznaniu”. Dok. ZG PTN. Prof. U. Paprocka-Piotrowska przejęła funkcję redaktora pomocniczego (ZM/HMB).

¹⁵² Na temat działalności redakcji *Neofilologa* pisze również (uzupełniająco) w swoich wspomnieniach red. nac. A. Jaroszevska w rozdz. 4.2. (ZM/HMB).

¹⁵³ Zob. aneks 2, zał. 9.

¹⁵⁴ Zob. „Sprawozdanie redakcji *Neofilologa* z działalności w okresie IX. 2018-II. 2019”. Dok. ZG PTN.

¹⁵⁵ Zob. <http://www.poltowneo.org/neofilolog-main/o-czasopismie.html> oraz <https://pressto.amu.edu.pl/index.php/n> [DW: 07.05.2019].

¹⁵⁶ Zob. Sprawozdanie redakcji *Neofilologa* z działalności w okresie IX. 2018-II. 2019”. Dok. ZG PTN.

to dodatkowe dofinansowanie, które pozwoli redakcji na realizację celów związanych m.in. z podniesieniem wartości parametrycznej *Neofilologa*, a tym samym zwiększenie jego znaczenia na rynku czasopism naukowych¹⁵⁷.

W lutym 2019 r. zostało przygotowane przez redakcję *Neofilologa* i Zarząd Główny *stanowisko* dotyczące wpisania *Neofilologa* na przedmiotową listę czasopism naukowych. *Stanowisko Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego w sprawie uzupełnienia listy czasopism naukowych o czasopismo Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego Neofilolog* zostało przesłane do „Zespołu doradczego do spraw wykazów czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych dla dyscypliny naukowej językoznawstwo” (zob. aneks 2, zał. 6). 31 lipca 2019 roku Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego ogłosił komunikat w sprawie wykazu czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych wraz z przypisaną liczbą punktów. *Neofilolog* figuruje na ogłoszonej liście z liczbą punktów 20.

Poczyniono również działania związane z modernizacją strony internetowej czasopisma, która jest prowadzona przez pana Piotra Bajaka (redaktora technicznego) i aktualizowana przez dr hab. Annę Jaroszewską (redaktora naczelnego czasopisma) we współpracy z mgr Katarzyną Posiadałą (sekretarzem redakcji). Za stronę *Neofilologa* na PRESSto jest odpowiedzialna sekretarz redakcji K. Posiadała, a dodatkowo uzupełnianiem na PRESSto poprzednich numerów zajmuje się sekretarz redakcji dr Beata Gałan. Anglojęzyczne informacje o *Neofilologu* zamieszcza w zakładce *English* dr hab. Dorota Werbińska przy współudziale dr Melanie Ellis oraz dr Beaty Karpińskiej-Musiał¹⁵⁸. Redakcja wykonała szereg prac modyfikacyjnych, m.in. wprowadzono: „zakładkę *plan wydawniczy* z informacją o kolejności następnych tomów „*Neofilologa*” i ustalono regularność pojawiania się kolejnych tomów (cztery razy w roku, na koniec każdego kwartału)”, „nowe zasady redagowania tekstu zamieszczone w zakładce *Informacje dla Autorów*”, „nowe teksty na temat czasopisma na platformie Pressto.pl w wersji polskiej i angielskiej”, wprowadzono do systemu Pol-Index tomy *Neofilologa* od 2009 r. oraz „umożliwiono przesyłanie tekstów poprzez platformę Pressto.pl”¹⁵⁹.

Ważne jest, że członkowie PTN otrzymywali (i wciąż otrzymują) na bieżąco informacje o publikacji nowych numerów czasopisma zamieszczanych w zakładce „*Neofilolog*” i na platformie PRESSto oraz informacje o indeksacji czasopisma w naukowych bazach danych.

¹⁵⁷ Zob. *Newsletter* PTN nr 2/2019.

¹⁵⁸ Informacja uzyskana od redaktora naczelnego czasopisma A. Jaroszewskiej.

¹⁵⁹ Zob. „Sprawozdanie redakcji *Neofilologa* z działalności w okresie IX. 2018-II. 2019”. Dok. ZG PTN.

2. Charakterystyka działalności PTN

W latach 2009-2019 zostały opublikowane 52 tomy *Neofilologa* (52/1). Doceniając wysiłek całego zespołu redakcyjnego, recenzentów¹⁶⁰ i redaktorów poszczególnych tomów, zasadnym jest w tym miejscu przytoczenie tematyki i nazwisk redaktorów tych tomów oraz tomów zaplanowanych na rok 2019.

Tom 32 (2009): ***Metody badań w językoznawstwie stosowanym.***

Red. Mirosław Pawlak

Tom 33 (2009): ***Koncepcje i wdrożenia w glottodydaktyce.***

Red. Halina Widła

Tom 34 (2010): ***Glottodydaktyka jako nauka.***

Red. Halina Widła

Tom 35 (2010): ***Badania glottodydaktyczne w praktyce.***

Red. Katarzyna Karpińska-Szaj

Tom 36 (2011): ***Niezwykły uczeń – indywidualne potrzeby edukacyjne w nauce języków obcych.***

Red. Katarzyna Karpińska-Szaj

Tom 37 (2011): ***Kształcenie językowe dorosłych – nowe doświadczenia i wyzwania dla nauczycieli i lektorów.***

Red. Anna Michońska-Stadnik

Tom 38/1 (2012): ***Dyskurs edukacyjny w klasie językowej.***

Red. Mirosław Pawlak

Tom 38/2 (2012): ***Dyskurs edukacyjny w klasie językowej.***

Red. Mirosław Pawlak

Tom 39/1 (2012): ***Polskie badania nad akwizycją języków obcych.***

Red. Urszula Paprocka-Piotrowska

Tom 39/2 (2012): ***Polskie badania nad akwizycją języków obcych.***

Red. Urszula Paprocka-Piotrowska

Tom 40/1 (2013): ***Kompetencje ogólne. Kształcenie Neofilologów.***

Red. Elżbieta Nowikiewicz

Tom 40/2 (2013): ***Kompetencje ogólne. Kształcenie Nauczycieli.***

Red. Joanna Stańczyk

Tom 41/1 (2013): ***Nauczanie/uczenie się języków specjalistycznych.***

Red. Magdalena Sowa

Tom 41/2 (2013): ***Nauczanie/uczenie się języków specjalistycznych.***

Red. Magdalena Sowa

Tom 42/1 (2014): ***Refleksja w uczeniu się języków obcych.***

Red. Małgorzata Jedynak

Tom 42/2 (2014): ***Refleksja w uczeniu się języków obcych.***

Red. Anna Czura, Małgorzata Jedynak

¹⁶⁰ Lista recenzentów poszczególnych artykułów publikowanych w *Neofilologu* znajduje się na stronie <http://www.poltowneo.org/neofilolog-main/o-czasopismie.html> w podzałędce *Procedura recenzowania i recenzenci* (ZM/HMB).

Tom 43/1 (2014): *Refleksja w nauczaniu języków obcych.*

Red. Anna Czura

Tom 43/2 (2014): *Podsystemy języka w praktyce glottodydaktycznej.*

Mieczysław Gajos

Tom 44/1 (2015): *Enseignement/apprentissage des sous-systèmes des langues romanes.*

Nauczanie/uczenie się podsystemów języków romańskich.

Red. Mieczysław Gajos

Tom 44/2 (2015): *Kształcenie nauczycieli języków obcych.*

Red. Ewa Andrzejewska

Tom 45/1 (2015): *Kształcenie i doskonalenie nauczania języków obcych – potencjał i potrzeby.*

Red. Magdalena Wawrzyniak-Śliwska

Tom 45/2 (2015): *Nauczyciele języków obcych wobec zadań współczesnej glottodydaktyki.*

Red. Ewa Andrzejewska

Tom 46/1 (2016): *Strategie w uczeniu się i nauczaniu języka.*

Red. Krystyna Drożdżał-Szelest, Sebastian Piotrowski

Tom 46/2 (2016): *Rozwijanie kompetencji międzykulturowej w różnych kontekstach glottodydaktycznych.*

Red. Maciej Smuk, Joanna Sobańska

Tom 47/1 (2016): *Interdyscyplinarne ujęcia wielojęzyczności i międzykulturowości.*

Red. Anna Jaroszevska, Maciej Smuk

Tom 47/2 (2016): *Badania nad wielojęzycznością i rozwojem kompetencji międzykulturowej.*

Red. Anna Jaroszevska, Jolanta Sujecka-Zając

Tom 48/1 (2017): *Różnice indywidualne w uczeniu się i nauczaniu języków obcych: uczeń.*

Red. Adriana Biedroń

Tom 48/2 (2017): *Różnice indywidualne w uczeniu się i nauczaniu języków obcych: nauczyciel.*

Red. Dorota Werbińska

Tom 49/1 (2017): *Różnice indywidualne w uczeniu się i nauczaniu języków obcych: konteksty edukacyjne.*

Red. Dorota Werbińska, Adriana Biedroń

Tom 49/2 (2017): *Interakcje w nauczaniu i uczeniu się języków obcych.*

Red. Małgorzata Bielicka, Bernadeta Wojciechowska

Tom 50/1 (2018): *Innowacyjność w glottodydaktyce – konteksty badawcze i wdrożenia.*

Red. Mariola Jaworska, Magdalena Makowska

Tom 50/2 (2018): *Innowacyjność w glottodydaktyce – konteksty edukacyjne.*

Red. Mariola Jaworska, Joanna Targońska

Tom 51/1 (2018): *Innowacyjność w glottodydaktyce – kształcenie i doskonalenie nauczycieli.*

Red. Mariola Jaworska (Tom dedykowany Pani Prof. Elżbiecie Zawadzkiej-Bartnik z okazji 75. urodzin)

Tom 51/2 (2018): *New trends in LSP teaching.*

Red. Joanna Kic-Drgas, Marta Zawacka-Najgeburska

Tom 52/1 (2019): *Rola czynników afektywnych w uczeniu się i nauczaniu języków obcych.*

Red. Piotr Scheffler, Aleksandra Wach

Tom 52/2 (2019): *Międzykulturowość w glottodydaktyce jako nauce autonomicznej.*

Red. Beata Karpińska-Musiał i Izabela Orchowska

2. Charakterystyka działalności PTN

Tom 53/1 (2019): **Ocenianie formalne.**

Red. Iwona Janowska i Anny Seretny (w przygotowaniu)

Tom 53/2 (2019): **Wpływ oceniania na procesy uczenia się i nauczania.**

Red. Joanna Rokita-Jaśków i Melanie Ellis (w przygotowaniu)

Wyżej wymienione tomy (do 51/2) znajdują się w całości *online* na stronie internetowej czasopisma. Na stronie tej, oprócz listy publikowanych numerów, są także informacje ogólne o czasopiśmie, skład redakcji i rady naukowej, informacje dla autorów, zasady etyki, procedury recenzowania i recenzentów, plan wydawniczy oraz lista 15 bibliotek, w których dostępne są również starsze egzemplarze czasopisma¹⁶¹. Ponadto z informacji uzyskanej od sekretarza redakcji K. Posiadaty wynika, iż od roku 2018 każdy artykuł zamieszczony w *Neofilologu* ma swój numer DOI, a pojedyncze artykuły są dostępne bezpłatnie na platformie PRESSto. Działania te podjęte przez redakcję *Neofilologa* sprzyjają niewątpliwie popularyzowaniu czasopisma w przestrzeni cyfrowej.

Reasumując należy podkreślić, że spełnianie kryteriów oceny parametrycznej i osiąganie wymaganych punktów w bazach liczących się czasopism naukowych *Neofilologa* były rezultatem starań i troski redaktorów naczelnych i całej redakcji oraz Zarządu Głównego we wszystkich kadencjach ostatniego dziesięciolecia. Działania restrukturyzacyjne redakcji czasopisma *Neofilolog* podejmowane w latach 2009-2019 służyły zwiększeniu wartości naukowej czasopisma, bądź dopasowania go do zmian kryteriów oceny parametrycznej czasopism naukowych wyznaczanych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Dbano również o powszechną dostępność czasopisma dla członków PTN, co jest niezwykle istotne nie tylko dla członków PTN, ale wszystkich neofilologów w Polsce, gdyż problematyka podejmowana w artykułach *Neofilologa* stanowi przyczynek do dyskusji naukowych, badań własnych, opracowań teoretycznych, a także wdrożeń w praktyce. Ponadto tomy *Neofilologa* opublikowane w językach kongresowych (w języku francuskim, nr 44/1 (2015) i 51/2 (2018) w języku angielskim) pozwalają na poszerzenie kręgu odbiorców, zapoznanie z aktualnymi badaniami polskich naukowców w dziedzinie glottodydaktyki, językoznawstwa stosowanego i psycholingwistyki oraz sprzyjają wymianie doświadczeń naukowych na arenie międzynarodowej. Wszystko to służy propagowaniu i szerzeniu idei Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego.

¹⁶¹ Zob. <http://www.poltowneo.org/neofilolog-main.html> [DW: 12.04.2019].

2.4. DZIAŁALNOŚĆ KÓŁ I OKRĘGÓW

Wszystkie działania w Kołach i Okręgach służyły i służą realizacji celów Towarzystwa określonych w statucie. To właśnie praca w okręgach świadczy o rozmiarze podejmowanych inicjatyw i o osiągnięciach Zarządu Głównego i działaczy społeczników w całej Polsce. Dlatego warto odnotować tę działalność i aktywność członków PTN. Nawet jeśli działalność w okręgach wygasta lub z różnych przyczyn ustawała, nie umniejsza to zaangażowania i poświęcenia się osób, dzięki którym Towarzystwo istniało na ich terenie.

2.4.1. LATA 1929-1939

Działalność i Kół i Okręgów datuje się od momentu powołania Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego na I Zjeździe Nauczycieli Języków Nowożytnych w 1929 roku¹⁶². Pierwszym zarejestrowanym kołem w historii PTN było Koło w Nowym Sączu (21 grudnia 1929 r.)¹⁶³. W roku 1930 powstawały Koła (K) i Okręgi (O) w kolejnych ośrodkach: Poznań (O) i Lwów (O) (14 lutego 1930 r.), Warszawa (O) (24 lutego 1930 r.), Lida¹⁶⁴ (K) (1 marca 1930 r.), Kraków (O) (7 marca 1930 r.), Łódź (K) (10 marca 1930 r.), Wilno (O) (12 marca 1930 r.). Do końca roku 1930 powstały Koła PTN w Nowogródku, na Górnym Śląsku i w Kaliszu. Koła PTN w Lublinie, Tarnowie i Tarnopolu dołączyły w roku 1931¹⁶⁵. Do Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego zapisywali się nauczyciele szkół wszystkich szczebli i typów, o czym świadczy zapis w „Sprawach Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego” (stałej rubryce w *Neofilologu*): „W szeregi członków Towarzystwa zapisują się nauczyciele szkół powszechnych, zawodowych, średnich i akademickich, a ożywiona korespondencja z poszczególnymi, nowo wstępującymi członkami z najdalszych krańców Rzeczypospolitej świadczy wymownie o żywym zainteresowaniu tą nową placówką” (*Neofilolog* 1930: 54). Oprócz w/w Kół i Okręgów w latach 1930-1939 istniały jeszcze Koła w Mławie, Nowogródku, Zamościu, w Białej Podlaskiej i w Łucku¹⁶⁶. Działalność Kół i Okręgów

¹⁶² Zob. Okres przedwojenny (lata 1929-1939), rozdz. 1.1.

¹⁶³ W: *Neofilolog*, zeszyt 1, 1930, s. 54.

¹⁶⁴ Lida (biał. Лiда, lit. *Lyda*) – miasto na terenach dzisiejszej Białorusi, niegdyś w granicach I i II Rzeczypospolitej. Miasto powiatowe. W BSSR i Białorusi centrum rejonu ludzkiego. W: <http://pl.wikipedia.org/wiki/Lida> [DW: 10.06.2009].

¹⁶⁵ Więcej informacji na temat tworzących się Okręgów i Kół oraz składów zarządów zob. *Neofilolog* 1930: s. 123 i n.

¹⁶⁶ Łuck (*Łuck*, ukr. Луцьк, łac. *Luceoria*, jid. לוצק) – miasto w zachodniej Ukrainie, stolica obwodu wołyńskiego, nad rzeką Styr (dopływ Prypecy). 202,5 tys. mieszkańców (2004). W: <http://pl.wikipedia.org/wiki/%C5%81uck> [DW: 10.06.2009].

w latach 30-tych XX wieku, związana z polityką zadaniową Zarządu Głównego realizującą cele Towarzystwa i postulaty Zjazdów PTN, była bardzo żywa i urozmaicona. W kołach i okręgach działały sekcje językowe, najczęściej germanistyczna i romanistyczna¹⁶⁷.

Bardzo prężnym ośrodkiem w przedwojennej Polsce było **Koło i Okręg Warszawski**, w Warszawie też znajdowała się siedziba Zarządu Głównego¹⁶⁸. Od roku 1934 w stolicy odbywały się Zjazdy Okręgu Warszawskiego. Na pierwszym Zjeździe (11 lutego 1934 r.) Prezes Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego, prof. Z. Łempicki, nie tylko podsumował działalność i efektywność pracy Towarzystwa, ale też dobitnie podkreślił znaczenie powstania PTN w roku 1929 i jego rolę w integracji środowiska neofilologów (zob. *Neofilolog* 1934: 60-61). Na znaczenie i wagę tych Zjazdów Prezes PTN zwracał uwagę za każdym razem, bowiem według niego to właśnie Zjazdy „pozwalają co rok stwierdzić, że istnieje więź między członkami, że pracujemy wspólnie w jednym kierunku nad podniesieniem i udoskonaleniem neofilologii, oraz że PTN jest tym ogniwem, które nas w jedność łączy” (*Neofilolog* 1935: 79). Jednocześnie na zjazdach tych zwracano baczną uwagę na problemy i przeciwności, które utrudniały bądź spowalniały realizację celów Towarzystwa. Często wypytywał problem ognisk metodycznych¹⁶⁹, które zostały powołane do życia i były opłacane przez Ministerstwo W.R. i O.P. już w trakcie istnienia i działania PTN. Ogniska zajmowały się doskonaleniem zawodowym nauczycieli, organizowaniem konferencji z odczytami i referatami z zakresu metodyki nauczania języków obcych oraz dydaktyki ogólnej. Być może spowodowało to zmniejszanie się liczby członków PTN, a także brak dotacji ministerstwa w latach 1932 i 1933 (zob. *Neofilolog* 1934: 61). Na zmniejszanie się liczby członków w tym samym czasie oraz podobne problemy w działalności okręgów wskazywano również w sprawozdaniu Zarządu Okręgu Lwowsko-Wołyńskiego. W związku z tym, że sprawy metodyczne i dydaktyczne były poruszane zarówno na spotkaniach neofilologicznych, jak też podczas spotkań nauczycieli w ogniskach, w okręgu tym podkreślono: „Ze względu na powstanie ognisk metodycznych wskazane byłoby na przyszłość przesunięcie treści referatów bardziej w kierunku naukowym” (*Neofilolog* 1934: 262).

W sprawie działań w ogniskach metodycznych powracano na kolejnych zjazdach Okręgu Warszawskiego, np. w 1937 r. prof. Z. Łempicki referując

¹⁶⁷ Część sprawozdań Kół i Okręgów znajduje się w *Neofilologu* (z. 1930-1939). W tekście wymieniane są jedynie punktowo niektóre zagadnienia czy formy działalności (ZM/HMB).

¹⁶⁸ Członkowie Koła i Okręgu Warszawskiego wchodziłi również w skład Zarządu Głównego (Zob. *Neofilolog* 1931, s. 228).

¹⁶⁹ Ze sprawozdaniami z działalności ognisk metodycznych można się zapoznać w poszczególnych zeszytach *Neofilologa* z lat 1930-1939 (ZM/HMB).

sprawozdanie ZG, zwrócił uwagę na ówczesne kłopoty związane z organizacją kursów dla nauczycieli języków obcych nauczających w szkołach i liceach handlowych nadmienając, że „działalność PTN z konieczności jest ograniczona, gdyż gros pracy metodycznej wzięło na siebie Ministerstwo W. R. i O. P., skupiając nauczycieli języków nowożytnych w Ogniskach i grupach metodycznych, część jednak nauczycieli, nieobjętych ogniskami ani grupami, powinni mieć jeszcze jedną grupę dla siebie” (*Neofilolog* 1937: 139 /pisownia w oryginale/).

Na Zjazdach Okręgu Warszawskiego, oprócz referatów, sprawozdań, dyskusji nad sprawami Towarzystwa, odbywały się lekcje pokazowe w gimnazjach warszawskich, które sprzyjały wymianie doświadczeń nauczycieli języków obcych.

Dynamicznie rozwijającym się ośrodkiem w Polsce przedwojennej były również **Koło** i **Okręg Krakowski PTN**, w których działały sekcje lingwistyczno-literacka oraz dydaktyczna. W Kole Krakowskim utworzono także trzy sekcje językowe, anglistyczną, germanistyczną i romanistyczną, które, jak czytamy, miały się zbierać „dla specjalnych referatów i dyskusyj, podczas gdy zebrania ogólne mają służyć omawianiu ogólnych zagadnień” (*Neofilolog* 1930: 286 /pisownia w oryginale/). W Krakowie i w okręgu nawiązano w roku 1931 współpracę z Tarnowem, Częstochową, Sosnowcem i Śląskiem. Okręg Krakowski przygotował II Zjazd Neofilologów Polskich, który odbył się w Krakowie w dniach 9-11 kwietnia 1933 r.

Ważne miejsce wśród działających Kół i Okręgów PTN zajmowało również **Koło we Lwowie** oraz **Okręg Lwowsko-Wołyński**. Lwowskie Koło PTN przygotowywało opinie oraz memoriały, które przedkładano Zarządowi Głównemu oraz ministerstwu, np. opinię dotyczącą ministerialnego projektu programu neofilologicznego (zob. *Neofilolog* 1930: 204)¹⁷⁰. Zarząd Okręgu Lwowsko-Wołyńskiego opracował opinie i memoriały oraz przedstawił je Ministerstwu W.R. i O.P. w następujących sprawach: stosowania metody bezpośredniej, wprowadzenia nauczania języków obcych w szkołach powszechnych, a także racjonalnego rozdziału godzin języków nowożytnych w szkołach średnich, względnie ich zwiększenia. W tej tak ważnej sprawie przewodniczący okręgu lwowsko-wołyńskiego, prof. dr Z. Czerny wraz z prezesem Zarządu Głównego PTN, prof. Z. Łempickim, interweniowali u p. Ministra Jędrzejewicza. Interwencja odniosła pełny sukces¹⁷¹ (*Neofilolog* 1934: 261). Dodajmy jednak, że w innych sprawach rezultaty negocjacji nie spełniały oczekiwań Towarzystwa i nauczycieli. W Okręgu Lwowsko-Wołyńskim zorganizowano koła prowincjonalne w Krzemieńcu, Tarnopolu, Jarosławiu, Stanisławowie, w Kowlu. Aktywność ZO w tym zakresie była

¹⁷⁰ Opinia przytoczona w całości W: *Neofilolog* 1930, *Sprawy PTN*, s. 204-206.

¹⁷¹ Zob. Sprawozdanie z Walnego Zebrania Okręgu Lwowsko-Wołyńskiego odbytego dnia 16 grudnia 1934 r. W: *Neofilolog* 1934: 261- 263.

wyjątkowa, wysłano do neofilologów aż 90 kurend. Niestety, akcja ta nie przyniosła zadowalających wyników. Zarząd Okręgu podaje przyczyny tego niepowodzenia, które warto tutaj przytoczyć: „1) fatalne warunki ekonomiczne nauczycieli szkół oraz pochodząca stąd ogólna depresja, 2) przeciążenie pracą, 3) rozbiście i roznamiętnienie polityczne, utrudniające bezinteresowną pracę naukową” (*Neofilolog* 1931: 230).

Ze sprawozdań Kół i Okręgów PTN zamieszczonych w *Neofilologu* (z. 1930-1939) wynika, iż na posiedzeniach zarządów wszystkich okręgów żywo dyskutowano problematykę związaną z nauczaniem języków nowożytnych, polityką oświatową Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego oraz ze sprawami środowiska nauczycielskiego. Rezultaty tych dyskusji przekazywano w postaci uchwał bądź wniosków Zarządowi Głównemu PTN i Ministerstwu W.R. i O.P. Tematami wykładów i odczytów na spotkaniach regionalnych były głównie sprawy metodyczne i pedagogiczne, a ciekawsze referaty i wystąpienia były drukowane w zeszytach *Neofilologa*. Do tematów najczęściej poruszanych w Kołach i Okręgach (wymienianych tutaj jedynie przykładowo) należały: zagadnienia dotyczące egzaminów maturalnych, a przede wszystkim pisemnego egzaminu maturalnego, wyboru języków obcych w szkołach, kryteriów doboru lektury szkolnej, nauczania fonetyki, gramatyki języków obcych czy okresu bezpodręcznikowego w nauczaniu. Problematyka spotkań i odczytów nie ograniczała się tylko do zagadnień z metodyki nauczania języków obcych, ale też poruszała kwestie tłumaczeń tekstów literackich, wybrane aspekty językoznawcze, literaturoznawcze, tyczyła roli nauczyciela czy kulturoznawstwa. Znaczenie elementów kulturoznawczych w nauczaniu języka obcego podkreślał prof. Z. Łempicki: „Neofilolog bowiem, wprowadzając ucznia w kulturę obcych narodów, daje możliwość uczestniczenia w tworzeniu się nowych światopoglądów tak odmiennych obecnie w różnych państwach” (*Neofilolog* 1937: 139).

Do Kół i Okręgów w całej Polsce byli zapraszani z referatami członkowie Zarządu Głównego, znamienici polscy dydaktycy języków obcych. Wśród najczęściej cytowanych są: prof. J. Jakóbiec, Z. Łempicki, Z. Czerny, R. Dybowski, M. Friedländer, A. Kleczkowski, Doubek, S. Glixelli, K. Morawski, Preisner, dr J. Piprek, dr J. Piątek, dr Ippoldt, instruktor Ministerstwa W. Dewitzowa i in.¹⁷² Referaty wygłaszali również zapraszani goście zagraniczni np. z Instytutu Francuskiego w Warszawie (prof. St. Matron) oraz specjalnie zapraszani goście z zagranicy, wśród nich dr F. Thierfelder (generalny sekretarz *Deutsche Akademie* w Monachium), który wygłaszał referaty z zakresu literatury niemieckiej w Warszawie,

¹⁷² Dokładne dane osobowe znajdują się w sprawozdaniach z działalności Kół i Okręgów w rubryce „Sprawy Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego” w poszczególnych zeszytach *Neofilologa* (z. 1930-1939) (ZM/HMB).

Łodzi, Białymstoku, Wilnie, Lublinie, we Lwowie i w Krakowie (zob. *Neofilolog* 1936: 246). Prof. Roedemeyer (lektor uniwersytetu z Frankfurtu nad Menem) wygłaszał odczyty z zakresu fonetyki i metodyki nauczania języka niemieckiego oraz prezentował recytacje poezji niemieckiej w Warszawie, Łodzi, Białymstoku, Lublinie, Łucku, Krakowie i we Lwowie (zob. *Neofilolog* 1937: 139-140), dr Drach¹⁷³ (lektor wymowy Uniwersytetu Berlińskiego oraz kierownik Instytutu „Arbeitsgemeinschaft zur Verwendung der Schallplatte im Unterricht”) – wykłady z fonetyki języka niemieckiego, a także recytacje dla nauczycieli germanistów (zob. *Neofilolog* 1934: 127).

Referaty i dyskusje przeprowadzane w okręgach znajdowały często odzwierciedlenie w praktyce. Jako przykład podajemy następującą notę sprawozdawczą Zarządu Koła Lidzkiego: „Korzystając z uprzejmości p. dra Friedländera z Krakowa, Koło lidzkie zapoznało się z treścią odczytu p. dra Jakóbca, który wygłosił na zebraniu Koła Krak. w sprawie sposobu pytania z języków nowożytnych przy ustnych egzaminach maturalnych. [...] Wskazówki te przyczyniły się w dużej mierze do ujednolinitości sposobu egzaminowania z języków nowożytnych przy tegorocznych egzaminach dojrzałości w szkołach średnich Lidy” (*Neofilolog* 1931: 229).

W kołach i okręgach PTN organizowano różnego rodzaju imprezy okolicznościowe, jubileusze, np. z okazji setnej rocznicy śmierci J. Goethego w Warszawie, Krakowie, Łodzi, Poznaniu, Lidzie i Zamościu odbyły się uroczyste spotkania, akademie, odczyty itp.

Podstawowe działania w Kołach i Okręgach były podobne, np. oprócz referatów, konferencji i spotkań w sekcjach językowych sprawdzoną formą pracy były lekcje pokazowe we wszystkich bez wyjątku ośrodkach PTN w Polsce. Każde Koło podejmowało także własne inicjatywy (również naukowe) i różne formy aktywności. Warto wymienić niektóre z nich. **Koło Warszawskie** np. zorganizowało (staraniem Koła PTN i Ogniska metodycznego) cykl odczytów z zakresu współczesnej kultury francuskiej. Wykłady prowadzone były przez profesorów Instytutu Francuskiego w Warszawie (zob. *Neofilolog* 1934: 61; 1935: 142). Koło Warszawskie PTN utworzyło dla członków i sympatyków PTN poradnie dotyczące spraw Towarzystwa (zob. *Neofilolog* 1934: 202). W **Krakowie** natomiast odbywały się nie tylko metodyczne wieczory dyskusyjne, ale także wieczory literackie, dotyczące literatury niemieckiej, francuskiej i polskiej, np. „Wyspiański w stosunku do literatur obcych” (zob. *Neofilolog* 1932: 230). Ciekawą inicjatywę podjęło **Koło Lidzkie**, które w dwóch miejscowych gimnazjach zorganizowało tzw. „Kółka neofilologiczne”. Dzieliły się one na 2 sekcje: romanistyczną i germanistyczną i integrowały młodzież szkolną (zob. *Neofilolog*

¹⁷³ Dr Drach został zaproszony przez Zarząd Koła Warszawskiego dzięki inicjatywie p. instryktorki Dewitzowej z M.W.R. i O.P. (zob. *Neofilolog* 1934: 127).

1932:48). Kółka te przygotowywały przedstawienia szkolne. W sprawozdaniu Koła Lidzkiego czytamy: „Staraniem Kółka Neofilologicznego Gimn. Państw. zorganizowano w d. 17 kwietnia przedstawienie samorodnego teatru neofilologicznego, na którego program złożyły się inscenizacje bajek („Schneewittchen” w przeróbce scenicznej Storna), niektórych ustępów lektury szkolnej („Noahs Arche”, „Beim Arzt”, „Im Kreise”), oraz deklamacje chóralskie („Alpenjäger” Schillera) i śpiewy” (*Neofilolog* 1932: 101). Koło Lidzkie stosowało w gimnazjach również swojego rodzaju *PR* dla studiów neofilologicznych, jak to nazwalibyśmy dzisiaj, w sprawozdaniu czytamy bowiem: „Odczyty w jęz. obcych wygłaszane na zebraniach Kółka Neofilologicznego uzupełniają starania Koła nad podniesieniem metody nauczania i wzbudzają zainteresowanie dla neofilologii” (*Neofilolog* 1932:101). Koło Lidzkie udostępniało swoim członkom czasopisma francuskie i niemieckie, które abonowało na własny koszt, a także umożliwiało korzystanie z biblioteki (ok. 400 książek franc. i niem.), którą założyło w Gimnazjum Państwowym w Lidzie (zob. *Neofilolog* 1931: 163). Także w **Łodzi** sekcja romanistyczna posiadała małą biblioteczkę, obejmującą „na razie 56 tomów książek francuskich, w tym 20 książek dla młodzieży” (*Neofilolog* 1930: 204). **Koło w Lublinie** uruchomiło „lotną biblioteczkę” lub inaczej zwaną „ruchomą czytelnię z oddziałem romanistycznym i germanistycznym” (*Neofilolog* 1932: 48, 165). Koło Lubelskie organizowało przedstawienia międzyszkolne w języku francuskim i niemieckim, a także seanse filmowe (zob. *Neofilolog* 1934: 67). Bardzo ciekawe przykłady łączenia teorii z praktyką odnotowujemy w działalności **Śląskiego Koła PTN**, np. w marcu 1932 r. (przy poparciu Instytutu Pedagogicznego i Wydziału Oświecenia Publicznego w Katowicach) odbyła się konferencja neofilologiczna w gimnazjum państwowym w Lublińcu (G. Śląsk). Konferencji tej przewodniczył dr Jakóbiec z Krakowa, on także wygłosił referat dotyczący analizy estetyczno-literackiej w nauce języków nowożytnych. Ideą tej konferencji było zastosowanie głoszonych tez naukowych w praktyce szkolnej. Tak więc po referacie, w którym przedstawione zostało zagadnienie metodyczne, odbyła się od razu lekcja pokazowa z wykorzystaniem danej (nowatorskiej) techniki, po czym miała miejsce dyskusja merytoryczna. Tematy wówczas prezentowane to „Nowe drogi w nauczaniu języków obcych, system referatowy oraz praca pod kierunkiem” (dwugodzinna lekcja pokazowa języka niemieckiego w kl. VIII metodą referatowo-dyskusyjną) i „Znaczenie gramofonu w nauce języków obcych” (lekcja pokazowa języka francuskiego w kl. V) (*Neofilolog* 1932: 101). **Biała Podlaska** z kolei wykazała się jeszcze inną inicjatywą doskonalenia warsztatu metodycznego nauczyciela. W sprawozdaniu czytamy: „celem pogłębienia naszej pracy wychowawczej, i dydaktycznej i naukowej, każdy z członków obrał sobie stały odcinek pracy i na nim śledzić będzie wszelkie nowe poczynania bądźto u nas bądź też zagranicą. Za podstawę służyć mu będą pisma

prenumerowane przez Koło, pozatem wszelkie dostępne mu czasopisma polskie, jak *Przegląd Pedagogiczny*, *Muzeum*, *Polonista* i inne, co pozwoli nam wnikać w metodę pracy innych przedmiotów i realizować postulat korelacji” (*Neofilolog* 1934: 68 /pisownia w oryginale/).

I wreszcie warto wspomnieć, iż w Kołach i Okręgach w okresie przedwojennym, oprócz spotkań naukowych i innych związanych z realizacją celów i zadań PTN, odbywały się również spotkania czysto towarzyskie, nazywane przez uczestników sympatycznie „herbatkami towarzyskimi”. Takie „herbatki” odnotowane są np. w sprawozdaniach Okręgu Warszawskiego i Krakowskiego (zob. *Neofilolog* 1932: 45, 1934: 128).

2.4.2. LATA 1969-2009

Po wznowieniu działalności Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego w 1969 r. rozpoczęły działalność Koła i Okręgi. Działalność Okręgów odpowiada celom określonym w Statucie Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego¹⁷⁴. W Kołach i Okręgach odbywają się spotkania z nauczycielami, zebrania Zarządu Głównego, konferencje i sympozja krajowe oraz międzynarodowe. Należy podkreślić, iż ogólnopolskie konferencje PTN były i są uwieńczeniem nie tylko działalności Zarządu Głównego, ale również zarządów okręgów. Przedstawiciele okręgów uczestniczyli zawsze i nadal uczestniczą w konferencjach i sympozjach krajowych, kongresach zagranicznych, organizowanych przez międzynarodowe stowarzyszenia (IDV, FIPF, FIPLV)¹⁷⁵. W latach 1969-1989 brali udział w kursach językowych i wyjeżdżali na stypendia naukowe do NRD i RFN. Rekomendacje PTN otrzymywali również nauczyciele ubiegający się o staże i stypendia w innych krajach.

W pierwszym dziesięcioleciu po reaktywacji PTN działało 17 okręgów: białostocki, bydgoski, gdański, katowicki, kielecki, krakowski, lubelski, łódzki, olsztyński, poznański, rzeszowski, śląski, szczeciński, toruński, warszawski, wrocławski, zielonogórski.¹⁷⁶ W pierwszych latach powojennej działalności szczególnie aktywne były okręgi: białostocki, lubelski i poznański (zob. W. Wilczyńska 2004: 260).

Działalność okręgów w latach od 1969 do początku lat dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku była finansowana po przedłożeniu w ZG planu pracy na dany rok (Komunikat nr 1/80 z dnia 11 marca 1980 r.). Przed każdym Walnym

¹⁷⁴ Zob. Statut PTN, pkt. II, § 6. W: www.poltowneo.org

¹⁷⁵ Np. w Międzynarodowym Kongresie Nauczycieli Języka Niemieckiego (IDV) w 1983 r. w Bernie brali udział przedstawiciele okręgów: Poznań, Warszawa, Szczecin, Lublin, Wrocław, Gdańsk, Białystok (ZM/HMB).

¹⁷⁶ Zob. T. Woźnicki (1973) „Pierwszy Walny Zjazd Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego”. W: *Języki Obce w Szkole* nr 3, PZWS, s. 188.

Zjazdem PTN w okręgach odbywały się zebrania sprawozdawczo-wyborcze, po czym przesyłano sprawozdania z działalności za poszczególne kadencje. Zarządy Okręgów były obowiązane również przysyłać sprawozdania i rozliczenia finansowe za każdy rok bieżący¹⁷⁷.

Najwięcej informacji dotyczących pracy okręgów w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych ubiegłego wieku znajdujemy w sprawozdaniach zamieszczanych w czasopiśmie *Języki Obce w Szkole* oraz w dokumentacji Zarządu Głównego z tamtych lat. Ze sprawozdań ZG dowiadujemy się np., że na początku lat osiemdziesiątych aktywność okręgów zmniejszyła się, o czym świadczy zapis w protokole posiedzenia ZG PTN z dnia 10 listopada 1983 r., na którym prof. S. Gniadek podkreślał konieczność uaktywnienia działalności okręgów. Także na IV Walnym Zjeździe PTN dnia 23.11. 1983 r. (czyli 14 lat po reaktywacji) Przewodniczący ZG, doc. dr hab. W. Pfeiffer zwrócił uwagę na kryzys w działalności Towarzystwa: „Przejawem kryzysu jest fakt, że poza kilkoma okręgami, które aktywnie działają (Lublin, Szczecin, Zielona Góra) pozostałe pracują nie na miarę swoich możliwości, a kilka w ogóle nie działa (Kraków, Wrocław, Gdańsk, Opole, Słupsk, Kielce; dokładna orientacja w pracy poszczególnych okręgów nie jest zresztą możliwa ze względu na nienadestanie sprawozdań” (Biuletyn ZG PTN z dnia 3 grudnia 1983 r.).

W celu ożywienia działalności w okręgach podejmowano różnorodne formy pracy, m.in. poprzez wyjazdy członków ZG do okręgów na zebrania i spotkania z członkami PTN w regionie. Nawiązano ściślejszą współpracę z kuratoriami, Ośrodkami Doskonalenia Nauczycieli, Towarzystwem Wiedzy Powszechnej, Klubami MPiK, Redakcją *Języków Obcych w Szkole* itp. Wszystko to skutkowało przywróceniem aktywnej działalności, przynajmniej w niektórych okręgach (np. w poznańskim, zielonogórskim czy lubelskim).

Sprawozdania nadsyłane z okręgów do ZG i z posiedzeń ZG pozwalają również wnioskować, iż np. w roku 1987 działało przynajmniej 8 Oddziałów (w skład ZG wchodziłi wówczas również przewodniczący okręgów): Białystok, Katowice, Lublin, Poznań, Rzeszów, Szczecin, Zielona Góra, Warszawa. Zebrania ZG odbywały się nie tylko w siedzibie PTN w Poznaniu, ale także w okręgach, np. w latach 1983-1985 posiedzenia ZG organizowane były w Szczecinie, Katowicach i Warszawie. Sprzyjało to aktywizacji środowiska neofilologicznego w danym regionie. W Szczecinie w roku 1980 (23 lutego 1980) ukonstytuowały się nowe władze ZG na kadencję 1979-1981, z przewodniczącym prof.

¹⁷⁷ Jeśli chodzi o sprawozdania z pracy w okręgach, należy niestety odnotować, iż w dokumentacji ZG PTN, a także w dokumentacji okręgów występują luki, co sprawia, że opis działalności wszystkich okręgów wymagać będzie w przyszłości uzupełnień. W niniejszej publikacji przytoczone są jedynie przykładowe formy działań zarządów okręgów (ZM/HMB).

W. Pfeifferem. Okręg Szczeciński należał w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych do aktywniejszych, szczególnie w okresie działalności prof. Mariana Szczodrowskiego¹⁷⁸, który, pełniąc jednocześnie funkcje konsultanta programowo-metodycznego i wizytatora nauki języków obcych w Ośrodku Usług Pedagogicznych i Socjalnych ZNP (1974-1993) oraz w Towarzystwie Wiedzy Powszechnej (1976-1982), organizował z ramienia Zarządu Okręgu Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego corocznie dwie konferencje naukowo-popularne na temat interdyscyplinarnych zagadnień związanych bezpośrednio i pośrednio z procesami nauczania, uczenia się i przyswajania języków obcych dla nauczycieli języka angielskiego, niemieckiego, francuskiego, szwedzkiego, hiszpańskiego i włoskiego. W Szczecinie odbyło się okolicznościowe Sympozjum naukowe z okazji 10-lecia założenia Okręgu PTN w Szczecinie (24 lutego 1980), a w dniach 7-8 listopada 1981 r. VI Ogólnopolskie Sympozjum Neofilologiczne nt. „Kształcenie i dokształcanie nauczycieli języków obcych”. Do aktywnych działaczy w Zarządzie Okręgu Szczecińskiego należeli również m.in. doc. Karol Koczy i prof. Krystyna Iwan.

W latach osiemdziesiątych i pierwszej połowie dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku odnotowana jest działalność Okręgu Białostockiego, Katowickiego, Lubelskiego, Poznańskiego, Warszawskiego i Zielonogórskiego¹⁷⁹. Mowa jest także o okręgach w Bydgoszczy i Olsztynie. W dniach 18-19 października 1980 r. odbyło się V Krajowe Sympozjum Neofilologiczne w Charzykowie na temat „Szkolne i pozaszkolne formy nauczania języków obcych”, zorganizowane przez Okręg Bydgoski, a 20-21 września 1985 – konferencja naukowo-metodyczna na temat „Model nauczania języków obcych na kierunkach niefilologicznych” zorganizowana w Akademii Rolniczo-Technicznej w Olsztynie przez Polskie Towarzystwo Neofilologiczne i Polskie Towarzystwo Rusycystyczne. W protokole ZG z dnia 16 listopada 1985 r. odnotowano działalność Okręgu Wrocławskiego, a z 10 maja 1986 r. także aktywność Okręgu Łódzkiego, w którym wymienienia się jako działaczy Towarzystwa dr W. Roszczynową, dr W. Olekseo, mgr Ossowską i mgr Gintowt-Dziwiłł. Działalność swą akcentował również Okręg Rzeszowski. Członkowie ZO w Rzeszowie brali czynny udział w trzech międzynarodowych konferencjach w roku 1986. W Rzeszowie 9 czerwca 1995 r. odbyła się konferencja okręgowa PTN poświęcona nauczaniu języka niemieckiego w kolegiach nauczycielskich, na którą zaproszono nauczycieli z kolegów w Przemyślu, Nowym Sączu i Jaśle. W pracy Koła Rzeszowskiego uczestniczyli w owych latach przede wszystkim germaniści, pracownicy Katedry Filologii

¹⁷⁸ Prof. dr hab. M. Szczodrowski był wiceprezesem i prezesem Zarządu Szczecińskiego Okręgu PTN (1974-1980) (ZM/HMB).

¹⁷⁹ Opisy działalności tych okręgów są przedstawione w tekście poniżej (ZM/HMB).

Germańskiej WSP i nieliczni rusycyści. W Zarządzie Okręgu Rzeszowskiego PTN działali: dr K. Toby-Tereszyńska, dr A. Kątny, dr M. Ossowski i dr Z. Bilut-Homplewicz (obecnie profesorowie). Całkowicie natomiast wygasła działalność w okręgach w Słupsku, Opolu i Gdańsku.

W drugiej połowie lat osiemdziesiątych uznano za potrzebne tworzenie list ekspertów z dziedziny glottodydaktyki. Pierwszą taką listę sporządził Poznań w 1987 r., następnie Zielona Góra i Lublin. Inne Zarządy Okręgów miały tworzyć podobne listy. Było to istotne nie tylko dla działalności samych okręgów, ale też stanowiło duże wsparcie dla instytucji typu Towarzystwo Wiedzy Powszechnej czy Międzynarodowe Kluby Książki i Prasy organizujących kursy języków obcych, z którymi zarządy współpracowały od lat. Ośrodki te potrzebowały wówczas pilnie pomocy w zakresie metodyki nauczania języków obcych.

W latach dziewięćdziesiątych ubiegłego stulecia działały nadal następujące koła i okręgi: Białystok, Lublin, Katowice, Poznań, Zielona Góra, aczkolwiek pod koniec lat dziewięćdziesiątych i w tych okręgach daje się zaobserwować regres aktywności. Odnotować jednakże należy ważne konferencje zorganizowane przez Lublin (1992). Białystok (1994, 1996) i Zieloną Górę (1995).

Od roku 2001 działalność okręgów była rejestrowana na stronie internetowej PTN <http://www.poltowneo.org>, tak więc członkowie PTN mogli śledzić na bieżąco cykliczne spotkania naukowe prowadzone przez znanych i cennionych glottodydaktyków polskich, jak i tych zapraszanych z zagranicy, w których uczestniczą nauczyciele wszystkich szczebli, naukowcy i studenci¹⁸⁰. Organizowane były również inne formy aktywności promujące naukę języków obcych. W ostatnich latach przed II Zjazdem Jubileuszowym PTN (w 2009 roku) działały aktywnie Koła PTN w Poznaniu, Lublinie i Zielonej Górze.

Historycznie rzecz ujmując, praca w okręgach wymagała zawsze wyjątkowego zaangażowania i kreatywności członków PTN w szerzeniu idei Towarzystwa, Zarządy Okręgów adaptowały swoje działania i formy pracy do warunków i potrzeb wszystkich neofilologów w swoim regionie. O rodzaju i ogromnym zakresie tych inicjatyw, a także zaangażowaniu osobistym wielu członków PTN świadczą „sprawozdania jubileuszowe” najbardziej aktywnych okręgów z lat 1969-2009, które zamieszczamy poniżej w kolejności alfabetycznej: Białystok, Katowice, Lublin, Poznań, Warszawa, Zielona Góra¹⁸¹.

¹⁸⁰ Z tego względu nie ma tutaj szerszej adnotacji o działalności Kół PTN obecnie (ZM/HMB).

¹⁸¹ Poza cytowanymi okręgami nie otrzymałyśmy żadnych materiałów od pozostałych okręgów PTN (ZM/HMB).

OKRĘG BIAŁOSTOCKI

Działalność Okręgu rozpoczęła się 12 grudnia 1971 r. zebraniem założycielskim zorganizowanym w Studium Języków Obcych Akademii Medycznej w Białymstoku. Spośród 19 członków-założycieli wybrano pierwszy Zarząd. Przewodniczącym został (wówczas dr) Jan Zaniewski (obecnie prof. zw. dr hab.) kierownik SJO AMB. Jego zaangażowanie i pomoc pracowników uczyniła z tej placówki wieloletnią siedzibę Zarządu Okręgu.

Z czasem liczba członków powiększała się i pod koniec pierwszej kadencji liczyła już 104 osoby. Należeli do niej zarówno nauczyciele szkół podstawowych i średnich, jak również pracownicy zatrudnieni na wyższych uczelniach. Wszyscy byli zainteresowani podnoszeniem kwalifikacji zawodowych, a część z nich także zdobywaniem stopni i tytułów naukowych.

W latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych większość spotkań odbywała się w obrębie sekcji językowych. Częstym miejscem tych zebrań były pomieszczenia Collegium Universum Akademii Medycznej w Białymstoku (obecnie Uniwersytet Medyczny w Białymstoku) oraz Klubu Międzynarodowej Prasy i Książki. W zależności od bieżących potrzeb omawiano takie problemy, jak: przygotowywanie absolwentów szkół średnich do egzaminów wstępnych na wyższe uczelnie, przygotowanie uczniów do olimpiad językowych, wprowadzanie zajęć fakultatywnych, podnoszenie jakości nauczania języków obcych poprzez wdrażanie nowych metod, podejście do błędów językowych, wykorzystywanie środków audiowizualnych itp. Zdawano sprawozdania z wyjazdów krajowych i zagranicznych. Organizowano spotkania z pracownikami Kuratorium, Ośrodka Usług Pedagogicznych i IKN, z przedstawicielami świata nauki oraz zagranicznych placówek w kraju (np. 15 marca 1978, Wszystko o Paryżu, Pierre Cuisset z Wydziału Kultury Ambasady Francuskiej w Warszawie, 21 października 1979, dr Klaus Washausen z Ośrodka Kultury i Informacji NRD, projekcja filmu „Die Deutsche Demokratische Republik”).

Wielu członków PTN aktywnie uczestniczyło w spotkaniach, przygotowując referaty, prelekcje i prezentacje o tematyce związanej zarówno z praktyką, jak i teorią nauczania języków obcych. Od roku 1983 organizowano cykliczne Seminarium Neofilologiczne. Informacje na ten temat publikowano w prasie lokalnej. I tak na przykład 8 grudnia 1984 r. w sobotę odbyło się II Seminarium Neofilologiczne, na którym wystąpili: dr Marceli Szafrąński *Rozważania na temat języka zawodowego*, dr hab. Władysław Kaniuka *Język fachowy, a idiomatyczność*, dr hab. Jan Zaniewski *Subjęzyk medycyny na tle stylu naukowego*, dr Janina Wiszniewska *Zagadnienia profilu zawodowego w nauczaniu języka rosyjskiego studentów wydziału prawa*, mgr Alojzy Mrugalla *Formy ćwiczeń rozwijających sprawność rozumienia ze słuchu*, mgr Lucyna Aleksandrowicz-Pędich (obecnie prof. dr hab.) *Elementy kultury humanistycznej w nauczaniu języków obcych* (Kurier Podlaski, 1984, nr 239/382, s. 3).

Dzięki staraniom dr. Marceliego Szafrąńskiego wyodrębniono w 1991 r. białostocki okręg Olimpiady Języka Niemieckiego. Do roku 2007 pełnił on funkcję przewodniczącego Komisji Okręgowej. Wcześniej młodzież udawała się do Warszawy na drugi szczebel eliminacji i tam często przegrywała w konfrontacji z silną konkurencją uczniów z niemieckojęzycznych szkół i osób z rodzin przebywających na placówkach dyplomatycznych. Potem okazało się, że Liceum Ogólnokształcące w Hajnówce, w Mikołajkach oraz I i III Liceum Ogólnokształcące w Białymstoku również cieszyły się obecnością swoich uczniów wśród laureatów pierwszej dziesiątki szczebla krajowego.

Dużym osiągnięciem Okręgu Białostockiego były konferencje o zasięgu krajowym i międzynarodowym, organizowane w latach 1975-1999. Pierwsza z nich (II Ogólnopolskie Sympozjum Neofilologiczne) odbyła się w dniach 21-23 września 1975 r. w Białymstoku i Białowieży. W imprezie uczestniczyło 135 delegatów i gości z całej Polski. W pierwszym dniu obrad dodatkowo przybyło 140 nauczycieli z obszaru obecnego województwa podlaskiego, wówczas białostockiego, łomżyńskiego i suwalskiego. W ramach imprez towarzyszących zaprezentowano najnowsze podręczniki i elektroniczne pomoce do nauki języków obcych. Zorganizowano wystawę sztuki ludowej, koncert Chóru Akademickiego AMB i ognisko myśliwskie w Białowieży.

Po okresie głębokiego kryzysu gospodarczego i stanie wojennym, w roku 1987 i następnie w 1989, zorganizowano międzynarodowe konferencje (tym razem czerwcowe) w Białymstoku – Białowieży i Białymstoku – Supraślu. W obradach uczestniczyły delegacje z byłego ZSRR i byłej NRD. Przybyło wielu naukowców z ośrodków krajowych i liczna grupa nauczycieli ze szkół białostockich. Dzięki tym imprezom powróciła nadzieja na lepszą przyszłość i pomyślny rozwój zawodowo-naukowy.

W latach dziewięćdziesiątych odbyły się cztery konferencje międzynarodowe (1992, 1994, 1996, 1999). Oprócz pierwszej, trzy następne łączyły „ucztę naukową” z możliwością poznawania piękna ziemi podlaskiej: Konferencje – „Nowe tendencje w nauczaniu języków obcych” (23-25 września 1994 r.), „Języki obce w systemie edukacyjnym” (13-15 czerwca 1996 r.) – rozpoczynały się obradami w pomieszczeniach Akademii Medycznej w Białymstoku i kończyły się w Ośrodku Wypoczynkowym *Puszcza* w Supraślu. Ostatnią konferencję pt.: „Wyzwania współczesności a języki obce” (24-26 czerwca 1999 r.) zorganizowano w Augustowie w Hotelu *Warszawa*.

Wszystkie wymienione spotkania odbyły się dzięki zaangażowaniu prof. zw. dr hab. Jana Zaniewskiego i jego pracowników ze SJO AMB. Prof. Zaniewski odszedł na emeryturę w 2000 roku i od tego czasu nie zorganizowano już żadnej imprezy pod patronatem PTN.

Opracowała dr Jolanta Gorbacz-Pazera

DZIAŁALNOŚĆ OKRĘGU ŚLĄSKIEGO PTN

I. OKRES GLIWICKI

Mówiąc o działalności PTN w Województwie Śląskim, nie można pominąć forpoczą, jaką stworzył wcześniej ruch dydaktyczno-informacyjny powstały w SJO Politechniki Śląskiej w Gliwicach w drugiej połowie lat 60. ubiegłego stulecia. Studium dysponowało wówczas najnowszymi pomocami naukowymi takimi jak: laboratorium językowe, sala kinowa i projektor, rzutniki pisma i magneto-fony wmontowane w pulpity lektorskie. Pojawiały się nawet prototypy tzw. maszyn uczących. Można też było bez ograniczeń składać zamówienia w specjalnej komórce konstruktorskiej Uczelni na wykonanie przeźroczy, krótkometrażowych filmów edukacyjnych według pomysłów autorskich lektorów. Zapotrzebowanie na tego rodzaju usługi było duże, a wynikało stąd, że Górny Śląsk lat 60. i 70. ubiegłego stulecia był ośrodkiem najbardziej prężnego rozwoju przemysłu ciężkiego, metalurgicznego i wydobywczego w kraju. Mimo żelaznej kurtyny kontakty z Zachodem były jak na owe czasy znaczne, stąd rosło zapotrzebowanie na tłumaczy i nauczycieli języków obcych, zwłaszcza anglistów. Popyt był niewspółmierny do podaży. Stało się więc typowe dla owych czasów, że ci którzy umieli więcej doksztalali tych, którzy umieli mniej. W związku z tym, SJO Politechniki Śląskiej zaczęło zabiegać u właściwych władz o powstanie stowarzyszenia, które by podjęło taką działalność w całej Polsce. Na szczęście, w tym okresie prof. dr hab. L. Zabrocki rozpoczął starania o reaktywowanie przedwojennego Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego, co zostało uwieńczone sukcesem w roku 1969. W konsekwencji tego wydarzenia, zorganizowano zebranie założycielskie oddziału Śląskiego PTN (z siedzibą w Gliwicach), na którym prezesem wybrano dr Z. Chotyńskiego, kierownika SJO politechniki Śląskiej w Gliwicach.

Już w marcu roku 1970 SJO Politechniki Śląskiej zorganizowało pierwszą w Polsce konferencję językową dla lektorów języków obcych wyższych uczelni w Polsce. Oprócz referatów zademonstrowany został na żywo pierwszy w Polsce lektorat o tematyce technicznej w języku angielskim. Poprowadziła go dr Elwira Banasik, a jako pomocy naukowej użyła przeźroczy, specjalnie wykonanych na tę okazję. SJO otrzymywało też z funduszu prorektora do spraw nauczania środki finansowe na wydawanie własnego zeszytu naukowego poświęconego nauczaniu języków obcych na lektoratach. Nosił on tytuł *Języki Obce*, redaktorem był mgr Edward Deszberg, a pisali do niego artykuły nieomal wszyscy lektorzy. Również dwumiesięcznik *Problemy Postępu Technicznego* (Katowice) stwarzał możliwość publikowania artykułów dotyczących nauczania języka obcego. Skorzystała z tej propozycji Elwira Banasik, zamieszczając w tym czasopiśmie trzy artykuły

(3/1970; 4/1975; 4/1976). Inne trzy teksty E. Banasik zostały opublikowane w *Życiu Szkoły Wyższej* (78/1970; 11/1976; 4/1977).

Lektorzy języka angielskiego byli również wysyłani bezpłatnie na wakacyjne kursy angielskiego języka technicznego do Wielkiej Brytanii (np. Birmingham, Glasgow). Umiejętności tam zdobyte wykorzystano potem podczas konferencji szkoleniowych organizowanych cyklicznie przez SJO Politechniki Śląskiej dla nauczycieli języka angielskiego szkół technicznych różnego szczebla w województwie śląskim. Prowadzono też konferencje szkoleniowe dla nauczycieli języków obcych szkół średnich ogólnokształcących. Niestety, dr Zdzisław Chotyński, z różnych przyczyn, opuścił Śląsk, a dr Elwira Banasik, z przyczyn rodzinnych, przeniósł się do Katowic i została moralnie zobowiązana do prowadzenia PTN okręgu śląskiego z ośrodkiem w Katowicach. Od tej pory, Polskie Towarzystwo Neofilologiczne opierało swoją działalność na trzech studiach języków obcych: Studium Języków Obcych Uniwersytetu Śląskiego, Śląskiej Akademii Medycznej i Studium Języków Obcych Akademii Wychowania Fizycznego w Katowicach. Po pewnym okresie prób ustalił się ostatecznie skład zarządu: dr Elwira Banasik – przewodnicząca, mgr Maria Morawiec – sekretarz, mgr Krystyna Sacha – skarbnik, mgr Barbara Hylla – stały łącznik i reprezentant SJO-UŚ w zarządzie PTN Katowice.

Wyjazd delegacji PTN Katowice na II Ogólnopolską Konferencję PTN w Białowieży w roku 1975 (z dwoma referatami) można uznać za oficjalną datę rozpoczęcia działalności statutowej Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego na Śląsku (okres katowicki). Odtąd Zarząd wysyłał na każdą ogólnopolską konferencję PTN delegatów, zawsze z minimum jednym referatem.

II. OKRES KATOWICKI 1975-2005

Etap katowicki stanowił duże wyzwanie dla nowo uformowanego Zarządu PTN. Początkowo brakowało niezawodnego mecenatu finansowego oraz wydawnictwa zawsze gotowego do usług. Nie było też stałego lokalu wyposażonego technicznie do organizowania działalności szkoleniowej, w którym PTN mógłby ją prowadzić. Wszystko to trzeba było uzyskać drogą wymiany usług. Rozwiązania problemów pojawiły się dość szybko same, bowiem do katowickiego PTN zaczęły się zgłaszać liczne lokalne instytucje zajmujące się oświatą pozaszkolną z prośbą o współpracę. W ten sposób Śląskie PTN zaczęło prowadzić działalność środowiskową poprzez zapraszanie współpracujących z nim organizacji na wykłady z zakresu nauczania języków obcych. Innym ważnym zadaniem było hospitowanie zajęć w oświacie pozaszkolnej. W zamian za to instytucje te dofinansowywały działalność oświatową PTN i w razie potrzeby udzielały bezpłatnego lokalu na konferencje.

A oto nazwy instytucji, z którymi śląskie PTN stale współpracowało, wymienione w kolejności zgłaszania oferty współpracy:

1. Ośrodek Usług Pedagogicznych i Socjalnych ZNP, który został zbiorowym członkiem PTN. Reprezentowała go przy Zarządzie mgr E. Brudzewska (kierownik Studium Języków Obcych przy OUPiS ZNP, Zarząd Katowice).
2. Towarzystwo Wiedzy Powszechnej. Stworzyło ono Klub Prelegentów, którego celem była konsultacja dydaktyczna i szkolenie lektorów języków obcych. Z ramienia PTN dr E. Banasik (AWF), dr W. Ingram (UŚ) i mgr A. Kulikowska (AWF) były stałymi członkami klubu, prowadziły szkolenia oraz hospitacje zajęć językowych.
3. Krajowa Spółdzielnia Pracy „Oświata”. Dr E. Banasik pełniła funkcję przewodniczącej zespołu metodycznego tej organizacji oraz urządzała konferencje szkoleniowe dla lektorów języków obcych pracujących w Spółdzielni. Na przykład w roku 1985 zorganizowała ważną konferencję w Katowicach na temat: „Nauczanie języków obcych w oświacie pozaszkolnej”. Jednym z prelegentów był prof. dr hab. A. Szulc. Spółdzielnia sfinansowała koszt przyjazdu prelegentów oraz udostępniła bezpłatnie lokal na Konferencję.
4. Instytut Kształcenia Nauczycieli. Od roku 1986 do 1990 kierownikiem Sekcji Humanistycznej, oddział Katowice, była dr E. Benedycka, która wystąpiła z prośbą do Zarządu PTN o pomoc w organizowaniu rocznych konferencji dla nauczycieli szkół średnich. Według zawartej umowy Instytut bezpłatnie udostępniał lokal, zapraszał nauczycieli szkół średnich, natomiast Zarząd PTN organizował prelegentów i opracowywał tematykę konferencji.
5. W połowie lat 80-tych nawiązano stały kontakt z Ośrodkiem Metodycznym w Katowicach. Polegał on na wzajemnej wymianie usług. Ośrodek był zapraszany na wszystkie konferencje środowiskowe i ogólnopolskie PTN. Na zasadzie wzajemności Śląski PTN mógł korzystać z bezpłatnego udziału w konferencjach organizowanych przez ośrodki metodyczne, między innymi w ten sposób Zarząd PTN Katowice skorzystał z zaproszenia na wysokiej rangi konferencję zorganizowaną w roku 1987 przez Centralny Ośrodek Metodyczny przy WSP w Krakowie. Temat Konferencji brzmiał: „Kształcenie nauczycieli języków obcych na kierunkach filologicznych”. Z ramienia PTN Katowice uczestniczyły w Konferencji dr E. Banasik i dr W. Ingram. Przygotowały one referaty oparte na własnych badaniach i doświadczeniach pedagogicznych.

Jeśli chodzi o współpracę z w/w instytucjami, to najwcześniejsze, najsilniejsze i takie nieomal „śląskorodzinne” związki łączyły PTN Katowice z OUPiS przy ZNP oddział Katowice. Ze względu na to podajemy kilka informacji dotyczących tych relacji.

Współpraca Zarządu Okręgu PTN z Ośrodkiem Usług Pedagogicznych i Socjalnych przy ZNP (OUPiS) Katowice rozpoczęła się w roku 1975, gdy z inicjatywy prof. dr hab. Kazimierza Polańskiego odbyły się oficjalne wybory do zarządu PTN Katowice. Obie strony, tzn. OUPiS i PTN Katowice, zawarły wtedy wieloletnią umowę o współpracy. PTN Katowice zobowiązało się do prowadzenia szkoleń lektorów języków obcych oraz prowadzenia hospitacji zajęć językowych według harmonogramu ustalonego przez Sekcję Języków Obcych OUPiS. Prelegentami tych szkoleń byli m.in. dr E. Banasik, dr E. Benedycka (UŚ), dr W. Ingram (UŚ), mgr A. Kulikowska (AWF), mgr M. Mierzyńska (SJO UŚ), mgr E. Pragłowska (PŚI), mgr J. Zydróż (AWF) i inni. PTN Katowice zobowiązało się również co dwa lata wysyłać swoich przedstawicieli przynajmniej z jednym referatem na ogólnopolskie konferencje dydaktyczne organizowane przez ZNP i TWP. Największą z nich, bo gromadzącą ponad pięciuset lektorów z całej Polski, była konferencja zorganizowana w roku 1987 w Gdańsku. Temat konferencji brzmiał: „Nauczanie języków obcych na kursach dla dorosłych”. Z ramienia OUPiS Katowice i PTN Katowice wygłosiła dwa referaty dr E. Banasik: „Motywacja pierwotna i wtórna na kursach dla dorosłych”, „Nauczyciel języków obcych w świadomości swoich uczniów”. Poza tym, OUPiS zobowiązał się współorganizować wszystkie konferencje planowane przez PTN Katowice, i te śląskie, i te ogólnopolskie na następujących zasadach: PTN Katowice przygotowywało prelegentów, program konferencji oraz prowadziło ją, natomiast OUPiS organizowało lokale na konferencje i finansowało wszelkie koszty związane z tymi imprezami.

Inną bardzo popularną formą szkoleniową, całkowicie finansowaną przez OUPiS, TWP lub „Oświatę” było zapraszanie na Śląsk znanych wówczas profesorów języków obcych w Polsce. Punktem startowym tej działalności stało się zaproszenie na II Sympozjum Śląskie w roku 1980 dr A. Niżegorodcew razem z jej krakowskimi współpracownikami: mgr M. Korosadowicz-Strużyńską i mgr J. Stygaresem. W roku 1982 został zaproszony na konferencję organizowaną przez PTN Katowice prof. dr hab. A. Szulc. Tym razem jego pobyt był sfinansowany przez TWP. Długi monodram Profesora, precyzyjnie opracowany i ilustrowany specjalnie przygotowanymi planszami, wywołał prawdziwy aplauz licznie zgromadzonych słuchaczy. Nic też dziwnego, że Profesor został ponownie zaproszony do Katowic na monodram wykładowy w roku 1985. Należy odnotować również bardzo atrakcyjne dla neofilologów śląskich spotkania w roku 1986 z prof. dr hab. H. Komorowską i w roku 1987 z prof. dr hab. E. Zawadzką. W roku 1988 przyjechała na spotkanie z metodykami i lektorami OUPiS-u wówczas dr T. Siek-Piskozób, a w następnych latach na kolejne monodramy

zostali zaproszeni znani katowiccy psychologowie: prof. dr hab. Z. Ratajczak (UŚ) i doc. dr hab. L. Stawowska (AWF).

W latach dziewięćdziesiątych w lokalu OUPiS przy ZNP zaczęto organizować spotkania z nauczycielami szkół średnich województwa katowickiego, znanych z wyjątkowo wysokich wyników nauczania języków obcych a jednocześnie lubianych przez młodzież i cenionych przez środowisko rodziców. Jeden z tych nauczycieli zaprosił na lekcję prowadzoną przez siebie, co stało się hasłem do powtórek. Lekcje pokazowe odbywały się w miejscu pracy ochotnika, który na nie zaprosił.

Nie sposób wymienić tutaj wszystkich form działalności, które ze względu na ich różnorodność i zakres również zasługują na uwagę. Wspomnieć warto te, które dotyczą m.in. współpracy Zarządu Okręgu katowickiego PTN z neofilologami studiów języków obcych wyższych uczelni śląskich.

Poza przedstawioną wybiórczo działalnością środowiskową okręg katowicki zorganizował trzy ogólnopolskie sympozja PTN.

W roku 1984 tematem sympozjum były „Psychologiczne podstawy nauczania języków obcych”. Sympozjum to zostało zorganizowane przez dr Elwirę Banasik i Studium Języków Obcych Uniwersytetu Śląskiego oraz było w całości sponsorowane przez wojewodę śląskiego i katowickie instytucje dydaktyczno-językowe, z którymi PTN śląski współpracował. Obszerne sprawozdanie z tego sympozjum zamieszczone jest w *Językach Obcych w Szkole* nr 4/1985.

W roku 1991 odbyło się Ogólnopolskie Sympozjum Naukowe PTN poświęcone następującej problematyce: „Nauczanie języków obcych w Polsce współczesnej. Teoria, praktyka, sugestie na przyszłość”. Organizatorkami były dr E. Banasik (PTN) i mgr M. Morawiec (Stydium Języków Obcych Śląskiej Akademii Medycznej).

W roku 2002 tematem Krajowej Konferencji Naukowej PTN stało się: „Przyswajanie języków obcych – teoria a praktyka nauczania. Nauczanie i uczenie się języka polskiego, jako obcego”. Organizatorkami były ponownie dr Elwira Banasik (PTN) i mgr M. Morawiec (Stydium Języków Obcych Wydział Lekarski Śląskiej Akademii Medycznej). Obszerne sprawozdanie z tej konferencji autorstwa dr E. Banasik można znaleźć w *Neofilologu* nr 22. Zarząd Okręgu Katowickiego współorganizował również trzy Śląskie Sympozja Neofilologiczne: w Wiśle w roku 1976¹⁸², Ustroniu Jaszowcu w 1980 r.¹⁸³ i w Katowicach w 1982 roku. Tematyka pierwszego sympozjum to „Intensyfikacja nauczania języków obcych na lektoratach”. Dr E. Banasik wygłosiła referat pt. *Motywacja i nauka własna studenta w okresach między-lektoratowych*. Tematem drugiego

¹⁸² Współorganizatorem było *Stydium Języków Obcych Uniwersytetu Śląskiego* (mgr E. Gątnar, dr E. Banasik).

¹⁸³ Współorganizator: Ośrodek Usług Pedagogicznych i Socjalnych, Katowice (dr E. Banasik).

sympozjum były „Psychologiczne podstawy nauczania języków obcych”¹⁸⁴, a problematyka trzeciego dotyczyła nauczania języków obcych na kursach dla dorosłych. To ostatnie sympozjum współorganizowało Towarzystwo Wiedzy Powszechnej, Zarząd Wojewódzki Katowice.

Członkowie Zarządu Okręgu Katowickiego brali aktywny udział we wszystkich konferencjach i sympozjach organizowanych przez Zarząd Główny PTN i zarządy pozostałych okręgów w Polsce. Np. w roku 1985 w Olsztynie członkowie katowickiego Okręgu PTN wygłosili dwa referaty: 1) *Factors which the engineer needs to consider in lubrication* (dr E. Banasik – film krótkometrażowy własnego pomysłu) i 2) *Podejście komunikatywne. O nauczaniu języków obcych na kierunkach niefilologicznych* (mgr mgr Czesława i Witold Dajewscy). W roku 1988 w Gdańsku referaty przedstawili: dr E. Banasik *Nauczanie języków obcych dla celów specjalistycznych w opinii studentów*, dr Paweł Płusa *Znajomość praktyczna a umiejętność posługiwania się językiem specjalizacji (doświadczenia i uwagi ze studiów nad dydaktyką języka francuskiego)* oraz dr Maria Wysocka *Dobór optymalnych posunięć dydaktycznych w nauczaniu angielskiego słownictwa medycznego*.

Na szczególną uwagę zasługują cztery publikacje książkowe wydane przez Zarząd Okręgu Katowice PTN. Zawierają one treści materiałów z konferencji organizowanych i współorganizowanych przez ZO Katowice, a mianowicie:

1. Banasik, E. (red.) (1983): *Nauczanie języków obcych na kursach dla dorosłych*. Warszawa. Wyd. Towarzystwo Wiedzy Powszechnej (Treść: Wybór materiałów ze Śląskiego Sympozjum Neofilologicznego, które odbyło się w Katowicach w roku 1982; Publikacja w całości sponsorowana przez Towarzystwo Wiedzy Powszechnej);
2. Banasik, E. (red.) (1984): *Psychologiczne podstawy nauczania języków obcych*. Katowice. Wyd. Alma Service (Treść: Wybór materiałów z VII Ogólnopolskiego Sympozjum Neofilologicznego w Katowicach w roku 1984; Publikacja sponsorowana przez Wojewodę Śląskiego i wszystkie Towarzystwa Naukowe współpracujące z PTN Okręg Katowice);
3. Banasik, E. (red.) (1986): *Czasopismo Pedagogiczne (Chowanna)* Zeszyt czwarty, forma książkowa, 92 strony. Katowice: Wydawnictwo- Kuratorium Oświaty i Wychowania (Treść: Pozostałe materiały z VII Sympozjum Neofilologicznego z 1984 r. oraz inne z późniejszych konferencji środowiskowych);
4. Banasik, E. (red.) (2003): *Przyswajanie, nauczanie i uczenie się języków obcych- aspekty teoretyczne, praktyczne i badawcze*. Neofilolog nr 23,

¹⁸⁴ Obszerne sprawozdanie z tej konferencji znajduje się w czasopiśmie *Języki Obce w Szkole* nr 5/1980 (E. Banasik).

Katowice, 2003 (Treść: Materiały z Ogólnopolskiej Konferencji PTN zorganizowanej przez okręg PTN w Katowicach w roku 2002).

Działalność okręgu katowickiego ustała w roku 2005.

Opracowała dr Elwira Banasik

DZIAŁALNOŚĆ W OKRĘGU LUBELSKIM PTN (1969-2009)

Działalność Okręgu Lubelskiego PTN sięga czasów przedwojennych, bowiem w pracach Towarzystwa Koło Lubelskie uczestniczyło już w latach 1931-1939¹⁸⁵. Po reaktywacji Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego w roku 1969 Oddział Lubelski PTN rozpoczął ponownie swoją działalność dzięki zaangażowaniu profesora Jerzego Brzezińskiego (wówczas jeszcze w stopniu doktora)¹⁸⁶, pod którego przewodnictwem Okręg Lubelski stał się jednym z wiodących, a także najsilniejszych liczebnie okręgów w Polsce (480 członków). Profesor Jerzy Brzeziński ukształtował działalność Okręgu na Lubelszczyźnie, a jego następcy kontynuowali z powodzeniem wypracowane przez niego założenia i formy pracy. Kolejnymi przewodniczącymi Zarządu Okręgu Lubelskiego PTN byli germaniści: prof. Irena Nowicka-Koźluk, dr Halina Maleńczyk, dr Izabella Golec i dr Jolanta Knieja. Wszyscy działający przewodniczący pełnili również funkcje w strukturach wyższych Towarzystwa, także obecna przewodnicząca Lubelskiego Koła PTN, dr Jolanta Knieja, jest członkiem ZG PTN.

Działalność merytoryczna Okręgu była zgodna z założeniami statutu, skierowana na słuzenie nauczycielom szkół średnich i podstawowych oraz lektorom wyższych uczelni poprzez zapoznavanie ich z najnowszymi tendencjami w dziedzinie nauczania języków obcych oraz umożliwienie kontaktu z żywym językiem obcym. Ośrodek lubelski w ramach swojej działalności prowadził różnorodne formy pracy na rzecz rozwijania i propagowania celów Towarzystwa PTN, które wpływały niezwykle integrująco na środowisko neofilologów Lubelszczyzny. Przynajmniej raz na kwartał odbywały się zjazdy członków całego regionu, podczas których zaproszeni goście, znamienici glottodydaktycy, wygłaszali prelekcje w celu upowszechniania najnowszych osiągnięć glottodydaktyki. Nie sposób wymienić dzisiaj wszystkich prelegentów zapraszanych (w latach 1969-1999) na zjazdy i spotkania do Lublina. Byli to znani w Polsce glottodydaktycy, m.in.

¹⁸⁵ Koło Lubelskie powstało 17 maja 1931 r. (zob. *Neofilolog* 1931, s. 161; 1932, s. 166).

¹⁸⁶ Profesor dr hab. Jerzy Brzeziński (1923-1990), ceniony glottodydaktyk, założyciel i długoletni Kierownik Zakładu Filologii Germańskiej UMCS, przewodniczący ZO PTN Lublin po reaktywacji i w latach następnych, członek Zarządu Głównego PTN (ZM/HMB).

Profesorowie: J. Brzeziński, E. Zawadzka R. Freudenstein, W. Pfeiffer, F. Grucza, H.-E., Piepho, J. Arabski, U. Hirschfeld, B. Kaczmarek, H. Komorowska, A. Niżegorodcew, T. Siek-Piskozub, J. Rusiecki, także doc. K. Koczy, dr Barbara Grucza, dr S. Kaczmarek, dr M. Szałek czy mgr L. Sobolew i mgr J. Sylwestrowicz. Prelekcjom towarzyszyły spotkania w sekcjach językowych z pracownikami zagranicznymi (osobami zatrudnionymi w instytutach i zakładach neofilologicznych) UMCS. Spotkania te stanowiły każdorazowo drugą część obrad zjazdów, względnie były organizowane samodzielnie. Ta forma podnoszenia sprawności językowych cieszyła się zawsze dużą popularnością, zwłaszcza wśród nauczycieli spoza Lublina, pracujących w warunkach względnej izolacji językowej, a konwersacyjny charakter tych spotkań w sekcjach dawał nauczycielom dużo satysfakcji. W czasie zjazdów i spotkań w sekcjach uczestnikom sygnalizowane były informacje o najnowszych publikacjach z dziedziny glottodydaktyki. Staniem ZO Lubelskiego PTN członkowie otrzymywali stypendia na językowe kursy wakacyjne (szczególnie do NRD i RFN) oraz wyjazdy na kongresy, np. do Budapesztu, Berna czy Lipska.

Zarząd Okręgu Lubelskiego PTN pozostawał w stałym kontakcie z ambasadami i ośrodkami (instytutami) kultury działającymi na terenie Polski (NRD, RFN, USA, Kanady, Francji, Szwajcarii i Austrii), od których otrzymywał materiały kulturo - krajoznawcze (czasopisma, foldery, książki) przydatne w nauczaniu. Materiały te były wysyłane do wszystkich członków Okręgu. Zarząd Okręgu czuwał nad Okręgowymi Olimpiadami Językowymi, współpracował ściśle również z różnymi organizacjami i ośrodkami dokształcania nauczycieli: z TWP, KMPiKiem, IKNiBO i ODN. W Lublinie miały kilkakrotnie miejsce spotkania Zarządu Głównego PTN.

W połowie lat osiemdziesiątych ubiegłego wieku powstały dwie nowe formy pomocy dla nauczycieli, a mianowicie biblioteczka wysyłkowa dla anglistów oraz taśmoteka dla germanistów. Zważywszy na fakt, że w tamtych czasach nie było wolnego dostępu do publikacji, szczególnie z Zachodu, taka forma działalności stanowiła istotną pomoc dydaktyczną dla nauczycieli. Wysyłanie wszelkich materiałów do członków PTN wymagało wyjątkowego zaangażowania członków całego Zarządu Okręgu, należy więc wspomnieć tutaj wieloletnich ofiarnych i aktywnych członków ZO, przede wszystkim pana Eugeniusza Niezbeckiego, ale także Katarzynę Bukowską, Elżbietę Kseniak, Annę Badowską, Alicję Bartosiak, Ritę Malcher, Halinę Czubek, Czesława Grzesiaka, Lecha Krzemińskiego, Sławomira Wolińskiego i Jerzego Wrzosa.

W początkach lat dziewięćdziesiątych działalność okręgu lubelskiego została poszerzona o kolejne nowe formy odbywały się spotkania z wydawcami podręczników. Członkowie uczestniczyli w prezentacjach wydawnictw, w spotkaniach z autorami podręczników, z pracownikami ambasad, przedstawicielami

Instytutu Goethego, a także z wykładowcami nowo powstałych Nauczycielskich Kolegiów Językowych itp. Możliwość wyjazdów za granicę oraz powszechność dostępu do publikacji sprawiły, że pewne formy działalności ustały, np. wysyłanie materiałów nauczycielom. W drugiej połowie lat dziewięćdziesiątych zainteresowanie nauczycieli spotkaniami organizowanymi przez ZO Lubelskiego PTN nieco zmniejszyło się, co było niewątpliwie spowodowane przemianami (polityczno-społeczno-gospodarczymi i edukacyjnymi), jakie nastąpiły w Polsce po roku 1989. W tym czasie bowiem formy doskonalenia nauczycieli języków obcych żywo przejęły Wojewódzkie Ośrodki Metodyczne i Centralny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli, a w przypadku języka niemieckiego dodatkowo jeszcze Instytut Goethego. Działalność swoją wzmocniły również towarzystwa monolingwalne. Podobne obserwacje można było śledzić w sprawozdaniach z działalności okręgów PTN w całej Polsce.

Na początku pierwszej dekady obecnego wieku ponownie wzrosło zainteresowanie polskich neofilologów działalnością PTN, co spowodowało aktywizację i ożywienie okręgów. Od roku 2002 działa w Lublinie Koło Lubelskie PTN¹⁸⁷, którego przewodniczącą została i pełni tę funkcję do chwili obecnej dr Jolanta Knieja. Zarząd Koła kontynuuje dobre tradycje okręgu lubelskiego PTN i sprawdzone formy pracy dopasowane do dzisiejszych czasów i potrzeb nauczycieli języków obcych oraz społeczności akademickiej i szkolnej województwa lubelskiego. W skład Zarządu Koła wchodzi zarówno przedstawiciele uczelni (UMCS i KUL) prof. Halina Chodkiewicz, dr Izabella Golec, Anna Pado, Magdalena Sowa, Urszula Paprocka-Piotrowska, Elżbieta Kułakowska, jak też nauczyciele – mgr Beata Kowalczyk.

Wspominając formy działalności Okręgu Lubelskiego należy podkreślić, iż Zarząd Okręgu jako jedyny okręg w Polsce w ramach swojej społecznej pracy prowadził działalność wydawniczą. W latach 1972 do 1993 pod egidą PTN ukazywały się **Lubelskie Materiały Neofilologiczne**, w których przede wszystkim publikowali swoje prace członkowie Towarzystwa, dopiero później mogli publikować w nich nie zrzeszeni w Towarzystwie. W tamtych latach materiały te służyły nie tylko jako pomoc do pracy dydaktycznej, ale stwarzały możliwości rozwoju naukowego, zwłaszcza młodym neofilologom. Materiały otrzymywały wszystkie biblioteki uniwersyteckie, biblioteki instytutów i zakładów neofilologicznych w Polsce, także zagraniczne ośrodki naukowe oraz członkowie Towarzystwa. Lubelskie Materiały Neofilologiczne ukazywały się pod redakcją naukową prof. prof. Jerzego Brzezińskiego, Ireny Nowickiej-Koźluk i Janusza Golca. W roku 1993 patronat nad Lubelskimi Materiałami Neofilologicznymi przejął Zakład Filologii Germańskiej UMCS ze względu na finansowanie i wkład

¹⁸⁷ W poprzednich latach był to strukturalnie Okręg Lubelski (HMB).

pracy germanistów, a przede wszystkim profesora Janusza Golca, który był redaktorem Lubelskich Materiałów Neofilologicznych do roku 2005. Od roku 2006 materiały neofilologiczne redagują dr Jolanta Knieja i dr Jarosław Krajka i są one finansowane wspólnymi siłami przez instytuty neofilologii UMCS. Niemniej jednak Lubelskie Materiały Neofilologiczne cieszą się nadal popularnością i członkowie PTN zamieszczają w nich swoje artykuły.

W Lublinie zorganizowane zostały cztery ogólnopolskie konferencje PTN. W roku 1975 r. odbyła się konferencja na temat programów nauczania języków obcych w szkołach średnich, w roku 1986 konferencja nt. „Wczesne rozpoczynanie nauki języków obcych”, której referaty opublikowano w materiałach pokonferencyjnych w 1988 r. (pod red. H. Maleńczyk) w wydawnictwie uczelnianym UMCS, głównie ze środków Zakładu Filologii Germańskiej i przy współudziale Ośrodka Usług Pedagogicznych i Socjalnych ZNP w Lublinie. Konferencja poświęcona w/w tematyce nie przypadkowo została zorganizowana właśnie w Lublinie – w tamtych czasach germanistyka lubelska, a szczególnie prof. Jerzy Brzeziński prowadził badania nad nauczaniem dzieci. Obradom przewodniczyła prof. Elżbieta Zawadzka, a referaty wygłosili oprócz prof. J. Brzezińskiego m.in. (wówczas) doktorzy: Anna Niżegorodcew, Elwira Banasik, Marek Szałek i Marian Szczodrowski.

W 1992 r. zorganizowana została konferencja nt. „Polska w Zjednoczonej Europie. Nauczanie języków obcych”, której celem było nie tylko przedstawienie problematyki z zakresu teorii i praktyki nauczania i uczenia się języków obcych, ale też przedyskutowanie i zastanowienie się nad zadaniami stawianymi polskiej glottodydaktyce w związku z nowymi potrzebami społecznymi. Referaty plenarne wygłosili wtedy prof. prof. Wanda Krzemińska, Elżbieta Zawadzka, Franciszek Gucza, Jerzy Pieńkoś i Józef Darski. Konferencja ta została dedykowana pamięci Profesora J. Brzezińskiego, a wspomnienie o nim autorstwa dr Izabeli Golec zostało wydrukowane w tomie z materiałami konferencyjnymi wydanym przez Wydawnictwo UMCS w roku 1993 pod redakcją H. Maleńczyk.

W roku 2005 Okręg Lubelski PTN zorganizował konferencję nt. „Komunikacja językowa w społeczeństwie informacyjnym – nowe wyzwania dla dydaktyki języków obcych”. Referaty plenarne wygłosili: prof. prof. Alfons Pilorz, Bogusław Marek, Barbara Sadowsnik, Halina Chodkiewicz, Marian Szczodrowski, dr hab. Katarzyna Karpińska-Szaj. W sumie wygłoszono 80 referatów zaprezentowanych w siedmiu blokach tematycznych. Odbyła się również dyskusja panelowa, moderowana przez prof. Weronikę Wilczyńską, dotycząca zadań, jakie przed dydaktyką języków obcych stawia kształtowanie się społeczeństwa informacyjnego. Podczas konferencji wypracowano i przyjęto stanowisko ZG PTN w sprawie kształcenia nauczycieli języków obcych oraz w sprawie kształcenia w zakresie języków obcych, dotyczące projektów standardów nauczania dla poszczególnych

kierunków studiów. Materiały z konferencji zostały wydane w roku 2006 przez Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II pod redakcją Jolanty Krieger-Kniei i Urszuli Paprockiej-Piotrowskiej.

W ostatnich latach członkowie Koła Lubelskiego PTN mieli okazję do spotkania ze znamienitymi glottodydaktykami: z prof. prof. Weroniką Wilczyńską, Franciszkiem Gruczą i Haliną Chodkiewicz. Referaty wygłosili również doświadczeni i znani w środowisku glottodydaktycznym koleżanki i koledzy z UW i UMCS, m.in. dr dr J. Janoszyk, A. Pado, S. Barczyk, M. Sowa, U. Paprocka-Piotrowska, J. Krajka, M. Cichoń. A. Borkowska. Odbłyły się warsztaty metodyczno-szkoleniowe prowadzone przez: dr dr M. Olpińską, H. Maleńczyk-Boguszewską, A. Pado, A. Mierzińską-Hajnos, mgr A. Kozielską, S. Möllera oraz warsztaty dotyczące pracy z najnowszymi podręcznikami organizowane przez wydawnictwa językowe.

Tematyka spotkań członków Koła Lubelskiego PTN dotyczyła nie tylko najnowszych teorii i badań w glottodydaktyce, lecz także nawiązywała do aktualnych potrzeb nauczycieli języków obcych, które wyrażali w dyskusjach, np. problematyka indywidualizacji pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych, takich jak: dysleksja, dysgrafia czy ortografia. W spotkaniach uczestniczyli zarówno członkowie, jak też sympatycy PTN, tak więc frekwencja była zawsze wyższa niż liczba członków zarejestrowanych.

Warto zaznaczyć, iż Zarząd Koła PTN w Lublinie nawiązał w ostatnim czasie współpracę z WODN¹⁸⁸ w Zamościu, co owocuje tym, iż nauczyciele Zamojszczyzny przyjeżdżają na spotkania do Lublina, a członkowie zarządu wyjeżdżają z prelekcjami do Zamościa, np. dr J. Knieja wygłosiła dla zamojskich nauczycieli języka niemieckiego referat na temat sposobów zapobiegania błędom fonetycznym w języku niemieckim.

Członkowie Koła Lubelskiego PTN, kontynuując dobre tradycje z lat ubiegłych, uczestniczą w konferencjach, sympozjach, w tym również aktywnie głosząc referaty, przewodnicząc obradom plenarnym lub w sekcjach i uczestnicząc w dyskusjach.

W roku 2010 Koło PTN Lublin będzie miało przyjemność współorganizowania ogólnopolskiej konferencji nt. indywidualnych potrzeb edukacyjnych ucznia niezwykłego.

Opracowała Halina Maleńczyk-Boguszewska

¹⁸⁸ Obecnie: Lubelskie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Zamościu (HMB).

DZIAŁALNOŚĆ KOŁA PTN W POZNANIU

Wpisanie do rejestru Stowarzyszeń i Związków Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego w dniu 8 sierpnia 1969 roku było uwieńczeniem starań i przygotowań grupy poznańskich neofilologów skupionych wokół profesora Ludwika Zabrockiego i pozwoliło na tworzenie okręgów PTN w kraju. Pierwszym powołanym okręgiem był Okręg Poznański. Zebranie organizacyjne odbyło się 15 stycznia 1970 roku, a referat programowy wygłosił dr Kazimierz Sroka¹⁸⁹. Aktywność poznańskiego środowiska w tym początkowym okresie była szczególnie ważna, zwłaszcza w powoływaniu innych okręgów. Profesor Zabrocki i jego współpracownicy byli zwykle gośćmi podczas zebrania założycielskich, zapoznawali ze statutem Towarzystwa, wygłaszali referaty.

Od I Walnego Zjazdu Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego (4-6.02.1973) nie tylko prezesa, ale również członków prezydium Zarządu Głównego, którego siedzibą był Poznań, wybierano z Okręgu Poznańskiego. Stąd też, zwłaszcza w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych odnotować należy aktywne i ściśle współdziałanie Zarządu Okręgu z Zarządem Głównym w realizacji celów statutowych Towarzystwa. Do bardzo aktywnej elity działaczy tamtych lat (także następnych) należy zaliczyć prof. Cecylię Załubską (przewodniczącą Koła Poznańskiego w latach siedemdziesiątych), dr Kazimierę Myczko, dr Marka Szałka, mgr Annę Garstecką. Członkowie Zarządu Okręgu ściśle współpracowali z zespołem skupionym wokół prof. Ludwika Zabrockiego i doc. Stefana Kubicy, do którego należeli: Waldemar Pfeiffer, Kazimierz Sroka, Stefan Gontarczyk, Ludwik Lange i Mieczysław Pluciński. Koniec lat siedemdziesiątych to również intensywna praca członków PTN związana z organizacją olimpiad językowych.

Okręg Poznański od roku 1979 składał się z pięciu sekcji: angielskiej, francuskiej, niemieckiej, sławistycznej oraz języka polskiego jako obcego. W roku 1979 przewodniczącym zarządu wybrano doc. W. Woźniewicza, który ustąpił w roku 1980; a następnie pełniący tę funkcję dr J. Mleczak wyjechał za granicę. Praktycznie do kwietnia 1984 r. działalność okręgu poznańskiego zupełnie ustała. W kwietniu 1984 roku wybrano nowy Zarząd Okręgu, którego przewodniczącym został dr Janusz Figas. Kolejni przewodniczący ZO to: dr Waldemar Trębacz (1987), prof. Teresa Siek-Piskozub (1989), prof. Weronika Wilczyńska (1994-2000), prof. Katarzyna Karpińska-Szaj (2000-2003) i prof. Anna Cieślicka (od 2003 roku).

W latach osiemdziesiątych za ważne zadania uznano: wznowienie aktywności w sekcjach, zapraszanie do współpracy wybitnych naukowców, metodyków nauczania języków obcych, nauczycieli praktyków z Okręgu Poznańskiego

¹⁸⁹ Sroka, K. 1970. „Cele i sposoby działania Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego”. W: *Języki Obce w Szkole*, nr 3, s. 186-189.

i z innych ośrodków, zainteresowanie działalnością Towarzystwa młodych neofilologów – studentów i absolwentów, utworzenie banku środków audiowizualnych, aktywny udział w upowszechnianiu ruchu olimpijskiego w szkołach średnich, koordynację działań Towarzystwa z Kuratorium i ODN oraz udział w zebraniach i stażach szkoleniowych dla nauczycieli. Oprócz sekcji językowych w roku 1987 powołano również sekcję metodyczną romanistów, a w roku 1988 – sekcję tłumaczeń. Zarząd Okręgu Poznańskiego w porozumieniu z Zarządem Głównym sporządził listę ekspertów w zakresie metodyki nauczania języków obcych we współpracy z Towarzystwem Wiedzy Powszechnej.

Podczas zebrań wygłaszane były referaty z zakresu metodyki nauczania, językoznawstwa i literatury. Referaty wygłosili m.in.: prof. W. Pfeiffer, W. Krzemińska, St. Gniadek, W. Wilczyńska, M. Szalek, J. Darski, T. Tomaszewicz i mgr A. Garstecka. Zapraszano również specjalistów z innych ośrodków. Z pomocy działaczy okręgu poznańskiego korzystały także inne regiony (Leszno, Kolin, Szczecin, Zielona Góra).

Przełom lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych w działalności okręgu poznańskiego charakteryzował się ścisłą współpracą z Wojewódzkim Ośrodkiem Metodycznym w Poznaniu, a także z Kuratorium Poznańskim, w celu podnoszenia poziomu nauczania języków obcych w szkołach terenu poznańskiego, konińskiego i leszczyńskiego. Zebraniom towarzyszyły spotkania w sekcjach językowych, w których referaty wygłaszali pracownicy instytutów neofilologicznych UAM. W celu wymiany doświadczeń nawiązano również ściślejszą współpracę z innymi okręgami. Organizowano wówczas zebrania w sekcjach językowych (angielskiej, niemieckiej i francuskiej), a także w sekcji glottodydaktycznej. Odbływały się konferencje środowiskowe dla nauczycieli szkół średnich i podstawowych województwa poznańskiego, konińskiego i leszczyńskiego przy zaangażowaniu doc. dr hab. W. Krzemińskiej, doc. dr hab. J. Darskiego i dr T. Siek-Piskozub.

W pierwszej połowie lat dziewięćdziesiątych formy działalności skupiały się głównie na organizowaniu spotkań, w których brali udział przede wszystkim pracownicy naukowo-dydaktyczni Wydziału Neofilologii, lektorzy ze Studium Języków Obcych Akademii Ekonomicznej, przedstawiciele NKJO oraz rzadziej nauczyciele szkół średnich. Niestety, Zarządowi nie udało się zaktywizować środowiska nauczycieli pracujących w szkołach. Przyczyn takiego stanu rzeczy upatrywano w możliwości dużego wyboru różnego rodzaju szkoleń i warsztatów oferowanych przez instytucje krajowe i zagraniczne.

Zebrania Koła odbywały się co najmniej 3 razy w semestrze, referaty głosili: prof. A. Markunas, W. Wilczyńska, I. Prokop, T. Siek-Piskozub, K. Myczko, W. Sobkowiak, Cz. Karolak, K. Karpińska-Szaj i dr A. Jankowska. Tematyka spotkań dotyczyła wybranych aspektów nauczania języka obcego na poziomie zaawansowanym, problematyki kształcenia nauczycieli i in.

W drugiej połowie lat dziewięćdziesiątych kontynuowano sprawdzone formy pracy, tak więc odbywały się spotkania (w każdym semestrze co najmniej 3), na których referaty wygłaszali znakomici pracownicy naukowo-dydaktyczni Wydziału Neofilologii, m.in. profesorowie i doktorzy: prof. prof. A. Markunas, W. Wilczyńska, T. Siek-Piskozub, K. Myczko, I. Prokop, B. Skowronek, dr A. Janowska i dr M. Loba.

Spektrum tematyczne spotkań neofilologicznych było bardzo rozległe, poruszano m.in. aspekty autonomizacji w nauce języka obcego, wybrane zagadnienia interkulturowe, psycholingwistyczne, zagadnienia językoznawcze i ich implikacje dydaktyczne, stosowanie technologii w kształceniu językowym etc.

Ponadto odbywały się spotkania, na których przedstawiano najnowsze badania z zakresu uczenia się i nauczania języka obcego. Referentami były na ogół osoby, które kończyły swoje prace badawcze związane z rozprawą doktorską lub habilitacyjną. W ramach zebrań przekazywano również informacje o planowanych spotkaniach naukowych i kongresach, jak też sprawozdania osób, które wzięły w nich udział.

W ostatnim dziesięcioleciu (1999-2009) tradycyjnie odbywały się kilka razy do roku „czwartkowe” spotkania członków Poznańskiego Koła PTN. Na wykłady przychodzili także sympatycy Towarzystwa oraz studenci. Referentami byli prof. prof.: Weronika Wilczyńska, Włodzimierz Sobkowiak, Anna Cieślicka, Barbara Kryk-Kastovsky, Grażyna Vetulani, dr dr Grażyna Korytowska, Hanka Błaszowska, Sylwia Adamczak-Krysztofowicz, Jarosław Wekwerth, Sylwia Scheuer, Jacek Rysiewicz, Anna Ewert, Magdalena Kębtowska, Anna Pieczyńska-Sulik, Robert Lew, Przemysław Kaszubski, Augustyn Surdyk, Joanna Pawełczyk, mgr mgr Hanna Wysocka, Joanna Lewińska, Monika Połczyńska-Fischer. Tematyka wykładów była bardzo różnorodna, np.: *autonomizacja w nauce języka obcego*, *pragmatyka językoznawcza*, *język a płeć – przegląd wybranych teorii z językoznawstwa angielskiego*, *wykorzystanie NLP w nauce języków obcych*, *nauczanie słownictwa*, *fonetyki*, *gry w dydaktyce – rozrywka, czy niezbędny element procesu uczenia się/nauczania?*, *nazwy kobiet w języku niemieckim i polskim w świetle feministycznej krytyki językowej*, by wymienić tu przykładowo tylko niektóre z nich. Przeprowadzono także dwa mini cykle tematyczne dotyczące strategii w nauczaniu języków obcych (prof. Krystyna Drożdżiał-Szelest i dr Dorota Nowacka) oraz cykl wykładów związany z kształceniem tłumaczy (prof. Alicja Pisarska, dr Barbara Walkiewicz). Warty odnotowania jest również wykład wygłoszony przez dr Daniełę Zacharzewską na temat kobiet – pisarek w literaturze angielskiej. Temat tego wykładu odbiegał wprawdzie od zagadnień glotodydaktycznych, co w tradycji PTN jest raczej rzadkością, ale spotkał się z ogromnym zainteresowaniem wykładowców literatury i studentów filologii, oraz nauczycieli języka angielskiego.

Nie można pominąć zaangażowania członków zarządów Okręgu Poznańskiego w pracach wydawniczych *Neofilologa*, a także wielkiej aktywności i ofiarności w organizowaniu dorocznych konferencji PTN, z których większość odbyła się w Poznaniu¹⁹⁰. Także w ostatnim dziesięcioleciu Okręg Poznański współuczestniczył we wszystkich organizowanych w Poznaniu konferencjach, sympozjach i zjazdach PTN. W roku 2001 (26-28 września) brał udział w organizacji III Konferencji Regionu Europy Centralnej FIPLV „Europejski Rok Języków 2001. Integracja Europejska – Komunikacja Interkulturowa – Nauczanie Języków Obcych”, a w dniach od 27-29 września 2004 roku w dorocznej Konferencji PTN na temat nauki języków obcych w dobie integracji europejskiej. Należy tu podkreślić wyjątkowe zaangażowanie prof. prof. T. Siek-Piskozub, W. Wilczyńskiej, K. Myczko, A. Cieślickiej, K. Karpińskiej-Szaj, dr dr A. Jankowskiej, J. Góreckiej, A. Nowickiej, E. Mosorki i mgr A. Garsteckiej.

Opracowanie: dr Zofia Magnuszewska / dr Halina Małeńczyk-Boguszewska
Konsultacja: prof. Anna Cieślicka

OKRĘG WARSZAWSKI

Informacje o działalności Okręgu Warszawskiego PTN dotyczą ostatniego okresu aktywności, obejmującego lata od 1983 r. do 1993 r. W latach osiemdziesiątych (1983-1989) funkcję przewodniczącego Zarządu Okręgu pełnił prof. dr hab. Jerzy Parvi (Instytut Romanistyki UW). W czasie podwójnej kadencji prof. J. Parwiego funkcję sekretarza pełniły kolejno: dr Ewa Żółkiewska (Instytut Romanistyki UW) i dr Jolanta Dobrowolska z Instytutu Programów Szkolnych MEN, a funkcję skarbnika sprawowała mgr Magdalena Rakowska ze Studium Nauki Języków Obcych PAN. Członkami Zarządu byli: doc. dr hab. Tadeusz Woźnicki (romanista, Instytut Badań Pedagogicznych), dr Elżbieta Zawadzka (Instytut Germanistyki UW), dr Jan Rusiecki (anglista, Instytut Anglistyki UW), mgr Ludmiła Sobolew (Instytut Anglistyki UW), mgr Maria Gorzelak – anglistka (redaktor naczelny czasopisma *Języki Obce w Szkole*), mgr Janusz Gutkowski (anglista, Studium Nauki Języków Obcych PAN) i mgr Ewa Niezgoda (anglistka, redaktor Wydawnictw Szkolnych i Pedagogicznych).

Okręg Warszawski liczył w roku 1985 około 160 członków, lecz Polskie Towarzystwo Neofilologiczne docierało do szerokich rzesz nauczycieli poza stolicą, którzy byli zapraszani na prelekcje i szkolenia metodyczne.

W dniu 17 marca 1990 r. odbyło się ostatnie zebranie sprawozdawczo-wyborcze okręgu warszawskiego PTN, na którym dokonano wyboru nowego

¹⁹⁰ Zob. rozdz. 1.2.1. oraz 1.2.2.

zarządu. Przewodniczącą Zarządu została mgr Ludmiła Sobolew (Instytut Anglistyki UW), która pełniła tę funkcję do 1993 r., w którym to roku zarząd zakończył swoją działalność. W zarządzie tym działały następujące osoby: sekretarz mgr Jolanta Zajac (Instytut Romanistyki UW), skarbnik mgr Magdalena Smoczyńska (nauczycielka w szkole średniej), a funkcje członków objęli: dr hab. Elżbieta Zawadzka, dr hab. Jan Rusiecki, dr Hanna Bawej-Krajewska (Instytut Germanistyki UW), dr Krystyna Chomicz-Jung (rusycystka, Instytut Lingwistyki Stosowanej UW), mgr Maria Gorzelak, mgr Janusz Gutkowski i mgr Marek Zajac (romanista, CODN).

Siedziba Zarządu Okręgu Warszawskiego mieściła się w Pałacu Kultury w p. 1338 do grudnia 1991, następnie w Instytucie Anglistyki Uniwersytetu Warszawskiego, ul. Krakowskie Przedmieście 26/28.

Okręg Warszawski w latach 1983-1993 prowadził bardzo ożywioną działalność, skupiając wybitnych metodyków uniwersyteckich, lektorów szkół wyższych i nauczycieli języków obcych szkół różnego szczebla. Odbывały się regularne zebrania sobotnie co dwa miesiące, na których prezentowano ciekawe tematy, propagujące nowatorskie spojrzenie na nauczanie i uczenie się języków obcych, takie jak: „Niekonwencjonalne metody nauczania języków obcych”, „Nowe spojrzenie na sprawność czytania”, „Doświadczenia brytyjskie w kształceniu nauczycieli języków obcych”, „Trening interakcyjny w kształceniu nauczycieli języków obcych”, „Nauczanie języka wspomagane komputerem”, „Rola transferu w procesie uczenia się języka”, „Techniki psychodramy”.

Na zebraniach omawiano wszystkie istotne problemy związane z nauczaniem języków obcych w Polsce, zwłaszcza problem przekwalifikowywania nauczycieli języka rosyjskiego, który pojawił się na przełomie lat dziewięćdziesiątych, a także nowe rozwiązania i decyzje dotyczące kształcenia nowych nauczycieli języków obcych i powołania nauczycielskich kolegiów.

Zarząd starał się nie tylko o dobór atrakcyjnych merytorycznie tematów i fachowych prelegentów, ale także wprowadzał nowoczesne formy prezentacji: dyskusje panelowe, panel ekspertów, warsztaty.

Okręg warszawski PTN działał do końca 1993 roku, do wygaśnięcia kadencji ostatniego zarządu. W dniu 14 grudnia 1993 roku odbyło się w Warszawie zebranie Zarządu Głównego PTN, na którym podjęto decyzję o zaniechaniu działalności w okręgu warszawskim z powodu znikomego zainteresowania dotychczasowymi formami pracy i pojawieniem się nowych branżowych stowarzyszeń nauczycieli.

Podsumowując działalność Okręgu Warszawskiego, nie sposób nie wspomnieć o bardzo aktywnej pracy w Zarządzie Głównym, a także o udziale w sympozjach dr Janiny Smólskiej, dr. Antoniego Prejbisza, doc. dr. hab. Tadeusza Woźnickiego, prof. dr. hab. Jana Rusieckiego, mgr Anny Zawadzkiej, prof. Hanny Komorowskiej, prof. Elżbiety Zawadzkiej i redaktor Ewy Niezgody. W roku 1980 grupa ekspertów – członków PTN Okręgu Warszawskiego opracowała memoriał

prezentujący stan rzeczy w dziedzinie nauczania języków obcych w Polsce oraz postulaty zmierzające do naprawy istniejącej sytuacji, którego pełny tekst opublikowany został w 3. numerze *Języków Obcych w Szkole* z roku 1981. Tam też oraz w numerze 4. przedstawione są działania związane z memoriałem. Profesor Michał Cieśla, dr Janina Smólska, mgr Anna Zawadzka oraz dr Antoni Prejbisz są honorowymi członkami PTN a doc. dr hab. Tadeusz Woźnicki, dr Antoni Prejbisz, prof. Hanna Komorowska i prof. Elżbieta Zawadzka-Bartnik zostali odznaczni Medalem im. prof. Ludwika Zabrockiego.

Opracowała mgr Ludmiła Sobolew

OKRĘG ZIELNOGÓRSKI PTN

Powołanie Okręgu Zielonogórskiego Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego w roku 1970 było odpowiedzią na potrzeby środowiska nauczycieli języków obcych. W pierwszych latach działalność Towarzystwa skupiała się w sekcjach języków zachodnioeuropejskich i języka rosyjskiego Okręgowego Ośrodka Metodycznego, były to bowiem jednostki zajmujące się nauczaniem języków obcych w szkołach, dokształcaniem oraz doskonaleniem nauczycieli. Od roku 1974 centrum działalności PTN było Studium Języków Obcych Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Zielonej Górze, współpracujące z Instytutem Kształcenia Nauczycieli i Badań Oświatowych.

Funkcje przewodniczących Zarządu Okręgu pełnili kolejno: w latach 1970-1994 – dr Zofia Magnuszewska, 1994-1998 – mgr Zbigniew Adaszyński, 1998-2002 – mgr Mirosława Kubasiewicz, od roku 2002 do chwili obecnej mgr Katarzyna Trychoń-Cieślak.

Powstanie Towarzystwa pozwoliło wzbogacić ofertę, pobudzić i poszerzyć zainteresowania nauczycieli oraz zachęcić ich do udziału w organizowanych spotkaniach. Możliwe to było dzięki otwartości i zaangażowaniu profesora Ludwika Zabrockiego i Jego współpracowników. Już w pierwszych latach mieliśmy okazję gościć samego prof. Ludwika Zabrockiego, doc. Stefana Kubicę oraz – dziś już profesorów – wówczas młodych doktorów: Waldemara Martona, Waldemara Pfeiffera, Janusza Arabskiego. Nazwiska wybitnych specjalistów, tematyka ich wykładów przyciągały uczestników naszych konferencji, które miały zawsze charakter otwarty.

W roku 1976 odbyło się w Zielonej Górze zebranie Zarządu Głównego PTN. Korzystając z obecności znanych profesorów: F. Gruczy, J. Fisiaka, W. Pfeiffera i T. Woźnickiego zorganizowano sympozjum regionalne, które cieszyło się wielkim zainteresowaniem nauczycieli.

Okręg Zielonogórski zorganizował trzy ogólnopolskie sympozja. W roku 1977 tematem III Ogólnopolskiego Sympozjum było „Kulturoznawstwo w nauczaniu języków obcych”, z którego materiały opublikowano w tomie: *Kulturoznawstwo w nauczaniu języków obcych*, wydany w roku 1980 przez Wydawnictwo Uczelniane WSP.

W roku 1995 odbyła się międzynarodowa konferencja poświęcona problemom „Kształcenia, doksztalcania i doskonalenia nauczycieli języków obcych” z referatami prof. prof.: F. Gruczy, H. Komorowskiej, W. Krzemińskiej, M. Szczodrowskiego, W. Wilczyńskiej i E. Zawadzkiej. Udział w konferencji wzięli również przedstawiciele Regionu Europy Centralnej: Iva Pychova (reprezentant KMF, Czechy), Claus Orht (reprezentant IDV, Szwecja), Janusz Henzel (reprezentant MAPRIAL), Teresa Siek-Piskozub (PTN i koordynator Regionu z ramienia FIPLV) oraz Reinhold Freundstein (obserwator FMF, Niemcy).

Bardzo ważne były także dyskusje „okrągłego stołu” dotyczące różnych form kształcenia i doskonalenia nauczycieli, roli odpowiedzialnych za ten proces instytucji oraz polityki kształcenia językowego w szkołach wyższych. Interesujące i bogate w treści były obrady w sekcjach językowych (zob. *Neofilolog* nr 12).

W roku 2003 Okręg Zielonogórski zorganizował międzynarodową konferencję naukową nt. „Integracja w nauczaniu języków obcych”. W ramach obrad plenarnych referaty wygłosili m.in.: prof. prof. E. Zawadzka, W. Wilczyńska A. Niżegorodcew, K. Karpińska-Szaj, K. Myczko, P. Płusa, M. Schroeder, W. Pfeiffer, H. Suzanne. Podsumowaniem była dyskusja panelowa poświęcona następującym problemom:

- Integracja a podejście holistyczne w edukacji;
- Czy integracja może być sposobem na wychowanie i kształcenie współczesnego człowieka (zob. *Neofilolog* nr 24).

W roku 1990 odbył się w Zielonej Górze Nadzwyczajny Walny Zjazd połączony z sympozjum na temat „Nauczanie języków obcych – prawdy i fikcje, pomosty i bariery”, w którym uczestniczyła również mgr L. Tarasiewicz – przedstawicielka MEN oraz E. Niezgoda – z Wydawnictw Szkolnych i Pedagogicznych (zob. *Neofilolog* nr 2, s. 78).

Dzięki działalności PTN nauczyciele języków obcych wszystkich typów szkół, różnych szczebli mieli okazję wysłuchać referatów i dyskutować z najwybitniejszymi przedstawicielami neofilologii, którzy zechcieli przyjąć nasze zaproszenia. Wśród naszych gości byli profesorowie, doktorzy (J. Arabski, M. Cieśła, J. Fisiak, St. Gniadek, F. Grucza, H. Komorowska, W. Krzemińska, W. Pfeiffer, P. Płusa, K. Karpińska-Szaj, W. Marton, K. Myczko, A. Niżegorodcew, A. Prejbisz, J. Rusiecki, M. Szczodrowski, H. Widła, W. Wilczyńska, T. Woźnicki, E. Zawadzka, E. Banasik, M. Szafranski, L. Sobolew), a także wybitni nauczyciele praktycy, którzy dzielili się cennymi doświadczeniami, wynikami badań, wygłaszając interesujące referaty.

Okręg Zielonogórski PTN współpracował również z sekcjami pedagogicznymi placówek zagranicznych, których przedstawiciele byli gośćmi poszczególnych sekcji językowych. Zwłaszcza w trudnych latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych stwarzało to możliwość kontaktów z literaturą w językach obcych, przybliżało aktualne tendencje w nauczaniu języków za granicą, a także stwarzało szansę zdobycia czasopism i książek.

W ostatnim dziesięcioleciu działalność Towarzystwa w Okręgu ogranicza się do współpracy z ODN w Zielonej Górze, polegającej na wygłaszaniu referatów podczas konferencji dla nauczycieli, współpracy w organizacji konkursów regionalnych dla młodzieży, Dni Frankofonii i Dni Niemieckich. W ogólnopolskich sympozjach uczestniczy zwykle kiluosobowa reprezentacja, w tym 2-3 osoby z referatami lub komunikatami. Dla ogółu członków ważna jest możliwość skorzystania z *Neofilologa*.

Opracowała Zofia Magnuszewska

2.4.3. LATA 2009-2019

Koła i okręgi, ujmując historycznie, wzmacniały zawsze realizację celów Towarzystwa¹⁹¹, a ich działalność jest strukturalnie określona w Statucie PTN w rozdziale V § 34-40. Przed rokiem 2009 działały aktywnie w Polsce trzy Koła, w Poznaniu, Lublinie i Zielonej Górze (zob. rozważania wyżej). W ostatniej dekadzie działalność swą zaakcentowało Lubelskie Koło PTN oraz nowo powstałe Koła w Gdańsku i Wrocławiu. Koła te szerzą idee Towarzystwa poprzez organizowanie spotkań, warsztatów z nauczycielami języków obcych, z dziećmi, młodzieżą szkolną oraz studentami. Organizują i współorganizują również konferencje dla nauczycieli. Zakres działalności Kół członkowie i sympatycy PTN mogą obserwować na stronie PTN, w zakładce „O PTN” (z okręgów)¹⁹², a w sposób szczególnie bogato udokumentowana jest aktywność Koła Dolnośląskiego. Mamy nadzieję, że materiały dotyczące działalności tych kół staną się inspiracją do ożywienia aktywności członków PTN w innych regionach. Zarządom Kół i ich przewodniczącym należą się słowa uznania za ich społeczne zaangażowanie, wysiłek i trud włożony w organizowanie spotkań neofilologicznych z uwzględnieniem bieżących potrzeb związanych z nauczaniem i uczeniem się języków obcych w środowiskach, które reprezentują. Opis inicjatyw i sfery działalności Kół PTN w latach 2009-2019 podajemy poniżej w kolejności alfabetycznej: Gdańsk, Lublin, Wrocław.

¹⁹¹ Zob. Statut PTN z roku 2017, rozdz. II, § 6 i 7).

¹⁹² Zob. (<http://www.poltowneo.org/o-ptn-main/z-okregow.html>) [DW: 19.03.2019].

DZIAŁALNOŚĆ GDAŃSKIEGO KOŁA PTN

Dnia 10 lipca 2012 roku Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego podjął uchwałę o powołaniu Gdańskiego Koła PTN z siedzibą na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Gdańskiego. Była to odpowiedź ZG na pismo dotyczące utworzenia jednostki stowarzyszenia w Gdańsku. List przewodni wraz z opisem założeń oraz planowanych form aktywności sformułowali w dniu 27 czerwca 2012 r. inicjatorzy utworzenia Gdańskiego Koła PTN, pracownicy Uniwersytetu Gdańskiego: Ewa Andrzejewska, Martin Blaszk, Maria Bogucka, Jolanta Hinc, Beata Karpińska-Musiał, Hadrian Lankiewicz, Magdalena Wawrzyniak-Śliwska.

Od roku 2012 stałymi formami aktywności PTN Koła Gdańsk są wiosenne i jesienne seminaria dla nauczycieli i studentów neofilologii. Niezależnie od regularnych warsztatów metodycznych program spotkań rozszerzany jest odpowiednio do zapotrzebowania, aktualnych badań pracowników UG oraz realizowanych projektów dydaktycznych. W roku 2013 do aktywnych członków Zarządu PTN dołączyli Joanna Mampe i Adam Jarosz.

Seminaria dydaktyczne przygotowują członkowie PTN Koła Gdańsk, nauczyciele pomorskich szkół oraz eksperci z innych ośrodków akademickich z kraju i z zagranicy. Szczególnie aktywni są nauczyciele objęci Patronatem PTN KG. Inicjatywa ta rozwijana jest od roku 2013 i oznacza ścisłą współpracę pomiędzy nauczycielami oraz szkołą, w której są zatrudnieni, w zakresie wymiany doświadczeń, praktyk dydaktycznych oraz badań glottodydaktycznych.

W roku 2014 Gdańskie Koło współorganizowało doroczną konferencję Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego „Kształcenie i doskonalenie nauczycieli języków obcych oraz języka kaszubskiego” (8-10 września 2014 r.). Pozostałe seminaria dydaktyczne i konferencje regionalne, które zrealizowane zostały w ramach działalności Koła Gdańsk, przedstawia poniższe zestawienie chronologiczne:

- 2013 – Rola nauczyciela – mentora w procesie kształcenia i doskonalenia nauczycieli języków obcych
 - Efektywna lekcja języka obcego
- 2014 – Koncepcje języka a nauczanie
 - Formy kształcenia nieformalnego
- 2015 – Testowanie wyzwaniem dla współczesnej glottodydaktyki
 - Praktyczny wymiar motywacji ucznia
- 2016 – Motywowanie przez działanie – potencjał dydaktyczny książeczek tematycznych
 - eTwinning – projekty edukacyjne
 - eTwinning – od praktyki do praktyki
 - Tajemnice TwinSpace i aplikacje do współpracy w projektach eTwinning
- 2017 – Ja jestem OK i Ty jesteś OK, czyli jak się uczyć z Ocenianiem Kształtującym
 - Projekty eTwinning – dobre praktyki

- Tłumaczenia na lekcji języka obcego
- „Romeo i Julia, czyli jeszcze więcej miłości”. Spektakl teatralny
- eTwinning - Quizizz – jak motywować uczniów i monitorować ich postępy
- Quizizz – jak motywować uczniów i monitorować ich postępy
- eTwinning w szkole i na uczelni (konferencja)
- 2018 – eTwinning – planowanie projektów
- Szkoła chińska i fińska; doświadczenia i refleksje
- eTwinning TTI Initiative. Narzędzia i aplikacje
- Ewaluacja i ocenienie projektów online
- Nowoczesna edukacja z wykorzystaniem technologii (konferencja)
- 2019 – Współpraca szkoły i uczelni w ramach TTI
- Nauczanie interkulturowe – z doświadczeń nauczycieli języków obcych
- Rok relacji w edukacji

*Opracowała Ewa Andrzejewska
Przewodnicząca Koła*

DZIAŁALNOŚĆ LUBELSKIEGO KOŁA PTN W LATACH 2009-2019

Kolejną dekadę swojej działalności lubelskie Koło PTN rozpoczęło organizacją konferencji pn. „Niezwyczajny uczeń – indywidualne potrzeby edukacyjne w nauce języków obcych”, która odbyła się w Lublinie w dniach 6-8 września 2010 r. Współorganizatorami konferencji był Zakład Lingwistyki Stosowanej UMCS oraz Instytut Filologii Romańskiej KUL. Referaty plenarne wygłosili znamienici prelegenci: prof. Elżbieta Zawadzka-Bartnik, prof. Grażyna Krasowicz-Kupis, prof. Kazimiera Krakowiak, prof. Barbara Sadownik, prof. Katarzyna Karpińska-Szaj, prof. Mirosław Pawlak, dr Aneta Domagała i dr Urszula Mirecka. Tematyka konferencji zgromadziła szerokie grono uczestników, którzy przedstawili ponad 80 referatów omawiających takie zagadnienia, jak: indywidualizacja w nauczaniu języków obcych, indywidualne potrzeby uczniów w nauce języków obcych i kształceniu zawodowym, specjalne potrzeby edukacyjne, cechy indywidualne ucznia, motywowanie i aktywizowanie ucznia niezwykłego, rola strategii uczenia się w autonomizacji i indywidualizacji nauczania, czynniki emocjonalne i osobowościowe w nauce języków obcych, media w indywidualizacji procesu nauczania/uczenia się, podręczniki oraz język polski jako wspomagający naukę języka obcego. W trakcie konferencji zostały także przeprowadzone warsztaty dla nauczycieli, w których wzięło udział 60 uczestników.

W latach 2010-2017 funkcję przewodniczącego lubelskiego Koła PTN pełnił Sebastian Piotrowski. W skład Zarządu Koła PTN w Lublinie weszli Jarosław Krajka, pełniący funkcję wiceprzewodniczącego oraz w roli członków Anna

Pado, Magdalena Sowa, Jolanta Janoszczuk. W trakcie tej siedmioletniej kadencji, aktywność członków Koła skupiała się na organizacji wydarzeń popularyzujących naukę języków obcych w regionie. Wśród najważniejszych imprez wymienić należy m.in. Olimpiadę Języka Francuskiego, Festiwal Piosenki Francuskiej czy warsztaty tłumaczeniowe (tzw. Hieronimki). Członkowie Koła odwiedzali także szkoły Lubelszczyzny, w których prowadzili wykłady i warsztaty dla uczniów szkół średnich.

W latach 2012-2016 zaobserwować należy wysoką aktywność publikacyjną członków Koła lubelskiego na rzecz rodzimego czasopisma PTN. Aż pięć numerów *Neofilologa* zostało przygotowanych przez naukowców z Lublina:

- numery 39/1 i 39/2 z 2012 r. poświęcone polskim badaniom nad akwizycją języków ukazały się pod redakcją Urszuli Paprockiej-Piotrowskiej;
- numery 41/1 i 41/2 z 2013 r. omawiające problemy nauczania i uczenia się języków specjalistycznych ukazały się pod redakcją Magdaleny Sowy,
- numer 46/1 z 2016 r. dotyczący strategii w uczeniu się i nauczaniu języka współredagował Sebastian Piotrowski wspólnie z Krystyną Drożdżał-Szelest (UAM).

Członkowie lubelskiego Koła PTN włączali się także aktywnie w organizację dorocznych konferencji Towarzystwa, wygłaszali referaty plenarne na dorocznych konferencjach PTN (prof. Jarosław Krajka) oraz w sekcjach tematycznych (prof. Urszula Paprocka-Piotrowska, dr hab. Jarosław Krajka, dr hab. Magdalena Sowa, dr hab. Sebastian Piotrowski, dr Anna Pado, dr Monika Janicka, dr Jolanta Knieja, dr Anna Kucharska, dr Katarzyna Oszust-Polak, mgr Małgorzata Tetiurka). Występowali poza tym na krajowych i zagranicznych sesjach naukowych oraz publikowali swoje prace na łamach uznanych czasopism glottodydaktycznych.

W dniu 12 grudnia 2017 r. Zarząd Koła PTN w Lublinie dokonał wyboru nowego przewodniczącego, którym została Magdalena Sowa. Decyzją członków Koła pomniejszono skład Zarządu do dwóch członków, którymi zostały Katarzyna Oszust-Polak i Anna Pado.

Nowo wybrany Zarząd postanowił o wyraźniejszym ukierunkowaniu działalności Koła na potrzeby środowiska nauczycielskiego, co zostało zrealizowane w postaci szkoleń metodycznych. Warsztaty dla nauczycieli odbyły się podczas etapu okręgowego 41 i 42 Olimpiady Języka Francuskiego kolejno w styczniu 2018 i 2019 r. Tematyka warsztatów poświęcona była nauczaniu języków obcych i dotyczyła kreatywności nauczyciela na lekcji języka obcego (warsztaty autorstwa dr Katarzyny Oszust-Polak, 12 stycznia 2018) oraz technik rozwijania kompetencji miękkich na lekcjach językowych (warsztaty autorstwa dr Moniki Janickiej, 11 stycznia 2019).

W dniach 19-20 listopada 2018 r. lubelskie Koło PTN razem z Zakładem Lingwistyki Stosowanej UMCS podjęło się współorganizacji międzynarodowej konferencji naukowej pt. „Dydaktyk, badacz, ekspert... Role i kompetencje nauczyciela języka specjalistycznego we współczesnej glottodydaktyce”. Problematyka konferencji zgromadziła blisko 50 uczestników z różnych stron świata, którzy zaprezentowali wystąpienia w językach polskim, angielskim i francuskim. Wystąpienia plenarne wygłosili: prof. Sambor Grucza (UW), prof. Florence Mourlhon-Dallies (Uniwersytet Paris 5, Francja), prof. Elżbieta Gajewska (UP w Krakowie) oraz prof. Jarosław Krajka (UMCS). Wśród poruszanych w wykładach i referatach problemów znalazły się m.in. kwestie związane z różnorodnością kontekstów edukacyjnych właściwych dla nauczania języków specjalistycznych, profile odbiorców kształcenia i ich potrzeby, treści nauczania i programowanie kształcenia, metody, narzędzia i techniki stosowane w glottodydaktyce specjalistycznej, ewaluacja efektywności procesu dydaktycznego, przygotowanie zawodowe nauczycieli języków obcych do pracy z grupami o profilu zawodowym, współpraca z otoczeniem gospodarczym. Ważnym i nowatorskim wymiarem konferencji było aktywne zaangażowanie studentów kierunku „lingwistyka stosowana” w tłumaczenie wykładów plenarnych. Pod okiem wykładowców studenci podjęli się ambitnego zadania symultanicznego tłumaczenia referatów wygłoszonych w trzech różnych językach, dzięki czemu uczestnicy wysłuchali każdego z wykładów w wersji polskiej, angielskiej i francuskiej, mogąc jednocześnie aktywnie uczestniczyć w międzynarodowej różnojęzycznej dyskusji. Tłumaczenia wykonane przez studentów w obrębie języków obcych, tj. z języka angielskiego na język francuski i odwrotnie, były wykonane po raz pierwszy w historii Zakładu Lingwistyki Stosowanej. Tym samym konferencyjna działalność lubelskiego Koła mogła przyczynić się do podnoszenia kompetencji językowych i zawodowych studentów, co jest ambicją i zamiarem Zarządu Koła PTN w Lublinie w kolejnych latach pracy.

Należy wspomnieć także o zaangażowaniu członków Lubelskiego Koła PTN w strukturach wyższych Towarzystwa. W latach 2009-2019 w pracach Zarządu Głównego aktywnie brały udział, pełniąc rozmaite funkcje, dr Jolanta Knieja (członek ZG PTN, wiceprzewodnicząca ZG w dwóch kadencjach, obecnie pełniąca funkcję sekretarza redakcji *Neofilologa* i redaktora *Newslettera*), prof. Urszula Paprocka-Piotrowska (członek ZG PTN, redaktor naczelna *Neofilologa*, obecnie redaktor pomocniczy czasopisma), dr hab. Magdalena Sowa (przewodnicząca Komisji Rewizyjnej, obecnie przewodnicząca Zarządu Koła), dr Halina Maleńczyk-Boguszewska (członek ZG PTN, odznaczona Medalem im. prof. Ludwika Zabrockiego, obecnie sekretarz Kapituły Medalu).

Plany działań na 2019 rok i dalszą przyszłość obejmują dotychczasowe formy współpracy ze szkołami i instytucjami oświatowymi w postaci aktywności

popularyzujących naukę języków obcych, tj. festiwale, konkursy, olimpiady itp. wśród uczniów Lubelszczyzny. Prowadzona będzie także działalność szkoleniowa na rzecz środowiska nauczycielskiego za sprawą m.in. regularnych szkoleń metodycznych z udziałem wybitnych glottodydaktyków. Lubelskie Koło PTN nie zamierza zaniedbać także swojego zaangażowania w organizację konferencji naukowych. Członkowie PTN z Lublina aktywnie włączają się w organizację jubileuszowej konferencji PTN w 2019 r., ale mają także ambicję samodzielnego zorganizowania dorocznej konferencji PTN w Lublinie w późniejszych latach.

Opracowała Magdalena Sowa

DZIAŁALNOŚĆ DOLNOŚLĄSKIEGO KOŁA PTN W LATACH 2013-2019

Dolnośląskie Koło PTN rozpoczęło działalność 13 listopada 2013 roku zebraniem założycielskim zorganizowanym przez pracowników Zakładu Glottodydaktyki w Instytucie Filologii Angielskiej Uniwersytetu Wrocławskiego, na którym dokonano wyboru władz oraz określono cele i zakres działalności Koła. Przewodniczącą Zarządu została dr Małgorzata Jedynak, sekretarzami dr Marcin Walczyński i mgr Ewa Czajka, członkami Zarządu prof. dr hab. Anna Michońska-Stadnik i dr Anna Czura (do roku 2017), a skarbnikiem dr Małgorzata-Baran Łucarz. Od roku 2017 w Zarządzie Koła nie ma funkcji skarbnika, a dr Małgorzata Baran-Łucarz pozostała jego członkiem

Zgodnie ze statutem Dolnośląskie Koło PTN podjęło działania skierowane do nauczycieli języków obcych, glottodydaktyków, doktorantów i studentów filologii obcych, a także do osób mających wpływ na politykę językową realizowaną w wymiarze edukacyjnym¹⁹³. DK PTN¹⁹⁴ od początku swojej działalności wprowadziło szeroko zakrojony program odnoszący się do celów ogólnych oraz szczegółowych uwzględniających potrzeby środowiska szkolnego i lokalnego. Tematyka spotkań w latach 2013-2019 była bardzo zróżnicowana i bogata, obejmowała takie zagadnienia teoretyczne i praktyczne z dziedziny glottodydaktyki, jak: wykorzystywanie nowych technologii w nauce języka obcego, strategie nauczania i uczenia się, nauczanie gramatyki i wymowy języków obcych, a także wybrane aspekty z psychologii społecznej, ważne dla doskonalenia kompetencji współczesnego nauczyciela, jakim jest np. problem

¹⁹³ Zob. Misja Dolnośląskiego Koła Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego oraz cele jego działalności W: <http://ptnwroclaw.wordpress.com> [DW: 13.03.2019].

¹⁹⁴ DK PTN będzie stosowane w tekście wymiennie z pełną nazwą Dolnośląskiego Koła (ZM/HMB).

asertywności w pracy nauczyciela. W programie spotkań ujęto również zagadnienia wielokulturowości, które realizowano w ramach specjalnego cyklu „Bliższe spotkania z dalekimi językami i kulturami”, poświęcone przede wszystkim językowi i kulturze chińskiej oraz arabskiej.

W ramach swojej działalności Dolnośląskie Koło PTN prowadziło i nadal kontynuuje różnorodne formy pracy, jak wykłady dla nauczycieli akademickich, szkolnych, wykłady interaktywne dla dzieci i młodzieży, warsztaty, zajęcia lekcyjne, konkursy i in. Wszelka działalność Zarządu skierowana była do nauczycieli akademickich, szkolnych, doktorantów, studentów neofilologii, dzieci i młodzieży. Spotkania odbywały się kilka razy w roku. Pierwszy rok działalności (2013/2014) Dolnośląskie Koło PTN zainaugurowało wykładem profesora Walcira Cardoso (Kanada)¹⁹⁵ pt. *Integrating technology into the foreign language classroom* połączonym z warsztatami dla nauczycieli języków obcych i studentów nt. *Teaching and learning pronunciation in a foreign language: What can teachers and students do?* Profesor Walcir Cardoso był gościem DK PTN ponownie w roku 2015 z wykładem *Pronunciation teaching and technology: Text readers, speech recognition, and digital games* wygłoszonym na spotkaniu z lektorami studium języków obcych i nauczycielami szkolnymi. Kolejne wykłady dla neofilologów wygłosili: prof. Dan Hade (USA) *Public Education in the United States: A Hostile Takeover by Billionaires* (2013 r.), prof. Kees de Bot (Holandia) *Foreign accents and gestures* (2014 r.) i prof. John Paul (Kanada) *Variation in second language phonology* (2015 r.)¹⁹⁶. W roku 2015 Dolnośląskie Koło PTN gościło prof. Mirosława Pawlaka, ówczesnego Przewodniczącego Zarządu Głównego PTN, który wygłosił wykład dla studentów i nauczycieli języka angielskiego w gimnazjum na temat efektywnego nauczania gramatyki na lekcji języka obcego (*Effective grammar teaching in the foreign language classroom*). W 2018 roku DK PTN zaprosiło również z wykładami prof. Willema van den Doela z Uniwersytetu w Utrechcie *European English pre- and post- Brexit; Polish and Dutch attitudes towards English accents*. Wszystkie wymienione wykłady cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem w środowisku akademickim i szkolnym i gromadziły licznych pasjonatów nauczania i uczenia się języków obcych.

¹⁹⁵ Prof. Walcir Cardoso pracuje na Wydziale Edukacji w Uniwersytecie Concordia w Montrealu, jest specjalistą w dziedzinie fonetyki i fonologii języka angielskiego, metodyki nauczania wymowy oraz wykorzystywania nowych technologii w nauczaniu wymowy języka obcego. Zob. „Sprawozdanie z działalności DK PTN z dnia 8 grudnia 2014 r.” Dok. ZG PTN.

¹⁹⁶ Prof. Dan Hade z Uniwersytetu Pennsylvania w Stanach Zjednoczonych; prof. Kees de Bot z Uniwersytetu Groningen w Holandii; prof. John Paul z Université du Québec à Trois-Rivières w Kanadzie. Zob. „Sprawozdanie z działalności DK PTN z dnia 8 grudnia 2014 r.” i z dnia 8 stycznia 2016 r. Dok. ZG PTN.

Dużym powodzeniem cieszyły się również warsztaty organizowane przez Zarząd Koła dla nauczycieli języków obcych, studentów neofilologii ze specjalizacją nauczycielską i lektorów studium języków obcych¹⁹⁷. Przyciągały one słuchaczy ciekawą tematyką tyjącą zagadnień z dydaktyki języka obcego, np. wykorzystywania muzyki i piosenki na lekcji języka obcego, wprowadzania elementów kulturowych na lekcji oraz zagadnień z psychologii społecznej realizowanych na treningach z coachem i trenerem personalnym, w czasie których uczestnicy mieli możliwość doskonalenia kompetencji zawodowych, np. umiejętności zarządzania czasem czy asertywności. W omawianym okresie aktywności Zarządu Dolnośląskiego Koła PTN odbyło się pięć spotkań warsztatowych i wykładów szkoleniowych dla nauczycieli i studentów, które poprowadzili: dr Aleksandra Wach z Wydziału Filologii Angielskiej UAM w Poznaniu *Learning with pleasure, or song in a foreign language lesson* (2014), dr Marek Derenowski z PWSZ w Koninie *Cultural context in FL teaching* (2015)¹⁹⁸, dr Małgorzata Szulc-Kurpaska¹⁹⁹ *Teaching English to lower primary school children* (2016), mgr Maria Kotlińska (coach i trener personalny) *Zarządzanie sobą w czasie a zarządzanie innymi* (2017), *Asertywność w zawodzie nauczyciela. Czyli jak sprawić, by inni szanowali nas i naszą przestrzeń i żebyśmy szanowali sami siebie bez poczucia winy* (2017)²⁰⁰.

Niezwykle atrakcyjną formą działalności DK PTN były warsztaty dla dzieci i młodzieży. W latach 2013-2019 odbyło się 9 warsztatów, które swoją tematyką przyciągały liczne grono młodych słuchaczy. Dla dzieci szkół podstawowych przygotowano warsztaty tematyczne tyjące sposobów komunikowania się w świecie zwierząt. W roku 2013 dr Małgorzata Jedynak (IFA UW) poprowadziła interaktywny warsztat dla dzieci na temat *Dlaczego szympansy nie używają naszego języka?!*, podczas którego przedstawiła dzieciom różnice w systemach komunikowania się ludzi i zwierząt, a także zrelacjonowała najnowsze badania amerykańskie, które wskazują *na istnienie w mózgu szympanów ośrodka mowy podobnego do tego, który istnieje u ludzi*²⁰¹. Wspomniała również

¹⁹⁷ Zdjęcia ze spotkań organizowanych przez Zarząd DK PTN publikowane są w rozdziale 4.2. (ZM/HMB).

¹⁹⁸ W warsztatach tych uczestniczyli również nauczyciele szkół specjalnych zajmujący się nauczaniem osób z dysfunkcją wzroku. Zob. Sprawozdanie z działalności DK PTN z dnia 8 stycznia 2016 r.

¹⁹⁹ Dr Małgorzata Szulc-Kurpaska, współautorka książki *Teaching English to young learners* oraz autorka serii książek do nauki języka angielskiego dla dzieci *Sparks*. Zob. Sprawozdanie z działalności DK PTN z dnia 7 lutego 2017 r. Dok. ZG PTN.

²⁰⁰ Warsztaty psychologiczne przygotowano przy współpracy ze SPNJO Uniwersytetu Wrocławskiego. Zob. tamże.

²⁰¹ Zob. Sprawozdanie z działalności DK PTN z dnia 8 grudnia 2014 r.

o tym, jak wyglądały próby nauczania szympanśów języka. W ramach Dnia Młodego Anglisty w Instytucie Filologii Angielskiej UW r zrealizowano dwa warsztaty. Pierwszy z nich na temat *Gdzie mieszka język?*, zakończony konkursem przeprowadziła w 2016 r. dr M. Jedynak. W roku 2018 członkowie Dolnośląskiego Koła PTN zorganizowali warsztaty na temat *Co piszczy w trawie? czyli o komunikacji owadów i nie tylko*. Natomiast w ramach programu Koła PTN POLIGLOTA dr M. Jedynak poprowadziła wykład interaktywny dla dzieci szkoły podstawowej *Czy zwierzęta mogą nauczyć się obcego języka?*²⁰².

Cenne dla dzieci szkół podstawowych było spotkanie z dr Justyną Deszcz-Tryhubczak i mgr Mateuszem Mareckim, którzy w ramach programu POLIGLOTA poprowadzili w roku 2014 warsztaty *Fantastyczne latające książki pana Morrisa Lessmore'a: Czy literatura jest nam potrzebna do życia?* i poruszyli przy tym ważny problem edukacyjny czytania książek w dobie nowych technologii²⁰³.

W ramach programu POLIGLOTA dla młodzieży szkół gimnazjalnych zostały zorganizowane w roku 2017 dwa warsztaty dydaktyczne na temat strategii uczenia się języka obcego, które poprowadziła dr Małgorzata Jedynak.

Dzieci, młodzież, studentów i nauczycieli zintegrowały warsztaty *Speak Up! Getting to know other cultures* zorganizowane przez dr Małgorzatę Baran-Łucarz (IFA UW r) (w maju 2018 r.), których założeniem było „rozwijanie kompetencji wielokulturowych uczniów poprzez umożliwienie im poznania faktów na temat kultury, historii, sztuki, tradycji i życia codziennego dzieci i młodzieży z innych krajów”²⁰⁴. W warsztatach tych aktywny udział wzięli studenci różnych krajów studiujący w IFA na UW r²⁰⁵. W grudniu 2018 r. odbyła się druga edycja spotkania multikulturowego pod hasłem *Speak up! Christmas around the world*, na którym uczestnicy warsztatów mieli możliwość doskonalenia umiejętności konwersacji w języku angielskim oraz porównania tradycji świąt Bożego Narodzenia w Polsce ze zwyczajami świątecznymi krajów, które reprezentowali studenci z zagranicy uczący się w UW r²⁰⁶. Oni

²⁰² Zob. Sprawozdanie z działalności DK PTN z dnia 5 października 2018 r.

²⁰³ Warsztat zorganizowano przy współudziale Pracowni Literatury oraz Kultury Dziecięcej i Młodzieżowej Instytutu Filologii Angielskiej UW r. Zob. „Sprawozdanie z działalności DK PTN z dnia 8 grudnia 2014 r. Dok. ZG PTN.

²⁰⁴ Zob. „Sprawozdanie z działalności DK PTN z dnia 5 października 2018 r.” Dok. ZG PTN.

²⁰⁵ Byli to studenci I roku DSL w ramach wymiany akademickiej Erasmus (Robert Horyza, Sophya Sheyeramm, Karolina Lemeszko, Raluca Baltatu, Alexandra Chelmus, Laura Fernandez Viejo). Zob. tamże.

²⁰⁶ Studenci (I roku DSL i DSM), z Rumunii, Rosji, Kolumbii, Chin i Hiszpanii studiujący w IFA w ramach wymiany akademickiej Erasmus: Zhao Yihang (Chiny), Keqin Wang (Chiny), Maria Del Mar López Gonzalez (Hiszpania), Ionice! Valentin Adrian (Rumunia), Anna Cheremisina (Rosja), Alexandra Kravets (Rosja), Munoz Sanchez Eliecer (Kolumbia). Zob. „Sprawozdanie z warsztatów, które odbyły się 13 grudnia 2018 r. z dnia 15 lutego 2019 r.” Dok. ZG PTN.

także przygotowali specjalne prezentacje na temat tradycji i zwyczajów świątecznych w swoich krajach. Warsztaty te cieszyły się wielką popularnością i liczną frekwencją, a do ich sukcesu przyczynili się również polscy uczniowie, którzy pod okiem nauczycieli przygotowali niespodziankę w postaci części artystycznej, przedstawiając mini playback show, kolędy, wspólne kolędowanie oraz zorganizowali degustację potraw wigilijnych.

Interesującą inicjatywą edukacyjną Dolnośląskiego Koła PTN zaproponowaną szerokiemu kręgu odbiorców, było sygnalizowane wyżej prowadzenie cyklu „Bliskie spotkania z dalekimi językami i kulturami”, dedykowanego kulturze chińskiej i arabskiej. W ramach tego cyklu, przy współpracy z Instytutem Konfucjusza Uniwersytetu Wrocławskiego, odbyło się w latach 2014-2016 sześć spotkań poświęconych językowi i kulturze chińskiej. W roku 2014 dr Małgorzata Jedynak przygotowała dwa wykłady. Pierwszy z nich *Chiny ABC* wprowadził słuchaczy (studentów i nauczycieli) w podstawy nauki języka chińskiego (tony, zapis znaków), które uczestnicy mogli przećwiczyć bezpośrednio na lekcji pokazowej z języka mandaryńskiego poprowadzonej przez mgr Shufang Luo z Uniwersytetu Xiamen (Instytut Konfucjusza UW). *Sztuka kaligrafii chińskiej* to temat kolejnego wykładu dr M. Jedynak, po którym odbyły się warsztaty z kaligrafii chińskiej przeprowadzone przez mgr Xian Yanran i mgr Kong Zi Ling (nauczycieli z Uniwersytetu w Xiamen i pracowników Instytutu Konfucjusza UW). W zajęciach tych uczestniczyła grupa dzieci i młodzieży szkolnej uczącej się języka chińskiego²⁰⁷. Mgr Xian Yanran i mgr Kong Zi Ling poprowadziły w roku 2015 warsztaty z kaligrafii chińskiej, tym razem dla studentów z filologii angielskiej ze specjalnością tłumaczeniową z językiem chińskim na UŚ oraz dla młodzieży wrocławskiej uczącej się języka chińskiego²⁰⁸. W roku 2016 kontynuowano warsztaty z kaligrafii chińskiej dla w/w uczestników. Dwa z nich zostały przeprowadzone kolejno przez mgr Yujing Yang oraz mgr Xian Yanran i mgr Kong Zi Ling z Instytutu Konfucjusza UW. W tym samym roku zorganizowano wieczór będący swojego rodzaju zwieńczeniem spotkań z językiem i kulturą chińską, poświęcony operze pekińskiej i popularnej w Chinach legendzie o Białym Wężu. Wstęp do tematyki tej najbardziej znanej formy chińskiej opery, jej symboliki i kolorystyki masek używanych podczas widowiska, poprowadziła dr M. Jedynak, natomiast nauczyciele z Instytutu Konfucjusza przygotowali dla uczestników tego niezwykłego wieczoru wiele atrakcji, m.in. związanych z ozdabianiem masek chińskich, a także degustowaniem herbaty chińskiej²⁰⁹.

²⁰⁷ Zob. „Sprawozdanie z działalności DK PTN z dnia 8 grudnia 2014 r.” Dok. ZG PTN.

²⁰⁸ Zob. „Sprawozdanie z działalności DK PTN z dnia 8 stycznia 2016 r.” Dok. ZG PTN.

²⁰⁹ W zajęciach uczestniczyły dzieci uczące się języka chińskiego w MDK Śródmieście przy ul. Duboisia we Wrocławiu, młodzież z gimnazjum nr 54 przy ul. Nowodworskiej

W ramach cyklu „Bliskie spotkania z dalekimi językami i kulturami” DK PTN zaproponowało dwa wykłady poświęcone językowi arabskiemu i kulturze arabskiej, które wygłosił dr Ziad Abou Saleh²¹⁰. W roku 2014 uczestnicy (licealiści i studenci) mieli okazję interaktywnie uczestniczyć w wykładzie *Język arabski i kultura arabska*. Po zapoznaniu z właściwościami języka arabskiego, alfabetem i wymową dźwięków arabskich mieli możliwość odszyfrowywania nazw słów zapisanych po arabsku, a najbardziej aktywni otrzymali od wykładowcy słowniki polsko-arabskie. Natomiast w drugim wykładzie (2016) *Czy język arabski mógłby być lingua franca?* dr Ziad Abou Saleh przedstawił *status języka arabskiego na tle bieżących wydarzeń społeczno-politycznych w Unii Europejskiej*²¹¹.

Podsumowując działalność Dolnośląskiego Koła PTN w latach 2013-2019 można stwierdzić, że była bardzo różnorodna, wieloaspektowa i wyrażała się nie tylko w organizowaniu spotkań neofilologicznych i edukacyjnych w środowisku wrocławskim, lecz także w innych formach aktywności. Członkowie Koła publikowali w czasopismach naukowych, aktywnie uczestniczyli w konferencjach PTN, wygłaszali referaty plenarne (prof. dr hab. Anna Michońska-Stadnik), referaty w sekcjach (dr Małgorzata Jedynak, dr Małgorzata Baran-Łucarz i dr Anna Czura), udzielali się w pracach Zarządu Głównego PTN, prof. Anna Michońska-Stadnik, była członkiem ZG PTN, pełniła funkcję Vice-przewodniczącej ZG oraz dr Małgorzata Jedynak, która była członkiem ZG, Rady Naukowej Neofilologa i jest również przewodniczącą Grupy Badawczej TYFLO (pod egidą PTN).

Warto wspomnieć, że Zarząd Dolnośląskiego Koła PTN był pomysłodawcą cyklu konferencji naukowo-szkoleniowych we Wrocławiu. Pierwsza z nich, której temat „Innowacje w nauczaniu języków obcych” stał się hasłem przewodnim następnych, odbyła się 7 lutego 2018 roku. Druga konferencja na temat „Innowacje w nauczaniu języków obcych – Interkulturowość w nauczaniu języka obcego” miała miejsce 18 lutego 2019 r. i obejmowała dwie sesje plenarne, podczas których referaty wygłosili: dr hab. Liliana Piasecka, prof. UO, dr Ziad Abou Saleh z SWPS Uniwersytetu Humanistycznospołecznego we Wrocławiu, dr hab. Anna Mystkowska-Wiertelak z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza oraz dr hab. Zofia Chłopek, prof. PŚ. Sesjom plenarnym towarzyszyły prezentacje i warsztaty związane z tematem wiodącym konferencji, które dotyczyły problemów interkulturowości, rozwijania kompetencji międzykulturowej, stosowania

we Wrocławiu i studenci sinologii z Instytutu Konfucjusza UW. Zob. „Sprawozdanie z działalności DK PTN z dnia lutego 2017 r.” Dok. ZG PTN.

²¹⁰ Dr Ziad Abou Saleh - arabista i socjolog z Instytutu Socjologii UW, oraz Szkoły Wyższej Psychologii Społecznej. Zob. „Sprawozdanie z działalności DK PTN z dnia 8 grudnia 2014 r. Dok. ZG PTN.

²¹¹ Zob. „Sprawozdanie z działalności DK PTN z dnia 7 lutego 2017 r.” Dok. ZG PTN.

nowych technologii w praktyce i in.²¹². Dotychczasowym edycjom konferencji przewodniczyła dr Małgorzata Jedynak, a współorganizatorami przedsięwzięcia oprócz DK PTN są również Zakład Glottodydaktyki IFA UWR oraz SPNJO UWR.

Aktywność społeczna Zarządu Dolnośląskiego Koła PTN widoczna jest również na stronie internetowej Koła <https://ptnwroclaw.wordpress.com> oraz na facebooku²¹³, zapewniając tym samym żywy kontakt z członkami i sympatykami PTN-u ze środowiska dolnośląskiego i w wymiarze ogólnokrajowym poprzez szybką i łatwą dostępność do wszelkich informacji o planowanych wydarzeniach edukacyjnych dla nauczycieli i uczniów. W w/w mediach dokumentowana jest na bieżąco działalność DK PTN, zamieszczane są relacje z odbytych spotkań, fotogaleria, filmy i inne przedsięwzięcia Koła.

Opracowanie: Zofia Magnuszewska oraz Halina Maleńczyk-Boguszewska

Konsultacja: Małgorzata Jedynak

²¹² Programy obu konferencji oraz fotogaleria znajdują się na stronie internetowej DK PTN <https://ptnwroclaw.wordpress.com>

²¹³ Zob. zał. 10.

3. Funkcje, honorowe tytuły i odznaczenia

3.1. SKŁADY ZARZĄDÓW PTN

Pierwszy Zarząd Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego 1929 -1932¹

Prof. Zygmunt Łempicki (1886-1943)

PRZEWODNICZĄCY ZG:

prof. dr hab. Zygmunt Łempicki (Warszawa)

SEKRETARZ GENERALNY:

Halina Nieniewska (Warszawa)

REDAKTOR:

dr Jan Piątek (Warszawa)

¹ Był to skład pierwszego Tymczasowego Zarządu Głównego PTN. Zob. *Neofilolog* (1930: 54). Nie dotarliśmy do informacji na temat składów zarządów w poszczególnych kadencjach w latach 1929-1939, oprócz ostatniego z roku 1939 (ZM/HMB).

3. Funkcje, honorowe tytuły i odznaczenia

CZŁONKOWIE ZG:

z Warszawy – M. Gabszewiczówna, J. Kołodzka, I. Pełowska
z Krakowa – dr M. Ziemnowicz, dr S. Ciesielska-Borkowska
ze Lwowa – prof. Z. Czerny
z Poznania – prof. A. Kleczkowski
z Wilna – prof. S. Glixelli

Zarząd Główny PTN wybrany w dniu 4 lutego 1939 r.

PRZEWODNICZĄCY ZG:

prof. dr hab. Zygmunt Łempicki (Warszawa)

SEKRETARZ GENERALNY:

Jadwiga Kołodzka

WICEPRZEWODNICZĄCY:

prof. Feliks Jungman

prof. dr Andrzej Tretiak

PRZEWODNICZĄCY OKRĘGU WARSZAWSKIEGO:

prof. Feliks Jungman

PRZEWODNICZĄCA KOŁA WARSZAWSKIEGO:

Emilia Markowa

SKARBNIK:

prof. Roman Szalewski

ZASTĘPCA SEKRETARZA:

H. Markówna

BIBLIOTEKARZ:

dr L. Morawska

KOMITET REDAKCYJNY *NEOFILOLOGA*:

prof. F. Jungman

J. Kołodzka

prof. dr J. Piprek

prof. dr A. Tretiak

REDAKTOR ODPOWIEDZIALNY:

prof. F. Jungman

SEKRETARZ *NEOFILOLOGA*:

J. Kołodzka

KOMISJA REWIZYJNA:

prof. dr Buczkowski

dr S. Helsztyński

J. Steinowa

Składy zarządów PTN w latach 1969-2019

Zarząd Główny w latach 1969-1973

Prof. Ludwik Zabrocki (1907-1977)

PREZYDIUM ZG

PRZEWODNICZĄCY ZG:

prof. dr hab. Ludwik Zabrocki (UAM Poznań)

SEKRETARZ GENERALNY:

doc. dr hab. Stefan Kubica

dr Waldemar Pfeiffer (od 1971 r.)

CZŁONKOWIE ZARZĄDU:

mgr S. Gontarczyk

mgr K. Sroka

Zarząd Główny w latach 1973-1976

Prof. Jacek Fisiak (1936-2019)

3. Funkcje, honorowe tytuły i odznaczenia

PREZYDIUM ZG

PRZEWODNICZĄCY ZG:

prof. dr hab. Jacek Fisiak (UAM Poznań)

SEKRETARZ GENERALNY:

dr Waldemar Pfeiffer

WICEPRZEWODNICZĄCY:

prof. dr Stanisław Gniadek

doc. dr Ludwik Grochowski

doc. dr Tomasz Krzeszowski

doc. dr Norbert Morciniec

SKARBNIK:

mgr Stefan Gontarczyk

CZŁONKOWIE ZARZĄDU:

doc. dr J. Brzeziński

doc. dr F. Grucza

mgr A. Jackowski

dr W. Marton

mgr J. Nitecka

dr A. Prejbisz

mgr S. Anaszkiewicz

mgr A. Kruszyński

mgr I. Markiewicz

mgr L. Lange

KOMISJA REWIZYJNA:

dr A. Bartoszewicz (przew.)

mgr Z. Kościelak

dr S. Pieczara

mgr M. Pluciński

dr K. Toby-Tereszyńska

ZASTĘPCY CZŁONKÓW KOMISJI:

dr I. Jakubczak

dr K. Koczy

mgr S. Puppel

SĄD POLUBOWNY:

doc. dr S. Czochara

dr J. Skorek

doc. dr H. Zbierski

Zarząd Główny w latach 1976-1979

PREZYDIUM ZG

PRZEWODNICZĄCY ZG:

prof. dr hab. Jacek Fisiak (UAM Poznań)

SEKRETARZ GENERALNY:

dr Waldermar Pfeiffer

WICEPRZEWODNICZĄCY:

prof. dr Stanisław Gniadek

doc. dr Jerzy Brzeziński

doc. dr Tomasz Krzeszowski
doc. dr hab. Albert Bartoszewicz

SKARBNIK:

mgr Mieczysław Pluciński

CZŁONKOWIE ZARZĄDU:

mgr A. Jackowski
mgr L. Lange
mgr S. Gontarczyk
prof. dr hab. A. Szulc
doc. dr hab. A. Szwedek

prof. dr hab. F. Grucza
mgr M. Szafrąński
doc. dr hab. T. Woźnicki
dr Z. Temler-Skoczyńska
dr Z. Magnuszewska

KOMISJA REWIZYJNA:

doc. dr H. Zbierski
mgr A. Kruszyński
mgr B. Krakowian

Zarząd Główny w latach 1979-1982

Prof. Waldemar Pfeiffer

PREZYDIUM ZG

PRZEWODNICZĄCY ZG:

doc. dr hab. Waldemar Pfeiffer (UAM Poznań)

SEKRETARZ GENERALNY:

dr Włodzimierz Bialik

Z-CA SEKRETARZA GENERALNEGO:

mgr Ludwik Lange

WICEPRZEWODNICZĄCY:

doc. dr hab. Albert Bartoszewicz
doc. dr hab. Jerzy Brzeziński

doc. dr hab. Tomasz Krzeszowski
mgr Stefan Gontarczyk

3. Funkcje, honorowe tytuły i odznaczenia

CZŁONEK PREZYDIUM:

dr Stanisław Puppel

SKARBNIK:

mgr Mieczysław Pluciński

CZŁONKOWIE ZARZĄDU:

dr Z. Magnuszewska

dr M. Szafrński

prof. A. Szulc

dr Z. Temler-Skoczyńska

dr E. Tomiczek

doc. dr hab. T. Woźnicki

KOMISJA REWIZYJNA:

dr M. Kornaszewski

dr M. Szałek

mgr M. Biernacka

mgr D. Sziłajtis

mgr J. Wołoszyn

Zarząd Główny w latach 1983-1986

PREZYDIUM ZG

PRZEWODNICZĄCY ZG:

doc. dr hab. Waldemar Pfeiffer (UAM Poznań)

SEKRETARZ GENERALNY:

dr Marta de Mezer

Z-CA SEKRETARZA GENERALNEGO:

mgr Ludwik Lange

WICEPRZEWODNICZĄCY:

doc. dr hab. Stanisław Kolbuszewski

doc. dr hab. Marek Kornaszewski (został zastąpiony przez prof. dr hab. Wandę Krzemińską)

CZŁONEK PREZYDIUM:

doc. dr hab. Karol Janicki

SKARBNIK:

mgr Stefan Gontarczyk

CZŁONKOWIE ZARZĄDU:

prof. A. Bartoszewicz

prof. T. Krzeszowski

doc. dr hab. J. Brzeziński

doc. dr hab. T. Woźnicki

doc. K. Koczy

dr Z. Magnuszewska

dr W. Oleksy

dr W. Roszczynowa

dr M. Szczodrowski

KOMISJA REWIZYJNA:

doc. C. Załubska

dr J. Figas

dr Olesiński

dr J. Sygnecki

mgr H. Czerwińska

Zarząd Główny w latach 1986-1989

Prof. Henryk Zbierski (1925 -1995)

PREZYDIUM ZG

PRZEWODNICZĄCY ZG:

prof. dr hab. Henryk Zbierski (UAM Poznań)

SEKRETARZ GENERALNY:

dr Czesław Karolak

Z-CA SEKRETARZA GENERALNEGO:

mgr Ludwik Lange

WICEPRZEWODNICZĄCY:

doc. dr hab. Stanisław Kolbuszewski

dr Zofia Magnuszewska

doc. dr hab. Eugeniusz Tomiczek

dr Wiesław Oleksy

SKARBNIK:

mgr J. Krauze

CZŁONKOWIE PREZYDIUM ZG:

dr Marta de Mezer

mgr P. Danielewicz

dr Teresa Siek-Piskozub (członek prezydium od 1987)

CZŁONKOWIE ZARZĄDU:

dr hab. E. Zawadzka

mgr Z. Adaszyński

dr M. Szczodrowski

mgr L. Krzemiński

dr W. Roszczynowa

mgr L. Sobolew

dr H. Maleńczyk

mgr Bartkowiak (przedstawiciel TWP)

KOMISJA REWIZYJNA:

mgr J. Danielewski (przew.)

dr J. Nitecka

prof. C. Załubska

dr A. Kątny

dr M. Rakowska

Zarząd Główny w latach 1989-1992

Prof. Józef Darski (1941-2016)

PREZYDIUM ZG

PRZEWODNICZĄCY ZG:

prof. dr hab. Józef Darski (UAM Poznań)

SEKRETARZ GENERALNY:

dr Teresa Tomasziewicz

Z-CA SEKRETARZA GENERALNEGO:

mgr Ludwik Lange

WICEPRZEWODNICZĄCY:

doc. dr hab. Józef Sypnicki

CZŁONEK PREZYDIUM:

dr Teresa Siek-Piskozub

SKARBNIK:

brak skarbnika, nadzór nad finansami PTN pełnił dr Wojciech Piskozub

CZŁONKOWIE ZARZĄDU:

dr E. Banasik

dr M. Szafrąński

dr E. Niezgoda

dr M. Szczodrowski

dr Z. Magnuszewska

KOMISJA REWIZYJNA:

mgr A. Giel (przew.)

mgr W. Wojciechowska

dr M. Jakóbczyk

Zarząd Główny w latach 1992-1995

Prof. Hanna Komorowska

PREZYDIUM ZG

PRZEWODNICZĄCY ZG:

prof. dr hab. Hanna Komorowska (UW)

SEKRETARZ GENERALNY:

dr Teresa Siek- Piskozub

Z-CA SEKRETARZA GENERALNEGO oraz SKARBNIK:

mgr Ludwik Lange

WICEPRZEWODNICZĄCY:

prof. Czesław Karolak

CZŁONKOWIE ZARZĄDU:

prof. dr hab. E. Zawadzka

prof. M. Szczodrowski

dr H. Maleńczyk

dr Z. Magnuszewska

dr B. Szumilewicz

mgr K. Sacha

(W skład Zarządu wchodzi też zgodnie ze statutem przewodniczący poszczególnych okręgów)

KOMISJA REWIZYJNA:

mgr B. Jankowski (przew.)

A. Garstecka

W. Kaczmarek

Zarząd Główny w latach 1995-1998

Prof. Teresa Siek-Piskozub

PREZYDIUM ZG

PRZEWODNICZĄCA ZG:

prof. dr hab. Teresa Siek-Piskozub (UAM)

SEKRETARZ GENERALNY:

dr Aleksandra Jankowska

WICEPRZEWODNICZĄCA:

prof. Wanda Krzemińska

SKARBNIK:

Brak skarbnika; funkcję księgowego pełni Księgowy Komitetu Olimpiady Języka Niemieckiego dr Wojciech Piskozub

CZŁONKOWIE ZARZĄDU:

prof. H. Komorowska

dr Z. Magnuszewska

prof. E. Zawadzka

dr M. Szafrąński

prof. I. Nowicka-Koźluk

mgr J.H. Zielińska

prof. J. Zaniewski

(W skład Zarządu Głównego wchodzi również przewodniczący okręgów)

KOMISJA REWIZYJNA:

prof. M. Szczodrowski

mgr M. Morawiec

prof. W. Wilczyńska

Zarząd Główny w latach 1998-2001

PREZYDIUM ZG

PRZEWODNICZĄCA ZG:

Prof. dr hab. Teresa Siek-Piskozub (UAM)

SEKRETARZ GENERALNY:

prof. dr hab. Babara Skowronek
mgr Jolanta Gorbacz-Pazera

WICEPRZEWODNICZĄCA:

prof. Weronika Wilczyńska

SKARBNIK:

mgr Grzegorz Grygiel

CZŁONKOWIE ZARZĄDU:

prof. E. Zawadzka
prof. P. Płusa
dr Z. Magnuszewska

dr E. Banasik
mgr R. Kasza
prof. J. Zaniewski

KOMISJA REWIZYJNA:

dr A. Jankowska
prof. M. Szczodrowski

prof. K. Iwan

Zarząd Główny w latach 2001-2004

Prof. Weronika Wilczyńska

PREZYDIUM ZG

PRZEWODNICZĄCA ZG:

prof. dr hab. Weronika Wilczyńska (UAM)

SEKRETARZ GENERALNY:

dr Katarzyna Karpińska-Szaj

WICEPRZEWODNICZĄCY:

prof. dr hab. Kazimiera Myczko
prof. dr hab. Elżbieta Zawadzka-Bartnik

SKARBNIK:

mgr Anna Garstecka

3. Funkcje, honorowe tytuły i odznaczenia

CZŁONKOWIE ZARZĄDU:

prof. dr hab. P. Płusa	mgr J. Gorbacz-Pazera
dr hab. H. Widła	mgr K. Trychoń-Cieślak
dr H. Maleńczyk-Boguszewska	mgr G. Grygiel

REDAKTOR NACZELNY CZASOPISMA PTN *NEOFILOLOG*:

prof. dr hab. T. Siek-Piskozub

KOMISJA REWIZYJNA:

dr A. Jankowska (przew.)	mgr A. Kaczmarek
prof. dr hab. J. Zaniewski	

Zarząd Główny w latach 2004-2007

PREZYDIUM ZG

PRZEWODNICZĄCA ZG:

prof. dr hab. Weronika Wilczyńska (UAM)

SEKRETARZ GENERALNY:

dr hab. Anna Cieślicka

WICEPRZEWODNICZĄCY:

prof. dr hab. Elżbieta Zawadzka-Bartnik
prof. dr hab. Teresa Siek-Piskozub
prof. dr hab. Halina Widła

SKARBNIK:

mgr Anna Garstecka

CZŁONKOWIE ZARZĄDU:

prof. dr A. Niżegorodcew	dr H. Maleńczyk-Boguszewska
prof. dr hab. P. Płusa	dr K. Trychoń-Cieślak
dr D. Wiśniewska	

Z-CY CZŁONKÓW ZARZĄDU:

dr E. Gajewska
mgr E. Jastrzębska

REDAKTOR NACZELNY CZASOPISMA *NEOFILOLOG*:

Prof. UAM dr hab. K. Karpińska-Szaj

KOMISJA REWIZYJNA:

dr A. Jankowska (przew.)	dr A. Kaczmarek
prof. dr hab. K. Myczko	

Zarząd Główny w latach 2007-2010

Prof. dr hab. Halina Widła

PREZYDIUM ZG

PRZEWODNICZĄCA ZG:

prof. dr hab. Halina Widła (UŚ Katowice)

SEKRETARZ GENERALNY:

prof. dr hab. Mirosław Pawlak

WICEPRZEWODNICZĄCY:

prof. dr hab. Anna Niżegorodcew

prof. dr hab. Anna Cieślicka

SKARBNIK:

dr Małgorzata Twardoń

Prof. Halina Widła

CZŁONKOWIE ZARZĄDU:

prof. dr hab. W. Wilczyńska

prof. dr hab. E. Zawadzka-Bartnik

prof. dr hab. K. Drożdżał-Szelest

prof. dr hab. A. Michońska-Stadnik

dr hab. U. Paprocka-Piotrowska

dr J. Knieja

Z-CY CZŁONKÓW ZARZĄDU:

dr E. Andrzejewska

dr H. Maleńczyk-Boguszewska

REDAKTOR NACZELNY CZASOPISMA *NEOFILOLOG*:

Prof. UAM dr hab. K. Karpińska-Szaj

KOMISJA REWIZYJNA:

dr M. Sowa (przew.)

prof. dr hab. T. Siek-Piskozub

prof. dr hab. P. Płusa

Zarząd Główny w latach 2010-2013

Prof. dr hab. Halina Widła

PREZYDIUM ZG

PRZEWODNICZĄCA ZG:

prof. dr hab. Halina Widła (UŚ Katowice)

SEKRETARZ GENERALNY:

prof. dr hab. Mirosław Pawlak

WICEPRZEWODNICZĄCY:

prof. dr hab. Anna Michońska-Stadnik

dr Jolanta Knieja

SKARBNIK:

dr Małgorzata Twardoń

dr hab. Anna Jaroszewska

Prof. Halina Widła

CZŁONKOWIE ZARZĄDU:

prof. dr hab. W. Wilczyńska

dr hab. U. Paprocka-Piotrowska

prof. dr hab. K. Drożdżał-Szelest

dr H. Małeńczyk-Boguszewska

Z-CY CZŁONKÓW ZARZĄDU:

dr M. Spychała

mgr J. Wydrzyńska

REDAKTOR NACZELNY CZASOPISMA *NEOFILOLOG*:

Prof. UAM dr hab. K. Karpińska-Szaj

KOMISJA REWIZYJNA:

dr M. Sowa (przew.)

mgr J. Stańczyk

dr A. Kaczmarek

mgr T. Róg

dr J. Pędzisz

Zarząd Główny w latach 2013-2016

Prof. Mirosław Pawlak

PREZYDIUM ZG

PRZEWODNICZĄCY ZG:

prof. dr hab. Mirosław Pawlak (WP-A.UAM Kalisz, PWSZ Konin)

SEKRETARZ GENERALNY:

dr Ewa Andrzejewska

WICEPRZEWODNICZĄCY:

prof. zw. dr hab. Anna Michońska-Stadnik

dr Jolanta Knieja

SKARBNIK:

dr hab. Anna Jaroszevska

CZŁONKOWIE ZARZĄDU:

prof. dr hab. H. Widła

dr hab. M. Sowa

prof. UAM dr hab. K. Drożdżał-Szelest

dr M. Spychała

prof. dr hab. U. Paprocka-Piotrowska

dr M. Jedynak

Z-CY CZŁONKÓW ZARZĄDU:

dr A. Seretny

dr K. Mihułka

REDAKTOR NACZELNY CZASOPISMA *NEOFILOLOG*:

prof. dr hab. K. Karpińska-Szaj

KOMISJA REWIZYJNA:

dr R. Kucharczyk (przew.)

dr A. Kucharska

dr hab. I. Janowska

dr J. Stańczyk

Zarząd Główny w latach 2016-2019

Prof. Katarzyna Karpińska-Szaj

PREZYDIUM ZG

PRZEWODNICZĄCA ZG:

prof. dr hab. Katarzyna Karpińska-Szaj (UAM – Poznań)

SEKRETARZ GENERALNY:

dr hab. Małgorzata Bielicka

WICEPRZEWODNICZĄCY:

prof. UAM dr hab. Krystyna Drożdżał-Szelest

dr Ewa Andrzejewska

SKARBNIK:

dr Radosław Kucharczyk

CZŁONKOWIE ZARZĄDU:

dr hab. I. Janowska

dr hab. A. Jaroszewska

dr J. Knieja

prof. dr hab. M. Pawlak

dr hab. A. Seretny

prof. AP dr hab. D. Werbińska

Z-CY CZŁONKÓW ZARZĄDU:

dr M. Jedynak

dr A. Surdyk

REDAKTOR NACZELNY CZASOPISMA *NEOFILOLOG*:

prof. dr hab. U. Paprocka-Piotrowska

dr hab. A. Jaroszewska (od 14 kwietnia 2018 r.)

KOMISJA REWIZYJNA:

prof. UAM dr hab. D. Wiśniewska (przew.) dr hab. E. Wąsikiewicz-Firlej

dr hab. M. Jaworska

prof. UZ dr hab. J. Zawodnik

dr J. Kic-Drgas

3.2. HONOROWI PREZESI I HONOROWI CZONKOWIE PTN

Zgodnie ze statutem Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego § 11 „Członkiem honorowym może zostać osoba wybitnie zasłużona dla Towarzystwa lub celów Towarzystwa, w wyniku tajnego głosowania przeprowadzonego przez Walne Zgromadzenie. (...) Każdy członek ma prawo zgłoszenia kandydata na członka honorowego, kierując pisemny wniosek wraz uzasadnieniem do Zarządu Głównego przynajmniej na dwa tygodnie przed głosowaniem. Wniosek taki powinien być poparty co najmniej 10 podpisami innych członków”.²¹⁵

Poniżej lista honorowych prezesów i honorowych członków PTN:

- **rok 1973**
prof. Mieczysław Brahmer
prof. Zygmunt Czerny
prof. Stanisław Helsztyński
prof. Tadeusz Grzebieniowski
prof. Michał Cieśla
doc. Stefan Kubica
prof. Zdzisław Żygulski
dr Zofia Bastgen
mgr Alojzy Brzeski
mgr Jadwiga Kołodzka
- **rok 1976**
prof. Ludwik Zabrocki
- **rok 1979**
prof. Stanisław Gniadek
dr Antoni Prejbisz
prof. Jacek Fisiak – honorowy Prezes PTN
- **rok 1986**
Prof. Rudolf Zellweger (Szwajcaria)
Prof. Johannes Rössler (Niemcy)
Prof. Karl Jansen (Finlandia)
prof. Waldemar Pfeiffer – honorowy Prezes PTN
dr Janina Smólska
mgr Anna Zawadzka
mgr Stefan Gontarczyk
- **rok 2007**
mgr Anna Garstecka

²¹⁵ Zob. Statut PTN. W: www.poltowneo.org [DW: 19.03.2019].

3.3. ODZNACZENI MEDALEM IM. PROF. LUDWIKA ZABROCKIEGO

Odznaczenie honorowe przyznawane jest wybitnie zasłużonym działaczom Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego. Medale nadaje Kapituła Medalu, która jest powoływana spośród Laureatów Medalu, a także członków honorowych Towarzystwa. W jej skład (7 osób) wchodzi *ex officio* urzędujący przewodniczący ZG Towarzystwa. Funkcję Dziekana Kapituły Medalu pełniła w latach 2004-2013 prof. dr hab. Teresa Siek-Pisokozub²¹⁶. W kadencjach 2007-2010 i 2010-2013 skład Kapituły Medalu przedstawiał się następująco: Dziekan Kapituły – prof. Teresa Siek-Pisokozub, członkowie Kapituły – prof. prof. J. Fisiak, H. Komorowska, W. Pfeiffer, E. Zawadzka-Bartnik, H. Widła (z urzędu) i dr Z. Magnuszewska. W latach 2013-2016 funkcję Dziekana Kapituły pełniła prof. dr hab. Elżbieta Zawadzka-Bartnik, a funkcje członków sprawowali: prof. prof. Waldemar Pfeiffer, Jacek Fisiak, Mirosław Pawlak (z urzędu), Weronika Wilczyńska i dr Halina Małeńczyk-Boguszewska jako Sekretarz Kapituły. We wrześniu 2016 r. na mocy uchwały Zarządu Głównego Dziekanem Kapituły w kadencji 2016-2019 została prof. dr hab. Halina Widła, skład członkowski pozostał bez zmian²¹⁷. Prof. Mirosława Pawlaka jako członka z urzędu zastąpiła przewodnicząca ZG prof. dr hab. Katarzyna Karpińska-Szaj.

Nagradzanie członków PTN, a także szczególnie zasłużonych Przyjaciół Towarzystwa, Medalem im. prof. Ludwika Zabrockiego odbywało się zgodnie z Regulaminem Medalu²¹⁸. W nowym Statucie Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego z roku 2017 został dodany odrębny rozdział (VII. Nagrody i wyróżnienia, §46) regulujący przyznawanie tego najwyższego wyróżnienia²¹⁹.

Pierwszymi medalistami uhonorowanymi Medalem im. prof. Ludwika Zabrockiego na V Walnym Zjeździe Towarzystwa w roku 1986 w Poznaniu zostali: prof. Antoni Prejbisz, doc. Stefan Kubica, mgr Stanisław Gontarczyk, prof. Jacek Fisiak, prof. Stanisław Gniadek, prof. Waldemar Pfeiffer, prof. Jerzy Brzeziński, prof. Michał Cieśla, prof. Witold Ostrowski, doc. dr hab. Tadeusz Woźnicki.

²¹⁶ Skład Kapituły Medalu z lat wcześniejszych nie jest podany z braku dokładnych informacji w dokumentacji ZG PTN (ZM/HMB).

²¹⁷ Zob. „Protokół z zebrania Zarządu PTN w dniu 6.09.2016”. Dokumentacja ZG.

²¹⁸ Zob. „Regulamin Nadawania Medalu im. prof. L. Zabrockiego przez Polskie Towarzystwo Neofilologiczne został przyjęty przez Walny Zjazd w Poznaniu dnia 7 września 2004 r. W: Protokół Walnego Zjazdu Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego. *Neofilolog* 25: 109-110.

²¹⁹ Nowy Statut Towarzystwa został przyjęty w dniu 5 września 2017 r. przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego w Olsztynie. Statut jest ogólnie dostępny na stronie <http://www.poltowneo.org/o-ptn-main/statut.html>

3. Funkcje, honorowe tytuły i odznaczenia

W latach kolejnych Medalem im. prof. Ludwika Zabrockiego zostali odznaczeni:

- **rok 1989:**
prof. dr hab. Hanna Komorowska
dr Zofia Magnuszewska
dr Elwira Banasik
dr Władysław Roszczynowa
dr Marceli Szafrński
- **rok 1990:**
Harald Schubert (Niemcy)
- **rok 1994:**
prof. dr hab. Franciszek Grucza
mgr Ludwik Lange
prof. dr hab. Hubert Orłowski
prof. dr hab. Aleksander Szulc
- **rok 1996:**
prof. dr hab. Jan Zaniewski
- **rok 2001:**
prof. dr hab. Teresa Siek-Piskozub
prof. dr hab. Paweł Płusa
- **rok 2004:**
prof. dr hab. Władysław Woźniewicz
- **rok 2005:**
prof. dr hab. Marian Szczodrowski
mgr Katarzyna Trychoń-Cieślak
- **rok 2007:**
prof. dr hab. Elżbieta Zawadzka-Bartnik
- **rok 2010:**
prof. dr hab. Weronika Wilczyńska
dr Halina Maleńczyk-Boguszewska
- **rok 2013:**
prof. dr hab. Kazimiera Myczko
- **rok 2016:**
prof. dr hab. Halina Widła

4. PTN we wspomnieniach i zdjęciach

4.1. 1969-2009

*Przeszłość to jest dziś,
tylko cokolwiek dalej*
Cyprian Kamil Norwid

Prezentowane poniżej wspomnienia świadczą o niezwyklej roli, jaką odegrało/odgrywa Polskie Towarzystwo Neofilologiczne w życiu zawodowym, karierze naukowej, a także w życiu społecznym neofilologów w Polsce. Przywołajmy słowa wspomnień prof. Elżbiety Zawadzkiej-Bartnik z Instytutu Filologii Germańskiej Uniwersytetu Warszawskiego, której ogromny dorobek naukowy oraz wysoko ceniona aktywność w działalności PTN są powszechnie znane: „Niezwykle mile wspominam sobotnie spotkania okręgu Warszawskiego PTN w Pałacu Kultury, które dały mi możliwość poznania ważnych dla glottodydaktyki polskiej osób, jak dr Janina Smólska, prof. Michał Cieśla, prof. Jan Rusiecki, doc. Tadeusz Woźnicki, dr Antoni Prejbisz i inni. Wygłaszane podczas spotkań referaty, ciekawe merytoryczne dyskusje wpłynęły niewątpliwie na kształtowanie się moich poglądów dotyczących uczenia się i nauczania języków obcych, a także kształcenia nauczycieli”.

Mamy nadzieję, że spotkania, różne formy kontaktów, które oferuje Polskie Towarzystwo Neofilologiczne z tymi, którzy zechcieli przekazać nam fragmenty swoich wspomnień, dostarczą nowych, bogatych, interesujących przeżyć intelektualnych i towarzyskich następnym pokoleniom członków naszego Towarzystwa, bo przeszłość odnajdujemy w teraźniejszości, a w przyszłości teraźniejszość.

Kartę wspomnień rozpoczyna pan **profesor Waldemar Pfeiffer** z Instytutu Lingwistyki Stosowanej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

POLSKIE TOWARZYSTWO NEOFILOLOGICZNE

Wspomnienie honorowego przewodniczącego z okazji Jubileuszu Towarzystwa

Reaktywowane przez profesora Ludwika Zabrockiego w 1969 roku Polskie Towarzystwo Neofilologiczne z siedzibą Zarządu Głównego w Poznaniu stało się od samego początku jedynym wówczas w kraju stowarzyszeniem skupiającym neofilologów wszystkich języków obcych, zwłaszcza czterech głównych: angielskiego – niemieckiego – francuskiego i rosyjskiego, które tworzyły własne sekcje w powstających stopniowo oddziałach wojewódzkich. Wystąpiła wtedy bezprzykładna w historii naszej dziedziny integracja pozioma, której towarzyszyła integracja pionowa umożliwiona poprzez członkostwo w PTN nauczycieli wszystkich szczebli i typów szkół. Tak więc ta wertykalna oś integracyjna: od profesora uniwersytetu do nauczycieli szkół podstawowych ułatwiła z jednej strony transfer wiedzy uniwersyteckiej do praktyki szkolnej, z drugiej zaś poznanie problemów praktyki nauczania i wspólne ich rozwiązywanie.

Wymienione nurty integracyjne były i są nadal silną stroną naszego towarzystwa, mimo, że jego znaczenie w sposób naturalny osłabło w związku z powstawaniem silnych – i w pewnym sensie konkurencyjnych – towarzystw monolingwalnych, takich jak na przykład Polskie Towarzystwo Nauczycieli Języka Niemieckiego, czy Stowarzyszenie Germanistów Polskich i analogicznych do nich stowarzyszeń przedstawicieli innych języków.

Piszący te słowa był jednym z wielu członków założycieli naszego Towarzystwa i – jako asystent w jednostce naukowej profesora Ludwika Zabrockiego: Zakładzie Językoznawstwa Stosowanego UAM w Poznaniu – jego prawą ręką jako pierwszego prezesa PTN, a także pomocnikiem ówczesnego sekretarza generalnego, doc. Stefana Kubicy, który ze względów zdrowotnych zrezygnował po roku z pełnienia tej funkcji. Tuż po promocji przejąłem na początku 1971 roku pełnienie funkcji sekretarza generalnego, a następnie pełniłem ją z wyboru sekretarzując kolejnym prezesom, profesorowi Jackowi Fisiakowi i profesorowi Stanisławowi Gniadkowi, by w roku 1979 zostać kolejnym prezesem towarzystwa.

Ta działalność stała się do czasów obecnych zaczątkiem mojej ponad trzydziestoletniej działalności społecznej w wielu towarzystwach naukowych krajowych i zagranicznych o charakterze międzynarodowym i światowym. Zaangażowanie na rzecz wspólnoty naukowej i pedagogicznej stało się moim powołaniem, by nie powiedzieć pasją. Sprawiało mi to wiele satysfakcji i radości, pozwoliło nawiązać szereg nieprzemijających więzi koleżeńskich i przyjaźni, które w Polskim Towarzystwie Neofilologicznym mają wśród jego członków do dzisiaj ogromne znaczenie.

Nasze Towarzystwo odgrywało wielką rolę w międzynarodowych stowarzyszeniach neofilologicznych, takich jak FIPLV czy IDV, wnosząc swój naukowy

i organizacyjny wkład w ich funkcjonowanie i rozwój, co zostało odpowiednio docenione w uznaniu rangi naszej całej neofilologii na mapie Europy i Świata.

Kończąc, chciałbym z okazji naszego Jubileuszu złożyć wszystkim nie wymienionym tu z nazwiska, ale znanym w naszym środowisku i przedstawionym w tej publikacji jubileuszowej, społecznie pracującym Koleżankom i Kolegom, najlepsze życzenia wielu sukcesów i satysfakcji, dziękując im jednocześnie za włożony już trud i poświęcenie na rzecz naszej wspólnoty. Towarzystwu życzę dalszego rozwoju i prężnej działalności na rzecz nauczycieli i ich uczniów w realizacji szczytnych idei poznawania innych języków i kultur dla pogłębiania międzynarodowej współpracy i przyjaźni.

Prof. dr hab. Waldemar Pfeiffer Poznań, w maju 2009 roku

Prof. dr hab. Halina Widła

*Instytut Filologii Romańskiej
Uniwersytet Śląski w Katowicach*

Moje pierwsze i dość mgliste wspomnienie związane z Towarzystwem to udział w konferencji w 1984 roku w Katowicach, a potem długa przerwa w aktywności. Działalność w strukturach Towarzystwa rozpoczęłam praktycznie w 2000 roku jako nowy członek Zarządu Głównego. Początkowo moja znajomość środowiska ograniczała się do dwudziestu, może trzydziestu osób. Z dala od Poznania, postanowiłam więc pomóc Towarzystwu przez upublicznienie naszych działań w Internecie. I właśnie ta praca pomogła mi dobrze poznać PTN – wszak żadna godna wzmianki sprawa nie ujrzała światła dziennego bez mojej wiedzy! Poznałam wielu wspaniałych ludzi, których potem spotykałam na naszych rocznych konferencjach. Z kolei dwie kadencje pracy w Zarządzie dały mi szansę zaznajomienia się z doświadczeniem moich znakomitych Poprzedniczek. I ani się obejrzałam, jak przyszła i na mnie kolej!

Wspomnienia? Jest ich tyle, ile corocznych spotkań Zarządu, ile konferencji w ośrodkach akademickich w całej Polsce i za granicą, ile nieformalnych wizyt i dyskusji, ile wieczornych rozmów telefonicznych najczęściej prowadzonych z Weroniką, Teresą, Mirkiem, Katarzyną, Małgosią, ile wymienionych przez te lata maili – tych bardzo ważnych i mniej ważnych, ile wspólnych trosk i radości – tych ostatnich na szczęście zdecydowanie więcej. Jest tych wspomnień tyle, ilu członków PTN, bo nie ma na obecnej liście Towarzystwa ani jednej osoby, z którą bym się nie zetknęła przynajmniej listownie. Czy nie warto dla tych wszystkich wspomnień znaleźć się w tym niezwykłym gronie?

A przecież to niezwykle grono spotyka się w określonym celu – jedynej w swoim rodzaju, unikalnej wymiany doświadczeń teoretyków i praktyków, których praca związana jest z nauczaniem języków obcych. Polski staje się więc *lingua franca*, bo w jakim innym języku moglibyśmy się porozumieć, dowiedzieć, co odkryli germaniści, jak uczą rusycyści a jak poloniści, co nowego w anglistycznym świecie, co wdrażają romaniści i dlaczego tego wszystkiego nie porównać, nie spróbować na własnym gruncie? Dlaczego nie publikować tekstów dla wspólnego pożytku? Dlaczego się nie pospierać w imię własnych racji i nie pomóc tym, którzy akurat tego się jeszcze nie dowiedzieli? Gdzie postuchać praktyków, którzy już nie raz nasze teoretyczne postulaty skonfrontowali z taką rzeczywistością, z jaką na co dzień nie mamy do czynienia? A gdzie praktycy usłyszą tyle teorii w pigułce? Kiedy znaleźliby na to czas?

Ceńmy sobie tę niezwykłość i ją pielęgnujmy. Należymy w większości również do towarzystw monolingwalnych. Mamy więc wspaniałe dopełniające się fora działalności. Nie nasze to sukcesy, ale wspaniałych naszych poprzedników, którzy te cele wytyczali, którzy umieli zadbać o rozwój naszego środowiska, którzy nam później wskazywali drogę, zaszczepiali te wszystkie potrzeby. Ilość członków Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego dowodzi, że mieli rację.

Zmieniły się realia w których działamy i umiemy się do nich dostosować ale przesłanie pozostało to samo od 80 lat. Jestem pewna, że nie zmieni się i w kolejnych latach. Życzę wszystkiego, co najlepsze Wszystkim dawnym i obecnym Członkom Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego. Fakt, że mogę to uczynić jako przewodnicząca i w dodatku z tak niezwykłej okazji, jest dla mnie ogromnym i wzruszającym zaszczytem.

Przewodnicząca PTN
Halina Wiśła

Prof. dr hab. Teresa Siek-Piskozub

Instytut Filologii Angielskiej

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

PTN – TRUDNY OKRES PRZEJŚCIOWY

Pamięć ludzka jest ulotna, w związku z tym to co przytoczę z pewnością jest wybiórcze. Mogły też nastąpić w mojej pamięci zbitki czasowe, ponieważ były okresy, że pełniłam w Towarzystwie różne funkcje, nieraz kilka jednocześnie (np. przewodniczącej Okręgu Poznańskiego i członka ZG oraz koordynatora Studium

Języków Obcych Neofilolog, sekretarza ZG, a następnie przewodniczącej ZG i redaktora czasopisma Neofilolog, a jednocześnie z nominacji PTN członka zarządu FPLV i redaktora biuletynu informacyjnego FIPLV World News).

Moja aktywna działalność w PTN zaczęła się w najgorszym dla organizacji momencie – zmiana ustrojowa pociągała za sobą liczne perturbacje jakim poddane zostało Towarzystwo. Na pierwszym zebraniu ZG (w którym jako przewodnicząca Okręgu Poznańskiego pełniłam funkcję członka zarządu) we wrześniu 1990 r. przewodniczący prof. Józef Darski poinformował nas, iż właśnie wpłynęło zawiadomienie od Polskiej Akademii Nauk, że wraz z początkiem nowego roku (1991) przestaje ona finansować działalność towarzystw. PTN miał wtedy lokal w Poznańskim Towarzystwie Przyjaciół Nauk i przydzielony przez urząd telekomunikacji telefon, a na etacie sekretarkę i księgową (etaty dzielone były z Ogólnopolskim Komitetem Głównym Olimpiady Języka Niemieckiego finansowanym przez MEN). Aby rozwiązać umowę należało z 3-miesięcznym wyprzedzeniem dostarczyć stosowne pismo pracownikom. Na szczęście Olimpiady miały być w dalszym ciągu finansowane przez MEN, w związku z tym do czasu uregulowania sytuacji finansowej pani Renata Budzyńska prowadząca sekretariat wyraziła zgodę na ograniczenie jej wynagrodzenia do wysokości finansowanej przez MEN. Gorzej było z uregulowaniem spraw dotyczących księgowości, ponieważ przy okazji wyszło, że księgowa jest w zasadzie wirtualna – przebywa za granicą. Były trudności nie tylko z uzyskaniem informacji, co możemy w zaistniałej sytuacji zrobić, aby przetrwać, ale nawet z wręczeniem jej wypowiedzenia. Na prośbę przewodniczącego i za moją namową, mój mąż, dr Wojciech Piskozub, wyraził zgodę na społeczne przyjęcie funkcji księgowego i zajęcie się finansami PTN i KGOJN do końca roku, gdy wiązała nas umowa z poprzednią księgową, a wraz z nowym rokiem, podobnie jak sekretarka finansowany miał być z części dotyczącej KGOJN do czasu znalezienia innych źródeł.

ZG zaczął poszukiwać nowych sposobów finansowania, zwłaszcza że w poprzedniej kadencji podjęto uchwałę o publikowaniu biuletynu PTN *Neofilolog* a ukazał się tylko jeden numer. Oczekiwano, że nowy ZG kontynuować będzie publikację biuletynu. Ponadto, do 1991 roku ZG nie ściągał składek członkowskich, bo dysponując środkami z PAN i MEN, nie odczuwał takiej potrzeby. Składki członkowskie wpływały (bądź nie - jeśli Zarządy Okręgowe tego nie pilnowały) na konta Okręgów. Brakowało więc pieniędzy na opłacenie lokalu ZG, korespondencję itp. Koszty administracyjne przeniesiono w całości na KGOJN do czasu, gdy kondycja finansowa się poprawi.

Na Nadzwyczajnym Walnym Zjeździe w Zielonej Górze zmieniono Statut PTN, aby umożliwić podjęcie działalności gospodarczej. Gdy uzyskaliśmy już taką możliwość, otworzyliśmy Szkołę Języków Obcych „Neofilolog”. Paradoksalnie pogarszająca się sytuacja wielu instytucji państwowych sprzyjała naszej

inicjatywie. Uzyskaliśmy w darowiźnie meble po likwidowanym barze, padający instytut resortowy, który zmniejszał kadrę, ale w dalszym ciągu dysponował pustymi lokalami, za niewielką odpłatnością wynajął nam sale w pobliżu siedziby ZG. Rektor UAM podjął decyzję o sfinansowaniu kursów języków obcych dla pracowników uczelni, a także wyraził zgodę na prowadzenie zajęć w nie zagospodarowanym jeszcze budynku po byłej PZPR przejętym przez uczelnię. Wszystko to sprzyjało rozwojowi naszej Szkoły. Wymagało też dużego zaangażowania wielu członków PTN z Okręgu Poznańskiego. Pamiętam jak sami wnosiliśmy подарowane nam meble do sal, godziny przesiedziane przy telefonie, gdy prowadziliśmy rekrutację do grup, hospitacje zajęć, gdy powstawały konflikty. A takich też nie brakowało, bo zmieniały się relacje uczeń – nauczyciel na klient – usługodawca, a nie wszyscy prowadzący zajęcia chcieli to zrozumieć.

Pierwsze numery *Neofilologa* (nr 2-3) finansowane były dzięki dochodom ze Szkoły. Po kilku latach musieliśmy ją jednak zamknąć, a raczej rzec się na korzyść emerytowanych członków PTN, którzy zaangażowani byli w jej prowadzenie. W owym czasie powstało bowiem wiele prywatnych szkół i rywalizowanie z nimi było już trudne. Zyski ze Szkoły, po opłaceniu sal i nauczycieli były minimalne, a prowadząc działalność gospodarczą narażeni byliśmy na kontrole urzędów finansowych. Nie można też było akumulować dochodów, bo ulegałyby opodatkowaniu. Na szczęście już wtedy sytuacja się poprawiła – przybywało nam członków, a składki zgodnie z nowym statutem wpływały na konto ZG. Okręgi w dużej mierze zanikały jako formalne byty, co nie oznacza, że zanikała w nich wszystkich działalność. Ale ta sytuacja była zróżnicowana.

Udało nam się też pozyskać dofinansowanie *Neofilologa* przez Komitet Badań Naukowych, dzięki zaangażowaniu profesorów, aktualnych bądź byłych członków PTN, którzy pisali nam dobre recenzje. Takie dofinansowanie otrzymaliśmy do numerów 4-18. Zmieniliśmy też nazwę z 'biuletynu' na 'czasopismo'. Potem już KBN przestał nas dofinansowywać, ale nauczyliśmy się tak organizować konferencje, aby z przychodów z wpisowego oraz dotacji współorganizatorów starczyło też na publikacje, zwłaszcza że w międzyczasie koszt publikacji ograniczył się w zasadzie do ceny druku i wysyłki – resztę wykonywałam społecznie z pomocą rodziny. Na szczęście większość artykułów przychodziła już w wersji elektronicznej. Ale było też tak, że 2 numery (nr 4 i 5) 'produkowaliśmy' całkowicie samodzielnie z wykorzystaniem urządzeń do powielania testów KGOJN, ponieważ nie było pieniędzy na sfinansowanie druku. Rosta też rzesza naszych członków a wraz z nimi, jak już wspomniałam, wpływy ze składek.

Oprócz dorocznych konferencji ogólnopolskich organizowanych lub współorganizowanych z okręgami udało nam się zorganizować w Poznaniu 2 konferencje (w 1993 i w 2001 r.) we współdziałaniu z Fédération Internationale des Professeurs de Langues Vivantes, które zgromadziły nauczycieli języków z całego

świata (zob. *Neofilolog* 7, 8 i 9, Siek-Piskozub 2002a). Konferencje odbywały się w intencji aktywizacji Regionu Europy Centralnej FIPLV. Ten cel tylko częściowo udało się nam osiągnąć. Wśród nauczycieli języków obcych regionu większym zainteresowaniem cieszyła się obecność w działaniach Regionu Zachodniego FIPLV i możliwość wyjazdów do krajów wcześniej dla nas prawie niedostępnych. Ale współpraca z FIPLV trwa do dzisiaj, a początki jej sięgają okresu przedwojennego, tuż po tym gdy powstało PTN (Freudenstein 2009).

Piszę o tym co się działo, bo trudno jest oddzielić indywidualny wkład od zespołowego, własne zaangażowanie od zaangażowania społecznego moich najbliższych (męża i syna), choć nie byli filologami a ekonomistami. Ale to właśnie ich umiejętności były w tamtym okresie bardzo nam pomocne. Wtedy głównym celem było utrzymanie PTN. Był to okres szczególnie niesprzyjający działalności społecznej, bo otwierały się nowe możliwości dla każdego kto był przedsiębiorczy i myślał o własnym sukcesie. Jednocześnie powstawały lub wyodrębniały się ze struktur PTN inne towarzystwa, bardziej wyspecjalizowane, a także często dofinansowywane przez agendy kraju danego języka. Polscy nauczyciele szkół niższych szczebli nie byli też tak bardzo zainteresowani uczestnictwem w działalności towarzystw naukowych, co z przykrością mogłam zaobserwować będąc gościem różnych organizacji europejskich zrzeszonych w FIPLV. Tam na kongresie ogólnokrajowym brało udział po kilkaset osób, a na międzynarodowym nawet ponad 2000. My cieszyliśmy się, gdy przybyło 150 osób.

Były okresy, gdy miałam już dość PTN, nie starczało czasu na życie prywatne. W 1997 roku, kiedy nikt nie chciał przejąć ode mnie funkcji przewodniczącej, brakowało też chętnych w Okręgu Poznańskim do wejścia w skład ZG, a w tamtych czasach komunikacja internetowa nie była jeszcze na tyle rozwinięta, aby decyzje mogły zapadać bez faktycznego spotkania się członków, miałam ochotę zostawić to wszystko i decyzję czy kontynuować działalność, jeśli znajdą się chętni do przejęcia funkcji 'roboczych' w ZG (przewodniczącego, sekretarza, skarbnika), czy też Towarzystwo zamknąć, w przypadku braku chętnych, zostawić Walnemu Zjazdowi. To profesor Weronice Wilczyńskiej i mojemu mężowi, którzy obiecywali pomoc w dalszym prowadzeniu spraw PTN, zawdzięczałam decyzję dalszego kandydowania na funkcję przewodniczącej ZG, którą podjęłam w noc poprzedzającą Walny Zjazd. Szczęśliwie trzy lata później było już komu przekazać część swoich obowiązków. Profesor Wilczyńska znakomicie sprawdziła się w funkcji wiceprzewodniczącej i zgodziła się kandydować na funkcję przewodniczącej. Dzisiaj mam satysfakcję z tego, że udało nam się przetrwać ten trudny czas, czego nie udało się niektórym innym towarzystwom. Cieszy mnie rosnąca liczba coraz młodszych członków, z których wielu chętnych jest do poświęcenia swojego czasu na działalność na rzecz Towarzystwa. Trzymam za nich kciuki.

Aby ich zachęcić do działania podzielię się też uwagami na temat tego, co ja zyskałam działając na rzecz PTN. Gdyby nie redagowanie *Neofilologa*, a także tomów pokonferencyjnych, mój rozwój naukowy byłby znacznie wolniejszy. Przez pierwszych 16 lat pracy zawodowej byłam pracownikiem dydaktycznym w Studium Języków Obcych UAM, doktorat zrobiłam dla własnej satysfakcji. Intensywne doksztalcanie w zakresie różnych dziedzin językoznawstwa stosowanego zaszczerpiło we mnie potrzebę własnego rozwoju naukowego, śledzenie na bieżąco rozwoju różnych koncepcji teoretycznych jak i wspierających je lub negujących badań. Systematyczny udział najpierw w konferencjach krajowych, potem już jako członka egzekutywy FIPLV w międzynarodowych, wymuszał konieczność prowadzenia badań własnych, aby mieć z czym wystąpić. Mając już własny dorobek i stopnie naukowe na konferencjach owych spotykałam kandydatów na doktorantów, którzy zwracali się z prośbą o objęcie opieką naukową. Obecnie moi wychowankowie są pracownikami naukowymi wielu polskich uczelni. Czy udałooby mi się to osiągnąć bez zaangażowania w PTN – wątpię, a na pewno nie w czasie w jakim się to dokonało. Poza tym zyskałam grono przyjaciół nie tylko w Polsce. Nigdy więc tak naprawdę nie dajemy z siebie nic w zamian, nie otrzymując. Niezmiernie sobie cenię to, co zyskałam dzięki PTN.

Prof. dr hab. Weronika Wilczyńska

Instytut Filologii Romańskiej

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

JAK TO Z PTN BYŁO...

Jak to się zaczęło? Chyba gdzieś w głębokich, szarych latach 80. Byłam wtedy adiunktem na filologii romańskiej, a do naszego pokoju na 5. piętrze w Collegium Novum zaglądała czasami anglistka, dr TSP, zapraszając na kolejne spotkania w sekcji PTN („A Pani? Może Pani też by przyszła?”), a także na inne, większe imprezy naukowe. Miała czas i cierpliwość, wyjaśniała wątpliwości, czasami zostawiała jakieś materiały. Czasem po zebraniu podwoziłam ją po drodze moim małym fiatem i dyskutowaliśmy jeszcze na chodniku, przed domem. Kiedyś wyraziłam zdanie, że na zebranie przyszło tak niewiele osób i usłyszałam w odpowiedzi: „No bo to jest właśnie to-wa-rzys-two!” Szybko przekonałam się, że PTN to szansa na intelektualne wyjście poza opłotki „własnej” filologii, to także możliwość poznawania innych specjalistów z naszej, wspólnej przecież nam dziedziny. Teresa wciągnęła mnie też na któreś zebranie organizacyjne ZG –

Warszawa, PKiN („Powinnaś się przysłuchiwać, by się orientować w sprawach PTN...”) – pamiętam zdecydowane wypowiedzi kol. Elżbiety Zawadzkiej, poważne zdania kol. Zofii Magnuszewskiej, autorytet, jaki otaczał postać naszego guru – doc. H. Komorowskiej, otwartość kol. Haliny Maleńczyk, rzeczowe podejście kol. Anny Garsteckiej, wyważone wypowiedzi kol. Ludmiły Sobolew...

Nawet nie wiem, jak zostałam przewodniczącą Okręgu Poznańskiego. Nadchodził czas wielkich przemian w Polsce. Pamiętam, że to właśnie w sekcji PTN przeżyłam swój pierwszy referat wygłoszony w języku ...polskim, czy to nie dziwne, że zdarzyło mi się to dopiero gdzieś przed czterdziestką?? A na poziomie FIPLV, okres ten zaznaczył się niezbyt udaną próbą organizacji regionu Europy Środkowej. Zachowam w pamięci na zawsze ciekawe rozmowy z wieloma osobami – byli wśród nich Czeszka - śp. doc. Iva Pychova, Węgrzy - dr Judit Navracsics i prof. Zsolt Lengyel (coż to był za wspaniały bigos nad brzegami Balatonu!), Anglik – prof. E.M. Bateley i Niemiec – prof. Eynar Leopold. Były też wielokrotne wyjazdy do Gruzji i współkierowanie projektem dot. interkulturowości.

Przewodniczącą ZG zostałam przez przypadek czy raczej brak wyobraźni (zjazd w Poznaniu). Nieopatrznie zgodziłam się współkandydować, ot tak, dla przyspieszenia procedury, gdyż nie było po temu innych chętnych. Byłam pewna, że wybrana zostanie dotychczasowa Przewodnicząca, którą zresztą gorąco popierałam. No i stało się! Potem był szok, bezsenna noc i wreszcie ta refleksja: A może tak po prostu trzeba? Resztę nocy spędziłam już na studiowaniu Statutu i gorączkowym opracowywaniu planu pracy na zebranie nowego ZG (nazajutrz rano). A były to wyjątkowo chude lata PTN: Teresa Siek-Piskozub przeprowadziła co prawda Towarzystwo przez najgorsze meandry początku lat 90., mogłam też liczyć nadal na jej życzliwą pomoc i radę – zachowuję je zawsze we wdzięcznej pamięci, Mam świadomość, że bez nich nie potrafiłabym się znaleźć na międzynarodowych niekiedy salonach (Johannesburg, Ryga) ani kontynuować zapoczątkowanego przez Teresę programu dostosowywania Towarzystwa do nowych warunków.

A jedno, co było dla mnie jasne, to to, że Towarzystwo może i powinno przetrwać w nowych warunkach. Nie mogły tego miejsca wypełnić Towarzystwa „jednojęzyczne”, choć te nie zaznały trudności walki o przetrwanie dzięki wsparciu komercyjnych firm językowych i oficjalnych instancji zagranicznych. Atutem i oczywistą w tych nowych warunkach misją PTN pozostawało przecież budowanie pomostów ponad „językowymi” podziałami naszego środowiska i promowanie wewnątrz dialogu interfilologicznego właśnie. Na moich oczach dokonywał się proces samoselekcji członków na tych nowych zasadach. Na kolejnych, dorocznych konferencjach czuło się coraz bardziej wspaniałą, przyjacielską i otwartą atmosferę spotkania filologów różnych specjalności językowych, ceniących sobie właśnie przekraczanie granic swych pojedynczych specjalności!

Jak echo powracało zdanie, że przysłowiowy „własny sos” jest miły, ale nie może nikomu z nas wystarczać. I zaczął nas na nowo jednoczyć ...język polski, przyjęty szybko jako oficjalny język obrad w trakcie konferencji krajowych. Cieszyłam się, że były wśród nas także osoby specjalizujące się w mniej popularnych językach obcych, w tym esperanta i oczywiście języka polskiego jako obcego! Zyskaliśmy własne logo (w internetowym, demokratycznym głosowaniu nad kilkoma pomysłowymi projektami) autorstwa dr Agnieszki Nowickiej i własną stronę internetową – dzięki informatycznej wiedzy tajemnej prof. Haliny Widły...

Kolejne konferencje odbywały się coraz to w innym mieście, choć jako zasadę przyjął, że w przypadku braku innych propozycji, będziemy organizować je w Poznaniu... Chyba nieprędko to nastąpi! To niesamowite, od chyba 20 lat nie opuściłam żadnej, dorocznej konferencji i wygląda na to, że nie tylko ja przestrzegam tej reguły. To wiele mówi o więziach w Towarzystwie. Mam wrażenie, że znam chyba wszystkich naszych członków i sympatyków, może nie zawsze z nazwiska, ale np. z referatu czy choćby opowiedzianego w kuluarach dowcipu lub po prostu uśmiechniętej buzi... I że mogę czy możemy zwrócić się do każdego z nich w tej czy innej sprawie.

Pamiętam wielką, osobistą satysfakcję, gdy na Zjeździe w Katowicach przyjmowaliśmy we wspaniałej atmosferze nowy, całościowy tekst Statutu PTN. Z jedną poprawką: nie zgodzono się, by (jak proponowałam) sprawowanie funkcji przewodniczącego ograniczyć do dwóch kadencji. Wierna tej idei nie zgodziłam się, to już na zjeździe we Wrocławiu, kandydować po raz trzeci i zakończyłam swoje „urzędowanie”, zachowując jednak funkcję członka ZG.

Myślę, że każdy z nas ma swój potencjał i swoje optimum, a także czas, w którym powinien je ujawnić. Jeśli „nie zdążył”, trudno! Powinien ustąpić miejsca innej osobie, dając jej szanse na zostawienie swego śladu w historii PTN. Ale nadal pozostajemy oczywiście wszyscy razem i możemy na siebie liczyć i mieć w sobie partnerów do fachowych rozmów. I to jest ważne!

Prof. dr hab. Katarzyna Karpińska-Szaj

Instytut Filologii Romańskiej

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Jubileusz Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego uświadamia mi, że i moje doświadczenie z Polskim Towarzystwem sięga już dwudziestu lat..., gdyż właśnie dwadzieścia lat temu zaczynałam pracę w Instytucie Filologii Romańskiej UAM. Najpierw były spotkania w Okręgu Poznańskim, do których zachęcały

swoje asystentki prof. prof. Wanda Krzemińska i Weronika Wilczyńska. Potem wyjazdy na konferencje w charakterze pilnego słuchacza i wreszcie pierwszy udział z referatem... Zamiast jednak wspominać intelektualne i nader sympatyczne towarzyskie przeżycia w PTNie, chciałabym opowiedzieć o moim spotkaniu z panią Stefanią Kajową, plastyczką, autorką projektu Medalu im. prof. Ludwika Zabrockiego, wręczanym wybitnym działaczom Towarzystwa i osobowościom filologicznym.

Pełniłam wtedy funkcję sekretarza Zarządu Głównego i w ramach porządkowania spraw odkryliśmy, że w naszym archiwum brakuje zgody autorki medalu na scedowanie praw autorskich Polskiemu Towarzystwu Neofilologicznemu. Ówczesny Zarząd z niemałym trudem odnalazł adres pani Kajowej, a ja udałam się do szacownej, sędziwej już plastyczki ze stosownymi dokumentami. Przy pierwszej wizycie okazało się, że mąż pani Kajowej i mój tato pracowali wspólnie na Poznańskich Targach, kociarze i psiarze to najmiłsi ludzie na świecie, a w życiu liczy się właśnie doborowe towarzystwo i pasja, co w Polskim Towarzystwie Neofilologicznym pani Kajowa ceniła najbardziej... I tak przegadałyśmy cały wieczór, przekładając sprawy formalne na następne spotkanie... Stawiłam się zatem o umówionej porze, lecz niestety, na próżno dobijałam się do drzwi mieszkania plastyczki. Wiedziałam już, że p. Kajowa nie wychodzi z domu, zakupy załatwia sąsiadka, a sędziwa plastyczka przemieszcza się tylko od biurka do okna, by uchyliwszy je wpuścić ulubionego kota. Tymczasem okno było zamknięte, telefon nie odpowiadał, a na dźwięk dzwonka do drzwi i pukania odpowiadała tylko głucha cisza... Pełna najgorszych przeczuc postawiłam na równe nogi sąsiadów, którzy zaniepokoiili się równie mocno jak ja. Ustaliliśmy wspólnie, że nie ma innej rady, trzeba wyważyć drzwi... Wyciskałam już numer telefonu policji, gdy pod dom zajechała taksówka. Wsiadła z niej p. Kajowa wspierając się na ramieniu mężczyzny, który okazał się jej synem:

– Wczoraj miałam problem z sercem, trafiłam do szpitala, ale umówiłam się więc jestem... A teraz synu zaparz nam mocnej kawy, bo innej w towarzystwie nie pijam...

I tak spędziłyśmy kolejne popołudnie, gawędząc o sztuce, językach obcych, uczeniu się, miłości do zwierząt, nowych i starych czasach... a pani Stefania Kajowa wypytała mnie o laureatów Medalu im. prof. Ludwika Zabrockiego ciesząc się, że jej dzieło trafia do tak znamienitych rąk...

Prof. dr hab. Anna Cieślicka

Instytut Filologii Angielskiej

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Moja przygoda z PTN-em zaczęła się w 2001 roku, kiedy to doktor Katarzyna Karpińska-Szaj z Instytutu Filologii Romańskiej, ówczesna Przewodnicząca Okręgu Poznańskiego, poprosiła mnie o wygłoszenie referatu na czwartkowym wykładzie dla członków Okręgu. Na wykład przybyło wielu nauczycieli i studentów, zarówno z Instytutu Filologii Angielskiej, jak i Germańskiej, Romańskiej i z Katedry Glottodydaktyki, a wygłoszenie prezentacji przed nie-anglistyczną widownią było dla mnie bardzo ciekawym doświadczeniem, które rozwijałam, stając się sama członkiem i pilnym uczestnikiem czwartkowych spotkań.

Innym niezmiernie ważnym dla mnie momentem w mojej przygodzie z PTN-em była organizacja Konferencji PTN w Poznaniu w 2004 roku. Było to ogromne przedsięwzięcie organizacyjne, doskonałe doświadczenie i satysfakcjonujące wyzwanie, zwłaszcza że liczba zgłoszeń wielokrotnie przekroczyła nasze najśmielsze oczekiwania. Możliwość wymiany doświadczeń i poglądów naukowych z przedstawicielami różnych środowisk nauczycielskich i różnych filologii jest, według mnie, najcenniejszą zaletą naszego Towarzystwa.

Mgr Anna Garstecka

Akademia Ekonomiczna w Poznaniu

POLSKIE TOWARZYSTWO NEOFILOLOGICZNE WE WSPOMNIENIACH LEKTORKI ANNY GARSTECKIEJ

W latach siedemdziesiątych Polskie Towarzystwo Neofilologiczne było prężną organizacją, skupiającą liczne grono członków i sympatyków, popularyzującą wiedzę naukowo-metodyczną wśród całego środowiska neofilologów. Udział nauczycieli szkół średnich w PTN był w owym czasie dominujący.

Szczególnie miło wspominam spotkania PTN w sekcji języka niemieckiego organizowane przez Panią prof. Cecylię Załubską i Panią prof. Kazimierę Myczko.

Liczne i bardzo interesujące spotkania skłoniły mnie – młodą nauczycielkę języka niemieckiego do wstąpienia do PTN. 31 maja 1976 r. otrzymałam legitymację członkowską PTN nr 2381. Ten wysoki numer legitymacji członkowskiej najlepiej świadczy o ogromnej popularności PTN.

Pracując w I Liceum Ogólnokształcącym w Poznaniu, a następnie jako lektor, starszy wykładowca języka niemieckiego w Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, przez ponad 30 lat czynnie uczestniczyłam w działalności PTN. Brałam aktywny udział niemal we wszystkich spotkaniach Okręgu Poznańskiego, jak również w corocznych Konferencjach PTN. Korzystałam z wiedzy innych członków i dzieliłam się własnymi doświadczeniami. Słuchałam, brałam udział w dyskusjach i wygłaszałam własne referaty.

Aktywna i systematyczna działalność w PTN miała odbicie i bardzo pozytywny wpływ na moją pracę dydaktyczną w Liceum, w Akademii Ekonomicznej i całym środowisku neofilologicznym. Zaowocowały one opracowaniem szeregu materiałów dydaktycznych, a także wygłoszeniem referatów i współorganizowaniem seminariów metodycznych.

Prof. dr hab. Paweł Płusa

Instytut Filologii Romańskiej

Uniwersytet Śląski w Katowicach

KILKA OSOBISTYCH REFLEKSJI PETEENOWSKICH WEDŁUG NIEKTÓRYCH LITER ALFABETU

- A:** jak Ania Niżegorodcew podejmująca u siebie w krakowskiej kamienicy rodzinnej cały Zarząd PTN dla podsumowania niezwykle udanej konferencji w Krakowie
- E:** emocjonalne wzbogacenie związane z autentyczną radością przebywania razem i nasycenie naszych spotkań przed obradami, toku obrad i po obradach wyjątkowym klimatem oraz spontaniczną akceptacją potrzeby akademickiego biesiadowania
- F:** jak filologia = fascynacja i zauroczenie bogactwem języka tekstów mówionych i pisanych naszych znakomitych koleżanek: Elżbiety, Weroniki, Teresy, Kasi i innych wygłaszających referaty, prezentujących tok myśli w dyskusji i na posiedzeniach Zarządu Głównego
- M:** jak Medal im. prof. Ludwika Zabrockiego, jego wręczenie w toku obrad plenarnych było dla mnie wielkim przeżyciem; dziękując za to wyróżnienie i uhonorowanie miałam świadomość przyjęcia na siebie zobowiązania do kontynuowania mojej działalności w PTN

U: jak uśmiech będący sygnałem pozytywnej oceny i życzliwości; sięgam tutaj pamięcią do dnia, w którym idąc na obrady konferencji PTN w Collegium Neofilologii UAM zatrzymałem się na przejściu dla pieszych i wtedy ujrzałem *vis-a-vis* mnie dystyngowanego Pana z laseczką kierującego w moja stronę przyjazny uśmiech. Ukłoniłem się mijającemu mnie Profesorowi i aby upewnić się zapytałem koleżankę, która była obok mnie: kim jest ten miły starszy Pan? Odpowiedziała mi: chyba udajesz, że nie wiesz, to przecież prof. J. Brzeziński z UMCS! Właśnie ten Jego uśmiech upewnił mnie, że Jego ocena mojego dorobku naukowego przed habilitacją jest pozytywna!

W: jak Weronika: moim zdaniem w okresie dwóch kadencji przewodniczenia Zarządowi Głównemu przez prof. Weronikę Wilczyńską nasz PTN zapoczątkował wiele sukcesów organizacyjnych, naukowych, merytorycznych, ogólnopolskich.

Vivat PTN!

Dr Elwira Banasik

Studium Języków Obcych

Uniwersytet Śląski w Katowicach

RADOŚCI I SMUTKI Z GWIAZDĄ Z TAMTYCH LAT

Był rok 1978. Nasza delegacja z Katowic przyjechała na ogólnopolską konferencję, organizowaną tym razem przez warszawski PTN w Pałacu Kultury i Nauki. Pałac był w tamtych latach konferencyjnym mrówkowcem i trzeba było mieć harcerską orientację w terenie, aby się nie pogubić w schodach, windach, piętrach i salach. Nasza konferencja była rozproszona po różnych kondygnacjach, ale wiedzieliśmy na pewno, że spotkanie z profesorem Waldemarem Martonem jest zaplanowane na najwyższym piętrze.

Po swojej ostatniej, jeszcze ciepłej książce – „Dydaktyka języka obcego w szkole średniej. Podejście kognitywne”. Warszawa TWN, 1978, Marton stał się niekwestionowanym bożyszczem nauczycieli różnych szczebli. Jego się czytało, jego się miało w domowej biblioteczce, o nim się rozmawiało, na niego się chodziło i jeździło, o jego twórczości dyskutowało się na spotkaniach szkoleniowych. Wszystko, jak na razie, przebiegało sprawnie. Moja przyjaciółka z warszawskiej AWF stała już pod salą, gdzie miał się odbyć wykład Martona, aby zarezerwować miejsce na krześle a nie na schodkach. Ja już byłam po swoim referacie i od spotkania z Profesorem dzielił mnie tylko jeden wykład. Pocztą

pantoflową dowiedziałam się, że jeszcze nie nadjechał, ale zjawi się lada moment. Właściwie całą twórczość Martona znaliśmy od deski do deski, ale jego prelekcje zawsze zawierały jakieś nowe, praktyczne porady. Chętnie też wyczerpująco odpowiadał na pytania z sali i mimo wielkiej sławy pozbawiony był profesjonalnej zarozumiałości niektórych profesorów.

Wracając do Konferencji, sprawy zaczęły się komplikować, ponieważ poprzedzający wykład przedłużał się poza przeznaczony limit, a nieoficjalnie dowiedzieliśmy się, że winda do sali na wykład Martona zepsuła się. Nie było czasu do stracenia. Odważniejsi słuchacze zaczęli wychodzić z sali i prelegent ostatecznie zrozumiał, że jego limit czasowy już dawno się skończył. Pognaliśmy po schodach. Ja ze „szpilkami” w rękach w samych rajstopach otrzymałam na Dzień Kobiet. Ale to nic. Miejsce siedzące na krześle zostało przeze mnie zajęte, a reszta uczestników usiadła, gdzie kto mógł: na schodkach, na podłodze, bądź przyciskała się do ściany. Nagle zorientowaliśmy się, że coś jest nie tak. Czas początku prelekcji minął, a Profesor nie zjawiał się. Co się stało? Opóźnienie pociągu? Wypadek? Profesor pomylił sale? Po dziesięciu minutach zjawił się ktoś z obsługi konferencji i załamany, ale stanowczym głosem oznajmił, że Profesor nagle zachorował na korzonki i do Warszawy nie dojedzie. Dodał także, że zastępstwa za referat nie będzie i że jest prośba o wyrozumiałość i ostrożne opuszczanie zatłoczonej sali.

Obecni na sali zamarli. Rozczarowanie było na miarę dwunastu stopni w skali Beauforta. Jedni trwali w bezruchu, a inni rozpoczęli różne formy protestu. Nagle ktoś zawołał: „Winda ruszyła!”. W jednej chwili i my ruszyliśmy z miejsc, a wieczorem poszliśmy do teatru na *Noc Listopadową* z autentycznym Zapasiewiczem. I to nam radykalnie poprawiło samopoczucie.

Dr Elwira Banasik po raz drugi

RÓG OBFITOŚCI

Była to wrześniowa jesień roku 1980. Wybierałyśmy się z Lolą na konferencję do Charzykowych. Nie znałyśmy tej części Polski, więc skorzystałyśmy z informacji jednej z naszych kursantek, która spędziła młodość w tych stronach. Podarowała nam mapkę, podpisywała różne wyjaśnienia, więc pewnie wsiadłyśmy do wagonu pierwszej klasy, a uprzejmy konduktor obudził nas na pół godziny przed stacją docelową, jaką jest Bydgoszcz. Później też wszystko przebiegało sprawnie. Wsiadłyśmy do właściwych autobusów i zgodnie z planem dotarłyśmy do Chojnic. Mimo wilgotnej mgły, lepiącej się do twarzy, wspierane jakimś instynktem samozachowawczym, dołądziłyśmy niemal po omacku do właściwego przystanku autobusowego, skąd już droga do Charzykowych miała

być prosta. Według instrukcji trzeba było tylko wejść do autobusu z tabliczką „Gacie”, pojechać dwa lub trzy przystanki, wysiąść w lesie, iść prosto w lewo aż zobaczymy jezioro i hotel. Lecz tu zaczęły się komplikacje, bo Gaci było dwie pary: Swornegacie i Małe Swornegacie. Do których wsiąść? That's the question... Które wybrać? Duże czy Małe? Nie było kogo spytać – tylko pustka wypełniona mgłą... A na jej skraju dwa narzutowe głazy... Po chwili rozważań postanowiliśmy, że gdy przyjadą pierwsze w rozkładzie jazdy Swornegacie, po prostu zapytamy kierowcę czy wsiąść w te Gacie, w których on jedzie, czy wsiąść w Małe Gacie, które są w rozkładzie za godzinę. Potem oparliśmy się plecami o słup z rozkładem jazdy i zaczęliśmy rozmowę dla skrócenia czasu. Wpadliśmy na temat-rzekę, ten o wolnej woli i przeznaczeniu, gdy nagle z mgły wytoczył się autobus, najmniej kwadrans za wcześniej. Kierowca gwizdnął i ryknął „Wsiadajcie!” Drzwi się przed nim zamknęły a otworzył drugie, specjalnie dla nas, więc szybko wsiadaliśmy. W autobusie było pełno mężczyzn, wyglądało na to, że gdzieś się bardzo spieszą (pewnie na mecz lub na piwo – pomyślałam, był przecież piątek).

Konduktor z miejsca się zorientował, że nie jesteśmy z tych stron, i jednym tchem zapytał: skąd jesteśmy, dokąd jedziemy i po co... My też równie szybko odpowiedziałyśmy, że z Katowic, że do Charzykowych, że na konferencję. „A moja żona tam gotuje, a mój szwagier pracuje w Hucie Baildon” odparł jednym ciągiem konduktor. W autobusie rozległ się przyjazny szmer. „Żle jedziecie” – powiedział konduktor groźnie – „Nasze Gacie lecą po odwrotnej stronie jeziora. Trzeba było poczekać na Małe Sworne...” W autobusie pojawił się szmer współczucia... „Czekajcie!” – konduktor odwrócił się, podszedł szybko do kierowcy, coś szeptał, patrzyli na nas i nagle konduktor zawołał do pasażerów: „Kto jest za tym, żeby zawrócić i odwiedzić kobiety pod Małe Gacie?”. W mgnieniu oka podniósł się las rąk. Autobus zawrócił, a jeden z facetów, którego wujek pracował w Kopalni Wujek, poradził nam, żeby w Małych Swornych poprosić kierowcę, aby stanął na wysokości hotelu, a konduktor poprowadził nas kawałek przez las, bo inaczej zabłądzimy.

Postąpiliśmy zgodnie z instrukcją, a kierowca czekał z autobusem tak długo, aż zza gałęzi drzew zamajaczyło jezioro i hotel. Gdy zbliżyliśmy się do niego, jakaś postać zaczęła machać do nas rękami. Był to Profesor Jerzy Brzeziński. Po 24 godzinach jazdy, nic lepszego nie mogło się nam przydarzyć. Profesor szybko relacjonował sytuację,

że główni organizatorzy przyjadą wcześniej rano,
że w hotelu jeszcze nie palą i jest zimno,
że na szczęście od strony lasu jest ciepło,
że przebukował nasz pokój na ciepłą stronę,
że zaraz będzie herbata,
że on do jutra pełni honory pana domu... więc jakby coś...

Późnym wieczorem, a właściwie wczesną północą, kiedy już byliśmy w łóżkach, Lola nagle zapytała –

„Elwira, śpisz?”

„Teraz już nie” – odpowiedziałam.

„Przydałby nam się taki profesor” – ciągnęła Lola.

„Ja to już wiem od paru konferencji” – odparłam z przekonaniem.

„Ale nam się dzisiaj udało z tym autobusem” – ciągnęła Lola – „i że jest z nami taki profesor – to taki jakiś nowy, ale dom”

„Otwart się nad nami dzisiaj róg obfitości” – dodałam na dobranoc.

„Mosz recht” – odpowiedziała Lola sennie.

Mgr Maria Morawiec

Studium Języków Obcych

Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach

Dwukrotnie moja uczelnia medyczna, obecnie zwana Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach Ligocie gościła konferencje PTN. W tej ostatniej jako organizatorka pamiętam, że bez żadnej logiki jak tylko Państwo przekroczyli próg uczelni spadła dramatycznie temperatura na zewnątrz z typowych o tej porze kilkunastu do kilku stopni. Skończyło się tym, że wszyscy na obradach siedzieli w płaszczach, a najatrakcyjniejszą częścią obrad były przerwy herbaciano-kawowe. Byłam tym bardzo zmartwiona: miałam w studium jeden, jedyny osobisty grzejnik elektryczny, z którym biegałam od sali do sali starając się przydzielić tę odrobinę ciepła „Najgodniejszym Prelegentom”, a przed obradami dzieliłam to ciepło w najbardziej strategicznych salach. Trzeciego dnia, na zakończenie konferencji zrobiło się cieplej na dworze, a machina biurokratyczna na uczelni pokonała wszystkie potrzebne szczeble i zaczęły grzać kaloryfery! Wszyscy się ożywili, panie wreszcie pokazały jak ładnie i elegancko są ubrane, ale niewątpliwie najciekawszym tematem rozmów w *foyer* było to, kto gdzie zmarł, w ile warstw się ubrał i jakie są najlepsze strategie przetrwania zima.

Mgr Ludmiła Sobolew

Instytut Anglistyki

Uniwersytet Warszawski

Moje wspomnienia dotyczące Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego sięgają roku 1974, z chwilą rozpoczęcia pracy w Instytucie Anglistyki Uniwersytetu Warszawskiego. Nauczanie metodyki, kształcenie przyszłych nauczycieli języka angielskiego stanowiło moją główną domenę zawodową, więc swoje zainteresowania zawodowe mogłam również realizować na forum PTN. Stowarzyszenie to skupiało wówczas najwybitniejszych neofilologów: metodyków, językoznawców, autorów podręczników, połączonych wspólną ideą działania. Wkrótce rozpoczęłam działalność w strukturach okręgu warszawskiego PTN jako aktywna członkini, a w 1983 roku zostałam członkiem zarządu. Działanie w gronie anglistów, germanistów, romanistów i rusycystów wspominam jako wysoce kształcące i inspirujące. Miałam zaszczyt współpracować z tak wybitnymi członkami PTN jak Jan Rusiecki, Janina Smólska, Anna Zawadzka, Jerzy Parvi, Tadeusz Woźnicki, Elżbieta Zawadzka.

W dniu 17 marca (dzień moich urodzin!) 1990 r. odbyło się zebranie sprawozdawczo-wyborcze okręgu warszawskiego PTN, na którym dokonano wyboru nowego zarządu. Zostałam wybrana na prezesa zarządu. Z radością i zapałem podjęłam to nowe wyzwanie. Nieocenioną pomoc znalazłam w osobie nowego sekretarza zarządu, którym została młoda romanistka, pani Jolanta Zajac, obecnie pracownik naukowy Instytutu Romanistyki UW.

Przyszło mi działać w bardzo trudnym okresie przemian, bez żadnego zaplecza finansowego i lokalowego, a mimo to wspominam owe lata jako niezwykle pracowite i owocne. Gdy wymówiono nam siedzibę w Pałacu Kultury, na chwilę przygarnął nas wielkodusznie Instytut Anglistyki Uniwersytetu Warszawskiego i tam też odbywały się nasze zebrania, na które przychodziło, niestety, coraz mniej członków i sympatyków. Nauczyciele i lektorzy, zwłaszcza najliczniejsza grupa nauczycieli języka angielskiego odeszli do nowopowstałych stowarzyszeń międzynarodowych, które pojawiły się w Polsce i dysponowały nieporównywalnie większymi możliwościami działania. PTN w Warszawie „umarło naturalną śmiercią” i żadne próby reaktywacji nie powiodły się.

Z pełnym zaangażowaniem działałam też w Zarządzie Głównym PTN i do tej pory pamiętam swoje częste podróże do Poznania oraz udział w niezwykle ciekawych zebraniach. Wspominam swe oddanie idei kształcenia nauczycieli i nauczania języków obcych oraz lata pracy – całkowicie bezinteresownej i prawdziwie społecznej – poświęconej działalności w PTN z ogromną satysfakcją i przeświadczeniem, że przyczyniłam się w skromnej mierze do rozwijania świadomości

nauczycieli, do polepszania ich warsztatu metodycznego, do wzbogacania ich wiedzy teoretycznej i umiejętności dydaktycznych.

Dr Jolanta Gorbacz-Pazera

Studium Języków Obcych

Uniwersytet Medyczny w Białymstoku

Moja przygoda z PTN zaczęła się w latach osiemdziesiątych. Na początku przyglądałam się tej organizacji od zewnątrz. Nie byłam jej członkiem, ale chętnie uczestniczyłam w konferencjach. Przysłuchiwałam się wystąpieniom i dyskusjom z wielkim zainteresowaniem i podziwem dla referentów. Mój krąg znajomych poszerzał się. Poznawałam pracowników wyższych uczelni. To mi bardzo schlebiało. Zazdrościłam im stopni i tytułów naukowych.

W latach dziewięćdziesiątych znalazłam się w samym centrum wydarzeń. Pracując w SJO AMB pod kierownictwem prof. J. Zaniewskiego miałam okazję uczestniczyć w przygotowaniach międzynarodowych sympozjów. Zaczęły się pierwsze wyjazdy i aktywne uczestnictwo w konferencjach. Nadal nie będąc członkiem, obserwowałam grupy ludzi znikających za zamkniętymi drzwiami po komunikacie informującym o spotkaniu PTN. Nikt mi nie bronił dołączyć się do nich, ale widocznie potrzebowałam jeszcze trochę czasu. Dopiero w roku 1995 podpisałam deklarację. Potem przez dwie kadencje pełniłam funkcję Przewodniczącej Okręgu i nawet przez krótki czas Sekretarza ZG.

Dzisiaj już nie zazdroszczę nikomu stopni i tytułów naukowych. Pozostał tylko podziw. Sama mogę przed moim nazwiskiem wpisać dr i w dużym stopniu zawdzięczam to PTN. Już sama nazwa w skrócie budzi we mnie bardzo dobre wspomnienia. Kojarzy mi się z najlepszymi latami mojego życia, z młodością, siłą, pozytywną energią i optymizmem. Pamiętam również podróże, radość ludzi witających się po krótszych i dłuższych rozstaniach, rozmowy w kucharach, bankiety, wycieczki i ogniska.

Dr Izabella Golec

Instytut Germanistyki

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

Profesor Jerzy Brzeziński – tak, tylko od przywołania Jego osoby – mogę zacząć moje wspomnienie czasu, kiedy byłam przewodniczącą ZO PTN w Lublinie

(1990-1996). Pan Profesor namawiał mnie – literaturoznawcę – w styczniu 1990 roku do objęcia tej funkcji i kierowania pracami Towarzystwa. Na moją nieśmiałą uwagę, że przecież nie jestem glottodydaktykiem, nie znam tego środowiska i w związku z tym nie poradzę sobie z tą funkcją, odpowiedział: „Pani Izo, wszystkie decyzje będziemy podejmować w tym pokoju, ja pani we wszystkim pomogę”. Ta deklaracja, a przede wszystkim osoba Pana Profesora sprawiła, że zgodziłam się kandydować na tę funkcję i zostałam też przez Walne Zebranie członków wybrana. Profesor Brzeziński, tak jak obiecał, pomagał, podsuwał tematy i proponował prelegentów, tylko, że to trwało bardzo krótko, nie z Jego winy. Profesor zawsze nam we wszystkim pomagał, nawet bez tak wyraźnej deklaracji, jaką ja otrzymałam. W sprawy nasze ziemsko-glottodydaktyczne włączył się Stwórca naszego Losu – Profesor Jerzy Brzeziński zmarł 4 października 1990 r.

A jednak Pan Profesor jeszcze przez kilka lat organizował przestrzeń naszego działania, oczywiście nie przy pomocy seansów spirytystycznych. Prace Towarzystwa toczyły się już inaczej, ale mogły się toczyć dzięki wcześniejszym trafnym wyborom Pana Profesora, a przede wszystkim Jego decyzjom personalnym: do pomocy miałam wielu aktywnych członków Zarządu Okręgu i to dzięki nim – Eugeniuszowi Niezbeckiemu, Czesławowi Grzesiakowi, Elżbiecie Kseniak, Halinie Czubek, Annie Badowskiej, Alicji Bartosiak i Halinie Maleńczyk nasz okręg mógł działać w następnych latach.

Dr Jolanta Knieja

Instytut Germanistyki

Zakład Lingwistyki Stosowanej

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

NIECH ŻYJE PRZYJAŹŃ MIĘDZY UCZELNIAMI

Bardzo często spotykam się z pytaniem ze strony znajomych odwiedzających Lublin, czy istnieją i jakie są relacje między dwiema uczelniami, które wrosły w krajobraz i klimat tego miasta już od dawien dawna. Chodzi o Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej (UMCS) i Katolicki Uniwersytet Lubelski (KUL). Na pierwsze pytanie odpowiadam rzeczowo twierdząco, a na drugie odpowiadam z entuzjazmem, informując o naukowej i dydaktycznej współpracy obu uczelni, a nawet o prywatnych znajomościach i przyjaźniach. Bo tak w istocie było, jest i niech nadal trwa!

Dowodem na to niech będą moje osobiste bardzo pozytywne doświadczenia zebrane podczas dwudziestoletniej przygody zwanej życiem w tym mieście,

które stało się *moim* miastem. W szczególności jednak te doświadczenia, które wiążą się z pracą w ramach Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego. A są to przemile epizody mające nieodwracalne przemile skutki. Jednym z nich była konferencja organizowana przez nasze Koło w 2005 roku nt. komunikacji językowej w społeczeństwie informacyjnym. Dzięki jej organizacji odkryłam grono nie tylko bardzo kompetentnych, pracowitych, pomysłowych i godnych zaufania koleżanek z sąsiedniego uniwersytetu, ale także w ich osobach sympatyczne, urocze i wesołe istoty, z którymi współpraca nawet w sytuacjach nad wyraz stresujących to sama przyjemność. Dziękuję więc losowi za to, że mogłam poznać Ulę Paprocką-Piotrowską i Magdę Sowę z Instytutu Filologii Romańskiej, bez których wsparcia już nie wyobrażam sobie organizacji kolejnych konferencji i warsztatów czy wykładów dla nauczycieli z naszego województwa. Ba! Nie wyobrażam sobie bez nich spotkań zarządu koła PTN, wspólnych podróży, wypadów do „Plazy” na pyszną kawę, nie mówiąc o zaprzyjaźnieniu się naszych rodzin, o rozmowach o urządzaniu domu, ogrodu, o kwiatkach i o tysiącach ważnych „babskich spraw”.

Wiedząc ponadto, że moje spostrzeżenia i uczucia względem nie tylko poprawnych, ale zdecydowanie sympatycznych bliskich relacji między uczelniami dzielą koleżanki z koła PTN związane z UMCS (Halinka Maleńczyk-Boguszewska, Ania Pado, Joasia Pędzisz), stanowczo protestuję przeciwko istniejącemu stereotypowi rzekomego konfliktu pomiędzy lubelskim uczelniami!

Mgr Alicja Bartosiak

Instytut Germanistyki

Uniwersytet Marii Curie- Skłodowskiej w Lublinie

PTN kojarzy mi się i zawsze będzie się kojarzyć z osobą Profesora Jerzego Brzezińskiego. Myślę, że kto miał szczęście spotkać Go w swoim życiu i poznać bliżej, ten zachował Go nie tylko w pamięci, ale i w sercu. Miło wspominać pierwsze zebrania Towarzystwa, na które przyjeżdżałam do Lublina jeszcze jako nauczycielka języka niemieckiego z Chełma. Była to okazja nie tylko do posłuchania ciekawych wykładów, spotkań w grupach językowych z „Muttersprachlerami”, ale i do poplotkowania z koleżankami. MPiK na Zana używał nam swoich podwoi i tam w pomieszczeniach pooddzielanych kotarami (dowcipkowaliśmy, że za „żelazną kurtyną”) wymienialiśmy się doświadczeniami i dowiadaliśmy się, co nowego dzieje się w nauczaniu języków obcych. Po takiej dawce nowości zawsze wracałam z postanowieniem, że wprowadzę je u siebie

w szkole. Pan Profesor obdarzał nauczycieli ogromną życzliwością i do zawia-
domień o spotkaniach docierały do nas w ogromnych kopertach jakieś dodat-
kowe materiały (np. dla mnie w jęz. niem.), które Pan Profesor zdobywał zna-
nymi sobie sposobami. Zawsze było to miłą niespodzianką, dawało radość i było
znakiem pamięci o nas – nauczycielach. Potem, gdy Pan Profesor zatrudnił
mnie jako lektorkę na germanistyce i gdy sama uczestniczyłam w wysyłce ko-
pert, przypomiinałam sobie, jak to było, kiedy je otrzymywałam i wiedziałam,
że jest to potrzebne i zachęci do przyjsia na spotkanie Towarzystwa. Bo prze-
cież Panu Profesorowi nie wypadało odmówić.

Mgr Elżbieta Kropp

VIII Liceum Ogólnokształcące w Lublinie

Moje wspomnienia związane z Polskim Towarzystwem Neofilologicznym wiążę
nierozłącznie z osobą Pana Profesora Jerzego Brzezińskiego. Przebiegając bez-
wiednie myślą całe swoje życie zawodowe uświadomiłam sobie, że było ono
mniej lub bardziej udaną realizacją cennych wskazówek charyzmatycznego Pe-
dagoga. Kreatywność, jaką przejawiał Profesor pomagając nauczającym i uczą-
cym się języków, była ogromna. Od cennych teoretycznych wskazówek zawar-
tych w licznych pozycjach książkowych do porad doświadczonego praktyka
w cyklu artykułów poświęconych nauce języków obcych na kursach i w szkole,
po pomoc dla samouków. Kilka dni temu wśród swoich dokumentów zna-
lałam przypadkowo pożółkłą od starości kartkę, wyciętą z młodzieżowego mie-
sięcznika pracy twórczej „Radar”. Był to artykuł Jerzego Brzezińskiego z roku 1973
zatytułowany „Gdyby nie der, die, das...” nawiązujący do znanego potocznie
powiedzenia – „gdyby nie te der, die, das, to byłiby Niemcy z nas” i zawierający
szereg cennych porad, jak zmierzyć się z wyżej wymienionym problemem. W da-
lszej pracy zawodowej Profesor napisał jeszcze wiele cennych artykułów i prac po-
święconych metodyce nauczania i uczenia się języków obcych, ale ów przypad-
kowo przeze mnie znaleziony artykuł ujawnia już ten charakterystyczny dla Profe-
sora sposób kontaktowania się z rozmówcą, słuchaczem, czytelnikiem... Profesor
nigdy nie odgrywał roli wszechwiedzącego mentora, zawsze pozostawiał odbiorcy
wolność wyboru metody nauczania, wierząc w mądrość doświadczonych peda-
gogów. Wizytując poszczególnych nauczycieli (miałam szczęście należeć do grona
tych wybrańców) nawet z lekcji – bubla Profesor potrafił wybrać jakiś pozytywny
element, który nauczyciela motywował do dalszej kreatywnej pracy.

Mimo niezbyt częstych kontaktów z Profesorem, tak wiele mam wspomnień związanych z tym niezwykłym Pedagogiem, że nie jestem w stanie skondensować ich w kilku zdaniach. Nawet nie wiem, czy pisać o lekcjach wizytowanych przez Profesora (omawianie ich było dla mnie kopalnią cennych rad, z których korzystałam w czasie całej pracy zawodowej jako nauczyciel języka niemieckiego), czy o cudownych spotkaniach PTN-u, na które Profesor zapraszał interesujących ludzi, często *native-speakerów*.

Polskie Towarzystwo Neofilologiczne było dla nauczycieli w różnym wieku czymś więcej niż tylko sposobem na zdobywanie wiedzy fachowej, były to spotkania w gronie przyjaciół, pasjonujących się nauczaniem języków obcych. Nie można pominąć licznych kursów językowych w NRD, na które profesor J. Brzeziński wysyłał nauczycieli, by mogli nabyć umiejętność komunikowania się „żywym” językiem *native-speakerów* i poznać *Land und Leute*.

Pamiętam, jak Profesor zachęcił mnie do pierwszej publikacji w *Lubelskich Materiałach Neofilologicznych*, albo to, jak po jednym ze spotkań PTN-u zaproponował, żeby moja szkoła stała się szkołą ćwiczeń dla studentów germanistyki. Powiedziałam, że nie czuję się na siłach, by podjąć się tak trudnego zadania, poza tym nie mam doświadczenia i mówię językiem „książkowym”. Profesor uśmiechnął się jak zwykle w ten charakterystyczny dla niego, wyrozumiały, miły sposób i powiedział: „Rozumiem, że się pani zgadza. Umiejętności może pani jeszcze zdobyć, wyślę panią na kurs językowy, ma pani coś cenniejszego..., osobowości nie da się wyuczyć”.

Innym razem, na jednym ze spotkań w szkole po wizytowanej lekcji, Profesor powiedział: „Już parę lat pani przepracowała w szkole, widzę, że pani lubi uczniów, zresztą ze wzajemnością”, po czym nastąpił charakterystyczny uśmiech (po takim uśmiechu nietaktem byłoby powiedzieć „nie”), „wobec tego proponuję, żeby pani napisała publikację...”. „Ale panie profesorze”, odpowiedziałam czerwieniąc się, „ja nigdy nie pisałam, ja nie umiem..., zresztą, nie mam sukcesów... Raz tylko miałam finalistkę Olimpiady Języka Niemieckiego, a teraz mam uczniów słabych.” Profesor uśmiechnął się i powiedział: „Właśnie o to mi chodzi. Napisze pani publikację: praca z uczniem słabym w procesie nauczania języka niemieckiego, to będzie o wiele ciekawsze niż artykuły na temat pracy z uczniem zdolnym. Uczeń zdolny sam sobie poradzi... Zresztą, jeśli nie uda się za pierwszym razem, to napisze pani jeszcze raz. Ja też swój pierwszy artykuł wyrzuciłem do kosza”. Temu wspaniałemu Pedagogowi nikt nie potrafił i nie chciał odmówić. Sam z siebie tyle dawał innym ludziom...

Takich zdarzeń i rozmów z Profesorem było wiele. W pracy zawodowej starałam się stosować do wskazówek Profesora. Przychodziło mi to bez trudu, bo był dla mnie wielkim autorytetem. Niejednokrotnie w czasie wizytacji i nagłych wizyt gości zagranicznych korzystałam z takich pozornych drobiazgów jak

komizm sytuacyjny, zasada *ludendo discimus*, wciąganie *native-speakerów* do kreatywnego działania itp. Zabiegi te służyły likwidowaniu zahamowań językowych u uczniów i nauczyciela. Miła atmosfera pozwalała przezwyciężyć stres, a wielka improwizacja z czasem została włączona przeze mnie do kanonu metod nauczania. Stosowałam tę metodę w sytuacjach tzw. bez wyjścia, gdy np. zamiast zapowiadanej wizyty młodzieży zagranicznej miała miejsce wizyta Niemców-metodyków języków obcych. Profesor Brzeziński akceptował wszystkie metody, które skutecznie prowadziły do celu, uwzględniały indywidualne możliwości uczniów i motywowały ich do kreatywnej pracy. Nauczanie języka obcego było pasją Profesora i starał się tą pasją obdzielić wszystkich nauczycieli. Rutyna, nuda i wypalenie zawodowe były to dla Niego jedyne słowa, których nie rozumiał.

Tak więc hasło „Polskie Towarzystwo Neofilologiczne” kojarzy mi się bardzo pozytywnie, gdyż utożsamiam je automatycznie z osobą Profesora Brzezińskiego, który pozostanie w moich wspomnieniach na zawsze jako mądry Pedagog o wielkim sercu i niezwyklej skromności.

mgr Katarzyna Trychoń-Cieślak

Studium Nauki Języków Obcych

Uniwersytet Zielonogórski

WSPOMNIENIA Z OKAZJI JUBILEUSZU 80-LECIA POLSKIEGO TOWARZYSTWA NEOFILOLOGICZNEGO

Do Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego trafiłam w połowie lat 70-tych dzięki Zosi Magnuszewskiej, która znakomicie znała i potrafiła zaktywizować środowisko nauczycieli nie tylko języka francuskiego, lecz wszystkich nauczanych języków obcych w Zielonej Górze, Gorzowie Wlkp. i innych miejscowościach naszego regionu. Kierowała wówczas Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych przy Wyższej Szkole Pedagogicznej w Zielonej Górze, a ja rozpoczynałam właśnie moją działalność dydaktyczną. Była dla nas nieco starszą koleżanką, ale przede wszystkim przykładem dobrego szefa i nauczyciela, osobą cieszącą się ogromnym autorytetem, która niestrudzenie organizowała konferencje dla nauczycieli języków obcych z udziałem cenionych profesorów lingwistów ze znanych ośrodków akademickich. Nazwiska zapraszanych prelegentów, w głównej mierze działających w ramach PTN, były gwarancją ogromnego zainteresowania i licznej frekwencji.

W roku 1975 dr Zofia Magnuszewska zabrała nas, wówczas młodych wiekiem i stażem lektorów języków obcych, na sympozjum PTN do Białegostoku

i Białowieży. Atmosfera właśnie tego spotkania utkwiała mi w pamięci. Na nas – wówczas początkujących nauczycieli – ogromne wrażenie wywarła osobowość profesora Ludwika Zabrockiego, wielkiego autorytetu dla szerokiej rzeszy neofilologów. Jako studentka germanistyki poznańskiej znałam i zapamiętałam z wykładów, że o rzeczach trudnych potrafił mówić językiem zrozumiałym i w sposób bardzo przystępny. Podczas konferencji dało się zauważyć, że Profesor Zabrocki cenił nie tylko opinie naukowców, lecz nie mniej ważne były dla Niego rozmowy ze zwykłymi nauczycielami o ich pracy i problemach z zakresu dydaktyki języków obcych. Już wtedy doświadczyłam autentycznej integracji środowisk naukowych i nauczycielskich, co jest w mojej ocenie siłą Towarzystwa. Nie ma tu podziału na ośrodki małe i duże, ważne i prowincjonalne. Dlatego już tyle lat każdego roku jesienią, dzięki zaangażowaniu różnych ośrodków akademickich, spotykamy się z wielką radością w gronie dobrych znajomych, kolegów i przyjaciół, uznanych autorytetów naukowych i tych, którzy rozpoczynają swoją karierę naukową, a także nauczycieli praktyków, by wymienić doświadczenia, przedstawić poglądy, inspirować się nawzajem, próbować rozwiązywać problemy, wspierać się wzajemnie w naszych poczynaniach, czy też znaleźć potwierdzenie słuszności własnych działań.

Dr Elżbieta Jastrzębska

Instytut Neofilologii

Zakład Filologii Romańskiej

Uniwersytet Zielonogórski

Polskie Towarzystwo Neofilologiczne wpisało się w mój życiorys zawodowy na początku lat dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku i stale zachowuje w nim ważne miejsce.

Tę kilkunastoletnią przygodę z PTN-em punktuja coroczne konferencje naukowe, w większości których uczestniczyłam, najpierw jako wyciszony odbiorca, później interlokutor i żarliwy dyskutant, a w końcu również nadawca swoich własnych treści. Szczególnie znaczące były dla mnie dwie konferencje: *I Konferencja Regionu Europy Centralnej i Wschodniej FIPLV* w 1993 r. w Poznaniu oraz *Międzynarodowe Sympozjum* na temat kształcenia i doskonalenia nauczycieli języków obcych w Zielonej Górze w 1995 r. Odkrycie tam prawdziwej „glottodidactica magna”, poznanie wielu wspaniałych postaci ją tworzących, było dla mnie, nauczycielki języka francuskiego z niewielkim jeszcze doświadczeniem zawodowym, niesamowitym przeżyciem intelektualnym, a równocześnie otwarciem nowych przestrzeni rozwoju, nie tylko zawodowego.

„Mój” PTN zawiera się w szerokim pojęciu SPOTKANIA jako twórczego aktu komunikacji z drugim człowiekiem. Niezależnie od miejsca, w którym się ono odbywa: w wielkiej auli, w salach ćwiczeniowych, w kularach, w czasie posiłków, na spacerze czy też za pośrednictwem nośników (papierowych lub elektronicznych), jest zawsze dialogiczną przestrzenią wymiany, uczenia się od siebie wzajemnie, tworzenia nowych znaczeń. To pojęcie twórczego Spotkania ma również wymiar ludzkich przeżyć: emocji i wzruszeń, odkrywania swoich możliwości, zmagania się z własnym lękiem i stresem.

Nieprzypadkowo może skrót PTN mieścić się w słowie SPOTKANIE...

Zakończę te moje jubileuszowe refleksje „działaniowym” akrostychem powyższego słowa – metafory.

S zukać, szanować, syntetyzować, symbolizować,
P omyśleć, przeżywać, podróżować, pytać, praktykować,
O twierać, oczekiwać, odpowiadać, operacjonalizować,
T worzyć, teoretyzować, tłumaczyć,
K onceptualizować, kojarzyć, kombinować,
A nalizować, argumentować, adaptować,
N iedowierzać, naświećlać, natchnąć, naszkicować,
I nformować, integrować, inicjować,
E woluować, emancypować, emocjonować się.

4.2. WSPOMNIENIA 2009-2019

Myśląc o latach minionych, o ludziach, których spotkaliśmy, przywołujemy wspomnienia, które stają się jednocześnie podsumowaniem i inspiracją. Tak więc w przekonaniu, że przeszłość odnajdujemy w teraźniejszości, a w przyszłości teraźniejszość, prezentując historię Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego w minionych dziesięciu latach postanowiliśmy zamieścić również w tej części niniejszej publikacji wspomnienia członków PTN, którzy zechcieli je napisać odpowiadając na nasze prośby. Mamy nadzieję, że ich lektura dostarczy pewnych przeżyć intelektualnych, emocjonalnych, czasami zabawnych, że skłoni do przemyśleń oraz dyskusji zarówno uczestników III Zjazdu Jubileuszowego, jak i wielu innych, którzy aktualnie lub po latach zainteresują się historią naszego Towarzystwa.

CZĘŚĆ I.

Prof. dr hab. Halina Widła

Instytut Filologii Romańskiej

Uniwersytet Śląski w Katowicach

WSPOMNIENIA PO KOLEJNYM OKRESIE DZIAŁALNOŚCI W POLSKIM TOWARZYSTWIE NEOFILOLOGICZNYM

Minęła kolejna dekada pracy w Polskim Towarzystwie Neofilologicznym. Dzielę ją na trzy etapy: ten, w którym przewodniczyłam pracom Towarzystwa, ten, w którym byłam członkiem ZG, a PTN przewodniczył kol. Mirosław Pawlak, pełniący za „moich czasów” funkcję sekretarza generalnego oraz ostatni, w którym moja współpraca z ZG ograniczała się do funkcji honorowych, a przewodniczącą została kol. Katarzyna Karpińska-Szaj, wieloletnia redaktor naczelna *Neofilologa*. Te trzy okresy są dla mnie porównywalne w tym sensie, że każdy z nich przyniósł kolejne nowe wyzwania dla PTN. W pierwszym okresie wielkim sukcesem była pilotażowa Olimpiada Języka Hiszpańskiego, współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, zorganizowana pod auspicjami PTN przez zespół kierowany przez wspanią Małgorzatę Spychałę-Wawrzyniak. Coroczne finały i uroczyste podsumowania tej olimpiady, z udziałem młodzieży i opiekunów, odbywały się w rektoracie Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, przy aplauzie dyplomatów z krajów hiszpańskiego obszaru językowego, władz uczelni, przedstawicieli władz oświatowych: Ministerstwa Edukacji Narodowej i Kuratorium Oświaty oraz Ośrodka Rozwoju Edukacji – koordynatora OJF. Bo też inicjatywa była świetna i łamała dotychczasowy schemat olimpiad: spotkania, warsztaty w kraju i za granicą

odbywały się w ciągu całego roku i stanowiły integralną część przygotowań do olimpiady. Nauczyciel nie zostawał z olimpijczykiem sam; przez cały okres przygotowań czuł wsparcie życzliwej i profesjonalnej ekipy. Nie ukrywam, że nigdy w całej mojej zawodowej karierze z czymś podobnym się nie spotkałam i byłam dumna, że praca tego niezwykłego i wspianalego zespołu objęta była naszym patronatem.

Kolejny ważny moment to rosnący prestiż naszych konferencji i publikacji. Od roku 2009 *Neofilolog* znacznie zwiększył swą objętość, sprostał wszelkim nowym standardom, znalazł się na liście punktowanych czasopism i ewoluuje w dalszym ciągu; bo i wyzwania stawiane czasopismom naukowym są coraz większe. Co zaś do samych konferencji, to lista kandydatów do ich współorganizowania tak się wydłużyła, iż następujący po nas zarząd dysponował już propozycjami ważnych ośrodków akademickich na dwie kolejne kadencje – z tego co wiem, kolejny zarząd też już zebrał „pełny portfel zamówień”! Tak więc, mimo ogromnej ilości konkurencyjnych inicjatyw, ta jedna z najstarszych propozycji wymiany doświadczeń w zakresie dydaktyki języków obcych cieszy się niesłabnącym powodzeniem w środowiskach teoretyków i praktyków.

Ktoś powiedział, że Polskie Towarzystwo Neofilologiczne, coraz starsze, jest jak wino. Dodałabym, że mamy jako członkowie PTN zdolność szybkiego dostosowania do zmieniającego się świata i jest to adaptacja twórcza, a nie proste przystosowanie do realiów.

Były też w tej dekadzie momenty bardzo trudne. Dla mnie absolutnie traumatyczne było pożegnanie mojej wspianalej Koleżanki – dr Małgorzaty Twardoń – 29 grudnia 2016 roku. Z Małgosią znałyśmy się od lat osiemdziesiątych – od studentki, poprzez studia doktoranckie i okres wspólnej pracy w gliwickim NKJO a potem w Uniwersytecie Śląskim. W PTN przez dwie kadencje była członkiem ZG: pełniła odpowiedzialną funkcję skarbnika, wprowadzając nowoczesne zarządzanie naszymi zasobami. Funkcję tę przejęła po latach wspianalej pracy śp. dr. Wojciecha Piskozuba – pana Doktora pożegnaliśmy niespodziewanie w lipcu 2014 roku. Jego odejście było dla wszystkich prawdziwym szokiem. Nie żyje także pani Zofia Pisarek, wieloletnia skarbniczka olimpiad, ostatnio hiszpańskiej, osoba fachowa, odpowiedzialna, niezwykle lubiana, sympatyczna i skromna, niespodziewanie zmarła we wrześniu 2014 roku. Bardzo nam Ich Wszystkich brakuje. Życie bywa okrutne i jedyne, co możemy w tej sytuacji uczynić, to, nie zaprzeczając tego, co poprzednicy zdołali dokonać, starać się dokładać do Ich dorobku kolejne cegiełki.

Takiej właśnie twórczej kontynuacji we wszystkich obszarach naszej działalności życzę wszystkim Koleżankom i Kolegom w kolejnej dekadzie, a podsumowania dokonamy w czasie obchodów 100-lecia PTN!

Prof. dr hab. Katarzyna Karpińska-Szaj

Instytut Filologii Romańskiej

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

MOC DOBEGO TOWARZYSTWA

Jubileusze są okazją do refleksji, podsumowań, wspomnień, ale też i porządkowania... Jubileuszowy, żeby nie powiedzieć, odświeżony porządek robią już drugi raz dwie dzielne Koleżanki, Nestorki PTN, Panie Doktor Zofia Magnuszewska i Halina Małeńczyk-Boguszevska. Nie chcę przez to powiedzieć, że sprzątamy w Towarzystwie co dziesięć lat, ale faktem jest, że porządki jubileuszowe powodują właśnie, że Drogie Redaktorki Wspomnień są niesłychanie zajętymi Osobami: zważywszy na okres 10 lat między jednym a drugim posprzątaniem, naprawdę jest co odkurzać ... a także odkryć wiele wspomnień dotyczących tzw. wartości dodanych, wynikających z czysto ludzkiego wymiaru stowarzyszeń naukowych.

Moje wspomnienia są zainspirowane właśnie tym sprzątaniem i można by powiedzieć, mają charakter wspomnień graficznych. Po pierwsze dlatego, że dziesięć lat temu pisałam o moich niecodziennych, wyjątkowych spotkaniach z Panią Stefanią Kajową, projektantką Medalu im. prof. Ludwika Zabrockiego. Po drugie dlatego, że zapędy detektywistyczne Pań Redaktorek skierowały porządkowanie danych na okładkę *Neofilologa*, zawierającą fotografię rzeźbionego medalu. I oto zagadka: kto jest autorem okładki? W najbardziej współczesnej wersji nad okładką pracowały Panie Joanna Dudek i Gabriela Michalak, a obecnie modyfikuje, dopasowuje i systematycznie ożywia ją Pan Piotr Bajak, redaktor techniczny czasopisma. Bardzo mi zależy, aby nazwisko Piotra znalazło się w naszej pamięci (zarówno we wspomnieniach, jak i planach na przyszłość), gdyż Piotr jest osobą niezwykłą: sympatycznie i rzeczowo nadaje ostateczny kształt numerom *Neofilologa*, wspierając nas fachowością i nie raz ratując z opresji czasowych, napięciowych i innych.

Ale wracając do źródeł: kto wpadł na pomysł zamieszczenia fotografii medalu? Kto dobrał charakterystyczną czcionkę? Śledztwo poprowadziło nas do prof. Teresy Siek-Piskozub, naszej skarbnicy reminiscencji i doświadczeń petenowskich. Prof. Teresa Siek-Piskozub twierdzi, że urządzono tak na jednym z wczesnych (dawnych) posiedzeń Zarządu, dobierając krój czcionki właśnie i fotografię. A potem ja ponoć, już jako redaktor naczelna *Neofilologa*, zabarwiłam okładkę na niebiesko i odkrywczo wpadłam na to, że medal, oprócz awersu ma też swój rewers (zamieściliśmy go na czwartej stronie okładki)...

To tyle o okładce, a teraz jeszcze należy hołd składać:

– dr hab. Agnieszce Nowickiej (za logo PTN-u opracowane w pierwszej kadencji przewodniczenia prof. Weroniki Wilczyńskiej):

– dr Agacie Lewandowskiej za logo jubileuszowe i przede wszystkim za to, jak wspierała i pomocną jest osobą w dbałości o wizerunek konferencji na papierze i w internecie:

Refleksja na zakończenie: tak wielu mamy autorów i pomysłodawców oprawy graficznej statutowych działań PTN, że tym bardziej świadczy to o podzieleniu wspólnych pasji i zainteresowań nie tylko naukowych (te oczywiście są nadrzędne). Autorem zbiorowym jest więc samo PTN – i to w towarzystwie jest najpiękniejsze: nieważne kto konkretnie, ważne w jak dobrym kierunku i ważne że razem...

A tak zupełnie na zakończenie – najpiękniejsze wspomnienie około konferencyjne (ono też w pewnym sensie jest graficzne) pochodzi z domu Pani dr Zofii Magnuszewskiej, w którym w przeddzień konferencji zielonogórskiej (jeszcze w ubiegłym wieku...) rozprawialiśmy o życiu, podziwiając korytarzową ścianę usłaną zdjęciami od przyjaciół – takiej dawki życzliwości i serdeczności nie można znaleźć nigdzie indziej. Dobre Towarzystwo PTN ma na niej swoje poczesne, graficzne miejsce.

Prof. dr hab. Anna Michońska-Stadnik

*Instytut Filologii Angielskiej
Uniwersytet Wrocławski*

NA JUBILEUSZ POLSKIEGO TOWARZYSTWA NEOFILOLOGICZNEGO 2019 – GARŚĆ WSPOMNIENÍ

Moje pierwsze spotkanie z Polskim Towarzystwem Neofilologicznym miało miejsce w 2004 roku, a zawdzięczam je prof. Marii Wysockiej. Marysia poinformowała

mnie, że Towarzystwo organizuje co roku konferencję naukową, na którą „się jeździ”, co oznaczało najwyższy stopień pochwały od bardzo wymagającej Pani Profesor. Konferencja w 2004 roku odbywała się w Poznaniu i wtedy Przewodniczącą PTN została wybrana prof. Weronika Wilczyńska. Poznań jest położony w miarę blisko Wrocławia, więc zdecydowałam się pojechać. Ze względu na moją dość skomplikowaną sytuację rodzinną, nie mogę wyjeżdżać z Wrocławia zbyt często i mój kalendarz konferencyjny jest z konieczności znacznie ograniczony. Ale od roku 2004 doroczna konferencja PTN we wrześniu zajmuje w nim stałe miejsce! Zawsze warto!

Moje zainteresowanie działalnością Towarzystwa nie było i nie jest związane wyłącznie z uczestnictwem w konferencjach. Jako angliści, mamy w zasadzie nieograniczony dostęp do najważniejszych osiągnięć naukowych w zakresie glottodydaktyki, które zostały opublikowane w czasopiśmie i monografiach anglojęzycznych. Niemniej jednak, wielokrotnie odczuwałam brak możliwości wymiany myśli i doświadczeń ze specjalistami-glottodydaktykami z innych filologii, a także w zakresie nauczania języka polskiego jako obcego. Dzięki kontaktom nawiązanym w ramach działalności w PTN udało mi się znacznie poszerzyć zakres mojej własnej aktywności. Chyba dobrze się stało, że zaczęłam więcej pisać i publikować po polsku, dla nauczycieli różnych języków, oraz dla studentów i ich instruktorów, którzy nie są wyłącznie anglistami. Gdyby nie Polskie Towarzystwo Neofilologiczne, nie miałabym okazji poznać takich wspaniałych ludzi, jak: Weronika Wilczyńska, Halina Widła, Kasia Karpińska-Szaj, Urszula Paprocka-Piotrowska, Jola Knieja, Halina Maleńczyk-Boguszewska, Ewa Andrzejewska, Kazia Myczko, Ania Jaroszevska, Anna Seretny. Celowo nie wymieniałam tu anglistów z całej Polski, których także przy okazji poznałam. I co tu dużo mówić – gdyby nie nasze kontakty w ramach PTN-u, nie powstałaby, jak widać po ilości cytowań, dość pożyteczna książka pt. *Metodologia badań w glottodydaktyce*, którą napisałyśmy w 2010 roku z Weroniką Wilczyńską.

W trakcie mojej ściślejszej współpracy z Zarząd PTN, którego członkiem zostałam w 2007 roku, zorganizowaliśmy wspólnie z moim Zakładem Glottodydaktyki na anglistyce wrocławskiej dwie ogólnopolskie konferencje, w 2007 i 2013 roku; pierwszą z nich – we współpracy z Wyższą Szkołą Filologiczną we Wrocławiu, a drugą – z Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Jeleniej Górze. Sądzę, że szczególnie ta druga utkwiła w pamięci uczestników, kiedy to podczas zwiedzania barokowego kompleksu Gmachu Głównego Uniwersytetu, w Auli Leopoldina na fortepianie zagrał dla nas sam Pan Rektor UW, prof. Adam Jezierski. Natomiast nie udało się, niestety, żadna wycieczka statkiem spacerowym po Odrze. W 2007 roku mieliśmy zbyt wysoki poziom wody, a w 2013 padał ulewny deszcz. Może będzie jeszcze okazja...

Od roku 2010 do 2016, czyli przez dwie kadencje, byłam zastępcą przewodniczącego Zarządu Głównego PTN. Nigdy nie odważyłam się zostać przewodniczącą,

choć takie propozycje padały. Najlepiej pamiętam z tego okresu jedną moją inicjatywę, która niestety zakończyła się fiaskiem. Otóż bardzo chciałam, żeby glottodydaktyka została uznana za odrębną dyscyplinę naukową w ramach dziedziny nauk humanistycznych. Ułożyliśmy z Weroniką Wilczyńską petycję do Ministerstwa, uzyskaliśmy około 50 podpisów uznanych specjalistów-glottodydaktyków oraz poparcie Zarządu Głównego PTN i trzech Rad Wydziałów Filologicznych. W odpowiedzi Zarząd Główny otrzymał od MNiSW informację, że szykuje się zmiana podziału dyscyplin naukowych i należy poczekać, bo wszystkie inicjatywy tego rodzaju na razie zostały wstrzymane. Podobny los spotkał translatorykę. Jak wiemy, wraz z wejściem w życie Ustawy 2.0 w 2018 roku, liczba dyscyplin naukowych jeszcze się zmniejszyła, w związku z tym glottodydaktyka straciła wszelkie szanse na odrębność.

Moja współpraca z PTN wciąż trwa, choć nie kandydowałam już do Zarządu w 2016 roku. Cieszę się z tego, że w moim Zakładzie we Wrocławiu prężnie działa Dolnośląskie Koło PTN, które bardzo ściśle współpracuje z nauczycielami szkół podstawowych i średnich, organizując wykłady, warsztaty i seminaria. I bardzo się cieszę, że przez 12 lat miałam okazję współpracować ze wspaniałymi i mądrymi ludźmi z naszego Towarzystwa.

Prof. dr hab. Mieczysław Gajos

*Instytut Romanistyki
Uniwersytet Łódzki*

HISTORIA ZATOCZYŁA KOŁO

Moje wspomnienie związane z PTN sięga czasów studenckich i jest ściśle powiązane z osobą Pani dr Władysławy Roszczynowej, dzięki której zacząłem swoją wielką przygodę z dydaktyką językową. Na trzecim roku studiów romanistycznych miałem wykład z metodyki nauczania języka francuskiego prowadzony przez Panią Doktor. Kto miał przyjemność poznać dr Władysławę Roszczynową wie, że wszystko co robiła i o czym opowiadała było naznaczone niesamowitą energią, pasją i profesjonalizmem. Z ogromną atencją słuchałem jej wykładów. W ich trakcie mówiła często: „j’ouvre une parenthèse” i chętnie dzieliła się z nami studentami swoimi wrażeniami z krajowych i zagranicznych spotkań metodycznych, w których systematycznie brała udział: Sulejówkę, Tarnów, Katowice, Poznań, Paryż, Lyon, Besançon, Sèvres... Często wspominała nam także o swojej pracy redakcyjnej w *Językach Obcych w Szkole*, w komisji

programów szkolnych, Olimpiadzie Języka Francuskiego, Alliance Française, a także o Polskim Towarzystwie Neofilologicznym. Wielokrotnie przywoływała nazwisko i prace profesora Ludwika Zabrockiego, prof. Stanisława Gniadka czy prof. Tadeusza Woźnickiego. Seminarium magisterskie z metodyki nauczania języka francuskiego kierowane przez Panią dr Władysławę Roszczynową to także częste relacje i dyskusje na temat działalności i publikacji członków PTN. To z tamtego okresu zapamiętałem nazwiska wybitnych polskich neofilologów, które znałem z okładek podręczników i książek wydawanych przez PWN czy WSiP. Nie sądziłem, że po studiach dane mi będzie rozpocząć pracę na uczelni. Wtedy to wielokrotnie słyszałem: „Panie Mietku, czy zapisał się Pan już do PTN?” Wydawało mi się jednak wtedy, że jest za wcześnie, aby wstąpić w szeregi Towarzystwa skupiającego wybitnych polskich neofilologów. Nie miałem jeszcze na swoim koncie żadnego dorobku naukowego, ani większego doświadczenia dydaktycznego. Po kilku latach pracy na Uniwersytecie Łódzkim, spotkałem na swej zawodowej drodze prof. Waldemara Martona, u którego napisałem swoją rozprawę doktorską. Przewód doktorski, podobnie jak i późniejszy przewód habilitacyjny przeprowadziłem na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, kolebce PTN.

Gdzieś pomiędzy doktoratem a habilitacją, dokładnie nie pamiętam, ale na pewno było to po kolejnym pytaniu Pani Doktor, rozpoczynającym się od słów „Panie Mietku, czy...” podjąłem męską decyzję i postanowiłem wysłać moją deklarację. Mając na koncie szereg publikacji naukowych, a także podręczników i materiałów praktycznych do nauczania języka francuskiego uznałem, że jest to najwłaściwszy moment, aby zostać członkiem tego wyjątkowego Towarzystwa.

Trwa to już jakiś czas. Po drodze były konferencje, niestety nie we wszystkich mogłem brać udział, publikacje i... redakcja merytoryczna dwóch tomów *Neofilologa*. Bardzo miło wspominam współpracę redakcyjną z Kasią, o przepraszam, powinienem może napisać oficjalnie, Panią prof. Katarzyną Karpińską-Szaj. Najpierw miał być jeden tom poświęcony podsystemom języka w praktyce glottodydaktycznej, ale temat cieszył się dużym zainteresowaniem i Kasia proponowała mi, abym przygotował kolejny tom, tym razem z artykułami w językach romańskich. *Neofilolog* jest od dawna jedną z obowiązkowych lektur moich studentów. Podobnie jak ja od mojej Pani ukochanej Pani Promotor usłyszałem o działalności PTN, tak moi studenci ode mnie otrzymują informacje o konferencjach i publikacjach Towarzystwa. Historia zatoczyła koło.

Dr hab. Anna Jaroszewska

Instytut Germanistyki

Uniwersytet Warszawski

O TYM, JAK PEWNA PSZCZOŁA TRAFIŁA DO NEOFILOLOGICZNEGO UŁA

Nigdy nie planowałam publikować moich wspomnień zawodowych, a przynajmniej jeszcze nie teraz i nie w tak specyficznej narracyjnej oprawie. Zdecydowałam się na to po długich namowach dr Haliny Maleńczyk-Boguszewskiej, którą bardzo cenię i szanuję, i z którą łączy mnie szczególnie silna nić sympatii i porozumienia. To pozytywna Iskra, która jest w stanie rozpałić nawet mokre polana przysypane śniegiem. Pomimo wewnętrznego oporu, nie potrafiłam Jej odmówić, przez co Ty, drogi Czytelniku, zyskałeś wgląd w wydarzenia, których najprawdopodobniej nie byłeś naocznym świadkiem. Co więcej, które zostały tu opisane z wielce subiektywnej perspektywy. Nie wiem, czy okażą się dla Ciebie interesujące. Bez wątpienia jednak mają one ścisły związek z historią Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego (PTN); nieodległą, ale jednak już historią. Pod tym przynajmniej względem dokumentacyjny i poznawczy cel niniejszej publikacji został osiągnięty.

Gdy w roku 1996, po ukończeniu studiów w Humboldt-Universität zu Berlin w Niemczech, powróciłam do Polski, by podjąć pracę nauczyciela języków niemieckiego i rosyjskiego w liceum ogólnokształcącym w podwarszawskim Otwocku, nie byłam nawet świadoma istnienia PTN i roli, jaką Towarzystwo odegrało i w dalszym ciągu ogrywa w szeroko rozumianej rekonstrukcji i popularyzacji krajowego systemu kształcenia neofilologicznego. O jego działalności dowiedziałam się kilka lat później, kiedy to, będąc lektorem w Zakładzie Praktycznej Nauki Języka Niemieckiego w Instytucie Germanistyki Uniwersytetu Warszawskiego, ówczesny dyrektor Instytutu, prof. Lech Kolago, zasugerował mi spotkanie z prof. Elżbietą Zawadzką (obecnie Zawadzką-Bartnik) w celu omówienia możliwości mojego dalszego rozwoju naukowego. Profesor Zawadzka była wówczas w Instytucie Kierownikiem Zakładu Metodyki Nauczania Języka Niemieckiego. Była też, jak się okazało, wieloletnim Członkiem Zarządu PTN, postacią w tym czasie już zasłużoną, w środowisku glottodydaktyków rozpoznawalną i cieszącą się niemałą estymą. Po krótkiej i rzeczowej rozmowie wyraziła gotowość włączenia mnie do zespołu kierowanego przez siebie zakładu oraz objęcia funkcji mojego opiekuna naukowego. Jako pierwsze zadanie na nowej, naukowej drodze życia poleciła mi udział w Dorocznej Konferencji PTN, bowiem, jak powiedziała, „w tym środowisku najłatwiej o inspirację dla młodego badacza”. Był 23 września 2002 roku kiedy, jeszcze jako słuchacz bez referatu, z nieśmiałością i niepokojem, a jednocześnie pełną nadziei

na „oświecenie”, po raz pierwszy w Środowisko to wkroczyłam. Konferencja została zorganizowana w Katowicach-Ligocie pod patronatem Zarządu Głównego PTN w kooperacji ze Studium Języków Obcych Wydziału Lekarskiego Śląskiej Akademii Medycznej. Tematem przewodnim było „Przyswajanie języków obcych – teoria a praktyka nauczania”. Paraliżujący stres sprawił, że nic z niej nie pamiętam.

Doskonale przypominam sobie natomiast kolejną Konferencję PTN nt. „Integracja w nauczaniu języków obcych”, która odbyła się w dniach 22-24 września 2003 roku w murach Uniwersytetu Zielonogórskiego. Udział w niej, już w charakterze prelegentki, i możliwość wsłuchania się w głosy wybitnych specjalistów reprezentujących różne neofilologie, m.in. profesorów: Weroniki Wilczyńskiej, Elżbiety Zawadzkiej, Kazimierzy Myczko, Katarzyny Karpińskiej-Szaj, Anny Niżegorodcew, Waldemara Pfeiffera czy Jacka Fisiaka, przyniósł długo wyczekiwaną inspirację i bez wątpienia przysłużył się do zintensyfikowania prac nad moją rozprawą doktorską pt. „Nauczanie języka obcego w kształceniu wczesnoszkolnym – rozwój świadomości wielokulturowej dziecka”, którą ukończyłam i obroniłam w 2006 roku. Choć od tego czasu upłynęło już ponad szesnaście lat, jak gdyby wydarzyło się to wczoraj pamiętam moją fascynację naukowym i w jakimś stopniu „kosmicznym” konglomeratem intelektu, erudycji i dowcipu prof. Weroniki Wilczyńskiej, którą wówczas – co wyznałam Jej kilka lat później – najzwyczajniej w świecie pokochałam. By nie wprowadzić nikogo w zakłopotanie, od razu wyjaśniam, że była to w czystej postaci miłość platoniczna, jaką uczeń darzy swego mistrza, gdy obserwuje nieosiągnięty wzorzec, którym chciałby się stać dla swoich uczniów w przyszłości. Byłam wtedy przecież „naukowym żółtodziobem”, który podczas wystąpienia dziękował Bogu za ostoniętą mównicę, za którą może ukryć rozdygotane nogi i na której może wesprzeć drżące ręce, gdy nieporadnie, niczym z karabinu znanej rosyjskiej marki, wystrzeliwuje kolejne myśli swojego pierwszego naukowego referatu. Merytoryczne uwagi, jakie otrzymałam po zakończeniu tego *solo*, były dla mnie wyjątkowo cenne, a wybrzmiewająca zeń prawda, że „wszyscy jesteśmy omylni, że uczymy się przez całe życie i spotkania takie jak to, młodych w gronie starszych specjalistów, mają ten rozwój wspomagać”, po dzień dzisiejszy zachowuje w moim życiu rangę dogmatu. To doświadczenie i sama świadomość intelektualnych korzyści wypływających z obcowania z „celebrytami świata nauki”, którzy współtworzyli wówczas PTN, sprawiły, że przez minione lata byłam obecna na każdej konferencji organizowanej pod patronatem Towarzystwa. Początkowo, by obserwować i słuchać, następnie, by wyrażać własne poglądy i dyskutować, w końcu, aby aktywnie współtworzyć okazje do intelektualnej, ale i typowo społeczno-kulturowej wymiany międzydyscyplinarnej i międzypokoleniowej – doświadczeń i wielobarwnych emocji, jakie towarzyszą działalności naukowo-badawczej, która, choć niewątpliwie potrzebna

i pasjonująca, moim zdaniem wciąż zbyt często i bez pardonowo wdzierając się w naszą prywatność, odciskając swoje piętno na relacjach rodzinnych czy zdrowiu. Współpraca, koleżeństwo, otwartość, zaangażowanie – to pierwsze skojarzenia, jakie przychodzą na myśl, gdy próbuję podsumować doroczne konferencje PTN, w których uczestniczyłam. Udział w konferencjach Towarzystwa był kiedyś ważnym wydarzeniem w życiu młodego badacza. Nie były to – jak dziś niestety w bardzo wielu przypadkach – godzinne wizyty zmyślnie wkalkulowane w rozkład jazdy pociągów i polegające na bezrefleksyjnym wygłoszeniu referatu w celu ubogacenia swojego *dossier* na potrzeby awansu zawodowego, lecz kilkudniowe podróże po nową wiedzę i nowe kompetencje, zdobywane pod czujnym okiem mentorów, naukowe wyprawy służące wymianie poglądów i doświadczeń, niekiedy owocujące długoletnią współpracą, a nawet przyjaźnią.

W roku 2007, za namową prof. Elżbiety Zawadzkiej-Bartnik, wstąpiłam do PTN jako Członek Zwyczajny. Od roku 2010 jestem Członkiem Zarządu Głównego PTN. W październiku 2011 roku przejęłam obowiązki Skarbnika Towarzystwa. Na prośbę ówczesnej Przewodniczącej, prof. Haliny Widły (szczególnie wspierającej mnie i tytanicznie wówczas pracującej Halinki), podjęłam się nowego zadania w związku z postępującą chorobą śp. dr Małgosi Twardoń. Funkcję tę pełniłam do września 2016 roku. W tym czasie ze strzępów informacji księgowych, licznych odręcznych zapisków, bankowych wydruków i fragmentarycznych wykazów nazwisk, które były, mogły, lecz niekoniecznie musiały być w danym czasie powiązane z PTN (było tego całe pudło), udało mi się stworzyć w pełni funkcjonalną elektroniczną, i co najważniejsze, aktualną bazę danych wszystkich „pszczoł” w Naszym ulu, co w sposób znaczący usprawniło obsługę finansowo-księgową Towarzystwa. Przyznam szczerze, że nie cierpiałam tej pracy. Podejmując to wyzwanie, nie posiadałam ani merytorycznego przygotowania, ani doświadczenia w tego typu działalności, a spoczywająca na mnie odpowiedzialność wymagała, by przymioty te opanować w bardzo krótkim czasie. Nie mieliśmy, jak teraz, księgowego. Każdego roku osobiście zajmowałam się więc przygotowywaniem i składaniem w poznańskim Urzędzie Skarbowym obligatoryjnych zeznań o wysokości osiągniętego dochodu/straty za rok podatkowy (CIT-8), informacji o odliczeniach od dochodu i od podatku w roku (CIT-8/0), informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego za rok, rachunku zysków i strat za rok, rachunku wyników za rok, bilansu na dzień. W żargonie studenckim można by to nazwać „wielką kobyłą”. Dosiać ją nie było zadaniem łatwym i wdzięcznym. Kilkuletnią na niej jazdę śmiało mogę przyrównać do teksańskiego rodeo. Gdy wspominam ten czas, trudno mi uwierzyć, że dotrwałam do końcowego gongu. Do moich codziennych obowiązków należały wówczas również bieżąca kontrola finansów, ewidencja dotychczasowych i nowych członków PTN, aktualizacja ich danych teleadresowych, monitorowanie wpływu składek

członkowskich, jak również wysyłka czasopisma *Neofilolog* do tych osób, które w terminie opłaciły składki. Sprawa ostatnia dziś wydawać się może błahostką, bowiem czasopismo zostało już udostępnione w wolnym internetowym dostępie, a liczbę egzemplarzy w tradycyjnym wydruku ograniczono do 60 sztuk, z czego zaledwie kilka(naście) za pośrednictwem Poczty wysyłanych jest redaktorom i autorom artykułów zamieszczonych w danym numerze. Jeszcze kilka lat temu procedury były zupełnie inne. Każdy numer czasopisma wysyłany był fizycznie w liczbie przeszło 200 sztuk, przy czym wysyłka dwóch, a nawet trzech numerów niekiedy zbiegała się w czasie. Osobiście, wspólnie z moim nadzwyczaj cierpliwym mężem, przygotowałam i zrealizowałam wysyłkę łącznie 18 numerów – od 36. do 45/2. włącznie. Dziś z rozbawieniem wspominamy długie kolejki na Poczcie i żmudne procedury ważenia zeszytów oraz doboru pasujących doń kopert w celu optymalizacji kosztów związanych z ich wysyłką. Głęboko w pamięć zapadły nam dłużące się wieczorne godziny przeznaczone na pakowanie setek *Neofilologów* do kopert, a następnie do tekturowych pudeł, rytmiczne uderzenia pieczęci adresowej Towarzystwa, od czego puchła ręka, pierwsze nieudane wydruki samoprzylepnych labelki adresowych, tysiące polizanych znaczków, w końcu ból w krzyżu będący wynikiem dźwigania dziesiątek kilogramów – doznania wyjątkowo nienaukowe. Do dziś w naszym garażu przechowujemy metalowy transportowy wózek, który, litując się nad moim, a poniekąd również swoim losem, mąż zakupił, by usprawnić transport przesyłek z domu do samochodu i z samochodu do pocztowego okienka. Nie życzę nikomu takich wspomnień, choć wiem, że nie byłam pierwszą, która przeszła przez tę mękę.

Z historii rzeczywiście zabawnych, jakie przydarzały mi się cyklicznie w tamtym okresie, warto uwiecznić na papierze także serię comiesięcznych *mission impossible* w wykonaniu moim i Mirka Pawlaka, wówczas już profesora, który pełnił w tym czasie funkcję Sekretarza Generalnego PTN. Nie będzie chyba nadużyciem stwierdzenie, że już wtedy był On w naszym gronie największym światowcem, którego nie zawsze można było zastać w granicach Rzeczypospolitej. Jako sekretarz dysponował jedynym służbowym telefonem PTN, który, jak się okazało, był systemowo przypisany i niezbędny podczas logowania do internetowego konta bankowego Towarzystwa, jak również w procedurze zatwierdzania wykonywanych z tego konta przelewów. Kontem i przelewami zajmowałam się ja – w ramach pełnionej funkcji skarbnika. Warto dodać, że przed laty ceny połączeń telefonicznych nie należały do najniższych, zaś zasięg sieci komórkowych niektórych operatorów pozostawiał wiele do życzenia. Jakże trudno było nam się „umówić”, a następnie „spotkać” w dogodnym miejscu i czasie, bym na czas otrzymała kod autoryzacyjny do konta, który na służbowy telefon otrzymywał Mirek. Jego zadaniem było w ciągu kilkunastu sekund

wysłać kod smsem na mój telefon prywatny, moim w czasie równie krótkim – wejście na parapet okna, aby w danym momencie być w zasięgu sieci telefonicznej i odebrać wiadomość na tyle szybko, by następnie jeszcze zdążyć wpisać pożądany ciąg cyfr do systemu bankowego. Sprawa się komplikowała, gdy do wykonania miałam kilka przelewów. Nie raz, nie dwa zdarzało się, że sms z kodem autoryzacyjnym otrzymywałam dopiero na drugi dzień po umówionym „spotkaniu”. W końcu jednak udało nam się te procedury uprościć, by nie czuć się jak bohaterowie filmów Stanisława Barei.

W dniach 7-9 września 2015 roku, w ramach międzyzakładowej współpracy Instytutów Germanistyki oraz Romanistyki Uniwersytetu Warszawskiego, wspólnie z moimi koleżankami i kolegami oraz doktorantami zorganizowaliśmy pod patronatem PTN Konferencję Naukową nt. „Wielojęzyczność i międzykulturowość w glottodydaktyce”. Konferencja odbyła się w nowym gmachu Wydziału Neofilologii UW i – podsumuję nieskromnie – zebrła bardzo pozytywne recenzje. Wspominam o tym nie po to, by mierzyć się z niedoścignionymi pod względem konferencyjnej aktywności ośrodkami poznańskim i konińskim, katowickim czy wrocławskim oraz wieloma innymi, lecz po to, by podkreślić, że była to – według najbardziej wiarygodnych obliczeń – dopiero druga w historii istnienia PTN konferencja warszawska zorganizowana pod szyldem Towarzystwa. Pierwsza, najprawdopodobniej, odbyła się w roku 1978, ale wówczas interesowało mnie eksplorowanie wraz z rodzicami nadbałtyckich plaż w poszukiwaniu bursztynów, a nie *status quo* języków obcych i obcych kultur w epoce PRL. Tak mała konferencyjna aktywność ośrodka warszawskiego skłania do pogłębionej refleksji.

We wrześniu 2016 roku powierzono mi funkcję Redaktora Pomocniczego *Neofilologa*. Od kwietnia 2018 jestem Redaktorem Naczelnym czasopisma. To praca równie ciężka, lecz jednocześnie zgoła odmienna od jednoosobowej działalności, jaką pełniłam będąc skarbnikiem Towarzystwa. Bez zaangażowania i wsparcia wieloosobowego zespołu nie byłaby możliwa gruntowna restrukturyzacja periodyku, jakiej przez okres niespełna roku dokonaliśmy. Chodzi przede wszystkim o stworzenie jego nowej wizji i dostosowanie go do zmiennych uwarunkowań i nowych wymogów współczesnego rynku wydawnictw naukowych. Jak już wspomniałam, *Neofilolog* stał się czasopismem ogólnodostępnym, co moim zdaniem może się przyczynić do jego większej popularyzacji, zatem również do poszerzenia wpływów i promocji PTN. Jest on obecnie udostępniany w formule *open access* na stronie internetowej Towarzystwa (<http://www.poltowneo.org>) oraz w systemach bazodanowych Polskiej Bibliografii Naukowej, IC Journals Master List, EBSCO, e-Publikacje Nauki Polskiej, CEJSH, CEON, PRESSTo, PKP INDEX. Czyni to z niego doskonałą, coraz bardziej cenioną i rozpoznawalną platformę wymiany współczesnej myśli językoznawczej,

w szczególności zaś myśli glottodydaktycznej. W związku z postępującymi zmianami gruntownie przebudowano i zaktualizowano poświęconą mu stronę internetową. Wprowadzono dlań stały plan wydawniczy, dookreślono jego kwartalny charakter, wdrożono przejrzyste zasady publikowania, dotyczące zarówno redagowania zgłoszonych do publikacji artykułów, jak również procedury ich recenzowania, która z jednej strony uwzględnia wytyczne Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego dotyczące wydawania czasopism naukowych, z drugiej – zasady etyki Komisji Etyki Publikacji (*Committee on Publication Ethics*, COPE). Procedury zgłoszenia, oceny i publikacji artykułów dostosowano również do znowelizowanego prawa o ochronie danych osobowych, powszechnie nazywanego RODO. Nie jest bez znaczenia ustalenie minimalnego udziału w danym zeszycie artykułów w językach kongresowych, który wynosi obecnie 25% w stosunku do 75% tekstów polskojęzycznych. Czasopismo zyskało numer *e-ISSN*. Zamieszczane są w nim cyfrowe identyfikatory dokumentów (DOI) oraz identyfikatory naukowców (ORCID). W ostatnim czasie zlecono również ewaluację zewnętrzną czasopisma na okoliczność przystosowania go do włączenia do baz indeksacyjnych SCOPUS i ERIH Plus. Plany dalszych działań – już nie tyle naprawczych, co rozwojowych – są równie obiecujące, choć ich realizacja w dużej mierze zależna jest od wyników Pierwszego Konkursu w ramach Programu MNiSW „Wsparcie dla czasopism naukowych”, do którego z końcem roku 2018 *Neofilolog* został zgłoszony wspólnymi siłami prof. Katarzyny Karpińskiej-Szaj – Przewodniczącej PTN, mgr Katarzyny Posiadały – Sekretarza Redakcji oraz piszącej te słowa. Wymagało to od Nas umiejętności wręcz cyrkowych oraz wzniesienia się na wyżyny w zakresie kompetencji logistycznych, komunikacyjnych i społecznych, bowiem w tak zwanym międzyczasie okazało się, że w rejestrze dzienników i czasopism Sądu Okręgowego w Warszawie, gdzie czasopismo figuruje pod numerem PR 2758, jego formalnym wydawcą nie jest wcale Polskie Towarzystwo Neofilologiczne, lecz nieświadoma tego faktu Polska Akademia Nauk. I tę zawieruchę udało Nam się przetrwać, w myśl zasady: „co nas nie zabije, to nas wzmocni”. W dniu 1 marca 2019 roku ogłoszono wyniki wspomnianego konkursu – dla *Neofilologa* bardzo pomyślne. Z Departamentu Nauki MNiSW otrzymaliśmy pismo z informacją, że periodyk jest rekomendowany i przewidziany do finansowania w ramach Programu. Nie otwieramy jednak jeszcze szampana. Zdajemy sobie sprawę z tego, jak długa i wyboista może być droga od rekomendacji do podpisania umowy i pozyskania realnych środków finansowych. Zamiast się ekscytować, stosujemy się ściśle do instrukcji śp. Wojciecha Młynarskiego i „robimy swoje”.

Na koniec akord pedagogiczny, a właściwie andragogiczny. Czym bowiem byłyby wspomnienia i podsumowania bez prawd i wniosków, z których będą mogli skorzystać potomni? Rzecz jasna mowa tu o naszych uczniach, nie dzieciach. W ustach jednej „pszczoły” brzmi to bardzo pompatycznie. Sam oceń

drogi Czytelniku, czy jest to melodia potrzebna. Otóż wejście do ścisłego grona osób mających bezpośredni wpływ na trwanie i dalszy rozwój PTN diametralnie zmieniło moją perspektywę postrzegania działalności Towarzystwa. To perspektywa zdecydowanie szersza i jakby bardziej realna. Skłania, by na karty tej publikacji przywołać przebogata listę postaci dla PTN bardzo ważnych, gdyż w realizowanie jego statutowych zadań bezgranicznie zaangażowanych – często przez długi i trudny czas, zawsze w ramach działalności społecznej, wbrew różnym problemom, niekiedy z wykorzystaniem środków własnych bądź bezinteresownej pomocy członków rodziny. Osoby te szanuję, cenię i podziwiam. Im także dziękuję, bo to właśnie dzięki Nim również moja praca na rzecz tej szczególnej Społeczności była i jest łatwiejsza, zaczyna przy tym przynosić wymierne efekty. Pomimo trudów, można odnaleźć w niej rzeczywisty sens i satysfakcję. Liczę na to, że nie będą miały mi za złe, iż nie wymienię Ich tu z imienia i nazwiska. Względy RODO oraz duże prawdopodobieństwo, że mogłabym kogoś pominąć, przesądzają o zdepersonalizowanym charakterze tej refleksji. Jednocześnie możliwość „odśrodkowej” obserwacji PTN uprawnia, by wyraźnie podkreślić, że jak w naturze, tak i w neofilologicznym ulu nie ma miejsca dla „pszczoł” leniwych i bezproduktywnych. Nie byłyby one dobrym przykładem dla pokolenia Młodych, a zarazem mogłyby demotywować rzesze Dojrzałych, stając się hamulcowym całego Towarzystwa, które przecież każdego dnia walczy o przetrwanie w dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości społeczno-kulturowej oraz formalno-prawnej. Dziś konkurencja, a w ślad za tym i wymagania stawiane środowiskom naukowym są znacząco większe, aniżeli było to dwie czy trzy dekady temu. Sądzę, że już ta krótka przestroga, przysłowiowa prawda o tym, że „nawet mała kropla dziegciu może zepsuć beczkę miodu”, będzie wyraźnym drogowskazem na kolejne lata; także dla tych „pszczoł”, które po Nas przejmą w opiekę neofilologiczny ul PTN, które – mimo czekających je trudów i wyrzeczeń – zdecydują się pochwycić za jego ster.

Dr hab. Radosław Kucharczyk

Instytut Romanistyki

Uniwersytet Warszawski

JUBILEUSZOWE WSPOMNIENIE O PTN

Początek mojej przygody z Polskim Towarzystwem sięga 2007 roku, kiedy to – jako doktorant Instytutu Romanistyki UW – wziąłem udział po raz pierwszy w corocznej konferencji peteenowskiej. Konferencja pt. „Nowe spojrzenie na motywację”

była dla mnie skokiem na głęboką wodę. Do dziś pamiętam, gościnne – ale jakże onieśmielające budynki – Uniwersytetu Wrocławskiego, tłum prelegentów, no i grono profesorskie, które do tej pory znałem tylko z lektur glottodydaktycznych: prof. prof. Katarzyna Karpińska-Szaj, Weronika Wilczyńska, Halina Widła, Anna Michońska-Stadnik, Elżbieta Zawadzka-Bartnik. I w tym wszystkim ja, świeżo upieczony magister, który wygłasza swój pierwszy referat i to po polsku, a było to wtedy dla mnie duże wyzwanie, ponieważ całą dydaktyczną terminologię znałem tylko i wyłącznie w języku francuskim. Poszło na tyle dobrze, że nie była to moja ostatnia konferencja PTN. Były kolejne, coroczny wyjazd w inny zakątek Polski na obrady PTN na stałe wpisał się do mojego kalendarza, a samo Towarzystwo zagościło w moim sercu. Uczestniczyłem w 10 konferencjach naukowo-dydaktycznych PTN. Byłem także przewodniczącym Komisji Rewizyjnej w kadencji 2013-2016, a na kadencję 2016-2019 powierzono mi funkcję skarbnika Towarzystwa.

Czym dla mnie jest Polskie Towarzystwo Neofilologiczne? Na pewno czymś bliskim, czymś z czym się silnie identyfikuję. Odpowiem na to pytanie, każdą z liter składających się na akronim Towarzystwa.

P jak przyjaźń

Coroczne zjazdy Towarzystwa są niepowtarzalną okazją do pogłębiania więzi z moimi warszawskimi przyjaciółmi – Krysią Szymankiewicz (to od niej, jako student, uczyłem się jak uczyć najpiękniejszego języka świata i jak zarażać swoją pasją własnych uczniów), Jolą Sujecką-Zając (pod jej kierunkiem napisałem najpierw pracę magisterską, a później rozprawę doktorską) i Maćkiem Smukiem (współtowarzyszem na studiach doktoranckich, a potem w pracy zawodowej w Instytucie Romanistyki). W czasie każdego wyjazdu coraz lepiej siebie poznawaliśmy, coraz więcej o sobie wiedzieliśmy, a teraz wspomnienia o naszych konferencyjnych eskapadach są przyczynkiem do żartów i śmiechu przy lampce wina, czy filiżance kawy. Do grona moich peteenowskich przyjaciół mogę też zaliczyć Kasię Karpińską-Szaj, od trzydziestu lat związaną z Towarzystwem. Jeszcze nie tak dawno prof. Katarzyna Karpińska-Szaj recenzowała moją rozprawę doktorską, a już parę lat później nasza Kasia z Poznania (jak ją w Warszawie nazywamy) dała mi wiele cennych wskazówek dotyczących monografii habilitacyjnej. Ale najważniejsze jest to, że na każdą z wyżej wspomnianych osób zawsze mogę liczyć, nie tylko w kontekście pracy zawodowej.

T jak twórczość

Konferencje PTN to również twórczość. Nie wyobrażam sobie zaplanowania, przeprowadzenia, a następnie zaprezentowania badań własnych bez umiejętności bycia twórczym i kreatywnym. To zadanie – często żmudne i samotne – jest wspaniałe, kiedy można się nim podzielić z innymi. A najwdzięczniejszymi

odbiorcami są w moim odczuciu uczestnicy konferencji PTN. Krytyczni, lecz zawsze życzliwi. Nie przypominam sobie żadnej konferencji Towarzystwa, z której wyjechałbym bez motywacji do dalszych poszukiwań dydaktycznych.

N jak nauka

I wreszcie, Polskie Towarzystwo Neofilologiczne to dla mnie Nauka. To właśnie w czasie corocznych zjazdów nauczyłem się (i dalej się uczę) od najlepszych, jak powinien wyglądać warsztat kompetentnego badacza, zajmującego się kształceniem językowym. I dlatego uważam, że każdy kto pretenduje do miana glottodydaktyka powinien chociaż raz przyjechać na konferencję PTN. To na pewno nie będzie pierwszy i ostatni kontakt z Towarzystwem, które już za chwilę skończy 90 lat.

Dr hab. Małgorzata Spychała-Wawrzyniak

Instytut Filologii Romańskiej

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

OGÓLNOPOLSKA OLIMPIADA JĘZYKA HISPZAŃSKIEGO

W latach 2010-2016 Polskie Towarzystwo Neofilologiczne było organizatorem Ogólnopolskiej Olimpiady Języka Hiszpańskiego (OJH). W pierwszym okresie (2010-2014) projekt był współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, a w kolejnych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

W trzystopniowych zawodach Olimpiady Języka Hiszpańskiego mogli brać udział uczniowie szkół ponadgimnazjalnych oraz za zgodą Przewodniczącej Komitetu Głównego uczniowie gimnazjów, zasadniczych szkół zawodowych i szkół zasadniczych, realizujących indywidualny program lub tok nauki.

Zawody I stopnia polegały na napisaniu w formie elektronicznej lub papierowej testu sprawdzającego znajomość materiału językowego (poziom A2/B1). *Zawody II stopnia* polegały na rozwiązaniu przez uczestników testu językowego na poziomie B1/B2 oraz testu z zakresu wiedzy o krajach hiszpańskiego obszaru językowego (wyłącznie w wersji elektronicznej). Następnie uczestnicy zakwalifikowani do części ustnej przystępowali do egzaminu ustnego z praktycznej znajomości języka hiszpańskiego oraz literatury hiszpańskiego obszaru językowego. *Zawody III stopnia* polegały na rozwiązaniu testu językowego na poziomie B2+/C1, napisaniu rozprawki oraz przystąpieniu do egzaminu ustnego z praktycznej znajomości języka hiszpańskiego, literatury hiszpańskiego

obszaru językowego i wiedzy o krajach hiszpańskiego obszaru językowego. Należy wspomnieć, że lista lektur oraz zagadnień kulturowych, a także problemów z zakresu praktycznej znajomości była zmieniana corocznie. Warto też zaznaczyć, że Olimpiada Języka Hiszpańskiego jako jedna z pierwszych olimpiad tego typu wprowadziła testy elektroniczne na etapach szkolnym i okręgowym.

Olimpiada Języka Hiszpańskiego była nie tylko konkursem, ale przedsięwzięciem, na które składało się wiele nowatorskich inicjatyw edukacyjnych i badawczych oraz wydarzeń związanych z poszerzaniem wiedzy na temat języka i kultury krajów hiszpańskojęzycznych w Polsce i na świecie. Wśród nich warto wspomnieć np. o obozie językowym dla kilkudziesięciu uczniów z całej Polski, międzynarodowym kongresie naukowym, czy o warsztatach dla uczniów i nauczycieli realizowanych w 8 ośrodkach uniwersyteckich (będących jednocześnie siedzibami Komitetów Okręgowych): w Poznaniu, Warszawie, Lublinie, Krakowie, Wrocławiu, Katowicach, Łodzi i Bydgoszczy. W ramach projektu zbudowano również platformę internetową, na której były dostępne materiały opracowane z myślą o uczniach przygotowujących się do zawodów OJH i ich nauczycielach. Wśród nich znalazły się m.in. wywiady z ekspertami, scenariusze lekcji oraz przykładowe testy językowe. Jednym z celów Olimpiady była też aktywizacja uczniów poprzez organizację różnego rodzaju form rywalizacji indywidualnych i grupowych (międzyszkolnych). Towarzyszące OJH konkursy, którym czynnie patronowały m.in. Ambasadory Argentyny, Ekwadoru, Hiszpanii, Peru i Urugwaju, służyły poszerzaniu wiedzy na temat kultury krajów hiszpańskiego obszaru językowego oraz rozwijaniu umiejętności językowych uczniów dysponujących jeszcze słabą znajomością języka hiszpańskiego.

Prowadząc ten projekt miałam świadomość, że wspólnie z Komitetem Organizacyjnym realizujemy innowacyjną olimpiadę przedmiotową, z której doświadczeń będą korzystać również inni organizatorzy. Choć przystępując do konkursu na organizację olimpiady, myślałam, że wielu z moich pomysłów nie da się po prostu zrealizować. Później jednak okazało się, że rzuciłam się na bardzo głęboką wodę i przyznam, że gdyby nie mój zespół, na pewno nie udałooby się wielu przedsięwzięć zorganizować w tak profesjonalny sposób. Z pewnością była to duża satysfakcja, ale i ogromna praca, która nie kończyła się wraz z III etapem zawodów. W pewnym momencie miałam wrażenie, że wykonuję kilka zawodów równocześnie (księgowej, prawnika, specjalisty ds. Public Relations, wykładowcy itd.). Pisząc te słowa muszę wspomnieć o dwóch osobach. Pierwszą z nich jest Zofia Pisarek, która zajmowała się od początku organizacji olimpiady sprawami finansowymi. Była dla nas jak druga mama, która, niestety, zmarła nagle w trakcie trwania projektu. Nie ukrywam, że był to dla nas bardzo duży cios emocjonalny. A drugą osobą jest pani prof. Halina Widła, ówczesna Przewodnicząca PTN-u, która bardzo nas wspierała i pomagała przez

cały czas organizacji projektu, co bardzo miło wspominam, i za co jeszcze raz bardzo Jej dziękuję.

Dr Jolanta Knieja

Instytut Germanistyki i Lingwistyki Stosowanej

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

„Lublin Studies in Modern Languages and Literature”, Editor-in-Chief

CO ŁĄCZY PTN I LSMML, CZYLI MAŁO ZNANA HISTORIA PEWNEGO CZASOPISMA

O ile dla Czytelników niniejszego tomu pierwszy skrót jest oczywisty, o tyle drugi dla większości z nich będzie wymagał rozszyfrowania. By nie trzymać dłużej w napięciu i niepewności, spieszę z wyjaśnieniem. Skrót LSMML kryje w sobie pełną nazwę naukowego czasopisma *Lublin Studies in Modern Languages and Literature*, którego historia sięga siedemdziesiątych lat dwudziestego wieku i istotnie zazębia się z działalnością PTN. Kwartalnik ten jest bowiem kontynuato-rem rocznika *Lubelskie Materiały Neofilologiczne*, a te powstały w 1972 roku z inicjatywy Lubelskiego Okręgu Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego¹. Pomysł wydawania tego periodyku zrodził się m.in. z potrzeby dotarcia w tam-tych jakże trudnych latach do członków, czyli nauczycieli i wykładowców z pol-ską i zagraniczną myślą glottodydaktyczną. Od początku *Materiały* były cen-nyim zbiorem publikacji. Jak pisała 3 października 1990 roku ówczesna Prze-wodnicząca Zarządu Okręgu Lubelskiego PTN, dr Izabella Golec do pana Rek-tora Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, prof. dr hab. Zygmunta Mańkow-skiego, przedstawiając mu cele, przekonując o zaletach periodyku zawierał on artykuły „obejmujące prace badawcze i doniesienia z dziedziny literaturo-znawstwa, językoznawstwa i metodyki nauczania języków obcych, będące do-robkiem naukowym pracowników instytutów i zakładów neofilologicznych UMCS oraz innych ośrodków uniwersyteckich. Publikowane prace znacznie przyspieszają rozwój kadry [...] uczelni i są dużą pomocą dla praktyki glottody-daktycznej”. W innym miejscu bogatej dokumentacji wspomnianego Okręgu czy-tamy podobne stwierdzenia, a mianowicie, że czasopismo służy „podnoszeniu

¹ Okładki *Lubelskich Materiałów Neofilologicznych* z 1993 r. i *Lublin Studies in Modern Languages and Literature* zob. aneks 2, zał. 11.

kwalifikacji merytorycznych nauczycieli języków obcych”², oraz że służy „doszkąłcaniu kadry lektorskiej i nauczycielskiej w szkolnictwie podstawowym, średnim i wyższym”³. Celem czasopisma *Lubelskie Materiały Neofilologiczne* miała być zatem jednoznacznie pomoc, *primo* „w podniesieniu poziomu metodycznego nauczania języków obcych, by w ten sposób wesprzeć instytucje zajmujące się doszkąłcaniem kadry lektorskiej i nauczycielskiej poziomu szkolnego i pozaszkolnego”⁴, stwarzanie możliwości „rozwoju naukowego zwłaszcza młodym neofilologom”⁵, *secundo* zbiór miał przyczyniać się „do pogłębiania kontaktów instytutów i zakładów neofilologicznych uczelni z nauczycielami z poziomu szkolnego i pozaszkolnego”, [...] „do popularyzacji dorobku neofilologii i do szybszego obiegu informacji neofilologicznych oraz podniesienia efektywności nauczania języków obcych”, a nawet wydanie publikacji było korzystne „dla sprawy wiązania teorii z praktyką”⁶. Tak więc rocznik odgrywał rolę nie do przeoczenia w środowisku neofilologów. *Materiały* otrzymywały nie tylko wszystkie biblioteki uniwersyteckie, biblioteki instytutów i zakładów neofilologicznych w Polsce, także zagraniczne ośrodki naukowe⁷. Otrzymywali je przede wszystkim członkowie Lubelskiego Okręgu Towarzystwa – oczywiście nieodpłatnie drogą pocztową albo podczas organizowanych przez Zarząd Oddziału spotkań, prelekcji czy warsztatów. Nadmienię, że Okręg Lubelski był w latach 70., 80. i 90. bardzo pręźnie działającą agendą Towarzystwa a liczba członków neofilologów wszystkich etapów nauczania języków obcych w tych latach wahała się między 320 a 375⁸. Warto też podkreślić, że Lubelski Okręg PTN jako jedyny w Polsce prowadził działalność wydawniczą. A wydawanie periodyku w tamtych czasach było nie lada wyzwaniem. Przed Zarządem Okręgu i redaktorami naukowymi *Lubelskich Materiałów Neofilologicznych* (prof. prof. Jerzym Brzezińskim do 1990 roku, Ireną Nowicką-Koźluk i Januszem Golcem w latach 1991-2005)

² 13 marca 1986 r., Sprawozdanie Przewodniczącej Zarządu Okręgowego PTN, dr Haliny Maleńczyk.

³ 15 marca 1989 r., list prof. dr hab. Henryka Zbierskiego, prezesa PTN do Ministra Kultury i Sztuki/Departament Książki.

⁴ 21 kwietnia 1987 r., list prof. dr hab. Henryka Zbierskiego, Prezesa PTN do Ministra Kultury i Sztuki, popierający inicjatywę wydawania *Materiałów*.

⁵ 15 września 1989 r., Sprawozdanie Przewodniczącej Zarządu Okręgowego PTN, dr Haliny Maleńczyk.

⁶ 21 kwietnia 1987 r., poparcie dla wydawania *Lubelskich Materiałów Neofilologicznych* przez ówczesnego Dziekana Wydziału Humanistycznego UMCS, prof. dr hab. Lecha Ludorowskiego skierowane do Departamentu Książki i Bibliotek w Ministerstwie Kultury i Sztuki.

⁷ M.in. biblioteki uniwersyteckie w Bremie, Heidelbergu, Berlinie, Essen, Lipsku, Monachium, Tuluzie, Strasbourgu, Genewie, Zurychu, Edynburgu, Colchester i Filadelfii.

⁸ Stan według danych z 11 czerwca 1990 roku.

piętrzyły się problemy. Pierwszym z nich była, obowiązująca do 1988 roku konieczność uzyskania zezwolenia na publikację udzielana przez Ministerstwo Kultury i Sztuki/Departament Książki i Bibliotek⁹ oraz konieczność składania sprawozdań z działalności Okręgu PTN, w tym publikacji, do Urzędu Wojewódzkiego/Wydział Społeczno-Administracyjny. Jednak to kłopoty natury finansowej spędzały Przewodniczącym Zarządu Lubelskiego Okręgu PTN, najpierw dr Halinie Maleńczyk a potem dr Izabelli Golec sen z powiek. Wytrwale stały pisma z prośbami o wsparcie do Zarządu Głównego PTN, Kuratorium Oświaty i Wychowania w Lublinie, Związku Nauczycielstwa Polskiego, Ośrodka Usług Pedagogicznych i Społecznych, Klubu Międzynarodowej Prasy i Książki, Drukarni oraz do Rektora i Dyrektorów Zakładów i Instytutów Neofilologicznych UMCS¹⁰. Dzięki operatywności, ofiarności i skutecznym działaniom obu Pań, wpieranych przez redaktorów naukowych, *Materiały* udawało się wydawać. Koszty przygotowania do druku, powielania, druku i oprawy zabezpieczało przez 20 lat kilka instytucji. Praktyka współfinansowania *Lubelskich Materiałów Neofilologicznych* przetrwała do 2012 roku, kiedy to rocznik korzystał z uprzedniego wsparcia poszczególnych Dyrektorów Instytutów Filologii Angielskiej, Romańskiej i Słowiańskiej oraz ówczesnego Zakładu Filologii Germańskiej UMCS. W 1993 roku patronat merytoryczny nad rocznikiem przejął Zakład Filologii Germańskiej UMCS ze względu na tradycję (jego pierwszym redaktorem naukowym był pan prof. dr hab. Jerzy Brzeziński) oraz największy udział finansowy i nieoceniony wkład pracy germanistów, a przede wszystkim pana prof. dr hab. Janusza Golca, który redagował *Materiały* do roku 2005. Od roku 2006 czasopismo rozpoczęli redagować, i tak jest do dzisiaj, dr Jolanta Knieja i dr Jarosław Krajka¹¹ z tej samej instytucji, która w międzyczasie zmieniła nazwę na Instytut Germanistyki i Lingwistyki Stosowanej. Ważnym faktem w tym kontekście jest to, że omawiane *Lubelskie Materiały Neofilologiczne* przez 20 lat, czyli od 1993 roku miały paralelny tytuł, a mianowicie *Lublin Studies in Modern Languages and Literature*, i dopiero w 2013 roku redakcja zdecydowała się na przyjęcie dla czasopisma ostatecznie tytułu angielskiego.

Tak więc *Lublin Studies in Modern Languages and Literature*, czyli w skrócie *LSMLL* są kontynuatorem *Lubelskich Materiałów Neofilologicznych*. Do 2013 roku kontynuowały częstotliwość publikacji, będąc, tak jak ich poprzednik rocznikiem, przez kolejne cztery lata półrocznikiem, a od 2018 roku są kwartalnikiem

⁹ Zob. pismo ZG PTN Pismo ZG PTN do MKiS popierające inicjatywę wydania *Lubelskich Materiałów Neofilologicznych*, aneks 2, zał. 12.

¹⁰ Zob. aneks 2, zał. 13. Pismo ZO PTN do Kuratora Oświaty i Wychowania w Lublinie z prośbą o finansowe wsparcie *Lubelskich Materiałów Neofilologicznych*.

¹¹ W 2014 roku do redakcji dołączyła dr hab. Anna Maziarczyk z Instytutu Filologii Romańskiej UMCS.

naukowym, mającym na celu propagowanie badań z zakresu lingwistyki, translacji, literatury oraz niezmiennie dydaktyki języków obcych we wszystkich językach obcych, nie tylko angielskim, jakby to sugerował tytuł. By nie zaprzepaścić dorobku poprzednich zacnych Redaktorów i chcąc jednocześnie dorównać współczesnym wysokim standardom krajowym i międzynarodowym – wymaganym obecnie od wszystkich czasopism naukowych – *LSMML* rozwija się. W czasopiśmie ukazują się artykuły naukowe reprezentujące wysoką wartość merytoryczną. Wśród autorów publikujących tu swe prace znajdują się naukowcy afiliowani w różnych instytucjach badawczych z całego świata, zdecydowani redagować nawet całe tomy tematyczne. Mając w pamięci trudności przy pozyskiwaniu funduszy na drukowanie czasopisma, od 2013 roku funkcjonuje ono wyłącznie online, oferując czytelnikom wolny i bezpłatny dostęp do wszystkich publikowanych artykułów. Pełne teksty artykułów oraz dokładne dane dotyczące *LSMML* są dostępne na stronie czasopisma <http://journals.umcs.pl/lsmll> a numery archiwalne, czyli *Lubelskich Materiałów Neofilologicznych* na stronie <http://www.lsmll.umcs.lublin.pl>.

Czy kwartalnik *Lublin Studies in Modern Languages and Literature* jest wartościowym kontynuatorem swego poprzednika, oceni historia. Warto jednak podkreślić, że istnieje od 47 lat nieustannie w Lublinie i – jak wynika z powyższego – ma się dobrze, że jak kiedyś wciąż współpracuje z członkami Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego, którzy nie tylko publikują tu swoje teksty, ale także recenzują artykuły i są redaktorami tematycznymi wybranych tomów. Redaktor Naczelna, pisząca te słowa długoletnia członkini PTN, chce dołożyć wszelkich starań, by współczesne czasopismo trwało i było doceniane w środowisku naukowym, pamiętając jednocześnie o przesłaniu i wysiłku ludzi, którzy zaangażowani byli w tworzenie jego poprzednika.

Dr hab. Mariola Jaworska

Katedra Filologii Germańskiej

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

Jubileusz Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego jest okazją do przywołania w pamięci zdarzeń, które wpisały się w jego historię, ale przede wszystkim do wyrażenia szacunku i wdzięczności dla tych, którzy tę organizację tworzyli i rozwijali. Mnie przynależność do Towarzystwa dała możliwość poznania wybitnych naukowców tworzących polską glottodydaktykę, takich jak prof. Weronika Wilczyńska, prof. Hanna Komorowska, prof. Halina Widła, prof. Teresa Siek-Piskozub, prof. Kazimiera Myczko, prof. Katarzyna Karpińska-Szaj i inni. Wykłady plenarne i referaty wygłaszane przez nich na dorocznych konferencjach zawsze

były dla mnie inspiracją, dostarczały przeżyć intelektualnych i wpływały na kierunek rozwoju naukowego.

Moje pierwsze wspomnienie związane z Towarzystwem to udział w konferencji w 2006 roku w Krakowie, gdy jako ówczesna doktorantka prof. Elżbiety Zawadzkiej-Bartnik wygłosiłam swój pierwszy referat. To Pani Profesor – od wielu lat zaangażowana w działalność i rozwój PTN – zachęciła mnie do wstąpienia w jego szeregi. Jest osobą nierozdzielnie związaną z Towarzystwem, uhonorowaną w uznaniu wybitnych osiągnięć o charakterze organizacyjnym i popularyzatorskim Medalem im. prof. Ludwika Zabrockiego. Podczas dorocznych konferencji Pani Profesor budziła respekt, uczestnicząc w dyskusjach, była wymagająca, krytyczna i konsekwentna. Ceniła sobie samodzielność w myśleniu, czytelność sformułowań, logikę wywodu. Surowa dla swoich doktorantów, zawsze chciała, abyśmy byli świadomymi pracownikami naukowymi, odróżniającymi prace „naukowe” od dzieł godnych zapamiętania i uwagi. Z perspektywy czasu mogę śmiało powiedzieć, że Pani Profesor Zawadzka-Bartnik w znacznym stopniu ukształtowała moje postawy jako człowieka nauki i utwierdziła mnie w wyborze dalszej drogi badawczej. Za to jestem Jej bardzo wdzięczna.

Ważnym dla mnie wydarzeniem związanym z PTN stało się pełnienie funkcji przewodniczącej Komitetu Organizacyjnego dorocznej konferencji w 2017 roku w Olsztynie nt. „Innowacyjność w uczeniu się i nauczaniu języków obcych”. Wykłady plenarne rozpoczynające konferencję zgodzili się wygłosić emerytowani już: prof. Hans-Jürgen Krumm (Uniwersytet Wiedeński) oraz prof. Elżbieta Zawadzka-Bartnik. Natomiast wykład plenarny zamykający konferencję poprowadziła, wypromowana także przez prof. E. Zawadzką-Bartnik, dr hab. Anna Jaroszevska, obecnie członkini Zarządu Głównego PTN oraz redaktor naczelna *Neofilologa*. Organizacja konferencji była dużym przedsięwzięciem organizacyjnym i wyzwaniem, a także doskonałym doświadczeniem. Utwierdziła mnie w przekonaniu, że najważniejszą zaletą Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego jest z jednej strony możliwość wymiany doświadczeń i poglądów naukowych przedstawicieli różnych filologii i środowisk nauczycielskich, z drugiej zaś, okazja do spotkań z ludźmi, na których życzliwą pomoc i radę mogą liczyć i które zachowuję zawsze we wdzięcznej pamięci.

Dr hab. Małgorzata Bielicka

Instytut Lingwistyki Stosowanej

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Myślę, że każdy, kto przyjeżdża na konferencję PTN-u chciałby być zapamiętany ze względu na świetne wystąpienie. Musiałam jednak z pokorą zaakceptować

fakt, że inny atrybut mojej osoby utkwiał pewnej koleżance w pamięci, która widząc mnie na jednej z konferencji PTN-u ze szczerą radością zawołała: *Pamiętam te korale z zeszłego roku!* Tylko wrodzony dystans do siebie pomógł mi znieść te ciężkie chwile...

Dr Małgorzata Jedynak

Instytut Filologii Angielskiej

Uniwersytet Wrocławski

Gdy kilkanaście lat temu wypełniałam deklarację członkowską PTN nie przypuszczałam, że w jakikolwiek aktywny sposób zaangażuję się w realizację celów Towarzystwa, będąc w jego strukturach, jako członek Zarządu Głównego w latach 2013-2016, czy przewodnicząc Dolnośląskiemu Kołu PTN i Grupie Badawczej TYFLO pod egidą PTN. Wiedziałam natomiast, że afiliacja PTN da mi możliwość spotkania na mojej drodze naukowej wielu niesamowitych ludzi i wymianę doświadczeń w kwestiach związanych z dydaktyką języków obcych. Po 16 latach pamiętam wiele inspirujących wykładów plenarnych prezentowanych na dorocznych konferencjach PTN. Międzykulturowość, wielojęzyczność, motywacja – te zagadnienia, jak i wiele innych, odkrywałam razem z innymi uczestnikami konferencji.

W pamięci pozostaną mi na pewno dwie konferencje PTN. Pierwsza z nich, zatytułowana „Nowe spojrzenia na motywację w dydaktyce języków obcych” odbyła się we Wrocławiu w 2007 roku. Jako sekretarz konferencji postawiłam sobie za zadanie uatrakcyjnić pobyt uczestników konferencji poprzez zorganizowanie dla nich części programu kulturalnego. Oprócz uczestnictwa w koncercie 42. Międzynarodowego Festiwalu *Wratislavia Cantans* i wysłuchaniu przepięknych *Kantat rodu Bachów*, nasi goście mieli przewidzianą wycieczkę po Wrocławiu zabytkowym tramwajem bez okien i wieczorny rejs statkiem. Nie przewidziałam jednak gwałtownej zmiany pogody i ulewnego deszczu. Przemarznięci i przemoczeni uczestnicy konferencji w popłochu wyskakiwali z tramwaju zapominając o swoich torbach konferencyjnych i parasolach, biegnąc do przystani, gdzie odwołano rejs statkiem ze względu na wysoki powodziowy stan rzeki. Dziękuję wszystkim uczestnikom, że przyjęli z wyrozumiałością tę sytuację, a motorniczemu za przekazanie nam na drugi dzień kilku zagubionych toreb konferencyjnych i parasoli.

Inną konferencją PTN, którą mam w pamięci i która w znaczący sposób wpłynęła na moją drogę naukową, jest konferencja „Komunikacja językowa

w społeczeństwie informacyjnym – nowe wyzwania dla dydaktyki języków obcych” zorganizowana w 2010 roku w Lublinie.

Jeden z prelegentów – dr hab. Bogusław Marek, prof. KUL – zrobił wtedy na mnie ogromne wrażenie i rozbudził jeszcze większą fascynację tyflonaukami. Wtedy nie wiedziałam jeszcze, że sławny Bob Mark, który otrzymał Order Imperium Brytyjskiego i o którym tyle dobrego słyszałam za granicą to nie jest amerykański naukowiec, ale Profesor Bogusław Marek – nasz rodak z krwi i kości. Wykład Profesora na konferencji PTN pokazał mi inny wymiar nauki – pragmatyczny i tak bliski mojej wrażliwości. „Jakiego koloru jest wiatr?”, „Jak można przez małe okno zobaczyć wielką górę?” – do tej pory pamiętam te pytania z prezentacji multimedialnej pana Profesora. Po wykładzie plenarnym uczestnicy konferencji mogli zobaczyć wystawę innowacyjnych integracyjnych pomocy dydaktycznych przydatnych w nauczaniu języków obcych przygotowanych przez Centrum Adaptacji Materiałów Dydaktycznych dla Niewidomych, które powstało w 2005 roku z inicjatywy Profesora Marka. Wszystkie pomysły adaptacji materiałów były dla mnie inspirujące i po powrocie do Wrocławia zaczęłam sama tworzyć podobne materiały. Podczas wystawy udało mi się porozmawiać z Panem Profesorem, a pamiątką tego spotkania jest pośłółka wizytówka od sławnego Boba Marka, który dalej realizuje swoją misję, ucząc teraz dzieci niewidome w odległych zakątkach Indii i Samoa.

Te kilkanaście lat członkostwa w PTN to nie tylko inspiracje naukowe, ale również kilka wyjątkowych przyjaźni z członkami PTN i Grupy Badawczej TYFLO oraz Jiamei She, dzięki której Dolnośląskie Koło PTN zaczęło organizować wydarzenia kulturalne wraz z Instytutem Konfucjusza, a ja odważyłam się dołączyć do moich dzieci i podjęłam naukę języka chińskiego w domu kultury przy ul. Dubois we Wrocławiu. A jeśli przyjaźnie, to również i niekończące się rozmowy na konferencjach PTN na temat naszej pracy, dzieci, a nawet już wnuków.

Mgr Anna Aleksandra Wiśniewska

*Centrum Języka i Kultury Polskiej dla Cudzoziemców UMCS w Lublinie
Nauczycielskie Kolegium Języków Obcych w Puławach*

Moje wspomnienia dotyczące Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego sięgają roku 1980 i są nierozdzielnie związane z Panem Profesorem Jerzym Brzezińskim. To właśnie wtedy, jako studenci germanistyki, dostrzegliśmy wielki autorytet, niezwykłą kulturę osobistą, dobroć, tolerancję, doświadczenie naukowe i życiowe Pana Profesora, i za jego namową wstąpiliśmy do PTN.

Pamiętam opowieści Pana Profesora o tym, jak sam uczył się języka niemieckiego w okresie okupacji. Chodził wzdłuż torów i zbierał kryminały, które jadący na front wschodni żołnierze niemieccy, po przeczytaniu, wyrzucali przez okna pociągu. Następnie w opuszczonym pałacu znalazł bibliotekę, a w niej słowniki niemieckie. Był to jego pierwszy kontakt z tym językiem. Opowiadał, że na początku czytał tak, jak to zostało napisane, co później, gdy pracował po wojnie w Poznaniu, wywoływało salwy śmiechu.

Coś jeszcze utkwilo mi bardzo w pamięci i co do dzisiaj stosuję w mojej pracy dydaktycznej. Są to następujące słowa Pana Profesora: **„Nie wolno niszczyć człowieka! Jeśli student nie rokuje nadziei, należy mu wskazać inną drogę, w której lepiej się spełni zawodowo!”** Te właśnie zdania stały się również moim *credo* w życiu zawodowym.

Przynależność do PTN stała się naszą gwarancją kontaktu z „wielką nauką” aż do dnia dzisiejszego. Dzięki spotkaniom organizowanym na uczelni czuliśmy, i nadal czujemy się, nauczycielami godnymi tej nazwy. Mogliśmy się dalej szkolić, dzielić doświadczeniami, wysłuchać aktualności, a przez obcowanie z „najlepszymi” rozszerzać swe horyzonty. To wszystko pozwalało i nadal pozwala na lepsze wykonywanie naszej pracy, na spełnianie się w zawodzie nauczyciela.

dr hab. prof. UZ Joanna Zawodniak

Instytut Neofilologii

Uniwersytet Zielonogórski

Moje spotkania z PTN-em rozpoczęły się w 1998 roku od udziału w corocznej konferencji Towarzystwa, która wtedy odbywała się w Poznaniu i w której wzięłam udział jako doktorantka wygłaszająca swój pierwszy w życiu referat. Wciąż żywo pamiętam swoją treść i życzliwe przyjęcie, z jakim spotkała się moja debiutancka prezentacja, która dotyczyła znaczenia mnemotechnik w opanowywaniu słownictwa obcojęzycznego przez dzieci. Od tamtej pory wielokrotnie uczestniczyłam w konferencjach PTN-owskich, które były i są dla mnie ważnym forum wymiany myśli glottodydaktycznej, a także okazją do spotkań z przedstawicielami różnych ośrodków akademickich z całej Polski. Nie sposób tu nie wspomnieć, że dzięki uczestnictwu w swoich pierwszych konferencjach PTN-owskich, nawiązałam serdeczne kontakty z prof. Katarzyną Karpińską-Szaj, wtedy jeszcze panią doktor. Szczególnie utkwiała mi w pamięci nasza rozmowa podczas obiadu kończącego poznańską konferencję w 2004 roku. Kasia właśnie oddała do druku swoją rozprawę habilitacyjną i opowiadała mi różne związane

z tym szczegóły, które, będąc dopiero u progu własnej ścieżki naukowej, chłonełam z prawdziwym zainteresowaniem i podziwem.

Istotnym dla mnie momentem w kalejdoskopie wspomnień związanych z PTN-em jest konferencja z 2003 roku, która odbyła się na moim macierzystym Uniwersytecie Zielonogórskim pod hasłem integracji w nauczaniu języków obcych. Pamiętam to wydarzenie w sposób szczególny, gdyż zajęłam się redakcją naukową artykułów będących pokłosiem tejże konferencji. Ukazały się one w 24. numerze *Neofilologa*, ale nadesłanych prac było tak wiele, że zdecydowaliśmy się na dodatkowe opublikowanie monografii, w której znalazły się dalsze zasługujące na uwagę i uznanie artykuły.

CZĘŚĆ II

W ostatnim dziesięcioleciu (2009-2019) pożegnaliśmy aż 11 aktywnych członków Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego. Wierząc w to, że pamięć i wspomnienia o Tych, których nie ma już pośród nas stanowią nasze bogactwo uznaliśmy za słuszne w tej części wspomnieniowej poświęcić im specjalny podrozdział, bo...

Można odejść na zawsze by stale być blisko

Ks. Jan Twardowski

Wielu z nas przeżyło radość bezpośrednich, bliskich kontaktów z nimi, doświadczyło oddziaływania ich osobowości jako profesorów, nauczycieli; nas uczestników konferencji, zjazdów i innych PTN-owskich spotkań wzbogacili wiedzą, umiejętnością jej przekazywania, dyskutowania, wymiany opinii. Razem przeżywaliśmy i rozwiązywaliśmy problemy ważne dla całego środowiska neofilologicznego. Ogarnijmy więc ich, oddalonych już o całą wielkość śmierci, życzliwą, wdzięczną pamięcią patrząc z perspektywy czasu na to, co po sobie zostawili.

Świadome jesteśmy faktu, że nie o wszystkich odejściach wieść do nas dotarła, ale każdy z nich, także tych znanych tylko w ich środowiskach, pozostanie w pamięci. W roku 2013 pożegnaliśmy dr Władysławę Marię Insarew-Roszczyńską, nestorkę polskiej romanistyki, odznaczoną Medalem im. prof. Ludwika Zabrockiego za szczególny wkład dla rozwoju polskiej myśli glottodydaktycznej. W 2014 roku odeszli: Zofia Pisarek, szczególnie ceniona za profesjonalizm i poświęcenie dla idei olimpiady języka hiszpańskiego oraz dr Wojciech Piskozub, wieloletni księgowy PTN, oddany bez reszty działalności naszego Towarzystwa, gotów poświęcić swój czas i umiejętności nawet w najtrudniejszych okresach historii PTN. W roku 2015 odeszli na wieczną wartość: prof. dr hab. Jan Rusiecki, żołnierz AK, anglista, językoznawca, glottodydaktyk,

członek Komisji Programowych, współautor memoriałów adresowanych do MEN, założyciel i pierwszy Prezydent IATEFL Poland; prof. dr hab. Janusz Arabski, anglista, glottodydaktyk, szczególnie aktywny w PTN w latach 70 i 80-tych oraz prof. dr hab. Józef Sypnicki, językoznawca, romanista, wieloletni członek PTN, w latach 1987-1991 wiceprzewodniczący Zarządu Głównego, zasłużony nauczyciel wielu pokoleń romanistów. W roku 2016 odeszli prof. dr hab. Józef Darski, językoznawca, wychowawca wielu pokoleń germanistów, w latach 1989-1992 przewodniczący Zarządu Głównego PTN i dr Małgorzata Twardoń, romanistka, mimo młodego wieku posiadająca znaczne osiągnięcia w badaniach naukowych i w dydaktyce, bardzo aktywny członek PTN, skarbnik w kadencji 2007-2010 i 2010-2013. W roku 2017 odszedł prof. Wolfgang Schramm, wybitny wykładowca Instytutu Germanistyki Uniwersytetu Warszawskiego członek Rady Językowej *Neofilologa* (2012-2016). W roku 2018 odeszły dwie germanistki, dr hab. Irena Koźluk, prof. UMCS, językoznawca, długoletni kierownik Zakładu Językoznawstwa Germańskiego w Instytucie Germanistyki, w latach 1978-1984 przewodnicząca Okręgu Lubelskiego PTN, w kadencji 1995-1998 członek Zarządu Głównego oraz dr Hanna Szarmach-Skaza, wieloletni wykładowca w Instytucie Germanistyki Uniwersytetu Warszawskiego, autorka wielu podręczników do języka niemieckiego, ciesząca się autorytetem w środowisku uczniów, studentów i nauczycieli.

4.3. WSPOMNIENIA W ZDJĘCIACH

wspomnienia, wspomnienia...

I. WSPOMNIENIA W ZDJĘCIACH 1969-2009

konferencja PTN w Białymstoku/Białowieży w 1975 (w pierwszym rzędzie w środku prof. L. Zabrocki)

KONFERENCJA W BIAŁYMSTOKU W ROKU 1996

uczestnicy konferencji, na pierwszym planie od lewej prof. W. Pfeiffer i prof. E. Zawadzka-Bartnik

przed wręczeniem Medalu im Profesora Ludwika Zabrockiego profesorowi J. Zaniewskiemu (profesor w tle), z prawej strony prof. T. Siek-Piskozub, przewodnicząca ZG PTN

prof. W.G. Kostomarov otrzymuje odznaczenie od władz miasta

(od lewej) prof. H. Komorowska, prof. E. Zawadzka-Bartnik, prof. J. Zaniewski i prof. A. Stelmaszuk

„sztab” organizacyjny, przygotowania do konferencji

KONFERENCJA W POZNANIU W ROKU 1998

(od lewej) prof. E. Zawadzka, dr Z. Magnuszewska i prof. M Szczodrowski

(od lewej) dr A. Kaczmarek, dr J. Zawodniak, mgr R. Wilk, mgr E. Stefek, a ten stół rozpoznaje chyba każdy

Pierwszy Kongres Neofilologiczny w Łodzi w roku 1998 (5-7 listopada)

(od lewej)
dr Z. Magnuszewska,
prof. E. Zawadzka-Bartnik,
prof. T. Siek- Piskozub
(Pierwszy Kongres Neofilologiczny
w Łodzi współorganizowany przez
UŁ, PTN i Komitet Neofilologiczny
PAN w dniach 5-7 listopada 1998 r.)

ożywiona dyskusja
z prof. T. Krzeszowskim

(od lewej) mgr L. Sobolew, prof. E. Zawadzka-Bartnik, prof. T. Siek-Piskozub, prof. H. Stasiak,
dr Z. Magnuszewska, mgr K. Trychoń-Cieślak)

KONFERENCJA W POZNANIU W ROKU 1999

(od lewej) prof. W. Wilczyńska, mgr J. Duda i dr Z. Magnuszewska

KONFERENCJA W KATOWICACH W ROKU 2002

referuje dr E. Jastrzębska

referuje dr A. Kaczmarek

przerwa w obradach
na gorącą kawę
(od lewej) prof. E. Zawadzka-
Bartnik i dr H. Małeńczyk-
Boguszewska

4. PTN we wspomnieniach i zdjęciach

(od lewej) dr Z. Magnuszewska, mgr K. Trychoń-Cieślak, prof. W. Wilczyńska i dr E. Banasik

„smaczne obrady”

przy suto
zastawionym
stole obrad ciąg
dalszy

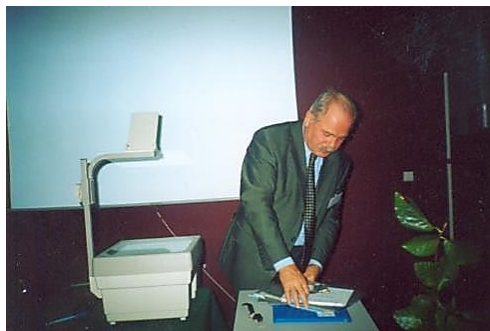
KONFERENCJA W ZIELONEJ GÓRZE W ROKU 2003

(tuż przed otwarciem obrad) od lewej mgr K. Trychoń-Cieślak, prof. W. Wilczyńska, prorektor UZ, prof. R. Nowak i prodziekan Wydziału Humanistycznego prof. B. Kiejzik

(w pierwszym rzędzie od lewej strony)
dr M. Stypińska, prof. K. Myczko,
prof. A. Niżegorodcew,
prof. E. Zawadzka-Bartnik
i dr Z. Magnuszewska

Konferencja w Zielonej Górze w roku 2003
obrady plenarne – prof. W. Pfeiffer)

4. PTN we wspomnieniach i zdjęciach

prof. J. Fisiak i prof. W. Wilczyńska

KONFERENCJA W POZNANIU W ROKU 2004

Konferencja PTN w Poznaniu

od lewej: dr A. Pado, dr M. Sowa,
dr hab. U. Paprocka-Piotrowska

bankiet w czasie konferencji

prof. W. Wilczyńska w czasie bankietu

KONFERENCJA W LUBLINIE W ROKU 2005

(przed inauguracją), z lewej strony rozmawiają prof. I. Nowicka z prof. M. Szczodrowskim, z prawej dr H. Małeńczyk-Boguszewska i dr I. Knieja

po lewej stronie dr J. Sikorski, po prawej dr J. Knieja

4. PTN we wspomnieniach i zdjęciach

Przewodnicząca PTN prof. W. Wilczyńska prezentuje Medal im. Prof. L. Zabrockiego. Z lewej strony prof. P. Kołtunowski, dziekan Wydziału Neofilologii UMCS w Lublinie

Prof. W. Wilczyńska wręcza Medal im. Prof. L. Zabrockiego mgr K. Trychoń-Cieślak

Prof. W. Wilczyńska wręcza Medal im. Prof. L. Zabrockiego prof. Marianowi Szczodrowskiemu

obrazy plenarne, od lewej prof. H. Widła, prof. K. Karpińska-Szaj i prof. B. Marek

obrazy plenarne (od lewej)
prof. A. Cieślicka,
prof. B. Sadownik,
prof. H. Chodkiewicz

zasłuchani uczestnicy (od lewej
strony) w pierwszym rzędzie
prof. D. Śliwa i prof. A. Niżegorodcew

4. PTN we wspomnieniach i zdjęciach

w pierwszym
rzędzie prof.
U. Paprocka-
Piotrowska

prof. A. Michoń-Stadnik w trak-
cie dyskusji...

dyskusja pane-
lowa – od lewej
dr J. Krajka,
prof. W. Wilczyńska,
dr A. Pado
i prof. H. Widła

referuje dr J. Krajka

wypowiada się dr A. Pado,
a dr J. Krajka tym razem sponia
jej z pomocą

uroczyste zakończenie konferencji
(z lewej strony) dr J. Krajka,
prof. W. Wilczyńska, dr A. Pado,
prof. W. Widła,
a przy mównicy przewodnicząca
Lubelskiego Koła PTN dr J. Knieja

4. PTN we wspomnieniach i zdjęciach

zakończenie konferencji, pożegnania, dr J. Knieja i prof. U. Paprocka-Piotrowska

(dziedziniec Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego przed symbolicznym pomnikiem Ojca Świętego Jana Pawła II i Prymasa Polski kard. Stefana Wyszyńskiego – od lewej prof. K. Karpinska-Szaj, dr Z. Magnuszewska, prof. H. Widła, dr D. Wisniewska, mg K. Trychoń-Cieślak i mgr A. Garstecka

KONFERENCJA W KRAKOWIE W ROKU 2006

pod Audytorium Maximum (integracja tym razem również w kolorze)

referat plenarny wygłasza prof. E. Zawadzka-Bartnik

KONFERENCJA W GÖTEBORGU W ROKU 2006

dr P. Wolski i dr J. Rysiewicz na konferencji w Göteborgu (2006)

od lewej: dr hab. U. Paprocka-Piotrowska, prof. H. Widła, dr G. Kiliańska-Przybyło

FIPLV – Fédération Internationale des Professeurs de Langues Vivantes

stary i nowy Zarząd Główny FIPLV, w pierwszym rzędzie od lewej Konrad Schröder (przewodniczący Western/Central Europe) i Denis Cunningham (sekretarz generalny FIPLV)

Zarząd Główny FIPLV 2007-2009, od lewej: Margareta Leoj (wiceprzewodnicząca Szwecja), Denis Cunningham (sekretarz generalny, Australia), Kirsti Santaholma (skarbnik, Finlandia), Terry Lamb (przewodniczący, Wielka Brytania), Cecilia Ode (redaktor publikacji, Holandia)

Western/Central Europe

Konrad Schröder
(przewodniczący, Niemcy)

Halina Widła
(sekretarz generalny, Polska)

KONFERENCJA W KALISZU W ROKU 2008

komitet organizacyjny

w środku sekretarz generalny
prof. M. Pawlak

inauguracja konferencji, od lewej:
prof. M. Pawlak, sekretarz generalny
PTN, przy mikrofonie prof. H. Widła

II. WSPOMNIENIA W ZDJĘCIACH 2009-2019

ZDJĘCIA ZARZĄDU GŁÓWNEGO PTN

zebranie ZG 8 marca 2016 r. przew. Prof. M. Pawlak (kadencja 2013-2016)

Zarząd Główny (2016-2016), przew. ZG prof. K. Karpińska-Szaj (druga od prawej strony), Słupsk 2016

ZDJĘCIA Z KONGRESÓW MIĘDZYNARODOWYCH

prof. Mirosław Pawlak (przewodniczący FIPLV) i prof. Terry Lamb (wiceprzewodniczący FIPLV)
Kongres FIPLV w Nowym Orleanie 2018 r.

KONFERENCJA W SOSNOWCU W ROKU 2009

przerwa kawowa (budynek Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Śląskiego)

4. PTN we wspomnieniach i zdjęciach

prof. Halina Widła,
przew. ZG
(w kadencjach 2007-
2010 i 2010-2013)

zasłuchani uczestnicy

dr Jarosław Krajka
(warsztaty dla nauczycieli)

zasłuchani
uczestnicy
(na pierwszym
planie z prawej
strony
prof. M. Pawlak)

spacer ulicami
Katowic

KONFERENCJA W LUBLINIE W ROKU 2010

Obrady inauguracyjne, od lewej prof. J. Żmudzki (Kierownik Zakładu Lingwistyki stosowanej UMCS),
prof. H. Gmiterek (dziekan Wydziału Humanistycznego UMCS, prof. H. Widła (przew. ZG PTN),
prof. T. Siek-Piskozub (Dziekan Kapituły Medalu)

powitania, prof. H. Widła (przew. ZG PTN)

powitanie, dr J. Knieja (Zakład Lingwistyki stosowanej UMCS, przew. Lubelskiego Koła PTN, współorganizatorka konferencji)

prof. J. Żmudzki (otwarcie konferencji)

prof. W. Wilczyńska, nagrodzona podczas inauguracji konferencji Medalem im. Prof. Ludwika Zabrockiego, z lewej strony prof. Teresa Siek-Piskozub, Dziekan Kapituły Medalu

4. PTN we wspomnieniach i zdjęciach

dr H. Małeńczyk-Boguszewska, nagrodzona podczas inauguracji konferencji Medalem im. Prof. Ludwika Zabrockiego, z lewej strony prof. Teresa Siek-Piskozub, Dziekan Kapituły Medalu

(od lewej) dr J. Knieja, prof. S. Grucza i prof. E. Zawadzka- Bartnik

obrazy w sekcjach

prof. W. Pawlak
wykład plenarny

występy zespołu tanecznego

zasłuchani uczestnicy obrad

4. PTN we wspomnieniach i zdjęciach

prof. U. Paprocka-Piotrowska Instytut Filologii Romańskiej KUL (współorganizatorka konferencji),
pożegnanie uczestników

KONFERENCJA PTN W KALISZU W ROKU 2011

prof. H. Widła
przew. ZG PTN

prof. W. Wilczyńska
wykład plenarny

prof. K. Myczko
wykład plenarny

uczestnicy obrad

obrady w sekcjach

uczestnicy panelu (od lewej prof. K. Karpińska-Szaj, prof. K. Myczko, prof. K. Drożdżiał-Szelest, prof. A. Niżegorodcew i prof. Jan Majer)

KONFERENCJA PTN WE WROCŁAWIU W ROKU 2013

Dziekan Kapituły Medalu prof. E. Zawadzka-Bartnik
wręcza Medal im. Prof. L. Zabrockiego prof. K. Myczko

prof. K. Karpińska-Szaj i dr hab. R. Kucharczyk

w pierwszym rzędzie od lewej strony: prof. E. Zawadzka-Bartnik, prof. K. Myczko, prof. W. Wilczyńska, prof. A. Michońska-Stadnik i dr H. Maleńczyk-Boguszewska

4. PTN we wspomnieniach i zdjęciach

prof. H. Widła, obrady plenarne

Bankiet, centralnie od lewej prof. H. Widła, w środku prof. A. Michorńska-Stadnik, z prawej strony prof. M. Pawlak

bankiet (występy zespołu tanecznego)

KONFERENCJA PTN W GDANSKU W ROKU 2014

prof. H. Komorowska

prof. E. Zawadzka-Bartnik
obrady plenarne

uczestnicy obrad

4. PTN we wspomnieniach i zdjęciach

z prawej strony
prof. T. Siek-Piskozub
(obroady w sekcjach)

dr M. Janicka
(obroady w sekcjach)

„przerwa kawowa”

prof. A. Michorńska-Stadnik
(obrazy w sekcjach)

prof. M. Pawlak
(obrazy w sekcjach)

Warsztaty

4. PTN we wspomnieniach i zdjęciach

Wizyta w gdańskim Ratuszu i Dworze Artusa

prof. M. Pawlak

dr E. Andrzejewska

bankiet

KONFERENCJA PTN W WARSZAWIE W ROKU 2015

rejestracja uczestników

prof. Michel Byram
wykład plenarny

prof. K. Myczko (wykład plenarny)

prof. W. Wilczyńska (wykład plenarny)

uczestnicy
obrad

4. PTN we wspomnieniach i zdjęciach

dr hab. A. Jaroszevska
(obrazy w sekcjach)

prof. K. Drożdżał-Szelest
(obrazy w sekcjach)

prof. U. Paprocka-
Piotrowska
(obrazy w sekcjach)

dr hab. Iwona Janowska i mgr Marta Bodzioch (obrazy w sekcjach)

dr Izabela Orchowska (obrazy w sekcjach)

4. PTN we wspomnieniach i zdjęciach

od lewej dr J. Knieja i dr hab. M. Sowa (w przerwie)

kiermasz publikacji Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji (FRSE)

Komitet organizacyjny (chwila relaksu)

zwiedzanie Biblioteki UW (od lewej prof. W. Byram i prof. J. Sujecka-Zajac)

występ artystyczny studentów Instytutu Romanistyki UW

4. PTN we wspomnieniach i zdjęciach

bankiet (od lewej dr J. Sobańska-Jędrzych, mgr K. Łuchtaj i mgr Katarzyna Posiadała, (w środku) prof. E. Zawadzka-Bartnik, (centralnie od lewej) dr hab. A. Jaroszeńska i prof. K. Myczko, za nimi w tle dr J. Knieja

uczestnicy konferencji w Pałacu Kazimierzowskim Uniwersytet Warszawski

KONFERENCJA PTN W SŁUPSKU W ROKU 2016

prof. H. Widła nagrodzona podczas inauguracji konferencji Medalem im. Prof. Ludwika Zabrockiego, z prawej strony Przewodniczący Zarządu Głównego prof. M. Pawlak

prof. K. Karpińska-
Szaj
wykład plenarny

zastuchani uczestnicy

uczestnicy obrad plenarnych

4. PTN we wspomnieniach i zdjęciach

W IMIENIU ZARZĄDU GŁÓWNEGO PTN

składam

pani

prof. zw. dr hab. Elżbiecie Zawadzkiej-Bartnik

serdeczne podziękowania i wyrazy uznania
za pełnienie funkcji Dziekana Kapituły
medalu im. profesora Ludwika Zabrockiego.
Życzę dalszych sukcesów w pracy dla dobra nauki
i wszelkiej pomyślności w życiu osobistym.

Przewodniczący ZG PTN

prof. zw. dr hab. Mirosław Fundak

dr hab. A. Jaroszevska prezentuje dyplom – podziękowania prof. E. Zawadzkiej-Bartnik za pełnienie funkcji Dziekana Kapituły Medalu

KONFERENCJA W OLSZTYNIE W ROKU 2017

otwarcie konferencji (od lewej) Dziekan Wydziału Humanistycznego, dr hab. A. Szmyt prof. UWM, prof. K. Karpińska-Szaj, przew. PTN, prof. UWM A. Dargiewicz, Kierownik Katedry Filologii Germańskiej UWM i dr hab. M. Jaworska, Przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego

otwarcie konferencji
prof. K. Karpińska-Szaj
Przewodnicząca ZG PTN

(z lewej strony) Przewodnicząca
PTN prof. K. Karpińska-Szaj
wręcza prof. H. Widle
nagrodę FIPLV

prof. H.-J. Krumm,
wykład plenarny moderator:
dr hab. A. Jaroszevska

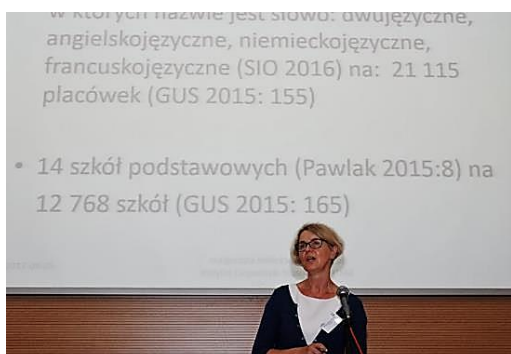
4. PTN we wspomnieniach i zdjęciach

prof. E. Zawadzka-Bartnik,
wykład plenarny moderator: dr hab. A. Jaroszewska

dr hab. A. Seretny
wykład plenarny

dr hab. M. Bielicka
wykład plenarny

dr hab. J. Krajka
prof. UMCS
wykład plenarny

prof. A. Michońska- Stadnik w trakcie dyskusji

prof. E. Zawadzka-Bartnik
prof. H.-J. Krumm
i (z prawej strony) tłumacz
– dr B. Sapała

4. PTN we wspomnieniach i zdjęciach

(od lewej) dr H. Małeńczyk-Boguszewka – prof. E. Zawadzka Bartnik – dr hab. M. Jaworska

(od lewej)
dr J. Knieja,
dr hab. M. Sowa,
dr A. Pado,
dr hab. J. Krajka,
dr J. Targońska

obrazy w sekcjach

obrazy w sekcjach

obrazy w sekcjach

pożegnanie – Komitet Organizacyjny konferencji (od lewej) dr J. Targońska, dr A.D. Jarząbek, dr M. Makowska, dr hab. M. Jaworska i prof. K. Karpińska-Szaj (przew. PTN)

KONFERENCJA W KRAKOWIE W ROKU 2018

rejestracja uczestników

dr Brian North, Eurocentres,
Zürich, Szwajcaria
inauguracyjny wykład
plenarny

dr hab. W. Martyniuk, Dyrektor Centrum Języka i Kultury Polskiej w Świecie Uniwersytetu
Jagiellońskiego, inauguracja, wykład plenarny (Aula Collegium Novum)

uczestnicy konferencji

rozmowy kularowe

prof. A. Michońska-
Stadnik
obrazy w sekcjach

4. PTN we wspomnieniach i zdjęciach

zasłuchani słuchacze
(z lewej strony)
prof. H. Widła
obrazy w sekcjach

dr hab. K. Miłułka
obrazy w sekcjach

prof. J. Sujecka-Zając,
dr hab. R. Kucharczyk
obrazy w sekcjach

Przerwa kawowa
(z prawej strony)
dr hab. M. Jaworska

(centralnie z lewej)
dr hab. I. Janowska
i dr hab. A. Seretny
(Katedra Języka Polskiego
jako Obcego UJ),
współorganizatorki
konferencji)

ZDJĘCIA Z III ETAPU VI OLIMPIADY JĘZYKA HISPZAŃSKIEGO (2015/2016) – POZNAŃ (UAM)

Test pisemny

Egzamin ustny

4. PTN we wspomnieniach i zdjęciach

Uczestnicy w dniu egzaminu

Stoiska wydawnicze

Nagrody dla laureatów i finalistów

Wręczenie nagrody pierwszej laureatce VI OJH
Na zdjęciu z lewej Przewodnicząca dr Małgorzata
Spychała-Wawrzyniak oraz z prawej Justyna
Hadaś (Komitet Organizacyjny)

Zwycięzcy konkursu „En un lugar de Uruguay”

Ambasadorzy Hiszpanii, Wenezueli i Urugwaju
(od lewej Ambasador Królestwa Hiszpanii Agustin
Nunez Martínez, Ambasador Wenezueli Luis
Gómez Urdaneta i Ambasador Urugwaju Ernesto
Scheiner Correa)

Wycieczka w języku hiszpańskim

Warsztaty i prezentacje w hotelu Andersia

Warsztaty i poczęstunek w hotelu Andersia

Uroczyste zakończenie

Prezentacje prac w konkursie „En un lugar de Uruguay”

Warsztaty dla nauczycieli

WSPOMNIENIA ZE SPOTKAŃ I KONFERENCJI DOLNOSŁĄSKIEGO KOŁA PTN

I. WARSZTATY

Warsztaty i wykłady dla nauczycieli i studentów

dr Małgorzata Szulc-Kurpaska autorka serii podręczników dla dzieci SPARKS oraz współautorka książki *Teaching English to Young Learners*, warsztaty dla nauczycieli i studentów: *Teaching English to lower primary school children* (2016 r.)

(w środku) mgr Maria Kotlińska (coach i trener personalny), warsztaty: *Zarządzanie sobą w czasie a zarządzanie innymi* (2017 r.)

Warsztaty w ramach programu POLIGLOTA dla dzieci szkół podstawowych

dr Małgorzata Jedynak: „Czy zwierzęta mogą nauczyć się języka obcego?!” dnia 08.02.2018 r. dzieci z klasy III D SP1 we Wrocławiu

Warsztaty w ramach programu POLIGLOTA dla dzieci szkół ponadpodstawowych

Warsztaty ze strategii uczenia się języka obcego dla młodzieży szkół gimnazjalnych (2017r.) –
prowadzenie dr M. Jedynak

Warsztaty SPEAK UP dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych

Speak Up! Getting to know other cultures maj 2018r.
prowadzenie: dr M. Baran-Łucarz (IFA UWŕ)
uczestnicy – studenci z różnych krajów

Speak up! Christmas around the world
w grudzień 2018r.
W warsztatach wzięli aktywny udział wzięli
studenci różnych krajów studiujący w IFA
na UWŕ oraz dzieci, młodzież i nauczyciele

4. PTN we wspomnieniach i zdjęciach

Bliskie spotkania z dalekimi kulturami i językami

Warsztaty poświęcone operze pekińskiej i legendzie o Białym Wężu. (2016r.) Prowadzenie dr M. Jedynak i nauczyciele Instytutu Konfucjusza. Uczestnicy: dzieci, młodzież i studenci uczący się języka chińskiego.

II. KONFERENCJE

I. KONFERENCJA NAUKOWO-SZKOLENIOWA INJO 2018

Wykłady

Rejestracja uczestników

Konferencję otworzył dyrektor Instytutu Filologii Angielskiej Uniwersytetu Wrocławskiego
dr hab. Marek Kuźniak

Otwarcie konferencji INJO 2018. Dr Małgorzata Jedynak z Zakładu Glottodydaktyki Instytutu Filologii Angielskiej Uniwersytetu Wrocławskiego, przewodnicząca Zarządu Dolnośląskiego Koła PTN

Wykład inauguracyjny *Strategie uczenia się w środowisku cyfrowym* wygłosiła prof. dr hab. Anna Michońska-Stadnik (IFA UWr)

dr Małgorzata Szulc-Kurpaska podczas prezentacji *Zintegrowane nauczanie przedmiotowo-językowe*

dr hab. Zofia Chłopek podczas prezentacji *Nauczanie języka trzeciego na przykładzie języka niemieckiego*

Warsztaty

Warsztaty *Chinese? It's easy!* Prowadzenie: Jiamei She oraz pracownicy Instytutu Konfucjusza w Uniwersytecie Wrocławskim

Warsztaty z kaligrafii chińskiej oraz pokazowa lekcja języka chińskiego.

4. PTN we wspomnieniach i zdjęciach

Warsztaty z zastosowania technik dramowych.
Prowadzenie: dr Małgorzata Jedynak
Uczestnicy: lektorzy ze Studium Praktycznej
Nauki Języków Obcych Uniwersytetu Wro-
cławskiego
oraz nauczyciele języków obcych

Warsztaty psychologiczne dla nauczyciel
*Budowanie mentalnej siły w zawodzie
nauczyciela*
Prowadzenie: mgr Maria Kotlińska

Warsztaty
English de-cultured.
Prowadzenie mgr Marek Herda

Warsztaty *A crash course on language
pronunciation teaching to adult learners.*
Prowadzenie: dr Małgorzata Baran-Lucarz

Warsztaty
Spicing up your lessons with icebreakers and other activities
Prowadzenie: dr Joanna Kaczmarek
z Dolnośląskiego Ośrodka Doskonalenia
Nauczycieli we Wrocławiu

Uczestniczkę warsztatu
Spicing up your lessons with icebreakers and other activities.
(od lewej) mgr Marzena Burzyńska
(SPNJO UWr) i prof. Anna Michorńska-
Stadnik (IFA, UWr)

Kuluary konferencji

II. KONFERENCJA NAUKOWO-SZKOLENIOWA INJO 2019

Plakat konferencji INJO 2019

Otwarcie konferencji
Rektor UW prof. A. Jezierski,

Otwarcie konferencji – doc. dr I. Modrzycka,
członek Zarządu SERMO

dr M. Jedynak (przew. Konferencji INJO)
i prof. A. Jezierski (Rektor UW)

dr hab. A. Mystkowska-Wiertelak Wydział
Anglistyki UAM, wykład plenarny
*Willingness to communicate – changing research
paradigms*

dr hab. L. Piasecka, prof. UO
wykład plenarny *Okna, drzwi
i mosty – o komunikacji
międzykulturowej w nauce
języków obcych*

dr hab. Z. Chłopek, Prof. PŚ –
wykład plenarny *Nauczanie
języka niemieckiego i kultury
obszaru niemieckojęzycznego
w grupach osób dorosłych*

dr Ziad Abou Saleh z SWPS
Uniwersytet Humanistyczny
we Wrocławiu
wykład plenarny *Na styku
kultury arabskiej i polskiej.
Jak uczyć kultury w klasie
językowej?*
(moderator: dr M. Jedynak)

4. PTN we wspomnieniach i zdjęciach

Warsztaty z kaligrafii chińskiej prowadzone przez nauczycieli z Chin

Uczestnicy konferencji INJO 2019 (z prawej strony dr M. Jedynak przew. DK PTN, współorganizatorka konferencji oraz nauczyciele języków obcych z IV Liceum Ogólnokształcącego we Wrocławiu)

Uczestnicy konferencji INJO 2019

Organizatorzy konferencji (od lewej) dr A. Czura, dr A. Klimas, mgr A. Słowik (Zakład Glottodydaktyki IFA UW i Kamil Gach (wolontariusz)

BIBLIOGRAFIA

- Ciesielska-Borkowska, S. 1929. „Stan współczesnej dydaktyki języków obcych w Polsce”. *Języki nowożytnie. Księga pamiątkowa I-go Zjazdu Nauczycieli Języków Nowożytnych*. Warszawa: Książnica – Atlas, s. 73-82.
- Ciesielska-Borkowska, S. 1962. „Okres bezpodręcznikowy w nauce języka nowożytnego”. *Z problematyki nauczania języków obcych. Wybór artykułów z „Księgi pamiątkowej I Zjazdu Neofilologów” 1929 – z Neofilologa (1930-1939)*. Warszawa. PZWS, s. 125-133.
- Czerny, Z. 1939. „Ustrój nauczania języków obcych w polskiej szkole średniej”. *Neofilolog*, z. 1. s. 101-121.
- Dokumentacja Zarządu Głównego PTN (sprawozdania, protokoły, biuletyny, komunikaty).
- Freudenstein, R. (red.) 2009. *History of the Fédération Internationale des Professeurs de Langues Vivantes*. Tübingen: Gunter Narr Verlag.
- Gniadek, S. 1978. „Polskie Towarzystwo Neofilologiczne”. W: *Słownik Polskich Towarzystw Naukowych*. T.I. Wrocław, s. 152-153.
- Ippoldt, J. 1929. „Wykorzystanie języka ojczystego w nauce języka obcego”. *Języki nowożytnie. Księga pamiątkowa I-go Zjazdu Nauczycieli Języków Nowożytnych*. Warszawa: Książnica – Atlas, s. 34-50.
- Jakóbiec, J. 1962. „Nauczanie języków obcych w systemie Daltońskim”. *Z problematyki nauczania języków obcych. Wybór artykułów z „Księgi pamiątkowej I Zjazdu Neofilologów” 1929 – z Neofilologa (1930-1939)*. Warszawa. PZWS, s. 178-185.
- Jungman, F. 1962. „Uczenie się pod kierunkiem a języki nowożytnie”. *Z problematyki nauczania języków obcych. Wybór artykułów z „Księgi pamiątkowej I Zjazdu Neofilologów” 1929 – z Neofilologa (1930-1939)*. Warszawa. PZWS, s. 99-107.
- Ippoldt, J. 1962. „Maksymaliści i minimaliści w nauce języków obcych”. *Z problematyki nauczania języków obcych. Wybór artykułów z „Księgi pamiątkowej I Zjazdu Neofilologów” 1929 – z Neofilologa (1930-1939)*. Warszawa. PZWS, s. 78-85.

- Kleczkowski, A. 1929. „Tezy i główne punkty referatu o kształceniu i doksztalcaniu nauczycieli języków obcych”. *Języki nowożytnie. Księga pamiątkowa I-go Zjazdu Nauczycieli Języków Nowożytnych*. Warszawa: Książnica – Atlas, s. 127-137.
- Knieja, J. 2012. „Sprawozdanie z konferencji Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego. Dyskurs edukacyjny w klasie językowej – Kalisz 2011”. *Neofilolog* 38/1. Poznań PTN, s. 129-130.
- Neofilolog* 1930. Czasopismo Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego. Warszawa PTN. Zeszyt 1, s. 53-54; z. 2. s. 123-128; z. 3. s. 202-206; z. 4, s. 280-295.
- Neofilolog* 1931. Czasopismo Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego. Warszawa PTN. Zeszyt 1, s. 49-55; z. 2, s. 94-100; z.3, s. 162-164; z. 4. s. 228-231.
- Neofilolog* 1932. Czasopismo Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego. Warszawa PTN. Zeszyt 1, s. 43-48; z. 2. s. 99-103.
- Neofilolog* 1934. Czasopismo Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego. Warszawa PTN. Zeszyt 1, s. 60-68; z. 2, s. 127-130; z. 3, s. 201, 203; z. 4, s. 260-264.
- Neofilolog* 1935. Czasopismo Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego. Warszawa PTN. Zeszyt 1, s. 78-79; z. 2, s. 140-142.
- Neofilolog* 1936. Czasopismo Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego. Warszawa PTN. Zeszyt 1, s. 53-56; z. 2, s. 114-118; z. 4, s. 245-248.
- Neofilolog* 1937. Czasopismo Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego. Warszawa PTN. Zeszyt 2, s. 134-143.
- Papiór, J. (red.) 1976. *NEOFILOLOGIA. Historia – Językoznawstwo – Dydaktyka – Literatura*. Poznań. PTN.
- Pfeiffer, W. i in. (red.) 1979. *NEOFILOLOGIA. Z zagadnień efektywności w nauczaniu języków obcych*. Wybrane materiały II Walnego Zjazdu Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego. PTN. Poznań.
- Piątek, J. 1929. „Czy należy prowadzić naukę dwóch języków obcych”. *Języki nowożytnie. Księga pamiątkowa I-go Zjazdu Nauczycieli Języków Nowożytnych*. Warszawa: Książnica – Atlas, s. 16-23.
- Prejbisz, A. (red.) 1962. *Z problematyki nauczania języków obcych. Wybór artykułów z „Księgi Pamiątkowej I Zjazdu Neofilologów 1929 – z Neofilologa (1930-1939)*. Warszawa PZWS, s. 3-37.
- Prejbisz, A. (red.) 1962. „Wstęp”. *Z problematyki nauczania języków obcych. Wybór artykułów z „Księgi pamiątkowej I Zjazdu Neofilologów” 1929 – z Neofilologa (1930-1939)*, Warszawa. PZWS, s. 3-37.
- Prejbisz, A., Smólska, J. 1976. „Główne problemy nauczania języków obcych w Polsce”. *Neofilologia. Historia – Językoznawstwo – Dydaktyka – Literatura. Wybrane materiały z programu naukowego I Walnego Zjazdu Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego*, Poznań. PTN, s. 31-38.

- Semil, E. 1962. „Nauczanie języków obcych w systemie Daltońskim”. *Z problematyki nauczania języków obcych. Wybór artykułów z „Księgi pamiątkowej I Zjazdu Neofilologów” 1929 – z Neofilologa (1930-1939)*. Warszawa. PZWS, s. 94-98.
- Siek-Piskozub, T. 1994. Konferencja Regionu Europy Centralnej i Wschodniej FIPLV na temat „Polityczne zmiany w Regionie a nauczanie języków obcych”. *Języki Obce w Szkole*, nr 1, Warszawa. WSiP, s. 87-90.
- Siek-Piskozub, T. 1994a. Współpraca organizacji nauczycieli języków obcych w regionie Europy Centralnej FIPLV. *Neofilolog* 9. Poznań. PTN, s. 73-75.
- Siek-Piskozub, T. 1996. Kształcenie, doksztalcenie i doskonalenie nauczycieli języków obcych. *Neofilolog* 12. Poznań. PTN, s. 80-82.
- Siek-Piskozub, T. 2002. III Konferencja Regionu Europy Środkowej FIPLV na temat *Integracja europejska – komunikacja interkulturowa – nauczanie języków obcych*. *Neofilolog* 21. Poznań, PTN, s. 94-96.
- Siek-Piskozub, T. (red.) 2002a. *European Year of Languages 2001*. Poznań: FIPLV – UAM – PTN.
- Słownik polskich towarzystw naukowych*. Tom II Towarzystwa Naukowe i upowszechniające naukę działające w przeszłości na ziemiach polskich. Część 2. Redaktor naukowy: Barbara Sordylowa. Opracował zespół pod kierunkiem Barbary Krajewskiej-Tartakowskiej w składzie: Krystyna Góra-Szkaradek, Barbara Krajewska-Tartakowska, Joanna Kuriata. Polska Akademia Nauk Biblioteka PAN w Warszawie. Warszawa 1994, s. 104-105.
- Trenklerówna, K. 1929. „Jeden czy dwa języki nowożytnie w szkole średniej?” *Języki nowożytnie. Księga pamiątkowa I-go Zjazdu Nauczycieli Języków Nowożytnych*. Warszawa: Książnica – Atlas, s. 23-34.
- Tomaszkiewicz, T. Siek-Piskozub, T. 1990. „Słowo wstępne”. *Neofilolog* nr 2. Poznań. PTN, s. 5.
- Węckowski, S. 1929. „O kształceniu i doksztalceniu nauczycieli języków nowożytnych”. *Języki nowożytnie. Księga pamiątkowa I-go Zjazdu Nauczycieli Języków Nowożytnych*. Warszawa: Książnica – Atlas, s. 121-127.
- Wilczyńska W. 2004. „Polskie Towarzystwo Neofilologiczne”. W: *Słownik Polskich Towarzystw Naukowych*. Tom I. Towarzystwa naukowe działające obecnie w Polsce. Wydanie nowe. Barbara Sordylowa (red naukowy). Opracował zespół pod kierunkiem Barbary Krajewskiej-Tartakowskiej. Warszawa, Polska Akademia Nauk Biblioteka PAN w Warszawie, s. 260-262.
- Ziemnowicz, M. 1929 „Stan współczesnej dydaktyki a nauczanie języków obcych w Polsce”. *Języki nowożytnie. Księga pamiątkowa I-go Zjazdu Nauczycieli Języków Nowożytnych*. Warszawa: Książnica – Atlas, s. 55-73.
- Zawadzka, E. 2004. „Nauczyciele języków obcych w dobie przemian”. Kraków: Oficyna Wydawnicza Impuls.

SPRAWOZDANIA – DOKUMENTACJA ZG PTN

- „Sprawozdanie z konferencji Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego *Koncepcje i wdrożenia w glottodydaktyce – Sosnowiec 2009*”. W: <http://www.poltowneo.org/konferencje-main/konferencje-ptn/> [DW: 13 marca 2019].
- „Sprawozdanie z działalności Zarządu Głównego PTN w kadencji 2007-2010”. (Dok. ZG PTN).
- „Sprawozdanie redaktora naczelnego czasopisma PTN *Neofilolog* za kadencję 2007-2010”. Dok. ZG PTN.
- „Sprawozdanie z konferencji Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego *Niezwykły uczeń – indywidualne potrzeby edukacyjne w nauce języków obcych – Lublin 2010*”. W: <http://www.poltowneo.org/konferencje-main/konferencje-ptn/> [DW: 13 marca 2019].
- „Sprawozdanie z Konferencji Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego. Dyskurs edukacyjny w klasie językowej - Kalisz 2011” W: <http://www.poltowneo.org/konferencje-main/konferencje-ptn/>. [DW: 13 marca 2019]
- „Sprawozdanie Sekretarza Generalnego PTN za kadencję 2010-2013”. Dok. ZG PTN
- „Sprawozdanie redaktora naczelnego czasopisma PTN *Neofilolog* za kadencję 2010-2013”. Dok. ZG PTN.
- „Sprawozdanie Skarbnika PTN za lata 2010-2013”. Dok. ZG PTN.
- „Sprawozdanie z konferencji Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego w Gdańsku w dniach 8-10 września 2014 r. „Kształcenie i doskonalenie nauczycieli języków obcych oraz języka kaszubskiego”. W: www.poltowneo.org. [DW:19 marca 2019].
- „Sprawozdanie z konferencji PTN w Warszawie w dniach 7-9 września 2015 r. „Wielojęzyczność i międzykulturowość w glottodydaktyce”. W: <http://poltowneo.org/konferencje-main/konferencje-ptn.html?start=8> [DW: 19 marca 2019].
- „Sprawozdanie z konferencji PTN w dniach 5-7 września 2016 r. w Słupsku 2016 „Rola różnic indywidualnych w uczeniu się i nauczaniu języków obcych”. W: <http://www.poltowneo.org/images/Konferencje%20PTN/PTN/Sprawozdanie%20Slupsk%202016.pdf>
- „Sprawozdanie z działalności ZG PTN w kadencji 2013-2016”. Dok. ZG PTN „Sprawozdanie redaktora naczelnego czasopisma Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego *Neofilolog* za kadencję 2013-2016”. Dok. ZG PTN.
- „Sprawozdanie z Konferencji PTN w Olsztynie w 2017 roku „Innowacyjność w uczeniu się i nauczaniu języków obcych”. W: <http://www.poltowneo.org/images/aktualnosci/Sprawozdanie%20PTN%202017.pdf> [DW: 19 marca 2019 r.]
- „Sprawozdanie z konferencji naukowo-dydaktycznej Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego „*Ocenianie i ewaluacja w uczeniu się i nauczaniu języków obcych w Krakowie 2018*”. W: <http://poltowneo.org/konferencje>

-main/konferencje-ptn/435-sprawozdanie-z-konferencji-ptn-2018.html [DW: 22 marca 2019]

„Sprawozdanie redakcji Neofilologa z działalności w okresie IX. 2018-II. 2019”.
Dok. ZG PTN.

SPRAWOZDANIA Z DZIAŁALNOŚCI DOLNOŚLĄSKIEGO KOŁA PTN – DOK. ZG PTN

„Sprawozdanie z działalności DK PTN z dnia 8 grudnia 2014 r.”
„Sprawozdanie z działalności DK PTN z dnia 8 stycznia 2016r.”
„Sprawozdanie z działalności DK PTN z dnia 5 października 2018 r.”
„Sprawozdanie z warsztatów, które odbyły się 13 grudnia 2018 r.”
„Sprawozdanie z warsztatów, które odbyły się z dnia 15.lutego 2019 r.”
„Sprawozdanie z działalności DK PTN z dnia 7 lutego 2017 r.”

PROTOKOŁY – DOK. ZG PTN

„Protokół z obrad po Walnym Zjeździe, Lublin, 7 września 2010 r.”
„Protokół z zebrania ZG PTN w dniu 6 września 2016”.
„Protokół z posiedzenia ZG PTN z dnia 9 września 2014 roku”.
„Protokół z posiedzenia ZG PTN z dnia 3 marca 2013 r.”
„Protokół z zebrania ZG PTN w dniu 6 września 2016”.
„Protokół z Nadzwyczajnego Zebrania Zarządu Głównego PTN” z dnia 14 października 2017 r.”
„Protokół z zebrania ZG PTN w dniu 7 kwietnia 2018r. w Poznaniu”.
„Protokół zebrania Zarządu PTN w dniu 11.03.2017”.

PROGRAMY

Program konferencji w Bydgoszczy w dniach 10-12 września 2012 r. „Dydaktyka języków obcych a kompetencje ogólne”. W: <http://www.poltowneo.org/konferencje-main> [DW: 19 marca 2019].

Program konferencji PTN we Wrocławiu w dniach 9-11 września 2013 r. „Refleksja w uczeniu się i nauczaniu języków obcych”. W: <http://www.poltowneo.org/konferencje-main> [Dostęp: 19 marca 2019].

Program konferencji PTN w Warszawie w dniach 7-9 września 2015 r. „Wielojęzyczność i międzykulturowość w glottodydaktyce”. W: http://poltowneo.org/imag/Konferencje%20PTN/PTN_2015_program.pdf [Dostęp: 19 marca 2019].

Program konferencji PTN w Olsztynie w 2017 roku „Innowacyjność w uczeniu się i nauczaniu języków obcych” W: <https://ptn2017olsztyn.wixsite.com/innowacyjnosc/program>. [DW: 19 marca 2019 r.].

Program konferencji naukowo-dydaktycznej PTN w Krakowie w dniach 10-12 września 2018 „Ocenianie i ewaluacja w uczeniu się i nauczaniu języków obcych”
W: <https://konferencja2018ptn.wixsite.com/krakow> [DW: 22 marca 2019]

NEWSLETTER PTN

Newsletter PTN nr 1/2013

Newsletter PTN nr 3/2013.

Newsletter PTN nr 6/2017

Newsletter PTN nr 2/2019

NETOGRAFIA

Statut Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego w: <http://www.poltowneo.org/o-ptn-main/statut.html> [DW: 19 marca 2019].

Wybór zdjęć pokonferencyjnych: <http://poltowneo.org/konferencje-main/konferencje-ptn>

<http://www.poltowneo.org/>

<https://www.us.edu.pl/>

<https://arch2.apsl.edu.pl>

<http://www.cercles.org/>

http://profeurope.pl/?page_id=7738

<https://punktacjaczasopism.pl/rez.php>

<https://www.epnp.pl/spis-jednostek-naukowych/towarzystwa-naukowe>

<https://pressto.amu.edu.pl/>

<https://ptnwroclaw.wordpress.com>

ANEKS 1

Wykaz załączników (lata 1929-2009)

- Załącz. 1. Program I-go Zjazdu Nauczycieli Języków Nowożytnych (1.02.-5.02.1929)
- Załącz. 2. Rezolucje i opinie I Zjazdu Nauczycieli Języków Nowożytnych w 1929 r.
- Załącz. 3. Decyzja o rejestracji PTN w 1969 r.
- Załącz. 4. Memoriał opracowany przez grupę ekspertów Okręgu Warszawskiego w 1980 r.
- Załącz. 4a. Notatka o dalszych działaniach związanych z memoriałem
- Załącz. 5. Statut PTN z 1969 r. (pierwsze dwie strony statutu)
- Załącz. 6. Strona tytułowa Neofilologa z 1930 r.

Załącznik 1

Program I-go Zjazdu Nauczycieli Języków Nowożytnych (1.02.-5.02.1929)

Program Zjazdu.

Piątek d. 1 lutego, godz. 8 wieczór.

Zebranie towarzyskie w lokalu T. N. S. W. Bracka 18.

Sobota d. 2 lutego o godz. 11 rano w Auli Uniwersytetu Warszawskiego.

Uroczyste otwarcie Zjazdu.

1. Przemówienie Przewodniczącego Komitetu Organizacyjnego prof. Dr. Zygm. Łempickiego.
2. Przemówienie J. M. Rektora Uniwersytetu Warszawskiego, prof. Dr. Gustawa Przychockiego.
3. Przemówienie przedstawiciela Min. W. R. i O. P. p. Naczelnika Wydziału K. Pierackiego.
4. Przemówienie przedstawiciela T. N. S. p. prof. S. Kwiatkowskiego.
5. Przemówienie przedstawiciela Związku P. N. S. P. p. A. Patkowskiego.
6. Odczyt prof. Dr. Andrzeja Tretiaka: „Kryzys struktury społeczno-towarzystwej w dzisiejszej Anglii”.

W sali III-iej pokaz przezroczы pomocniczych (firmy „Ornak”) do nauk o zagranicy.

Sobota dn. 2 lutego godz. 15, w Auli Uniwersytetu Warszawskiego.

1. Wybór Prezydjum Zjazdu.
2. Referaty p. Dr. Jana Piątka i p. Dr. Klary Trenklerówny: „jeden czy dwa języki nowożytny w szkole średniej”.
3. Referat prof. Dr. Juljusza Ippoldta i p. Walerji de Tilly; „Stosunek nauczania języków nowożytnych do nauki języka polskiego”.

W sali IV:

g. 19, wykład prof. Dr. A. Kleczkowskiego: „Wpływ języka niemieckiego na język staropolski i staroczeski”.

Niedziela d. 3 lutego godz. 10, w Auli Uniwersytetu Warszawskiego.

1. Referaty p. Dr. M. Ziemnowicza i dr. St. Borkowskiej-Ciesielskiej: „Stan dydaktyki języków obcych w Polsce”.
2. Referat p. prof. Dr. St. Glixellego i p. M. Rylkówny: „Nauczanie gramatyki obcego języka nowożytnego”.

W sali III:

g. 13, wykład prof. Dr. Z. Czernego: „Na rozdrożach najnowszej literatury francuskiej”.

W sali IV:

g. 13, wykład prof. Dr. Z. Łempickiego: „Podstawy kulturalne współczesnych Niemiec”.

Niedziela d. 3 lutego godz. 15, w Auli Uniwersytetu Warszawskiego.

1. Referat prof. Dr. T. Benniego: „Wykształcenie fonetyczne nauczycieli języków obcych”.
2. Referat prof. Dr. Z. Czernego: „Problem fonetyczny w nauczaniu języków nowożytnych w szkole średniej, ze szczególnem uwzględnieniem języka francuskiego”.

W sali III:

g. 18, wykład prof. Dr. St. Gliksellego: „Podział historii literatury francuskiej na okresy”;

W sali IV:

g. 18, wykład prof. Dr. Wł. Tarnawskiego: „Walory etyczne powieści angielskiej”

O godz. 9 wieczór, wspólna wieczerza.

Poniedziałek d. 4 lutego.

Godzina -10 rano. Zwiedzanie wystawy szkolnej w gimnazjum im. Królowej Jadwigi.

Godzina 15. Sala gimnazjum im. Zamoyskiego, ul. Smolna 30.

Referat prof. Dr. A. Kleczkowskiego i Dr. Węckowskiego: „Problem kształcenia i doksztalcania nauczycieli języków nowożytnych”.

Zamknięcie Zjazdu: wnioski i rezolucje.

Wtorek s. 5 lutego:

Zwiedzanie lekcji w szkołach.

Załącznik 2

Rezolucje i opinie I Zjazdu Nauczycieli Języków Nowożytnych w 1929 r.

— 160 —

referatów wywiązała się ożywiona dyskusja, po której zebrani powzięli następujące uchwały:

1. „Pierwszy Zjazd nauczycieli języków nowożytnych uznaje potrzebę nauczania w szkole średniej dwóch języków nowożytnych z jednym językiem w gimnazjach klasycznych”.

2. „Zjazd uznaje potrzebę umiarkowanego stosowania i wykorzystania języka ojczystego, jako środka pomocniczego przy nauczaniu języków obcych”.

Dnia 3 lutego odbyły się referaty dr. Ziemiowicza i dr. Borkowskiej-Cieśliskiej na temat: „Stan dydaktyki języków obcych w Polsce”, oraz prof. dr. Gliksellego i p. Ryłke p. t. „Nauczanie gramatyki obcego języka nowożytnego”, poczem uznano:

1. „Nauka języka obcego, obok uznanej powszechnie użyteczności, posiada pewną wartość formalną i nie dającą się na innej drodze zdobyć możliwość poznania kultury obcej i porównania jej z własną”.

2. „Zjazd wypowiada się za normalnym traktowaniem gramatyki jęz. obcego, dopuszczając wiadomości z historii języka tylko dla ułatwienia i ugruntowania nauki”.

Popołudniu wygłosili referaty prof. dr. Benni p. t. „Wyszkolenie fonetyczne nauczycieli języków obcych”, oraz prof. dr. Czerny p. t. „Problem fonetyczny w nauczaniu języków nowożytnych w szkole średniej”, poczem uchwalono:

„Zjazd domaga się radykalnej poprawy fonetycznej strony wykształcenia w nauczaniu jęz. obcych i uznaje pożyteczność stosowania w ich nauce współczesnych środków technicznych, jak parlofon, radio, kinematograf mówiący”.

Dnia 4-go lutego zebrano się w sali gimn. im. Zamoyskiego w celu wysłuchania ref. prof. Kleczkowskiego i dr. Węckowskiego na temat: „Kształcenie i dokształcanie nauczycieli języków nowożytnych”, po których wyrażono opinię, iż „Zjazd uważa za objaw naturalny i dobry przejście od abstrakcji do rzeczywistości w badaniach ścisłych neofilologicznych, a zwłaszcza w kształceniu przyszłych nauczycieli na uniwersytetach i w nauczaniu języków w szkole średniej”.

Wszystkie te uchwały mają raczej charakter opiniodawczy, gdyż wykonanie ich w znacznej mierze zależy od czynników kierowniczych i ogólnej polityki szkolnej Ministerstwa W. R. i O. P. Powzięto jednak szereg rezolucji, dających się w najbliższym czasie wprowadzić w życie. A więc uchwalono:

1. „Założenie Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego i wydawanie specjalnego czasopisma, poświęconego zagadnieniom dydaktyki języków nowożytnych. Dla wykonania tej rezolucji wybrany został komitet, złożony z prof. szkół akademickich i nauczycieli szkół średnich”.

2. „Zasadnicze zreformowanie Komisji podręczników przy Min. W. R. i O. P. Sekcji języków obcych, jako piekącą sprawą dla podwyższenia poziomu w szkole średniej”.

3. „Prosić Min. W. R. i O. P. o statystykę zapotrzebowania sił nauczycielskich dla orientacji profesorów, nauczycieli i uczniów”.

4. „Zwrócić się do kół naukowych uniwersytetów neofilologicznych z prośbą o przeprowadzenie ankiety na temat rewizji studiów i egzaminu na stopień magistra z zakresu studiów neofilologicznych”.

5. „Powołać Komitet Wykonawczy, któryby się zajął przygotowaniem książki pamiątkowej Zjazdu, stopniową realizacją uchwał Zjazdu i przygotowaniem następnego Zjazdu, który miałby się odbyć za lat trzy”.

Z uchwał tych widzimy, jak doniosłą i ogromną pracę wykonał Zjazd, widzimy, że nie pozostanie on bez skutków na przyszłość.

W przerwach zebrani wysłuchali niezmiernie interesujących odczytów prof. Czernego, Gliksellego, Kleczkowskiego, Lempickiego i Tarnawskiego. Nadto uczestnicy zwiedzili wystawę szkolną i asystowali na lekcjach pokazowych, których łaskawie podjęli się w poszczególnych szkołach koleżanki i koledzy warszawscy. Herbatka towarzyska i wspólna wieczera urozmaiciła pobyt przyjezdnym, to też, podziękowawszy — przez usta p. dr. Ziemiowicza — Komitetowi za owocną pracę, rozchodzono się z uczuciem spełnionego obowiązku i najlepszymi nadziejami na przyszłość. Współzycie nauczycieli szkół akademickich, średnich i powszechnych w ciągu tych trzech pracowitych dni pozwala wierzyć, że praca ich wyda najlepsze wyniki.

J. Kołodzka (Warszawa).

Kołodzka, J. (1929): „Pierwszy Zjazd nauczycieli języków nowożytnych” W: Przegląd pedagogiczny (nr 7), s. 159-161.

Załącznik 3

Decyzja o rejestracji PTN w 1969

PREZYDIUM
RADY NARODOWEJ
m. POZNANIA

Urząd Spraw Wewnętrznych
USW.III-900/4/69

Poznań, dnia 8 sierpnia 1969 r.
Za dowodem doręczenia

D E C Y Z J A

Na podstawie art. 21 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1932r. - prawo o stowarzyszeniach /Dz.U. z 1932r. Nr 94, poz. 803 wraz z późniejszymi zmianami /po rozpatrzeniu podania założycieli stowarzyszenia z dnia 31 marca 1969r. - Urząd Spraw Wewnętrznych Prezydium Rady Narodowej m.Poznań z a r z ą d z a wpisanie do Rejestru Stowarzyszeń i Związków tut. Urzędu w dniu... 8. sierpnia 1969r. stowarzyszenie p.n. "POLSKIE TOWARZYSTWO NEOFILOLOGICZNE", pod Nr. 13.

Równocześnie przypomina się, że w myśl postanowień art. 23 prawa o stowarzyszeniach /rozp. z dnia 27.10.1932r. Dz.U.R.P. Nr 94, poz. 803/ Zarząd Stowarzyszenia obowiązany jest w terminie dwutygodniowym od dokonania zmiany składu Zarządu i adresu Stowarzyszenia podać do wiadomości za pośrednictwem Wydziału Spraw Wewnętrznych - Prezydium Dzielnicowej Rady Narodowej Poznań - Stare Miasto nowy skład Zarządu, miejsce zamieszkania jego członków względnie adres lokalu Stowarzyszenia.

Niezależnie od powyższego w myśl art. 34 prawa o stowarzyszeniach obowiązkiem Zarządu jest niezwłoczne zgłoszenie Urzędowi Spraw Wewnętrznych Prezydium Rady Narodowej m.Poznań o ograniczeniach pełnomocnictw Zarządu, o rozwiązaniu się Stowarzyszenia na mocy własnej uchwały, jak również o otwarciu likwidacji oraz imionach i nazwiskach likwidatorów, gdy o likwidacji zadecyduje Stowarzyszenie.-

Otrzymała:

- 1/ Ob.Ob.Założyciele
Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego
w Poznaniu - Uniwersytet im.A.Mickiewicza
- 2/ Prezydium Dzielnicowej Rady Narodowej
Wydział Spraw Wewnętrznych
Poznań - Stare Miasto

Załącznik 4

Memoriał opracowany przez grupę ekspertów Okręgu Warszawskiego w 1980 r.

Polskie Towarzystwo Neofilologiczne
Okręg Warszawski

NAUCZANIE JĘZYKÓW OBCYCH W POLSCE STAN OBECNY I POSTULATY REFORMY

I. UWAGI WSTĘPNE

Memoriał niniejszy — opracowany przez grupę ekspertów — członków Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego (Okręg Warszawski) — ma za cel zarysowanie obecnego stanu rzeczy w dziedzinie nauczania języków obcych w Polsce oraz przedstawienie postulatów zmierzających do poprawy istniejącej sytuacji. Autorzy wychodzą z założenia, że w każdym kraju, którego język nie jest językiem światowym o międzynarodowym znaczeniu (takim jak angielski, rosyjski, hiszpański, francuski, niemiecki), szeroko rozpowszechniona znajomość języków światowych jest w dobie obecnej nieodzownym warunkiem nie tylko rozwijania, lecz nawet utrzymywania odpowiedniego poziomu gospodarki, nauki, techniki oraz kultury narodowej. Polska jest jednym z takich krajów i ten fakt powinien być w pełni brany pod uwagę przez władze i instytucje kierujące oświatą i kulturą.

II. STAN OBECNY

Jest rzeczą powszechnie wiadomą, że stan znajomości języków obcych w naszym kraju jest w stosunku do potrzeb wysoce niezadowolający. Za mało mamy zarówno ludzi z doskonałą znajomością języków obcych, niezbędną w niektórych zawodach — takich jak nauczanie języków, służba dyplomatyczna, handel zagraniczny, tłumaczenia — jak też ludzi ze znajomością języka ograniczoną, ale adekwatną do potrzeb zawodu, jaki wykonują. Ten drugi niedostatek, ze względu na powszechność takich potrzeb, jest prawdopodobnie bardziej jeszcze od pierwszego dotkliwy, a straty gospodarcze z obu tych niedostatków wynikające idą w miliardy złotych.

Przyczyny niedostatecznej znajomości języków obcych wśród coraz liczniejszej rzeszy ludzi, którzy języki te znać powinni, są dwójakiego rodzaju:

A. Niedocenianie wagi znajomości języków obcych przy obsadzaniu wszelkich stanowisk pracy znajomości tej wymagających.

B. Braki w systemie kształcenia w zakresie znajomości języków obcych.

Ad A. Powszechnie teraz komentowane zjawisko niedoceniania fachowców w gospodarce narodowej w ostatnich kilkunastu latach dawało się zauważyć także w dziedzinie znajomości języków obcych. Znajomości tej bowiem nie wymagano od ludzi, którzy ze względów zawodowych posiadać ją powinni, ani też nie starano się o rozpowszechnienie jej wśród ogółu pracujących — poprzez odpowiednie bodźce finansowe i awansowe. Wynikiem takiej polityki był ogólny brak motywacji do zdobywania znajomości języków obcych jako

kwalifikacji zawodowej i przesunięcie całej tej sfery działalności ludzi na płaszczyznę indywidualnego *hobby*. Charakterystyczne jest przy tym, że jest to *hobby* bardzo powszechne, czego dowodem są setki tysięcy uczestników kursów językowych w systemie masowego nauczania w naszym kraju.

Ad B. Braki w systemie kształcenia w zakresie znajomości języków obcych wynikają z szeregu przyczyn.

1. Za mała jest globalna liczba godzin nauki języka obcego (łącznie w szkole i na uczelni wyższej) w stosunku do uznanego w świecie minimum niezbędnego do opanowania języka. Na języki zachodnioeuropejskie w szkołach średnich przeznaczane jest mniej niż 400 godzin nauki — przy uznanym międzynarodowo absolutnym minimum efektywności wynoszącym 600 godzin. Przewidywane wprowadzenie wolnych sobót w szkolnictwie grozi dalszą redukcją liczby lekcji języków obcych. Perspektywy te budzić muszą poważne zaniepokojenie.

2. Za mała jest częstotliwość lekcji, zwłaszcza w początkach nauki. Od optimum, za jakie można by uznać codzienne spotkania z nauczycielem po jednej godzinie lekcyjnej, schodzi się do dwóch godzin tygodniowo. W szkole wyższej te dwie godziny są ponadto realizowane zazwyczaj w formie jednego tylko spotkania tygodniowo. Przy tak niskiej częstotliwości lekcji proces zapominania niweczy szanse uzyskania racjonalnych i opłacalnych postępów w nauce języka. Wartość globalnej liczby godzin przeznaczonych na naukę języka obcego zostaje w ten sposób dodatkowo obniżona.

3. Zbyt liczne są grupy uczących się. Bolączka ta dotyczy przede wszystkim klas szkolnych. Efektywną naukę języka prowadzić można w grupach co najwyżej dwudziestoosobowych. W klasach liczących 30—40 uczniów efektywność nauczania spada poniżej jakiegokolwiek sensownego minimum. Zaniechanie praktyki dzielenia klas na mniejsze grupy (zarządzone w imię złe pojętej oszczędności) utraciło możliwość skompensowania w pewnym stopniu zbyt małej liczby godzin nauki — bardziej intensywną pracą na lekcjach.

4. Brak jest drożności systemu i brak koordynacji w nauce języków obcych. Cykl nauczania w szkole średniej nie ma konsekwentnie prowadzonej kontynuacji w szkole wyższej oraz na kursach nauczania masowego. Słabe wyniki osiągane w szkole są często powodem lub pretekstem do podejmowania nauki tego samego języka od początku na lektoracie lub innym kursie. Ciąg nauki języka podzielony jest na segmenty, które nie są powiązane.

Brak koordynacji poczynają szkoły, uczelnie wyższe, kursy nauczania masowego, Radio i Telewizji — zaprzeczają możliwości podziału ról, wzajemnego uzupełniania się różnych form i typów nauczania, oraz stworzenia lepszych warunków kontynuacji nauki. Przypadkowość i rozproszenie działań instytucji zajmujących się nauczaniem języków prowadzi do marnotrawstwa sił i środków.

5. Niedostateczne jest wyposażenie w drukowane materiały nauczania. Produkowane w kraju podręczniki języków obcych i inne materiały nauczania, a także materiały instruktażowe dla nauczycieli, osiągają coraz lepszą jakość. Wydaje się u nas prace, które nie tylko dorównują poziomem czołowym publikacjom zagranicznym, ale niejednokrotnie nawet je przewyższają — tym przede wszystkim, że są lepiej przystosowane do specyficznych potrzeb i trudności ucznia-Polaka, a także do warunków nauczania w naszym kraju. Niestety obok pozycji na bardzo dobrym poziomie ukazują się również pozycje słabe. Nie są one bowiem, z wyjątkiem podręczników szkolnych, poddawane kompetentnej ocenie wstępnej.

Drugą bolączką, obok rozpowszechnienia prac słabych, jest niepełny asortyment podręczników i innych materiałów drukowanych. Dla wielu rodzajów kursów i typów grup uczących się brak podręczników w ogóle.

Szczególnie wiele luk jest w materiałach dla lektoratów na uczelniach wyższych. Brak też niemal całkowicie takich materiałów drukowanych, które stanowią niezbędne uzupełnienie podręczników kursowych: zbiorów ćwiczeń, tomików lektury — a w szczególności materiałów przystosowanych do samodzielnej pracy nad językiem.

Trzecią bolesną dotyczącą materiałów drukowanych są chronicznie powtarzające się przerwy w zaopatrzeniu rynku w pozycje już istniejące, uznane i wdrożone. Liczba drukowanych egzemplarzy podręczników szkolnych do nauki języków zachodnioeuropejskich pokrywa zapotrzebowanie rynku za ledwie w jednej trzeciej. Braki w zaopatrzeniu kursów masowego nauczania trudne są do uchwycenia liczbowego; wiadomo jednak, że są ogromne. Zmusza to wiele instytucji prowadzących nauczanie języków do nieuzasadnionego skądinąd importu wydawnictw zagranicznych — w znacznym stopniu pozycji słabych i przestarzałych, a zawsze nie dostosowanych do specyfiki potrzeb odbiorcy polskiego.

Obrazu sytuacji dopełnia totalny brak na rynku popularnych jednotomowych słowników obcojęzyczno-polskich i polsko-obcojęzycznych. Trudno zresztą i o słowniki duże, a także specjalistyczne. Są to braki szczególnie niebezpieczne, gdyż słowniki są niezbędnymi narzędziami pracy nie tylko dla osób uczących się języka i dla ich nauczycieli, lecz także dla milionowych rzesz techników, naukowców, pracowników handlu zagranicznego, dyplomacji, obsługi ruchu turystycznego, transportu międzynarodowego, oraz wielu innych działów gospodarki i kultury narodowej. Sytuację w zaopatrzeniu kraju w słowniki uznać trzeba za bardzo złą.

6. Niedostateczne jest wyposażenie w pomoce dźwiękowe i wizualne. Katastrofalnie przedstawia się zaopatrzenie w nagrania do nauki języków obcych, które stanowią — jak wiadomo — niezbędny element nowoczesnego nauczania. Produkcja nagrań przerzucana jest z jednego przedsiębiorstwa do drugiego i traktowana marginesowo w stosunku do innych zadań tych przedsiębiorstw. Nielicznych pozycji, które już zostały wyprodukowane i mogłyby być szeroko rozpowszechniane, permanentnie od lat nie ma na rynku. Tak na przykład do jednego z podręczników języka angielskiego dla dorosłych, który ukazał się już w dwóch wydaniach w nakładzie łącznym 60 000 egzemplarzy, wypuszczono jedynie 3531 egzemplarzy nagrań kasetyowych, zaś do podręcznika języka angielskiego dla klasy III liceum (nakład dotychczasowy 120 000 egzemplarzy) ukazało się na rynku 240 (sic!) egzemplarzy nagrań kasetyowych. Ponadto dystrybucja taśm i kaset idzie innym torem niż dystrybucja podręczników, którym te nagrania powinny towarzyszyć — tak że nie można u nas nabywać wszystkich materiałów nauczania łącznie.

Wobec generalnego braku nagrań mniej istotne mogą się wydać braki w zakresie wyposażenia w sprzęt do ich odtwarzania. Jednakże fakt, że ogromna liczba lekcji języka obcego odbywa się u nas bez użycia podstawowego urządzenia do reprodukcji dźwięku, tj. magnetofonu, trudno w latach osiemdziesiątych naszego stulecia uznać za sytuację normalną; tym bardziej, że magnetofony — zarówno szpulowe jak i kasetowe — są u nas w kraju wytwarzane i łatwo dostępne. Jako przykład tego, jak sytuacja wyglądać powinna, można podać Szwecję. W kraju tym, plasującym się w czołówce państw pod względem efektywności kursów językowych, wykazuje się jedno zastosowanie magnetofonu na jedną lekcję (a przy tym jedno zastosowanie magnetowidu na cztery lekcje).

Laboratoria nauki języka, stworzone z wielkim nakładem kosztów, są u nas niejednokrotnie w ogóle nie wykorzystywane bądź wykorzystywane niewłaściwie i nieumiejętnie, a nadto nagminnie szwankuje ich konserwacja.

Jeszcze gorsza jest sytuacja w zakresie materiałów wizualnych, gdyż praktycznie wcale one u nas nie istnieją. Rola tych materiałów jest generalnie

niedoceniana. Brak nie tylko kosztownych (i nie zawsze koniecznych w r uczeniu) filmów, ale także nawet materiałów całkowicie tradycyjnych a bardzo pożytecznych: najprostszych plansz z obrazkami, wykonanych choć najtańszą techniką drukarską. Istnieją nieliczne serie przezroczycy; lecz prz zrocza są typem pomocy wizualnych najmniej przydatnym w nauce język obcych.

7. Sytuacja zawodowa i status społeczny nauczycieli są zł Umieszczenie tego punktu na końcu naszego wyliczenia nie oznacza naturalnie że jest on najmniej ważny. Właściwe naświetlenie tego problemu jest jedną możliwe dopiero na tle punktów poprzednich. Niesłuszne byłoby general stwierdzenie, że mamy nauczycieli języków niedostatecznie przygotowanych do zawodu. Przeciwnie: trzeba stwierdzić, że metodyce nauczania język obcych poświęca się na studiach filologicznych coraz więcej uwagi i że poziom absolwentów stale się pod tym względem poprawia. Niestety jednak do z wodu nauczycielskiego nie trafiają na ogół absolwenci najzdolniejsi. Jest t wynikiem niewłaściwej polityki w stosunku do szkolnictwa, która przynios „negatywną selekcję do zawodu”, jaką obserwowaliśmy w latach ostatnie Wszystkie niedostatki w systemie nauczania języków w naszym kraju, któ opisaliśmy w punktach poprzednich, odstraszały — i nadal odstrasza — zdolnych i ambitnych absolwentów od podejmowania pracy w szkolnictwie. Dział tu oczywiście także niekorzystna sytuacja płacowa w szkolnictwie i nisk pozycja społeczna, do jakiej zepchnięty został niestety u nas zawód nauczy ciela.

Czego nie mamy — i nigdy nie będziemy mieli — to nauczycieli-cud twórców, którzy potrafiliby osiągnąć wyniki, jakich się od nich oczekuj. w warunkach nauczania, jakie zilustrowaliśmy w punktach 1—6; i trudn się temu dziwić.

Sytuację naszych nauczycieli i lektorów pogarsza jeszcze fakt, że s pozbawieni właściwej — sprawowanej na bieżąco i permanentnie — opieki metodycznej, która pomogłaby im pracować optymalnie w warunkach w jakich się znajdują. Dotychczas stosowane formy doskonalenia kadry nauczycielskiej i lektorskiej, mające charakter sporadyczny i oderwane o warsztatu ich codziennej pracy, są niewystarczające. Zaradzić temu nie da się niestety drogą zarządzeń administracyjnych; potrzebny jest rzetelny wysiłek organizacyjny i dodatkowe fundusze.

III POSTULATY REFORMY

Postaramy się teraz sformułować postulaty, których spełnienie pozwoli łoby na wyjście z obecnego impasu i stopniową poprawę znajomości języków obcych w naszym kraju.

1. Organizacja nauczania języków

a) Język rosyjski a języki zachodnioeuropejskie. W systemie obecnym naucza się języka rosyjskiego w szkole podstawowej — przez 4 lata i w liceum — przez następne 4 lata, a języka zachodnioeuropejskiego tylko w liceum — przez 4 lata. W planach dziesięcioletniej przewidziana była nauka obu języków — rosyjskiego w klasach 5—10, i zachodnioeuropejskiego w klasach 7—10.

W sytuacji obecnej, wobec odstąpienia od realizacji szkoły dziesięcioletniej, należałoby rozważyć następujące warianty reformy systemu nauczania języków obcych w szkolnictwie.

A. Utrzymać obecny system nauczania języka rosyjskiego i wprowadzić język zachodnioeuropejski (angielski, francuski, niemiecki, hiszpański — do

wyboru) jako obowiązkowy przedmiot szkolny od klasy VII szkoły podstawowej, z zapewnieniem kontynuacji we wszystkich szkołach na szczeblu ponadpodstawowym.

B. Wprowadzić język zachodnioeuropejski (angielski, francuski, niemiecki, hiszpański — do wyboru) w klasie V szkoły podstawowej, jako język, który można wybierać na równi z językiem rosyjskim; oraz drugi język obcy — odpowiednio: rosyjski lub zachodnioeuropejski — od klasy VII szkoły podstawowej z zapewnieniem kontynuacji obu języków na szczeblu ponadpodstawowym.

C. Wprowadzić język zachodnioeuropejski (angielski, niemiecki, francuski, hiszpański — do wyboru) w klasie V szkoły podstawowej jako język, który można wybierać na równi z językiem rosyjskim, z zapewnieniem kontynuacji na szczeblu ponadpodstawowym, oraz drugi język obcy — odpowiednio: rosyjski lub zachodnioeuropejski — w klasach pierwszych wszystkich szkół ponadpodstawowych. Byłby to wariant podobny do tego, który już dwucrotnie funkcjonował w dziejach Polski Ludowej: w latach czterdziestych pod koniec lat pięćdziesiątych.

Wszystkie trzy warianty zapewniają powszechność nauczania języka rosyjskiego i jednego języka zachodnioeuropejskiego. Warianty B i C uwzględniają ponadto poglądy wielu rusycystów, którzy uważają za niekorzystne rozpoczynanie nauki języków obcych od języka spokrewnionego z językiem polskim ze względu na szczególnie silną w początkach nauczania interferencję i trudne to wykorzenienia błędy z niej wynikające; ponadto język rosyjski jest mimo wszystko znacznie dla Polaka łatwiejszy do opanowania niż języki zachodnioeuropejskie i nie ma konieczności poświęcania nań okresu czasu dłuższego niż okres nauki języka zachodnioeuropejskiego. Profesor Wincenty Okoń pisze: „O tym, który język obcy powinien pójść na pierwszy ogień, muszą decydować względy natury dydaktyczno-psychologicznej. Ponieważ opanowanie sprawności mówienia po rosyjsku nie nastęcza dzieciom polskim nawet połowy tych trudności, co mówienie po angielsku, francusku, czy niemiecku, należałoby jako wcześniejszy wprowadzić któryś z tych języków.” („Podstawy wykształcenia ogólnego”, WSiP, 1976, str. 164).

Zwracamy przy tym uwagę, że ze względów politycznych i ekonomicznych istotne jest wprowadzenie do szkoły języka hiszpańskiego. Kadry nauczycielskie są już na niektórych uczelniach przygotowywane.

b) Liczba godzin nauczania. Wysuwanie postulatu liczby godzin nauki języków obcych optymalnej w stosunku do celów, jakie się tej nauce stawia, byłoby nierealistyczne. Napór innych przedmiotów nigdy na osiągnięcie tej liczby nie pozwoli. Na przestrzeni ostatnich lat jednak wciąż zmniejszano część godzin nauczania języków w szkołach. Czas przeciwdziałał tej szkodliwej tendencji i wygospodarować choćby niewielkąwyżkę godzin na języki bce, gdyż każda dodana godzina jest tu na wagę złota. Jako absolutne minimum w nauczaniu szkolnym języków zachodnioeuropejskich należałoby uzyskać:

— 4 godziny tygodniowo w pierwszym i drugim roku nauki,

— 3 godziny tygodniowo we wszystkich pozostałych latach.

Zejsię poniżej tego minimum stawia pod znakiem zapytania możliwość siągania jakichkolwiek sensownych wyników nauczania.

W uczelniach wyższych natomiast przyjąć by trzeba zasadę elastyczności wymiaru godzin w zależności od przygotowania studentów i wymagań im awianych. Na wszystkich zaś szczeblach szkolnictwa cele nauki języka owinny być określane odpowiednio do możliwości, jakie tej nauce stawia rzyjęty schemat organizacyjny — a przede wszystkim wymiar godzin na aukę przeznaczonych.

W przydziale godzin na języki obce w szkole i na uczelni nie należy upo-

śledząc kierunków ścisłych i technicznych w stosunku do humanistycznych, gdyż w świetle potrzeb świata dzisiejszego nie ma to żadnego uzasadnienia. Co więcej, twierdzić nawet by można, że dla przedstawicieli nauk ścisłych i technicznych dostęp do aktualnej informacji w językach obcych jest bardziej naglący niż dla przedstawicieli innych dyscyplin wiedzy. Za intensyfikacją nauczania języków dla przedstawicieli nauk humanistycznych przemawiają z kolei inne względy, o charakterze kulturowym. Bilansując jedno i drugie, zalecić by należało nie robienie różnicy między różnymi gałęziami nauki w przydziale godzin na języki obce.

c) Częstotliwość lekcji. Należy dążyć do maksymalnej liczby spotkań w tygodniu w ramach globalnej liczby godzin. Należy wykluczyć z naszego systemu szkolnego schemat przewidujący jedno spotkanie w tygodniu — z wyjątkiem, być może, nauczania na stopniu bardzo wysoko zaawansowanym i to w grupach dorosłych.

d) Liczebność grup. Ograniczenie liczebności grup powinno stać się jedną z głównych wytycznych organizacji nauczania języków w najbliższej przyszłości. Jest to najpotężniejszy środek częściowej kompensacji zbyt małej liczby godzin nauki języków, której radykalne zwiększenie nie jest — jak wiadomo — realne. Zasada, realizowaną sukcesywnie w miarę powstawania niezbędnych po temu warunków, musi być ograniczenie grup do maximum 20 osób, co jest — jak wynika z badań UNESCO-IEA — granicą efektywności kursu języka.

e) Drożność systemu. Niezmiernie trudny problem zapewnienia drożności i spójności nauki języka poprzez kolejne jej szczeble należałoby poddać wnikliwej rozprawie. Trzeba koniecznie dążyć do zapewnienia jak najdłuższych ciągów nauki języka w jednej szkole, gdzie tylko okaże się to możliwe. W programach i podręcznikach trzeba przewidzieć takie sposoby przechodzenia z jednego szczebla nauki na następny i takie okresy wyrównawcze dla grup o mieszanym poziomie, aby nieuniknione straty powstające przy tej okazji były zredukowane do minimum. Trzeba ponadto przygotować materiały nauczania uwzględniające przede wszystkim powyższy problem.

2. Materiały nauczania

a) Materiały drukowane. Pierwszym i naczelnym postulatem w odniesieniu do materiałów drukowanych jest pełne i ciągłe zaopatrzenie rynku w te z istniejących podręczników i innych tekstów, które już wykazały swoją dobrą jakość i pełną przydatność.

Jako postulat drugi trzeba wysunąć jak najrychlejsze uzupełnienie asortymentu materiałów drukowanych, a mianowicie podręczników kursowych dla tych wariantów nauki języka, dla których ich dotąd brak; w szczególności podręczników uwzględniających etapy przejścia z jednego szczebla nauczania na następny.

Postulatem trzecim jest opracowanie i wydanie znacznej liczby różnorodnych materiałów towarzyszących podręcznikowi kursowemu: zbiorów ćwiczeń, testów, gier językowych, a nadto lektur.

Postulat czwarty dotyczy słowników, bez których nie jest możliwa jakakolwiek sensowna samodzielna praca nad językiem. Postulujemy jak najszybsze wznowienie istniejących słowników, w szczególności niewielkich, oraz podjęcie prac nad przygotowaniem nowych, nowoczesnych jednatomowych słowników dla masowego odbiorcy, przystosowanych do potrzeb osób uczących się języka. Powinny one być średniej objętości (od 25 000 do 30 000 haseł) i mieć przystępną cenę.

Oddzielnym zagadnieniem jest przystosowanie materiałów nauczania do samodzielnej pracy nad językiem, gdyż tylko ona może w pewnej mierze skompensować zbyt niski wymiar godzin nauczania i zbyt wielką liczebność

grup. Aby jednakże stało się to możliwe, trzeba dać uczącemu się do ręki materiały o charakterze programowym i semiprogramowym.

Postulatem piątym jest właśnie przygotowanie takich materiałów.

b) Pomoce dźwiękowe. Postulujemy radykalne uzdrowienie sytuacji w zakresie nagrań do nauki języków obcych. Można to będzie osiągnąć albo poprzez powołanie nowego przedsiębiorstwa specjalizującego się w produkcji takich nagrań, albo poprzez zlecenie tej produkcji jako pierwszoplanowej któremuś z istniejących przedsiębiorstw. Którąkolwiek rozwiązanie przyjmemy, produkcja nagrań językowych powiązana być powinna z działalnością Wydawnictw Szkolnych i Pedagogicznych oraz Wiedzy Powszechnej, gdyż te wydawnictwa najwięcej materiałów drukowanych do nauczania języków wytwarzają.

Postulujemy jako sprawę niezbędną i pilną taką reorganizację dystrybucji materiałów nagranych, aby odbiorca mógł je zawsze nabywać łącznie z podręcznikiem, do którego się odnoszą.

Postulujemy też zwiększenie liczby i czasu nadawania lekcji języków obcych w radio i telewizji (dla porównania: radio japońskie przeznacza na naukę języków 24,5 godzin tygodniowo audycji premierowych — nie licząc powtórzeń). Postulujemy ponadto powrót do nadawania w programie II telewizji filmów obcojęzycznych w wersji oryginalnej; bądź zastąpienie dialogu czytanego — napisami (jak to się czyni już od dawna w wielu krajach, m.in. w Jugosławii); bądź też równoległe nadawanie oryginalnej ścieżki dźwiękowej w jednym z programów radiowych.

c) Pomoce wizualne. Postulujemy jak najszybsze uruchomienie produkcji najprostszymi i najtańszymi plansz z obrazkami: zarówno kompletów towarzyszących podręcznikom, jak i materiałów od konkretnych podręczników niezależnych.

Uważamy też za konieczne opracowanie długofalowych planów tworzenia w przyszłości materiałów kosztowniejszych: filmów, a szczególnie nagrań dla magnetowidu.

d) Sprzęt techniczny. Należy w jak najszybszym czasie zagwarantować możliwość użycia magnetofonu — szpulowego lub kasetowego — na każdej lekcji języka obcego w naszym kraju. Szkoły i uczelnie muszą mieć zapewnione fundusze na zakup sprzętu oraz zapewnioną możliwość ciągłej konserwacji sprzętu posiadanego. Należy zaprzestać instalowania laboratoriów językowych na szeroką skalę, ograniczając je do ośrodków, w których są niezbędne, a więc przede wszystkim takich, które szkołą specjalistów w dziedzinie języków obcych. Należy natomiast dążyć do organizowania taśmocyfelników — szczególnie na uczelniach wyższych i w ośrodkach nauczania masowego.

3. Społeczny status języków obcych.

Sytuacja w zakresie nauczania języków obcych nie ulegnie wyraźnej poprawie, jeżeli osoby odpowiedzialne za gospodarkę naszego kraju nie zrozumieją, że ludzi nie znających języków nie można w świecie współczesnym uważać za kadry wykwalifikowane — i to w żadnej z istotnych dla życia narodu dziedzin. Tej zmiany w świadomości nie można oczywiście zadekretować. Można natomiast zacząć działać w dwóch kierunkach:

A. Wprowadzić ustawowo wymóg faktycznej znajomości języka obcego (poświadczonej odpowiednio surowym egzaminem państwowym) od wszystkich osób zajmujących stanowiska, na których znajomość języków jest kwalifikacją niezbędną. Przejrzeć pod tym kątem widzenia obecną nomenklaturę zawodów.

B. Wydatnie podnieść dodatek do pensji za faktyczną znajomość przy-

najmniej jednego języka obcego — ewentualnie różnicując jego wysokość w zależności od stopnia opanowania tego języka.

IV. UWAGI KOŃCOWE

Z impasu, w jakim znajduje się nauczanie języków obcych w naszym kraju, nie wyjdziemy dopóty, dopóki nie nastąpi to, co jest warunkiem odrodzenia wszystkich dziedzin naszego życia z gospodarką na czele: dopuszczenie do głosu fachowców. W zakresie wszelkich spraw związanych z językami obcymi fachowców skupia Polskie Towarzystwo Neofilologiczne. Zainteresowanym reformą obecnej krytycznej sytuacji czynnikom państwowym i społecznym Towarzystwo oferuje swoją pomoc.

Warszawa, 13 listopada 1980 roku

*Tadeusz Woźnicki
Janina Smólska
Anna Zawadzka
Hanna Komorowska
Grażyna Siedlecka-Orzel
Jolanta Dobrowolska
Jan Rusiecki
Ewa Niezgoda
Magdalena Jakóbczyk-Rakowska
Ernest Rosiński
Wanda Sudnik*

NOTATKA O DALSZYCH LOSACH MEMORIAŁU

Memoriał powyższy, przygotowany przez grono członków Oddziału Warszawskiego PTN, został skierowany do następujących adresatów: Minister Oświaty i Wychowania, Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, Minister Kultury i Sztuki, Sejmowa Komisja Oświaty i Wychowania, Sejmowa Komisja Kultury i Sztuki, Wydział Nauki i Oświaty KC PZPR, Sekretarz Naukowy PAN, Dyrektor Instytutu Kształcenia Nauczycieli, Sekcja Oświaty DiP, redakcja „Polityki”, redakcja „Życia i Nowoczesności” — oraz do szeregu osób spośród naukowców, działaczy oświatowych i kolegów nauczycieli.

Od większości adresatów reprezentujących czynniki oficjalne otrzymaliśmy listowne lub telefoniczne potwierdzenia odbioru memoriału z wyrazami zainteresowania i generalnej aprobaty. Oto w dużym skrócie główne dalsze działania sygnatariuszy memoriału:

Grudzień — Na konferencji w Instytucie Programów Szkolnych dr J. Smólska i dr J. Rusiecki ostro protestują przeciw planom znacznej redukcji godzin nauki języków w liceum.

Spotkanie z Ministrem Oświaty i Wychowania, prof. K. Kruszkowskim (doc. W. Pfeiffer, dr W. Bialik, doc. T. Woźnicki, dr J. Rusiecki) — uzyskanie

obietnicy a) uchYLENIA projektowanej redukcji godzin, b) przywrócenia zasady dzielenia klas, c) rozszerzenia możliwości nauki języka zachodnioeuropejskiego w szkole podstawowej.

Styczeń — Rozmowa doc. Woźnickiego i dr Smólskiej z Dyrektorem IKN, drem F. Filipowiczem o planach znacznego usprawnienia opieki metodycznej nad nauczycielami i ich doskonalenia zawodowego, oferta współpracy warszawskich działaczy PTN.

Udział dr Smólskiej i dra Rusieckiego w spotkaniu u Naczelnika G. Szwolwina w Ministerstwie Kultury i Sztuki z dyr. J. Żółkiewskim z WSiP, dyr. J. Chłabczem z „Wiedzy Powszechnej”, przedstawicielami Polskich Nagrań oraz Wytwórni Filmów Oświatowych. Omówiono szczegółowo najpilniejsze potrzeby w zakresie materiałów nauczania w obecnej, bardzo trudnej sytuacji wydawniczej. Zarysowały się możliwości konkretnej i szybkiej poprawy w zakresie nagrań językowych (Polskie Nagrania).

Luty — Rozmowa dra Rusieckiego z red. W. Gawronem z Polskiej Agencji Prasowej i, w jej następstwie, ukazanie się w materiałach PAP notatki, a później krótkiego artykułu, na temat memoriału. Notatka stała się z kolei punktem wyjścia wywiadu z drem Rusieckim i dr Smólską, nadanego w dwóch częściach w dwa kolejne dni w audycji Radio-Kurier w Programie I Polskiego Radia.

Pismo z Wydziału Nauki i Oświaty KC PZPR, podkreślające rangę społeczną problematyki memoriału i potrzebę szerokiej dyskusji nad jego postulatami. Oto końcowy fragment pisma:

„...Uważamy też za celowe i słuszne przesłanie powyższego memoriału na ręce Ministra Pracy, Placy i Spraw Socjalnych. Prosimy o poinformowanie nas o przebiegu i rezultatach dyskusji nad Memoriałem PTN wśród nauczycieli, naukowców i w prasie”.

Marzec — W myśl pisma KC PZPR, skierowaliśmy memoriał do Ministra Pracy, Placy i Spraw Socjalnych z prośbą o spotkanie z przedstawicielami sygnatariuszy. Najbliższe działania skoncentrujemy na kontaktach z prasą. Zainteresowaliśmy problematyką memoriału redakcję „Sztandaru Młodych”, w którym w najbliższym czasie ukaże się artykuł na ten temat.

Prosimy kolegów nauczycieli o nadsyłanie uwag i opinii o memoriale. Musimy niestety stwierdzić, że żadne z naszych dotychczasowych spotkań i rozmów nie przyniosło konkretnych i definitywnych rozwiązań. Konieczne są dalsze nieustanne działania.

W imieniu sygnatariuszy memoriału
JANINA SMÓLSKA

Warszawa, marzec 1981 r.

Załącznik 4a

NOTATKA O DALSZYCH DZIAŁANIACH ZWIĄZANYCH Z MEMORIAŁEM GRUPY EKSPERTÓW – CZŁONKÓW OKRĘGU WARSZAWSKIEGO PTN

Marzec – 28 i 29 marca odbyła się w Poznaniu zorganizowana przez Zarząd Główny PTN konferencja poświęcona problematyce nauczania języków obcych, na której, między innymi omawiany był *Memoriał* grupy warszawskiej. Szczegółowe informacje o konferencji znaleźć można w numerze 2/81 „Informatora Neofilologa”.

Kwiecień – 10 i 17 kwietnia w Ministerstwie Oświaty i Wychowania w Warszawie odbyły się negocjacje pomiędzy zespołem Ministerstwa a zespołem „Solidarności” poświęcone nauczaniu języków obcych. W negocjacjach wzięło udział sześciu sygnatariuszy *Memoriału* w charakterze ekspertów zaproszonych bądź przez Ministerstwo bądź przez „Solidarność”. Postulaty „Solidarności” w znacznej mierze pokrywały się z postulatami *Memoriału*. We wszystkich zasadniczych sprawach osiągnięto porozumienie. W dalszych numerach „Języków Obcych w Szkole” podamy informacje o kolejnych fazach realizacji porozumienia.

Maj – Przesłaliśmy *Memoriał* do Ministra Finansów z prośbą o ustosunkowanie się do finansowych aspektów zawartych w nim postulatów. Otrzymaaliśmy odpowiedź, w której p. Minister Krzak wyraża uznanie dla *Memoriału* i podkreśla wagę racjonalnego nauczania języków obcych dla gospodarki i kultury narodowej. Stwierdza jednak, iż w obecnej sytuacji ekonomicznej kraju nie ma możliwości przyznania na ten cel dodatkowych środków w roku bieżącym. Oto ostatnie zdanie listu: „Do tych spraw trzeba będzie powrócić w toku prac nad planem pięcioletnim i budżetami na najbliższe lata”.

W ciągu ostatnich paru miesięcy w wielu okręgach PTN przedyskutowano nasz memoriał i otrzymaliśmy liczne sygnały o uznaniu i poparciu, jakie uzyskał.

W chwili obecnej grupa nasza uważa za najpilniejsze wytypowanie i podjęcie zadań doraźnych, możliwych do zrealizowania natychmiast lub w bardzo krótkim czasie oraz działania przygotowawcze pod hasłem *Bądźmy gotowi na lepsze czasy*. W następnych numerach „Języków Obcych w Szkole” omówimy szczegółowo nasze inicjatywy i prace podjęte pod powyższym hasłem

W imieniu sygnatariuszy memoriału

JANINA SMÓLSKA

Załącznik 5

Statut PTN z 1969 r. (pierwsze dwie strony statutu)

STATUT POLSKIEGO TOWARZYSTWA NEOFILOLOGICZNEGO

I.
NAZWA, CHARAKTER, TEREN DZIAŁALNOŚCI I SIEDZIBA TOWARZYSTWA

§ 1.

Stowarzyszenie, zwane w dalszym ciągu statutu "Towarzystwem", nosi nazwę:
Polskie Towarzystwo Neofilologiczne.

W brzmieniu angielskim: Modern Language Association of Poland.

W brzmieniu francuskim: Société Polonaise des Langues Vivantes

W brzmieniu niemieckim: Polnischer Neophilologen-Verband.

W brzmieniu rosyjskim: Польское Неофилологическое Общество

§ 2.

Towarzystwo jest organizacją społeczną zajmującą się problematyką języków i literatur nowożytnych.

§ 3.

Działalność Towarzystwa obejmuje obszar Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 4.

Siedzibą Zarządu Głównego jest Poznań.

§ 5.

Towarzystwo posiada osobowość prawną.

§ 6.

Towarzystwo używa pieczęci:

1. Podłużnej z napisem:

a/ Polskie Towarzystwo Neofilologiczne
Zarząd Główny

- b/ Polskie Towarzystwo Neofilologiczne
Modern Language Association of Poland
- c/ Polskie Towarzystwo Neofilologiczne
Société Polonaise des Langues Vivantes
- d/ Polskie Towarzystwo Neofilologiczne
Polnischer Neophilologen-Verband
- e/ Polskie Towarzystwo Neofilologiczne
Польское Неофилогическое Общество

2. Okrągłej z napisem:

Polskie Towarzystwo Neofilologiczne
Zarząd Główny.

II.

CEL I ŚRODKI DZIAŁANIA TOWARZYSTWA

§ 7.

- a/ Celem Towarzystwa jest popularyzowanie i pogłębianie wiedzy o językach i literaturach nowożytnych oraz metodyce ich nauczania, ze szczególnym uwzględnieniem postępowej myśli neofilologicznej.
- b/ Kierunki i program swej działalności Towarzystwo koordynuje z Ministerstwem Edukacji Narodowej oraz z Polską Akademią Nauk.

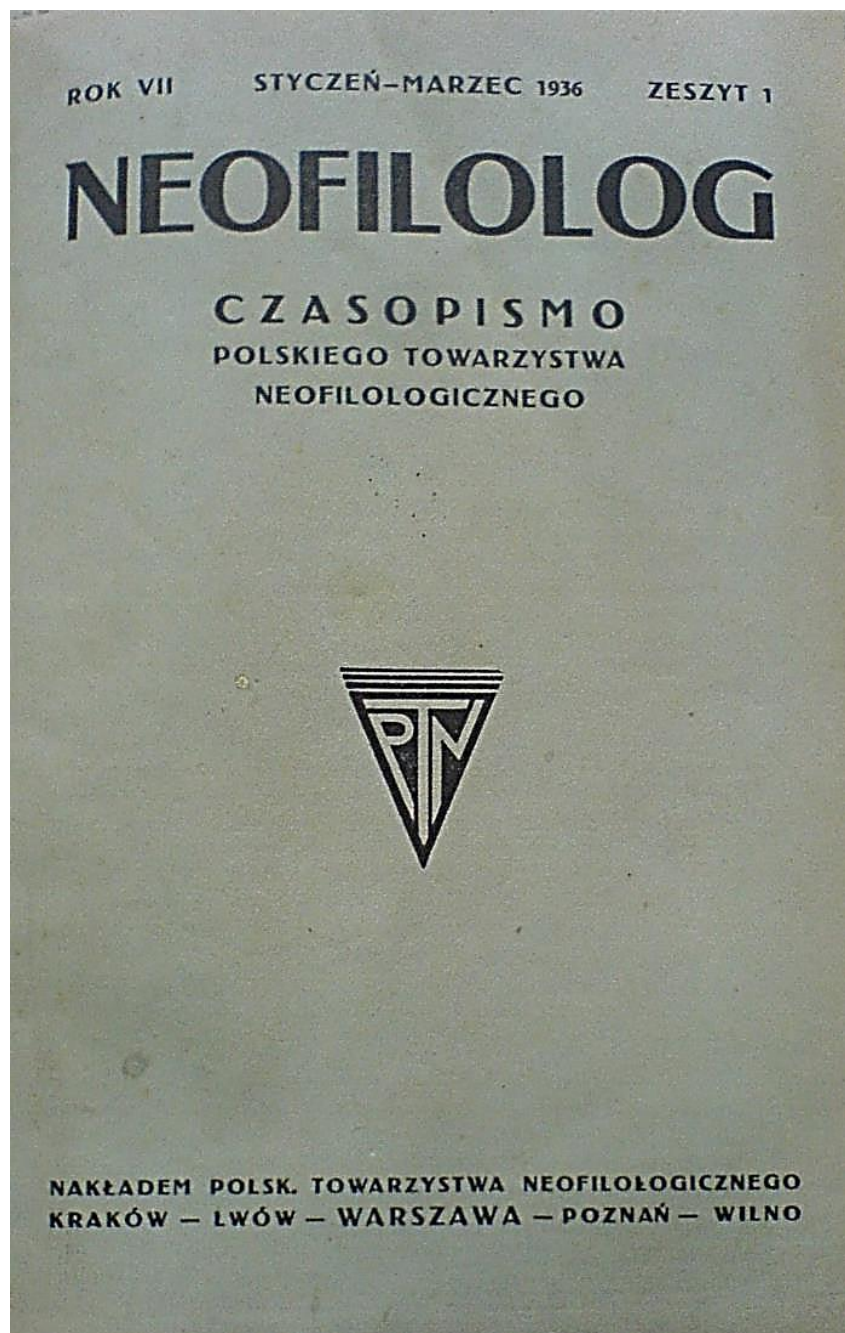
§ 8.

Realizacji tych celów służą następujące formy działalności:

- a/ odczyty i dyskusje o charakterze naukowo-badawczym
- b/ odczyty i dyskusje o charakterze popularyzacyjnym i propagandowym;
- c/ sesje naukowe, zjazdy i seminaria dotyczące tematyki neofilologicznej a zwłaszcza nauczania języków nowożytnych;
- d/ publikacje wydawnictw służących wyżej wymienionym celom;
- e/ podejmowanie działalności gospodarczej w tym:
 - prowadzenie działalności oświatowej,
 - przeprowadzanie egzaminów Państwowych z języków obcych,
 - opracowywanie i wydawanie materiałów glottodydaktycznych,
 - wykonywanie ekspertyz i pomoc merytoryczna w opracowywaniu programów nauczania języków obcych przez inne podmioty gospodarcze;

Załącznik 6

Strona tytułowa „Neofilologa” z 1930 r.

ANEKS 2

Wykaz załączników (lata 2009-2019)

- Zał. 1. Plakat konferencyjny. Sosnowiec 7-9 września 2009 r.
- Zał. 2. Pierwsza strona *Newslettera* nr 1 (X-XII 2009)
- Zał. 3. Plakat konferencyjny. Warszawa 7-9 września 2015 r.
- Zał. 4. Nagroda *FIPLV International Award* przyznana przez FIPLV Executive Committee oraz World Council przyznana prof. H. Widle
- Zał. 5. Stanowisko i wniosek o nadanie glottodydaktyce statusu odrębnej dyscypliny naukowej skierowany (14 listopada 2014 r.) do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego wniosek o nadanie glottodydaktyce statusu odrębnej dyscypliny naukowej
- Zał. 5a. Lista samodzielnych pracowników nauki, glottodydaktyków popierających wniosek
- Zał. 5b. Odpowiedź MNiSW z dnia 13 lutego 2015 r.
- Zał. 6. Stanowisko Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego w sprawie uzupełnienia listy czasopism naukowych o czasopismo Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego *Neofilolog*
- Zał. 7. Skład i działalność grupy TYFLO
- Zał. 8. Aktualna okładka *Neofilologa*.
- Zał. 9. Numer e-ISSN *Neofilologa*
- Zał. 10. Strona główna DK PTN <https://ptnwroclaw.wordpress.com> Dolnośląskie Koło PTN na facebooku
- Zał. 11. Okładka *Lubelskich Materiałów Neofilologicznych* z 1993r. Okładka *Lublin Studies in Modern Languages and Literature*
- Zał. 12. Pismo ZG PTN do MKiS popierające inicjatywę wydania *Lubelskich Materiałów Neofilologicznych* z dnia z dnia 15 marca 1989 r.
- Zał. 13. Pismo ZO PTN do Kuratora Oświaty i Wychowania w Lublinie z prośbą o finansowe wsparcie *Lubelskich Materiałów Neofilologicznych* z 6 marca 1990 r.

Załącznik 1

Plakat konferencyjny. Sosnowiec 7-9 września 2009

Polskie Towarzystwo Neofilologiczne

Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego
wraz z Instytutem Języków Romańskich i Translatoryki Uniwersytetu Śląskiego
serdecznie zapraszają w dniach 7–9 IX 2009 do Sosnowca
na konferencję naukową:

Koncepcje i wdrożenia w glottodydaktyce

oraz warsztaty metodyczne

Nauczanie języków obcych wspomaganie komputerowo

pod honorowym patronatem
JM Rektora Uniwersytetu Śląskiego, prof. zw. dr. hab. Wiesława Banysia
Wojewody Śląskiego, Zygmunta Łukaszczyka
Marszałka Województwa Śląskiego, Bogusława Śmigielskiego
Prezydenta Miasta Sosnowca, Kazimierza Górskiego

Komitet naukowy:

Prof. dr hab. Anna Niżegorodcew (UJ Kraków)
Prof. dr hab. Teresa Siek-Piskozub (UAM Poznań)
Prof. dr hab. Weronika Wilczyńska (UAM Poznań)
Prof. dr hab. Krystyna Wojtynek-Musik (UŚ Sosnowiec)
Prof. dr hab. Maria Wysocka (UŚ Sosnowiec)
Prof. dr hab. Elżbieta Zawadzka-Bartnik (UW Warszawa)
Prof. UAM dr hab. Anna Cieślicka (UAM Poznań)
Prof. UAM dr hab. Krystyna Drożdżal-Szelest (UAM Poznań)
Prof. UAM dr hab. Katarzyna Karpińska-Szaj (UAM Poznań)
Prof. UW dr hab. Anna Michońska-Stadnik (UWr Wrocław)
Prof. UAM dr hab. Mirosław Pawlak (WP-A UAM Kalisz)

Komitet organizacyjny:

Dr Aneta Chmiel (IJRIT UŚ, PTN)
Mgr Beata Galan (IJRIT UŚ)
Mgr Renata Klimek-Kowalska (PTN)
Dr Grzegorz Markowski (IJRIT UŚ, PTN)
Dr Jerzy Nykiel (IJRIT UŚ)
Mgr Sławomir Smugowski (IJRIT UŚ)
Dr Monika Sułkowska (IJRIT UŚ, PTN)
Prof. UŚ dr hab. Halina Widła (IJRIT UŚ, PTN) –
Przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego,
Przewodnicząca PTN

Inauguracja: Wydział Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego, ul. Będzińska 60, 7 IX 2009, godz. 9.30
Obrady: Wydział Filologiczny Uniwersytetu Śląskiego, ul. Grota-Roweckiego 5, 4I-205 Sosnowiec

Załącznik 2

Pierwsza strona *Newslettera* nr 1 (X-XII 2009)

Newsletter

POLSKIEGO TOWARZYSTWA NEOFILOLOGICZNEGO

Nr 1 (X-XII 2009)

OLIMPIADY JĘZYKÓW OBCYCH

Jak Państwo wiedzą, olimpiady języków obcych podlegają od tego roku procedurze corocznych konkursów. PTN, po pozytywnym rozstrzygnięciu konkursu, współorganizuje w tym roku Olimpiadę Języka Angielskiego. W związku z rezygnacją wielu komitetów głównych z organizowania olimpiad, wyznaczono kolejny termin składania wniosków o organizację olimpiad w bieżącym roku szkolnym – 4 listopada 2009. Przystępują do konkursu m.in.: nowy Komitet Główny Olimpiady Języka Niemieckiego, ukonstytuowany w Wyższej Szkole Języków Obcych w Poznaniu oraz nowy Komitet Główny Języka Francuskiego utworzony z inicjatywy KUL, Prof-Europe i NKJF UW. W obu wypadkach członkowie ZG PTN otrzymali zaproszenie do współpracy, której możliwość i charakter rozważamy. Ważne jest, że olimpiady się odbędą, a przynajmniej nie ma powodu przypuszczać, iż MEN zakwestionuje kandydatury lub że komitety się wycofają. W 2010 roku PTN wraz z nowym KG OJ Hiszpańskiego wystąpi o zgodę na przeprowadzenie olimpiady języka hiszpańskiego. Gdy tylko dotrą do nas informacje o wynikach tegorocznego konkursu, prześlemy wiadomość członkom PTN.

Halina Widła

MONOGRAFIE ZAWIERAJĄCE ARTYKUŁY CZŁONKÓW PTN

W tych dniach rozpocznie się druk monografii PROBLEMY WSPÓŁCZESNEJ DYDAKTYKI JĘZYKÓW OBCYCH pod redakcją Mirosława Pawlaka, Marka Derenowskiego i Bartosza Wolskiego, w którym znalazło się wiele artykułów dotyczących problemów poruszanych na konferencji PTN w Kaliszu. W części pierwszej,

zatytułowanej *Między teorią a praktyką*, można znaleźć artykuły, które pokazują, w jaki sposób różne dziedziny wiedzy i modele teoretyczne mogą stanowić ważny punkt odniesienia dla dydaktyki języków obcych. Rozdział drugi i trzeci, zatytułowane *Techniki, metody, narzędzia i Wykorzystanie nowoczesnych technologii*, poświęcone zostały przedstawieniu różnorodnych metod i środków nauczania, które można wykorzystać we wprowadzaniu i ćwiczeniu podsystemów i sprawności językowych oraz rozwijaniu autonomii ucznia i umiejętności samooceny. Z kolei rozdział czwarty, *Nauczanie dzieci w wieku wczesnoszkolnym*, grupuje teksty podejmujące problematykę dydaktyki języka obcego w odniesieniu do małych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem roli nauczyciela w tym obszarze. W rozdziale piątym, tj. *Programy nauczania, etapy edukacyjne, egzaminy*, zamieszczono artykuły, które podejmują kwestie o charakterze instytucjonalnym...

Załącznik 3

Plakat konferencyjny. Warszawa 7-9 września 2015

Konferencja Naukowa
Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego
Wielojęzyczność i międzykulturowość w glottodydaktyce

Warszawa / 07–09 września 2015

Uniwersytet Warszawski / Wydział Neofilologii / Instytut Germanistyki i Instytut Romanistyki

Załącznik 4

Nagroda FIPLV International Award przyznana przez FIPLV Executive Committee oraz World Council prof. H. Widle.

Place: London, United Kingdom

Date: 21 August 2017

Załącznik 5

Stanowisko i wniosek o nadanie glottodydaktyce statusu odrębnej dyscypliny naukowej skierowany (14 listopada 2014 r.) do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego wniosek o nadanie glottodydaktyce statusu odrębnej dyscypliny naukowej

Poznań, 14 listopada 2014 r.

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Departament Nauki

W N I O S E K

W imieniu środowiska prowadzącego badania w zakresie uczenia się/nauczania języków obcych, zwracamy się z wnioskiem o uznanie **glottodydaktyki** za odrębną dyscyplinę naukową w obszarze nauk humanistycznych (por. Rozporządzenie nr 1065 Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 8 sierpnia 2011 roku w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych).

Uzasadnienie

Obecne przyporządkowanie glottodydaktyki tzw. językoznawstwu stosowanemu nie odzwierciedla jej rzeczywistego statusu naukowego ani nie sprzyja dalszemu jej rozwojowi. Na przestrzeni ostatniego półwiecza glottodydaktyka wykształciła się jako *de facto* autonomiczna dyscyplina naukowa, sytuująca się na pograniczu nauk społecznych i humanistycznych. Wskazują na to następujące przesłanki.

1. Specyfika przedmiotowa i metodologiczna glottodydaktyki

Przedmiotem badań glottodydaktyki są uwarunkowania postępów w nabywaniu kompetencji komunikacyjnej w języku nierodzimym – dalej J2. Kompetencja komunikacyjna oznacza umiejętność płynnego posługiwania się językiem w mowie i w piśmie; pojęcie 'język nierodzimym' (J2) obejmuje tu natomiast język drugi i obcy (w warunkach polskich jest to przede wszystkim język obcy), natomiast uwarunkowania procesu rozwijania kompetencji komunikacyjnej dotyczą czynników wyznaczających procesy uczenia się i nauczania J2 w warunkach formalnych – głównie szkolnych.

Tak określony zakres przesądza o *swoistości badań glottodydaktycznych*, a także ich wadze dla istotnego sektora edukacji, jakim jest kształcenie i doskonalenie się w zakresie języków obcych. Jednocześnie swoistość ta radykalnie odróżnia tę dziedzinę z jednej strony od

metodyki nauczania języków (z którą bywa niesłusznie utożsamiana), jak i od praktyki dydaktycznej – jakkolwiek ta ostatnia stanowi istotną część jej bazy empirycznej.

Jako dziedzina o charakterze interdyscyplinarnym, glottodydaktyka czerpie nie tylko z zasobów językoznawstwa, ale także m.in. z badań pedagogicznych, psycho- i socjolingwistycznych, a ostatnio także kognitywistycznych i neurolingwistycznych. Traktuje je jednak jako *dziedziny wobec siebie pokrewne, a nie źródłowe*.

2. Autonomia badawcza glottodydaktyki

W ciągu ostatniego półwiecza powstały liczne prace naukowe systematyzujące zarówno rozwój samej tej dyscypliny, jak i jej metodologii badań. Termin *glottodydaktyka* wprowadzony został w UAM w Poznaniu w latach 60., w gronie specjalistów skupionych wokół profesora Ludwika Zabrockiego. Odnosne badania rozwijały się początkowo w ośrodkach poznańskim i warszawskim. Wielkie zasługi w określaniu tożsamości dziedziny i jej programu badawczego położył profesor Franciszek Grucza (UW). Innym, wybitnym, znanym w Polsce i za granicą specjalistą glottodydaktykiem jest profesor Hanna Komorowska (UW), która jako pierwsza usystematyzowała metodologię dziedziny w pracy *Metody badań empirycznych w glottodydaktyce* (1982). W ostatnich latach podobnego zadania podjęły się profesor Weronika Wilczyńska (UAM) i profesor Anna Michońska-Stadnik (UWr) w pracy *Metodologia badań w glottodydaktyce* (2010). Wreszcie w tym roku ukazało się fundamentalne, a jednocześnie syntetyczne opracowanie profesor Marii Dakowskiej (UW) pt. *O rozwoju dydaktyki języków obcych jako dyscypliny naukowej* (Warszawa, 2014).

3. Dorobek dziedziny i kadra naukowa

Łącznie, polski dorobek w obrębie glottodydaktyki obejmuje *bardzo liczne prace* teoretyczne i empiryczne, które dotyczą zwłaszcza takich obszarów jak: rozwój poszczególnych sprawności komunikacyjnych i aspektów J2, strategie nauczania i uczenia się, rozwój umiejętności metajęzykowych i metakognitywnych, kształtowanie autonomii ucznia, rozwijanie motywacji i postaw sprzyjających opanowaniu J2, rozwój kompetencji interkulturowej, a także kształcenie i doskonalenie nauczycieli J2. Powstało już kilkaset rozpraw doktorskich i habilitacyjnych. Liczbę samodzielnych pracowników naukowych aktywnych w tej dziedzinie można szacować obecnie na kilkadziesiąt osób, które reprezentują chyba wszystkie polskie uczelnie prowadzące specjalności neofilologiczne. Jednocześnie, w wielu uczelniach w Polsce (np.

Uniwersytet Warszawski czy Uniwersytet Wrocławski) istnieją oficjalnie zaakceptowane przez gremia odpowiednich Rad Wydziałów zakłady bądź katedry glottodydaktyki w ramach filologii czy neofilologii.

4. Nieadekwatność przypisywania odnośnych stopni i tytułów do językoznawstwa stosowanego

Dynamicznie rosnąca grupa naukowców-glottodydaktyków legitymuje się zwykle – zgodnie z obowiązującymi normami prawnymi – stopniami i tytułami naukowymi w zakresie językoznawstwa lub, w najlepszym wypadku, językoznawstwa stosowanego. Tymczasem, w przypadku specjalności glottodydaktycznej oba te kwalifikatory należy uznać za nieprecyzyjne, przy czym drugi z nich jest ponadto wręcz mylący.

Językoznawstwo skupia się, jak wiadomo, na właściwościach języka w ogóle lub konkretnych języków, a więc nie obejmuje zagadnień związanych z ich nauczaniem. Natomiast *językoznawstwo stosowane*, wbrew temu, co sugeruje ta nazwa, łączy na zasadzie czysto zwyczajowej kilka dość różnych, najczęściej współcześnie już autonomicznych dziedzin. W skład tej umownej grupy wlicza się zwykle, oprócz glottodydaktyki, m.in. przekładoznawstwo czy logopedię, które bynajmniej **nie skupiają się na zastosowaniach** dorobku językoznawców. Współcześnie bowiem, wszystkie one są dziedzinami mniej lub bardziej **pokrewnymi** względem siebie, ale bynajmniej nie źródłowymi, nawet jeśli, co naturalne w humanistyce, zazębiają się one w pewnych obszarach.

Podsumowanie

Polskie Towarzystwo Neofilologiczne, podtrzymując tradycję zapoczątkowaną przez profesora Ludwika Zabrockiego, jest żywo zainteresowane formalnym uznaniem statusu glottodydaktyki jako autonomicznej dyscypliny badawczej. Uważamy, że czas już odejść od nieadekwatnej i przestarzałej nomenklatury, traktującej glottodydaktykę jako część językoznawstwa stosowanego.

Tak więc, mając na uwadze, znaczący dorobek tej dziedziny badawczej, stosunkowo liczną już kadrę naukową specjalistów-glottodydaktyków, a także rosnące zapotrzebowania społeczne na wiedzę użyteczną w dydaktyce praktycznej, postulujemy, by uznać glottodydaktykę za odrębną dyscyplinę naukową w obszarze nauk humanistycznych.

Przewodniczący ZG PTN

/-/ prof. zw. dr hab. Mirosław Pawlak

Załącznik 5a

Lista samodzielnych pracowników naukowych – glottodydaktyków, popierających wnioszek o przyznanie glottodydaktyce statusu samodzielnej dyscypliny naukowej (w kolejności alfabetycznej)

Lp.	Tytuł	Imię	Nazwisko	Afiliacja	Specjalność	Email
1.	Dr hab.	Zofia	Chłopek	Uniwersytet Wrocławski	Fil. angielska	z.chlopek@wp.pl
2.	Dr hab. prof. UMCS	Halina	Chodkiewicz	Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie	Fil. angielska	hachod@hektor.umcs.lublin.pl
3.	Dr hab.	Maciej	Czerwiński	Uniwersytet Jagielloński	Fil. germańska	maciej.czerwinski@uj.edu.pl
4.	Prof. dr hab.	Maria	Dakowska	Uniwersytet Warszawski	Fil. angielska	m.b.dakowska@uw.edu.pl
5.	Dr hab. prof. UAM	Kryszyna	Drożdź-Szelest	Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu	Fil. angielska	krysiad@wa.amu.edu.pl
6.	Dr hab.	Dorota	Dziewanowska	Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie	Fil. rosyjska	ddziewanowska@op.pl
7.	Dr hab.	Elżbieta	Gajewska	Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie	Fil. romańska	egajewsk@up.krakow.pl
8.	Prof. dr hab.	Sambor	Gruca	Uniwersytet Warszawski	Fil. germańska	samborgruca@uw.edu.pl
9.	Prof. dr hab.	Halina	Grzmil-Tylutki	Uniwersytet Jagielloński	Fil. romańska	halina.grzmil-tylutki@uj.edu.pl
10.	Prof. dr hab.	Joanna	Jabłkowska	Uniwersytet Łódzki	Fil. germańska	jojabl@uni.lodz.pl
11.	Dr hab.	Anna	Jaroszewska	Uniwersytet Warszawski	Fil. germańska	a.jaroszewska@uw.edu.pl
12.	Dr hab. prof. UAM	Katarzyna	Karpińska-Szaj	Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu	Fil. romańska	kataszaj@amu.edu.pl
13.	Prof. dr hab.	Hanna	Komorowska	Szkoła Główna Psychologii Społecznej, Uniwersytet Warszawski	Fil. angielska	hannakomo@data.pl
14.	Prof. dr hab.	Michał	Kotin	Uniwersytet Zielonogórski	Fil. germańska	mkotin@poczta.onet.pl
15.	Dr hab.	Monika	Kusiak	Uniwersytet Jagielloński	Fil. angielska	monika_kusiak@interia.pl
16.	Dr hab.	Jolanta	Łatkowska	Uniwersytet Śląski w Katowicach	Fil. angielska	jolanta.latkowska@us.edu.pl
17.	Prof. dr hab.	Roman	Lewicki	Uniwersytet Wrocławski	Fil. germańska	rolewicki@gmail.com
18.	Dr hab. prof. UŁ	Jan	Majer	Uniwersytet Łódzki	Fil. angielska	jlmajer@uni.lodz.pl
19.	Dr hab.	Anna	Małgorzewicz	Uniwersytet Wrocławski	Fil. germańska	anna.malgorzewicz@uni.wroc.pl
20.	Dr hab. prof. UW	Anna	Michorńska-Stadnik	Uniwersytet Wrocławski	Fil. angielska	michsta@uni.wroc.pl
21.	Dr hab.	Halina	Mieczkowska	Uniwersytet Jagielloński	Fil. słowiańska	halina.mieczkowska@uj.edu.pl
22.	Prof. dr hab.	Kazimiera	Myczko	Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu	Fil. germańska	myczko@amu.edu.pl
23.	Dr hab.,	Irena	Młynik	Uniwersytet Warszawski	ukrainistyka	iwmlynik@uw.edu.pl
24.	Prof. dr hab.	Anna	Niżegorodcew	Uniwersytet Jagielloński (prof. emeritus)	Fil. angielska	annanizegorodcew@gmail.com
25.	Dr hab. prof. KUL	Urszula	Paprocka-Piotrowska	Katolicki Uniwersytet Lubelski	Fil. romańska	paprocka@kul.lublin.pl
26.	Prof. dr hab.	Mirosław	Pawlak	Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Koninie; UAM	Fil. angielska	pawlakmi@amu.edu.pl
27.	Dr hab. prof. UO	Liliana	Piasecka	Uniwersytet Opolski	Fil. angielska	elpia@o2.pl
28.	Dr hab. prof. UO	Ewa	Piechurska-Kuciel	Uniwersytet Opolski	Fil. angielska	epiech@uni.opole.pl
29.	Dr hab.	Joanna	Rokita-Jaskół	Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie	Fil. angielska	jrokita@up.krakow.pl
30.	Dr hab.	Anna	Sawicka	Uniwersytet Jagielloński	Fil. romańska	a.sawicka@uj.edu.pl
31.	Prof. dr hab.	Teresa	Siek-Piskozub	Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu	Fil. angielska	piskozub@wa.amu.edu.pl
32.	Prof. dr hab.	Barbara	Skowronek	Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu	Fil. germańska	barbaras@amu.edu.pl
33.	Dr hab.	Magdalena	Sowa	Katolicki Uniwersytet Lubelski	Fil. romańska	msowa@kul.lublin.pl
34.	Dr hab.	Ewa	Stala	Uniwersytet Jagielloński	Fil. romańska	ewa.stala@uj.edu.pl
35.	Dr hab. prof. UW	Jolanta	Sujęcka-Zajac	Uniwersytet Warszawski	Fil. romańska	jolanta.zajac@uw.edu.pl
36.	Prof. dr hab.	Marian	Szczodrowski	Uniwersytet Gdański	Fil. germańska	bmsz@univ.gda.pl
37.	Dr hab.	Ludmiła	Szypielewicz	Uniwersytet Warszawski	Fil. rosyjska	ludmila_sz@poczta.onet.pl

38.	Prof. dr hab.	Halina	Widła	Uniwersytet Śląski w Katowicach	Fil. romańska	hwidla@gmail.com
39.	Prof. dr hab.	Weronika	Wilczyńska	Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu	Fil. romańska	wil@amu.edu.pl
40.	Prof. dr hab.	Krystyna	Wojtynek-Musik	Uniwersytet Śląski w Katowicach	Fil. romańska	krywmus@o2.pl
41.	Prof. dr hab.	Maria	Wysocka	Uniwersytet Śląski w Katowicach	Fil. angielska	maria.wysocka@us.edu.pl
42.	Prof. dr hab.	Elizbieta	Zawadzka-Bartnik	Uniwersytet Warszawski (prof. emeritus)	Fil. germańska	e.zawadzka@uw.edu.pl
43.	Prof. dr hab.	Jerzy	Zybert	Spoleczna Akademia Nauk, Warszawa	Fil. angielska	j.zybert@uw.edu.pl

Załącznik 5b

Odpowiedź MNiSW z dnia 13 lutego 2015 r.

MINISTERSTWO
NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

Departament Szkolnictwa Wyższego i Kontroli
Dzięk DSW.ZNU.5010.5.2015.SP.1
Filologicznego (1)

Warszawa, 13 lutego 2015 r.

Wpłynęło do WF	13 -02- 2015	Przebieg (1)
Wpł. do jedn. org.	Data	Symbol
Znak sprawy		

Pani
Prof. zw. dr hab. Teresa Tomaszewicz
Dziekan Wydziału Neofilologii
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Pan
dr hab. Marcin Cieński, prof. nadzw. UW
Dziekan Wydziału Filologicznego
Uniwersytet Wrocławski

Szanowni Państwo Dziekani,

w odpowiedzi na pisma dotyczące poparcia inicjatywy Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego w sprawie uznania *glottodydaktyki* za odrębną dyscyplinę naukową w ramach obszaru i dziedziny nauk humanistycznych uprzejmie informujemy, iż przedmiotowy wniosek Towarzystwa wpłynął do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w listopadzie 2014 r. W świetle art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2014 r., poz. 1852) ww. wniosek został przekazany do Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów.

Niezależnie od powyższego informujemy, iż z uwagi na mnogość postulatów płynących ze strony środowiska akademicko-naukowego dotyczących nowelizacji rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 8 sierpnia 2011 r. w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych (Dz. U. Nr 179, poz. 1065) w chwili obecnej trwają prace analityczno-koncepcyjne nad propozycją zmian systemowych w ww. zakresie. Opracowywane rozwiązania nie będą odnosić się zatem do poszczególnych wniosków i ich negatywnej lub pozytywnej selekcji, ale stanowić będą próbę wypracowania nowych reguł podziału nauk, w kontekście sugestii przekazywanych przez Zainteresowanych.

Z uwagi na złożoność zagadnienia i ewentualne dalsze konsekwencje prawne rozstrzygnięcia w przedmiotowej kwestii nie będą podejmowane w perspektywie krótkoterminowej.

Z poważaniem
Zastępca Dyrektora
Departamentu Szkolnictwa
Wyższego i Kontroli
dr Ewa TRÓJNOWSKA

ul. Wspólna 1/3, 00-529 Warszawa
tel. (22) 529 23 84, faks: (22) 529 26 97, e-mail: sekretariat.dsw@nauka.gov.pl, www.nauka.gov.pl

Poznań, dn. 26 lutego 2019 r.

Załącznik 6

Stanowisko Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego w sprawie uzupełnienia listy czasopism naukowych o czasopismo Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego *Neofilolog*

Powołany Zarządzeniem MNiSW z dnia 25 stycznia 2019 r. **Zespół doradczy do spraw wykazów czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych dla dyscypliny naukowej językoznawstwo**, w składzie: Łukasz Grabowski, Elżbieta Jamrozik, Elżbieta Mańczak-Wohlfeld, Jolanta Panasiuk, Geoffrey Schwartz, Daniel Słapek, Ewa Sławkowa, Jakub Szymanik, Sławomir Waciewicz

Stanowisko Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego w sprawie uzupełnienia listy czasopism naukowych o czasopismo Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego *Neofilolog*

Szanowni Państwo,

w odpowiedzi na zapytanie skierowane do Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego drogą elektroniczną w dniu 22 lutego 2019 r. i po zapoznaniu się z nadesłanymi wówczas informacjami pragniemy wyrazić następujące stanowisko w przedmiotowej sprawie.

Polskie Towarzystwo Neofilologiczne jest zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym w Rejestrze Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji oraz Samodzielnych Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej pod numerem KRS 0000094939 (NIP 7792030367, REGON 000810420). W myśl regulacji statutowych jest organizacją społeczną skupiającą osoby zajmujące się szeroko pojmowaną problematyką języków nowożytnych, jest członkiem Międzynarodowej Federacji Nauczycieli Języków Obcych *Fédération Internationale des Professeurs de Langues Vivantes* i może przystępować do innych międzynarodowych stowarzyszeń oraz federacji. Działalność Towarzystwa obejmuje obszar Rzeczypospolitej Polskiej. Siedzibą Zarządu Głównego jest Poznań. Celem Towarzystwa jest popularyzowanie i rozwijanie wiedzy o językach i kulturach nowożytnych, w szczególności na styku teorii, badań empirycznych i praktyki, zwłaszcza w dziedzinie dydaktyki językowej, ze szczególnym uwzględnieniem wartościowych ustaleń naukowych oraz nowatorskich rozwiązań praktycznych. W realizacji tych celów Towarzystwo może współpracować z agendami rządowymi, a w szczególności tymi, których działalność dotyczy edukacji narodowej, nauki i szkolnictwa wyższego. Realizacji

tych celów służą następujące formy działalności: a) wykłady i dyskusje o charakterze naukowo-badawczym, b) wykłady, dyskusje i warsztaty o charakterze popularyzacyjnym, c) sesje naukowe, zjazdy i seminaria, d) publikacje wydawnictw, e) zajmowanie stanowiska w sprawach publicznych, dotyczących w szczególności zakresu odpowiadającego celom Towarzystwa, f) przedkładanie odpowiednim władzom wniosków dotyczących nauczania języków nowożytnych, g) organizacja olimpiad językowych, h) współpraca z towarzystwami naukowymi i pokrewnymi instytucjami w kraju i za granicą, i) podejmowanie, po spełnieniu wymogów określonych prawem, działalności gospodarczej, w tym: prowadzenie działalności edukacyjnej i badawczej, wykonywanie ekspertyz i pomoc merytoryczna w opracowywaniu programów nauczania języków obcych przez inne instytucje oświatowe i podmioty gospodarcze, j) wskazywanie wybitnych opracowań naukowych związanych z szeroko pojętą dydaktyką językową, k) inne formy działalności wpisujące się w ogólne cele.

Zgodnie ze statutem Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego, głównym wydawnictwem Towarzystwa jest czasopismo *Neofilolog*, które figuruje w rejestrze dzienników i czasopism Sądu Okręgowego w Warszawie pod numerem PR 2758. Jego pierwszy numer został opublikowany w 1929 roku. Po wojennej zawieszeniu czasopismo zostało reaktywowane w roku 1976. Od roku 1990 ukazuje się drukiem regularnie, początkowo jako półrocznik, następnie jako kwartalnik. Publikowane są w nim teksty związane z tematyką dorocznych konferencji Towarzystwa. Głównym zamysłem publikacji w czasopiśmie była i jest idea integracji środowiska naukowców, których prace skupione są w obszarze badawczym odnoszącym się do specyfiki danego języka obcego (w tym także języka polskiego jako obcego). W planie wydawniczym proponowane są także tomy tematyczne poświęcone wybranej problematyce z zakresu językoznawstwa, akwizycji języków, glottodydaktyki oraz translatoryki. Głównym celem czasopisma jest popularyzowanie wiedzy o nauczaniu i uczeniu się języków obcych nowożytnych, w tym o społecznym i kulturowym wymiarze tych procesów – zarówno w ujęciu teoretycznym i teoretyczno-praktycznym, jak również z perspektywy metodologii badań nad tym obszarem problemowym. Do druku przyjmowane są artykuły w językach: polskim, niemieckim, angielskim, francuskim, hiszpańskim i włoskim (staramy się, aby publikacje w językach kongresowych stanowiły 25% tekstów w skali roku). Wszystkie podlegają procedurze recenzowania zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego dotyczącymi wydawania czasopism naukowych. W ostatnim czasie zintensyfikowano prace nad umocnieniem statusu *Neofilologa* na polskim rynku wydawnictw naukowych oraz zmierzające do wprowadzenia go w międzynarodowy obieg naukowy. Polskie Towarzystwo Neofilologiczne zgłosiło *Neofilologa* do udziału w pierwszym konkursie w ramach Programu MNiSW

„Wsparcie dla Czasopism” (nr wniosku 431720), licząc na pozyskanie środków na dalszą jego restrukturyzację. Zlecono również ewaluację zewnętrzną czasopisma na okoliczność przystosowania go do włączenia do baz indeksacyjnych SCOPUS i ERIH Plus. W celu utrzymania wysokiej jakości publikowanych w nim artykułów i rzetelności naukowej redakcja czasopisma zachowuje oraz egzekwuje przestrzeganie zasad etyki, zarówno w odniesieniu do autorów publikacji naukowych, jak i recenzentów. Zasady te opierają się na wskazówkach dotyczących najlepszych praktyk dla redaktorów czasopism Komisji Etyki Publikacji (*Committee on Publication Ethics*, COPE). W czasopiśmie zamieszczane są cyfrowe identyfikatory dokumentów (DOI) oraz identyfikatory naukowców (ORCID) celem upowszechniania kolportowanych za jego pośrednictwem publikacji. Jest ono obecnie udostępniane w formule *open access* na stronie internetowej Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego (<http://www.poltowneo.org>) oraz w systemach bazodanowych Polskiej Bibliografii Naukowej, IC Journals Master List (wskaźnik ICV 2017: 85,97), EBSCO, e-Publikacje Nauki Polskiej, CEJSH, CEON, PRESSTo, PKP INDEX. Czyni to z *Neofilologa* doskonałą, cenioną i rozpoznawalną nie tylko w środowisku akademickim, ale i pedagogicznym, platformę wymiany współczesnej myśli językoznawczej, w szczególności zaś myśli glottodydaktycznej. Biorąc powyższe pod uwagę, zasadnym wydaje się, niezależnie od wyniku wspomnianego konkursu, wpisanie tytułu *Neofilolog* na przedmiotową listę czasopism naukowych. Jest to dziś warunkiem *sine qua non* nie tylko jego dalszego rozwoju, lecz przede wszystkim przetrwania; tym samym realizacji szeregu ważnych celów naukowych, edukacyjnych i społeczno-kulturowych – tak w granicach RP, jak również w przestrzeni transgranicznej. Jako wydawca czasopisma i jednocześnie patron dynamicznie rozwijającej się dyscypliny naukowej nazywanej w Polsce glottodydaktyką, niniejszym o to wnosimy.

.....
Przewodnicząca Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego

.....
Redaktor Naczelny Czasopisma *Neofilolog*

Załącznik 7

Skład i działalność Grupy TYFLO

Grupa Badawcza TYFLO

Grupa Badawcza TYFLO działa od września 2016 roku pod egidą Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego. Jej siedzibą jest Instytut Filologii Angielskiej Uniwersytetu Wrocławskiego. We wrześniu w siedzibie Grupy odbywają się doroczne spotkania wszystkich członków.

Grupa Badawcza TYFLO stawia sobie za główny cel prowadzenie interdyscyplinarnych badań w obszarach glottodydaktyki, psychologii i pedagogiki specjalnej oraz prowadzenie działalności promującej nauczanie języków obcych wśród osób niewidomych i niedowidzących.

Członkowie Grupy chcą pozyskiwać środki finansowe na przygotowanie projektów badawczych, które nie tylko będą stanowić wartość dodaną w takich dziedzinach naukowych jak tyfloglottodydaktyka, tyflopsychologia, czy tyflopädagogika, lecz przede wszystkim będą miały pragmatyczny wymiar tzn. znajdą przełożenie na konkretne rozwiązania systemowe ułatwiające osobom niedowidzącym i niewidomym funkcjonowanie w takich obszarach jak edukacja, praca, czy rozrywka.

Obszary tematyczne, którymi zajmujemy się członkowie Grupy to 1) psychologiczne aspekty funkcjonowania osób słabowidzących i niewidomych oraz ich związek z osiągnięciami w życiu szkolnym, zawodowym i osobistym (motywacja, autonomia, poczucie umiejscowienia kontroli ip.), 2) komunikacja werbalna i niewerbalna uczniów słabowidzących i niewidomych w klasie oraz poza nią, 3) nabywanie języka ojczystego i obcego (np. prototypy, implikacje dla wydawnictw opracowujących materiały do nauki języka obcego), 4) formy kształcenia uczniów słabowidzących i niewidomych (potrzeby edukacyjne, kształcenie integracyjne i inkluzyjne, rola nauczyciela języka obcego i tyflopädagoga), 5) podnoszenie jakości życia i motywacji osób słabowidzących i niewidomych poprzez np. promowanie audiodeskrypcji filmowej, sztuki bez barier, 6) technologie wspomagające w edukacji uczniów słabowidzących i niewidomych (efektywność technologii, najnowsze rozwiązania technologiczne), 7) technologie informacyjno-komunikacyjne (efektywność technologii, najnowsze rozwiązania technologiczne), oraz 8) wspomaganie rozwoju społecznego, kognitywnego i emocjonalnego dzieci oraz młodzieży z niepełnosprawnością wzroku poprzez nauczanie języków obcych

Grupa Badawcza TYFLO

(od lewej: Beata Ingram, Kornelia Czerwińska, Małgorzata Jedynak, Monika Szczech, Agnieszka Piskorska)

W skład Grupy Badawczej TYFLO wchodzi następujące osoby:

- mgr Beata Ingram (*Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Niewidomych i Słabowidzących w Krakowie*) — germanistka, nauczycielka technik brajlowskich, autorka publikacji z zakresu tyfloglottodydaktyki.
- dr Kornelia Czerwińska (*Zakład Tyflopedagogiki, Instytut Pedagogiki Specjalnej, Akademia Pedagogiki Specjalnej w Warszawie*), psycholog, pedagog specjalny, terapeuta widzenia, członek Rady w Fundacji „Praca dla Niewidomych”. Autorka i współautorka wielu publikacji naukowych z zakresu pedagogiki i psychologii osób niewidomych i słabowidzących. Jej naukowe zainteresowania to: psychologiczne aspekty funkcjonowania osób niewidomych i słabowidzących w pełnym cyklu życia, psychospołeczna adaptacja do utraty wzroku w okresie dorosłości, edukacja wczesnoszkolna uczniów niewidomych i słabo widzących i społeczny wizerunek osób z niepełnosprawnością wzroku.
- dr Małgorzata Jedynak, przewodnicząca grupy TYFLO (*Zakład Glottodydaktyki, Instytut Filologii Angielskiej, Uniwersytet Wrocławski*), anglistka, językoznawca stosowany, tyflopedagog. Autorka wielu publikacji z zakresu tyfloglottodydaktyki. Jej naukowe zainteresowania to: psychologiczne korelaty sukcesu osób niewidomych i słabowidzących w języku obcym, nauczanie różnych aspektów języka rodzimego i obcego oraz umiejętności językowych w grupie uczniów niewidomych i słabowidzących, Europejskie Portfolio Językowe dla Niewidomych i Słabowidzących, uzdolnienia językowe dzieci niewidomych i słabo widzących i strategie uczenia się języka stosowane przez osoby niewidome i słabowidzące

- mgr Monika Szczech (*Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Niewidomych w Łaskach; Visual Impairment Centre for Teaching and Research, Department of Disability Inclusion and Special Needs at Birmingham University*) – anglistka, specjalistka w zakresie angielskiego międzynarodowego alfabetu fonetycznego dla osób niewidomych, doktorantka na Uniwersytecie w Birmingham.
- dr Agnieszka Piskorska (*Językoznawstwa Angielskiego Stosowanego, Instytut Anglistyki, Uniwersytet Warszawski*). Anglistka, językoznawca stosowany, autorka oraz współautorka wielu publikacji specjalistycznych. Przez kilka lat prowadziła zajęcia nauki języka angielskiego w Ośrodku Wychowawczo-Rewalidacyjnym dla Dzieci i Młodzieży Niewidomej i Słabowidzącej PZN w Częstochowie. Jej zainteresowania naukowe obejmują psychologię komunikacji i wpływ specyficznych warunków poznawczych na skuteczność komunikacji oraz nauczanie umiejętności językowych w grupie uczniów niewidomych i słabo widzących

Konsultantem Grupy jest mgr Joanna Zdobylak – anglistka, tłumacz, była nauczycielka języka angielskiego w Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Dzieci Niewidomych we Wrocławiu oraz specjalistka w zakresie nowych technologii stosowanych przez osoby niewidome.

W okresie 2016-2019 współpraca członków Grupy zaowocowała projektem dr dr Agnieszki Piskorskiej i Kornelii Czerwińskiej z zakresu komunikacji i pragmatyki oraz ich wspólną publikacją „Niewidzenie a kompetencje pragmatyczne w komunikacji” (*Interdyscyplinarne Konteksty Pedagogiki Specjalnej*, nr 23, 2018) oraz publikacjami z zakresu edukacji ogólnej i językowej osób słabowidzących i niewidomych (dr Małgorzata Jedynak 1) „Nauczanie języka obcego w grupie uczniów niewidomych i słabowidzących – przegląd badań”, w: *Interdyscyplinarne Konteksty Pedagogiki Specjalnej*, nr 23, 2018, 2) „Edukacja językowa osób słabowidzących i niewidomych. Rola czynników afektywnych w osiągnięciach z języka obcego”, w *Tyflopädagogika wobec różnorodności współczesnych wyzwań edukacyjno-rehabilitacyjnych*, Czerwińska, K. i Miler-Zdanowska, K. red. 2017).

Grupa Badawcza TYFLO zaakcentowała swoją obecność na konferencjach krajowych (konferencja PTN w Słupsku w 2016 roku, I konferencja Tyflopädagogika – teoria i praktyka zorganizowana przez Zakład Tyflopädagogiki w Instytucie Pedagogiki Specjalnej Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie w 2016 roku) oraz na warsztatach zagranicznych ALVIS (Accessible Linguistics for Visually Impaired Students) zorganizowanych w 2017 roku w Yorku. Podczas warsztatów Grupa Badawcza TYFLO przedstawiła dwie prezentacje: „Let’s touch the sound” (mgr Monika Szczech i prof. Graeme Douglas z Centrum Nauki i Badań Niepełnosprawności Wzrokowej Uniwersytetu w Birmingham) oraz

„Teaching foreign language pronunciation to visually impaired learners and what can be done to improve the current practise” (dr Małgorzata Jedynak i mgr Monika Szczech).

W przyszłości Grupa Badawcza TYFLO planuje pozyskać fundusze od organizacji samorządowych na zorganizowanie szkoły letniej języka angielskiego dla osób słabowidzących i niewidomych oraz opracować stronę internetową z tyflo-materiałami i publikacjami z zakresu tyflo dla nauczycieli języków obcych.

neofilolog

CZASOPISMO
POLSKIEGO TOWARZYSTWA NEOFILOLOGICZNEGO
NR 52/1

**Affective factors
in foreign language learning and teaching**

EDITED BY
Aleksandra Wach
and
Paweł Scheffler

Poznań 2019

Załącznik 9

Numer e-ISSN *Neofilologa*

BIBLIOTEKA NARODOWA

al. Niepodległości 213, 02-086 Warszawa, tel. +48 22 608 29 99 (centrala)

Warszawa, 12.10.2018

Polskie Towarzystwo Neofilologiczne
Collegium Novum UAM
al. Niepodległości 4
61-874 Poznań

Uprzejmie informujemy, że wydawany przez Państwa tytuł:

Neofilolog (Online)

zarejestrowano w międzynarodowym systemie informacji o wydawnictwach ciągłych i oznaczono symbolem:

ISSN 2545-3971

Zgodnie z postanowieniami normy PN-ISO 3297 „Międzynarodowy znormalizowany numer wydawnictw ciągłych (ISSN)” – nadany numer należy umieszczać na ekranie tytułowym.

Nadany ISSN jest ściśle związany z wymienionym wyżej tytułem, dlatego o wszelkich zmianach nazwy tytułu, wydawcy lub instytucji patronującej, zmianie adresu internetowego, jak również o zamknięciu lub zawieszeniu tytułu, prosimy nas niezwłocznie powiadamiać.

Zmiana tytułu powoduje zmianę numeru ISSN.

BIBLIOTEKA NARODOWA

Zakład Czasopism

Pracownia Narodowy Ośrodek ISSN

al. Niepodległości 213

02-086 Warszawa

tel. 22 608 24 07

e-mail: bnissn@bn.org.pl

Załącznik 10

Strona główna DK PTN <https://ptnwroclaw.wordpress.com>

Strona główna DK PTN <https://ptnwroclaw.wordpress.com>

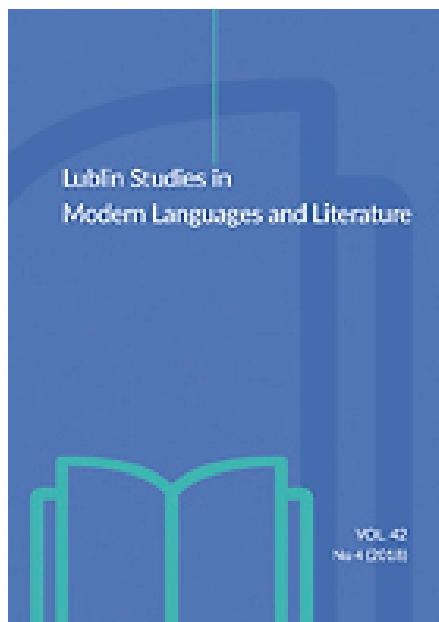
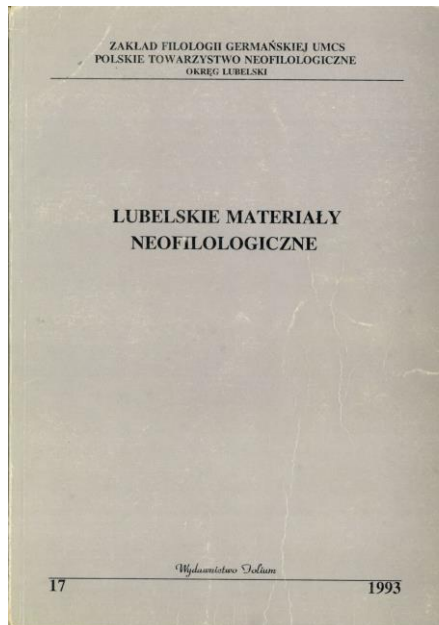
Dolnośląskie Koło PTN na facebooku

Załącznik 11

Okładka *Lubelskich Materiałów Neofilologicznych* z 1993r.

Okładka *Lublin Studies in Modern Languages and Literature*

Załącznik 12

Pismo ZG PTN do MKiS popierające inicjatywę wydania Lubelskich Materiałów Neofilologicznych

4:

POLSKIE TOWARZYSTWO NEOFILOLOGICZNE
ZARZĄD GŁÓWNY
UL. MIELZYŃSKIEGO 27/29 61-725 POZNAŃ TEL. 222-682

MODERN LANGUAGE ASSOCIATION OF POLAND

PTN/ 125 /89 Poznań, 15 marca 1989

Ministerstwo Kultury i Sztuki
Departament Książki
W a r s z a w a
Krakowskie Przedmieście 15/17

Polskie Towarzystwo Neofilologiczne popiera
inicjatywę Okręgu Lubelskiego PTN - jednorazowego
wydania tomu artykułów "Lubelskie Materiały Informa-
cyjne" - I tom.

Zbiór ten popularyzuje dorobek zakładów neofilologicz-
nych UMCS i jest adresowany przede wszystkim do nauczy-
cieli i metodyków okręgu lubelskiego. Służy on doskonal-
eniu kadry lektorskiej i nauczycielskiej w szkolnic-
twie podstawowym, średnim i wyższym.

Z poważaniem

Prof. dr hab. Henryk Zbierski

Prezes ZG PTN

PZCK 6 - 5701/78 - 500 - 117/780
p. Siabek

Załącznik 13

Pismo ZO PTN do Kuratora Oświaty i Wychowania w Lublinie z prośbą o finansowe wsparcie Lubelskich Materiałów Neofilologicznych.

Lublin, dnia 6.III.1990

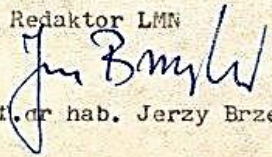
Pan Kurator Oświaty i Wychowania
mgr Wacław Czajka

w L U B L I N I E

Polskie Towarzystwo Neofilologiczne wydaje od 1972 rocznik - Lubelskie Materiały Neofilologiczne. Był on powielany za zgodą Rektora UMCS z puli papieru przeznaczonego dla Uczelni w Drukarni Uniwersyteckiej, a finansowany przez Kuratorium Oświaty i Wychowania w Lublinie. Zaznaczamy, że autorzy zrezygnowali z honorarium za oddawane prace. Treścią roczników są artykuły z dziedziny najnowszej literatury /angielskiej, francuskiej, niemieckiej, rosyjskiej/, informacje z zakresu językoznawstwa oraz wskazówki dotyczące nauczania języków obcych. Ogólny profil roczników pomyślany jest jako dodatkowa pomoc dla nauczycieli języków obcych. Ostatnio przygotowaliśmy XIV rocznik Lubelskich Materiałów Neofilologicznych i uzyskaliśmy zgodę na jego powielenie w Drukarni Uniwersyteckiej. Zwracamy się z uprzejmą prośbą o przyjęcie nam z pomocą i wyrażenie zgody na opłacenie kosztów powielenia.

Za przychylne ustosunkowanie się do naszej prośby z góry serdecznie dziękujemy w imieniu Towarzystwa i nauczycieli języków obcych.

Redaktor LMN

/prof. dr hab. Jerzy Brzeziński/

Przewodnicząca Zarządu Okręgu
PTN

/dr Izabella Golec/